

BILTEN

HRVATSKA NARODNA BANKA

216

Godina XXI • Srpanj 2015.

HNB

BILTEN 216

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka
Direkcija za izdavačku djelatnost
Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
Telefon centrale: 01/4564-555
Telefon: 01/4565-006
Telefaks: 01/4564-687

www.hnb.hr

Podaci se objavljuju prema kalendaru objavljivanja podataka. Kalendar se objavljuje na web-stranicama Međunarodnoga monetarnog fonda (<http://dsbb.imf.org>).
Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.
Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

ISSN 1334-0042 (online)

HRVATSKA NARODNA BANKA

BILTEN 216

Zagreb, srpanj 2015.

Osnovne informacije o Hrvatskoj

Ekonomski indikatori

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Površina (km ²)	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594
Broj stanovnika (mil.)	4,442	4,440	4,436	4,434	4,429	4,418	4,280	4,268	4,256	4,256
BDP (mil. HRK, tekuće cijene) ^a	270.191	294.437	322.310	347.685	330.966	328.041	332.587	330.456	329.571	328.431
BDP (mil. EUR, tekuće cijene)	36.512	40.208	43.935	48.135	45.093	45.022	44.737	43.959	43.516	43.045
BDP po stanovniku (EUR)	8.220	9.056	9.904	10.856	10.181	10.191	10.453	10.300	10.225	10.114
BDP, realna godišnja stopa rasta (%)	4,2	4,8	5,2	2,1	-7,4	-1,7	-0,3	-2,2	-1,1	-0,4
Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena	3,3	3,2	2,9	6,1	2,4	1,1	2,3	3,4	2,2	-0,2
Tekući račun platne bilance (mil. EUR) ^b	-1.892	-2.615	-3.138	-4.246	-2.304	-487	-353*	-57*	354*	280*
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	-5,2	-6,5	-7,1	-8,8	-5,1	-1,1	-0,8*	-0,1*	0,8*	0,7*
Izvoz robe i usluga (% BDP-a)	39,4	39,7	39,0	38,5	34,5	37,8	40,5*	41,7*	43,1*	46,5*
Uvoz robe i usluga (% BDP-a)	45,5	46,4	46,3	46,5	38,2	38,1	40,9*	41,2*	42,6*	44,3*
Inozemni dug (mil. EUR, na kraju razdoblja) ^b	25.990	29.725	33.721	40.590	45.600	46.908	46.397	45.297	45.958	46.664
Inozemni dug (% BDP-a)	71,2	73,9	76,8	84,3	101,1	104,2	103,7	103,0	105,6	108,4
Inozemni dug (% izvoza robe i usluga)	180,6	186,1	196,6	218,9	292,7	275,8	256,2*	247,3*	245,0*	233,4*
Otplaćeni inozemni dug (% izvoza robe i usluga) ^c	27,7*	41,4*	39,6*	33,3*	52,1*	48,5*	39,5*	42,7*	40,0*	43,1*
Bruto međunarodne pričuve (mil. EUR, na kraju razdoblja)	7.438	8.725	9.307	9.121	10.376	10.660	11.195	11.236	12.908	12.688
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	5,4	5,6	5,5	4,9	7,2	7,5	7,3*	7,5*	8,3*	8,0*
Nacionalna valuta: kuna (HRK)										
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 EUR)	7,3756	7,3451	7,3251	7,3244	7,3062	7,3852	7,5304	7,5456	7,6376	7,6615
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 USD)	6,2336	5,5784	4,9855	5,1555	5,0893	5,5683	5,8199	5,7268	5,5490	6,3021
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 EUR)	7,4000	7,3228	7,3360	7,2232	7,3396	7,2862	7,4342	7,5173	7,5735	7,6300
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 USD)	5,9500	5,8392	5,3660	4,9344	5,2804	5,5000	5,3435	5,8509	5,7059	5,7493
Neto pozajmljivanje (+)/zaduživanje (-) konsolidirane opće države (mil. HRK) ^d	-9.878,2*	-9.514,7*	-7.732,7*	-9.467,7*	-19.102,8*	-19.412,9*	-25.038,4	-17.503,5	-17.672,3	-18.844,5
Neto pozajmljivanje (+)/zaduživanje (-) konsolidirane opće države (% BDP-a)	-3,7*	-3,2*	-2,4*	-2,7*	-5,8*	-5,9*	-7,5	-5,3	-5,4	-5,7
Dug opće države (% BDP-a) ^d	40,7	38,3	37,1	38,9	48,0	57,0	63,7	69,2	80,8	85,1
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.) ^e	12,7	11,2	9,9	8,5	9,2	11,6	13,7	15,9	17,3	17,3
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.) ^e	43,3	43,6	47,6	48,6	48,2	46,5	44,8	43,2	42,1	43,3

^a Podaci su iskazani prema metodologiji ESA 2010, a za 2014. privremeni su i dobiveni na temelju preliminarne godišnjeg obračuna.

^b Podaci platne bilance i inozemnog duga temelje se na metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te na novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. Podaci platne bilance i inozemnog duga zasnivaju se na posljednjim dostupnim podacima o platnoj bilanci zaključno s prvim tromjesečjem 2015. i o stanju bruto inozemnog duga na kraju ožujka 2015.

^c Otplate inozemnog duga uključuju otplatne glavnice na osnovi obveznica, dugoročnih trgovinskih kredita i dugoročnih kredita (isključujući obveze prema vlasničkim povezanim poduzećima) te ukupnu otplatu kamata, bez otplata kamata s osnovne izravnih ulaganja.

^d Proračunski podaci iskazani su prema metodologiji ESA 2010.

^e Podaci za razdoblje od 2007. do 2013. revidirani su, stoga nisu usporedivi s podacima za razdoblje od 2000. do 2006.

Izvori: DZS; MF; HNB

Sadržaj

Informacija o gospodarskim kretanjima i prognozama

1. Sažetak

2. Kretanja u globalnom okružju

Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri

Tečajevi i cjenovna kretanja

Kretanja kamatnih stopa

3. Agregatna potražnja i ponuda

Agregatna potražnja

Agregatna ponuda

4. Tržište rada

5. Inflacija

Okvir 1. Kretanje indeksa rasprostranjenosti inflacije u Hrvatskoj i zemljama u okružju

Okvir 2. Prijenos kretanja deviznog tečaja na cijene u Hrvatskoj

6. Vanjska trgovina i konkurentnost

7. Uvjeti financiranja i tokovi kapitala

Tokovi kapitala s inozemstvom

Okvir 3. Oporavak kreditiranja i Anketa o kreditnoj aktivnosti banaka

8. Monetarna politika

9. Javne financije

Prihodi i rashodi konsolidirane opće države

Manjak i dug konsolidirane opće države

10. Odstupanja od prethodne projekcije

11. Dodatak

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

B. Monetarne financijske institucije

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija

Tablica B2: Broj drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke

D. Druge monetarne financijske institucije

Tablica D1: Konsolidirana bilanca drugih monetarnih financijskih institucija

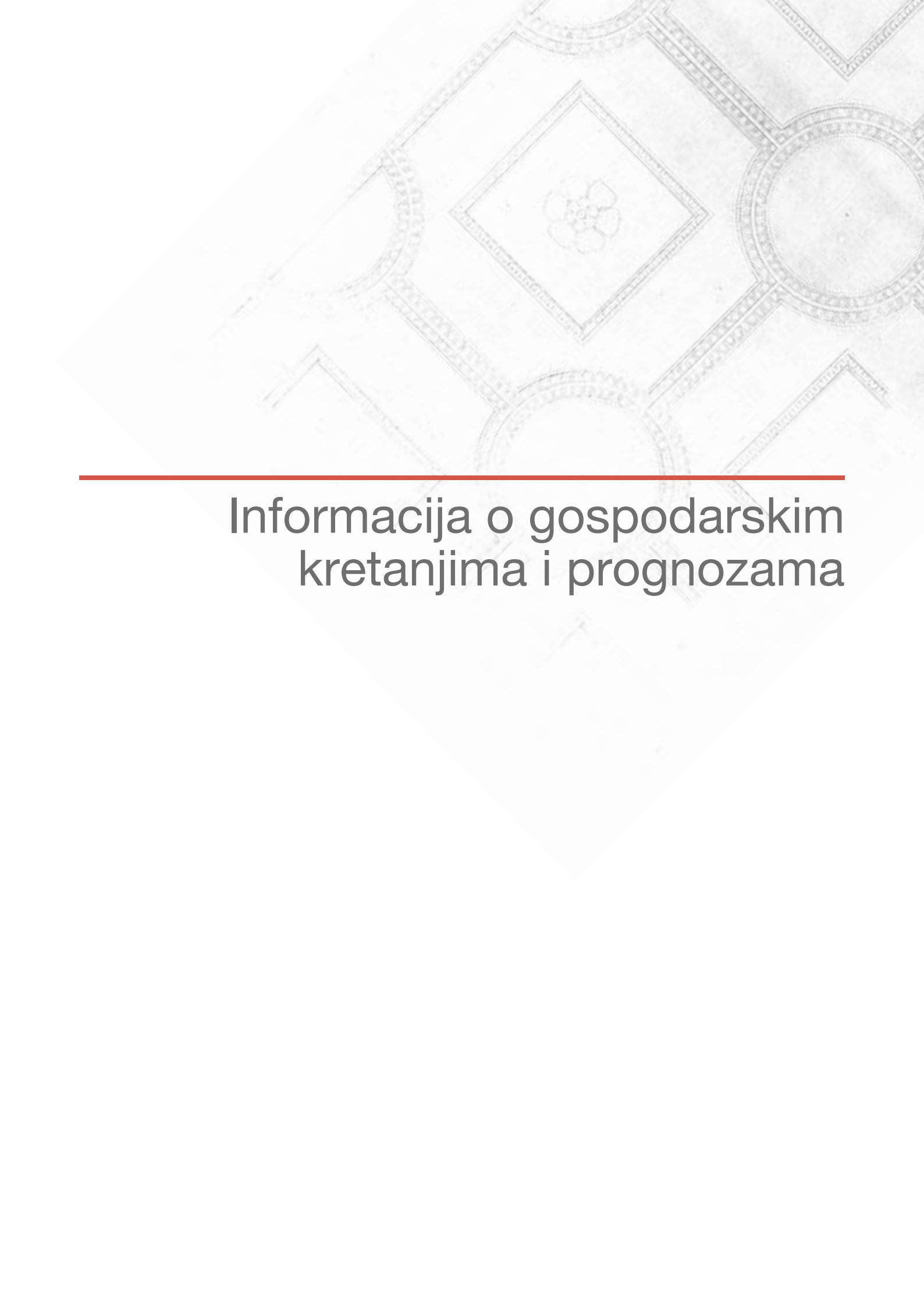
Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih financijskih institucija

Tablica D3: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti

1	Tablica D3a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti	43
3	Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora	44
5	Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora	44
6	Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima	45
7	Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunskih kredita s valutnom klauzulom drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima	47
8	Tablica D5b: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospjeću	48
8	Tablica D5c: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija kućanstvima prema namjeni i valutnoj strukturi	49
10	Tablica D5d: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija za obrtna sredstva i kredita za investicije nefinancijskim društvima prema valutnoj strukturi	50
11	Tablica D6: Depozitni novac kod drugih monetarnih financijskih institucija	50
12	Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija	51
14	Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija	52
16	Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinancijskih društava	53
18	Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima	54
20	Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca	55
22	Tablica D10: Inozemna pasiva drugih monetarnih financijskih institucija	56
23	Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod drugih monetarnih financijskih institucija	57
25	Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija	57
27	E. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	58
28	Tablica E1: Agregirana bilanca investicijskih fondova	58
28	Tablica E2: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda	60
30	F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost	61
31	Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	61
33	Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	62
35	Tablica F3: Obvezne pričuve banaka	63
35	Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka	64
36	G. Financijska tržišta	65
36	Tablica G1a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite bez valutne klauzule (novi poslovi)	65
37	Tablica G1b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite s valutnom klauzulom (novi poslovi)	66
38	Tablica G1c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite (novi poslovi)	67
38	Tablica G2a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima bez valutne klauzule (novi poslovi)	68

Tablica G2b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)	69	Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja	95
Tablica G2c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite kućanstvima (novi poslovi)	70	Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja	97
Tablica G3a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima bez valutne klauzule (novi poslovi)	71	Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica	99
Tablica G3b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)	72	Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka	102
Tablica G3c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite nefinancijskim društvima (novi poslovi)	73	Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost	103
Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi)	74	Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune	105
Tablica G5a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (stanja)	75	Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima	106
Tablica G5b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (stanja)	76	Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	108
Tablica G5c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (stanja)	78	Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima	110
Tablica G6a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (novi poslovi)	80	Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora	112
Tablica G6b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (novi poslovi)	81	Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica	114
Tablica G6c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (novi poslovi)	83	Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja	116
Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu	85	Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja	116
Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR)	86	Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja	117
Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske	87	I. Državne financije – izabrani podaci	118
Tablica G8b: Prinosi do dospeljeća na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospeljeća	88	Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti	118
Tablica G10a: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke	89	Tablica I2: Operacije državnog proračuna	119
Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja	90	Tablica I3: Dug opće države	120
Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja	91	J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci	122
H. Gospodarski odnosi s inozemstvom	92	Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i proizvođačkih cijena industrije	122
Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica	92	Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena	123
Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge	93	Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina	124
Tablica H3: Platna bilanca – primarni i sekundarni dohodak	94	Tablica J4: Prosječne mjesečne neto plaće	124
		Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača	125
		Popis banaka i štedionica	127
		Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke	128
		Kratice i znakovi	129

Informacija o gospodarskim kretanjima i prognozama

1. Sažetak

U 2015. očekuje se blagi rast realnog BDP-a nakon šest godina recesije.

Gospodarski rast mogao bi se ubrzati u 2016. godini.

Kretanja na tržištu rada neznatno su se poboljšala u 2015. godini.

U 2015. očekuje se stagnacija opće razine cijena, a u 2016. inflacija od 1,2%.

U 2015. se očekuje rast viška na tekućem i kapitalnom računu platne bilance, ponajviše zbog povoljnih kretanja u razmjeni robe i usluga s inozemstvom.

Realni bi BDP u 2015. mogao porasti za 0,5%. Dinamiku gospodarske aktivnosti mogao bi pretežno obilježiti nastavak rasta izvoza robe i usluga. Domaća potražnja mogla bi također malo porasti nakon višegodišnjeg razdoblja pada. Očekuje se tek blagi porast osobne potrošnje. Iako su izmjene u porezu na dohodak prouzročile zamjetno povećanje raspoloživog dohotka kućanstava, znatan dio novih raspoloživih sredstava mogao bi biti namijenjen za štednju odnosno razduživanje. Investicije u fiksni kapital mogle bi porasti potaknute korištenjem investicijskih programa EU-a, a vidljive su i naznake oporavka investicija privatnog sektora. Doprinos državne potrošnje rastu BDP-a trebao bi biti negativan zbog fiskalne konsolidacije u sklopu procedure pri prekomjernom manjku. Projicirani rast BDP-a nešto je veći nego u projekciji iz prosinca, većinom zbog nižih cijena nafte od očekivanih, povoljnijih pokazatelja gospodarske aktivnosti i pozitivnih revizija gospodarskog rasta glavnih vanjskotrgovinskih partnera.

U 2016. očekuje se blago ubrzanje rasta gospodarske aktivnosti (na 0,9%). Glavni bi pokretač gospodarskog rasta mogao ostati izvoz robe i usluga, što je u skladu s očekivanim jačanjem gospodarskog rasta kod glavnih vanjskotrgovinskih partnera. Također, mogao bi se blago ubrzati rast domaće potražnje potaknut snažnijim rastom investicija, dok bi osobna potrošnja mogla i nadalje biti ograničena sporim oporavkom na tržištu rada. Rizici za središnju projekciju u 2015. ocijenjeni su kao pozitivni jer je smanjena neizvjesnost glede dodatne fiskalne konsolidacije za 2015. godinu, a moguć je snažniji oporavak glavnih vanjskotrgovinskih partnera i povoljnija ostvarenja u turizmu. Međutim, u 2016. prevladavaju negativni rizici povezani s razmjerima fiskalne konsolidacije i njihovim učinkom na gospodarsku aktivnost te oporavkom glavnih vanjskotrgovinskih partnera. Neizvestan rasplet grčke krize također je negativan rizik. Pozitivan rizik za gospodarski rast čini moguća provedba dodatnih strukturnih reformi koje bi smanjile i trošak inozemnog zaduživanja države.

Broj zaposlenih porastao je u prvih pet mjeseci 2015., nakon stagnacije u prethodnoj godini. Istodobno se broj nezaposlenih smanjio, što se može objasniti povoljnim kretanjima neto odljeva iz evidencije HZZ-a zbog zasnivanja radnog odnosa (i drugih poslovnih aktivnosti) kao i iz ostalih razloga. Nominalne bruto i neto plaće porasle su u prvom tromjesečju, pri čemu je rast neto plaća bio izraženiji zbog izmjena Zakona o porezu na dohodak. Na razini cijele godine očekuje se neznatna promjena nominalnih bruto plaća i značajniji porast neto plaća. Očekivano poboljšanje gospodarske aktivnosti u 2016. ne bi trebalo dovesti do značajne promjene broja zaposlenih, dok bi se pad broja nezaposlenih mogao znatno ublažiti.

U uvjetima relativno niskih cijena sirove nafte, niske inflacije u europodručju, slabih domaćih inflatornih pritisa s potražnje i troškovne strane te stabilnog tečaja kune prema euru prognozirano je da će se prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena u 2015. kretati oko 0,0% (nakon -0,2% u 2014.). Očekuje se da bi blagi pritisak na rast inflacije mogao proizaći iz povećanja godišnje stope rasta cijena prehrane i cijena bez prehrane i energije (što je u skladu s prognoziranim blagim oporavkom osobne potrošnje). S druge strane, u 2015. se očekuje znatno smanjenje cijena energije, zbog pojeftinjenja sirove nafte na svjetskom tržištu i smanjenja potrošačkih cijena prirodnog plina. Za 2016. se predviđa ubrzanje prosječne godišnje stope inflacije potrošačkih cijena na 1,2%, što bi u značajnoj mjeri trebalo biti posljedica povećanja godišnje stope promjene cijena energije jer kretanje cijena na terminskom tržištu upućuje na postupan rast cijena sirove nafte na svjetskom tržištu.

Saldo na tekućem i kapitalnom računu platne bilance mogao bi, nakon poboljšanja u prva tri mjeseca, također na razini cijele 2015. biti povoljniji u odnosu na prošlogodišnja ostvarenja. Pritom bi rastu viška s 0,8% BDP-a u 2014. na 1,7% BDP-a u tekućoj godini najviše trebali pridonijeti bolji rezultati međunarodne razmjene robe i usluga. U uvjetima rasta inozemne potražnje očekuje se da će rast izvoza biti brži od rasta uvoza, koji i dalje ograničava blagi oporavak domaće potražnje, a niže cijene sirove nafte u usporedbi s 2014. rezultiraju slabijim neto uvozom nafte i naftnih derivata. Također se očekuje izrazitije korištenje sredstava iz fondova EU-a, koje bi se moglo još intenzivirati u idućoj godini. U skladu s time višak na tekućem i kapitalnom računu mogao bi se u 2016. blago povećati (na 1,8% BDP-a), unatoč povećanju manjka na računu primarnog dohotka zbog rasta profitabilnosti poduzeća i banaka u stranom vlasništvu. Isto tako, s postupnim oporavkom domaće gospodarske aktivnosti očekuje se ubrzanje rasta uvoza, dok će prihodi od turizma i dalje davati značajan pozitivan doprinos kretanjima na tekućem računu. Neto priljev kapitala iz inozemstva i nadalje bi mogao biti relativno skroman, a bruto inozemni dug u 2015. i 2016. iznositi oko 110% BDP-a, uz izraženi nepovoljan učinak međuvalutnih promjena na ovogodišnja ostvarenja.

Uvjeti financiranja domaćih sektora blago su se poboljšali u odnosu na prethodnu godinu, no domaće kreditiranje poduzeća i stanovništva i dalje je potisnuto.

Monetarna politika i nadalje će biti ekspanzivna, pri čemu će se održavati stabilnost tečaja kune prema euru.

Manjak opće države u 2015. mogao bi se smanjiti, no nastaviti će se rast javnog duga.

Makroekonomski izgledi

S obzirom na nastavak održavanja visoke likvidnosti na domaćem i inozemnom financijskom tržištu te ublažavanje standarda odobravanja kredita troškovi financiranja za domaće sektore blago su se smanjili. U takvim uvjetima poduzeća povećavaju svoj inozemni dug, no domaće financiranje i dalje je prigušeno, a jednaka kretanja vidljiva su i kod sektora stanovništva. Inozemni troškovi zaduživanja države i dalje se zadržavaju na povoljnijim razinama u odnosu na prethodne godine, no viši su u odnosu na usporedive zemlje. U 2015. se očekuje stagnacija plasmana domaćih kreditnih institucija uz pretežno negativno usmjerene rizike, dok se blagi oporavak kreditiranja očekuje tek u sljedećim godinama.

HNB je nastavio s provođenjem politike visoke primarne likvidnosti monetarnog sustava, što pogoduje zadržavanju izrazito niskih kamatnih stopa na međubankovnom tržištu i tržištu trezorskih zapisa. Deviznim transakcijama u prvoj polovini 2015. kreirano je 3,1 mlrd. kuna, ali očuvana je i stabilnost tečaja domaće valute. U nastavku 2015. te u 2016. godini monetarna politika će zadržati ekspanzivan karakter s ciljem povoljnog djelovanja na domaće troškove financiranja i oporavak domaće kreditne aktivnosti usmjerene gospodarstvu.

Nakon godišnjeg povećanja manjka opće države u 2014. na 5,7% BDP-a (metodologija ESA 2010), ove godine Vlada RH očekuje smanjenje. Gotovinski podaci za prva četiri mjeseca tekuće godine upućuju i na povoljna kretanja prihoda opće države prema metodologiji ESA 2010, što se odražava u rastu prihoda od PDV-a kao posljedica niske baze i rastu prihoda od socijalnih doprinosa i trošarina. Bilježi se i blagi porast rashoda, iako je njihova ocjena prema metodologiji ESA 2010 otežana zbog metodoloških razlika u bilježenju proračunskih transakcija i različitim obuhvatu opće države. Dug opće države krajem travnja iznosio je 285,7 mlrd. kuna ili 86,9% BDP-a. Budući da su potrebe za zaduživanjem i dalje znatne, javni će dug nastaviti rasti.

Tablica u nastavku prikazuje središnje ocjene/projekcije glavnih makroekonomskih veličina za Hrvatsku u 2015. i 2016. godini.

Tablica 1.1. Svodna tablica projiciranih makroekonomskih veličina

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Nacionalni računi (realne stope promjene, %)									
BDP	2,1	-7,4	-1,7	-0,3	-2,2	-1,1	-0,4	0,5	0,9
Osobna potrošnja	1,2	-7,5	-1,5	0,3	-3,0	-1,9	-0,7	0,4	0,3
Državna potrošnja	-0,7	2,1	-1,6	-0,3	-1,0	0,3	-1,9	-0,8	0,0
Bruto investicije u fiksni kapital	9,2	-14,4	-15,2	-2,7	-3,3	1,4	-3,6	0,5	2,6
Izvoz robe i usluga	0,8	-14,1	6,2	2,2	-0,1	3,1	7,3	5,3	4,8
Uvoz robe i usluga	4,0	-20,4	-2,5	2,5	-3,0	3,1	4,3	4,9	4,7
Tržište rada									
Broj zaposlenih (prosječna stopa promjene, %)	2,3	-2,1	-4,2	-1,1	-1,2	-1,5	-2,0	-0,1	0,1
Cijene									
Indeks potrošačkih cijena (prosječna stopa promjene, %)	6,1	2,4	1,1	2,3	3,4	2,2	-0,2	0,0	1,2
Indeks potrošačkih cijena (stopa promjene na kraju razdoblja, %)	2,9	1,9	1,8	2,1	4,7	0,3	-0,5	0,9	1,3
Vanjski sektor									
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	-8,8	-5,1	-1,1	-0,8	-0,1	0,8	0,7	1,1	0,8
Roba	-22,4	-16,5	-13,2	-14,3	-14,3	-15,1	-14,7	-14,6	-14,8
Usluge	14,4	12,9	12,8	13,9	14,8	15,6	16,9	17,2	17,4
Primarni dohodak	-3,0	-3,7	-3,1	-2,9	-3,3	-2,1	-3,4	-3,5	-4,0
Sekundarni dohodak	2,2	2,2	2,4	2,6	2,6	2,5	1,9	2,0	2,3
Tekući i kapitalni račun platne bilance (% BDP-a)	-8,8	-5,0	-0,9	-0,7	0,0	0,9	0,8	1,7	1,8
Bruto inozemni dug (% BDP-a)	84,3	101,1	104,2	103,7	103,0	105,6	108,4	110,2	109,8
Monetarna kretanja (stope promjene, %)									
Ukupna likvidna sredstva – M4	4,1	-1,0	1,9	5,6	3,6	4,0	3,2	3,8	2,8
Ukupna likvidna sredstva – M4 ^a	3,8	-0,8	0,7	4,2	3,5	3,4	2,4	3,1	2,8
Plasmani kreditnih institucija privatnom sektoru	10,7	-0,6	4,7	4,8	-5,9	-0,5	-1,6	1,9	1,0
Plasmani kreditnih institucija privatnom sektoru ^{a,b}	8,7	-0,3	2,3	3,0	-6,1	-1,2	-2,0	0,0	1,1

^a Isključujući utjecaj tečajnih promjena

^b Ako se uz učinak tečaja isključe i jednokratni učinci preuzimanja kreditnih obveza brodogradilišta od strane MF-a, smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana jedne kreditne institucije koja je dio svojih potraživanja prenijela na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke, stečaja Centar banke d.d. te metodoloških promjena knjiženja naknada, stopa rasta plasmana u 2012. iznosi -1,4%, a u 2013. 0,4%.

Napomena: Projekcije za 2015. i 2016. izvedene su iz podataka dostupnih do sredine lipnja 2015.

Izvori: DZS; MF; HNB

2. Kretanja u globalnom okružju

Realna gospodarska aktivnost na globalnoj bi se razini mogla blago povećati na 3,5% u 2015., nakon rasta od 3,4% u prethodnoj godini. Rast svjetskoga gospodarstva u tekućoj bi se godini trebao blago ubrzati u skladu s očekivanjima o dinamiziranju gospodarskog rasta u SAD-u i gospodarstvu europodručja. Rast globalne potražnje trebao bi biti potaknut niskim cijenama sirovina i energije, poglavito nafte, te povoljnim uvjetima financiranja u SAD-u i europodručju koji su posljedica ekspanzivno orijentirane monetarne politike Fed-a i ESB-a. Japansko bi se gospodarstvo u 2015. također moglo oporaviti nakon stagnacije u prethodnoj godini. Rast zemalja u razvoju i zemalja s tržištima u nastajanju trebao bi biti podržan nižim cijenama nafte, iako bi kod nekih zemalja neto izvoznica nafte, poput Rusije, zbog pogoršanih uvjeta razmjene moglo doći do znatnije kontrakcije gospodarske aktivnosti. Isto tako, moguće podizanje kamatnih stopa u SAD-u kasnije tijekom godine moglo bi povećati troškove zaduživanja zemalja u razvoju i tržišta u nastajanju. Rast Kine dugoročno će vrlo vjerojatno konvergirati nižim stopama, dok bi se rast gospodarstva Indije mogao blago ubrzati. Financijski i regionalni geopolitički rizici predstavljaju negativna ograničenja za rast svjetskoga gospodarstva u projekcijskom razdoblju.

Dinamika i ishod raspleta grčke dužničke krize stvaraju neizvjesnost glede kretanja tečaja eura i troškova financiranja.

U 2016. godini rast svjetskoga gospodarstva mogao bi se dodatno dinamizirati, a stopa rasta ubrzati na 3,8%. Razvijene zemlje, poput SAD-a, zbog svoje ekonomske snage dominantno bi trebale utjecati na smjer i dinamiku promjene globalne agregatne potražnje. Za gospodarstvo europodručja očekuje se blago ubrzanje rasta i postupna normalizacija inflacije potrošačkih cijena. Lagano ubrzanje rasta očekuje se i za zemlje u razvoju i zemlje s tržištima u nastajanju, pri čemu bi iznimka trebala biti Kina čiji bi se rast mogao usporiti. Izgledi za rast zemalja Srednje i Istočne Europe povoljni su, iako ih okružuje neizvjesnost glede događaja na regionalnoj razini i opasnost od mogućeg zaoštavanja gospodarsko-političkih odnosa u regiji.

Realna gospodarska aktivnost europodručja u 2015. mogla bi rasti po stopi od 1,5%, a u 2016. očekuje se tek blago ubrzanje rasta na 1,7%. U prvom tromjesečju 2015. realni BDP europodručja povećao se za 0,4% u odnosu na prethodno tromjesečje. Glavni doprinos rastu činili su potrošnja kućanstava i investicije, dok je neto izvoz negativno pridonio rastu. Najviše stope rasta zabilježile su Češka (3,1%), Cipar i Rumunjska (1,6%), a

Tablica 2.1. Kretanja u svjetskom gospodarstvu i okružju

	2012.	2013.	2014.	2015.			2016.
				Aktualna projekcija	Prethodna projekcija	Prethodna Δ projekcija	Aktualna projekcija
BDP (realne stope promjene, %)							
Svijet	3,4	3,4	3,4	3,5	3,8	-0,4	3,8
Europodručje	-0,8	-0,5	0,9	1,5	1,3	0,1	1,7
SAD	2,3	2,2	2,4	3,1	3,1	0,0	3,1
Zemlje u razvoju i zemlje s tržištima u nastajanju	5,2	5,0	4,6	4,3	5,0	-0,7	4,7
Srednja i Istočna Europa	1,3	2,9	2,8	2,9	2,9	0,1	3,2
Kina	7,8	7,8	7,4	6,8	7,1	-0,3	6,3
GEE Glavni vanjskotrgovinski partneri RH ^a	0,2	0,9	1,2	1,6	2,1	-0,5	2,2
Glavni vanjskotrgovinski partneri RH	0,1	0,7	1,2	1,5	1,8	-0,3	1,9
Italija	-2,8	-1,7	-0,4	0,5	0,9	-0,4	1,1
Njemačka	0,6	0,2	1,6	1,6	1,5	0,2	1,7
Slovenija	-2,6	-1,0	2,6	2,1	1,4	0,7	1,9
Austrija	0,9	0,2	0,3	0,9	1,9	-1,0	1,6
Bosna i Hercegovina	-1,2	2,5	0,8	2,3	3,5	-1,2	3,1
Srbija	-1,0	2,6	-1,8	-0,5	1,0	-1,5	1,5
Ostali	2,0	2,0	2,0	2,1	2,3	-0,2	2,3
Realni uvoz vanjskotrgovinskih partnera ^a	-0,8	1,4	3,4	2,8	3,6	-0,8	4,4
Cijene							
HICP u europodručju	2,5	1,3	0,4	0,1	0,9	-0,9	1,0
Cijene nafte (USD/barel) ^b	112,0	108,9	98,9	62,2	80,3	-18,1	69,5
Cijene nafte (godišnja stopa promjene)	0,9	-2,8	-9,1	-37,1	-20,0	-17,1	11,7
Cijene sirovina bez energije (godišnja stopa promjene)	-10,0	-1,2	-4,0	-15,6	-4,1	-11,5	-1,7
EURIBOR 3M (na kraju godine) ^c	0,19	0,29	0,08	0,01	0,07	-0,06	-
Tečaj EUR/USD (prosječni) ^d	1,28	1,33	1,33	1,12	1,22	-0,11	1,12
Tečaj EUR/CHF (prosječni) ^d	1,21	1,23	1,21	1,05	1,22	-0,17	1,05

^a MMF (*Global Economic Environment*, GEE), lipanj 2015.; ^b Bloomberg, *Brent crude oil futures*; ^c Bloomberg; ^d HNB
Izvor: MMF (*World Economic Outlook*, WEO), travanj 2015.

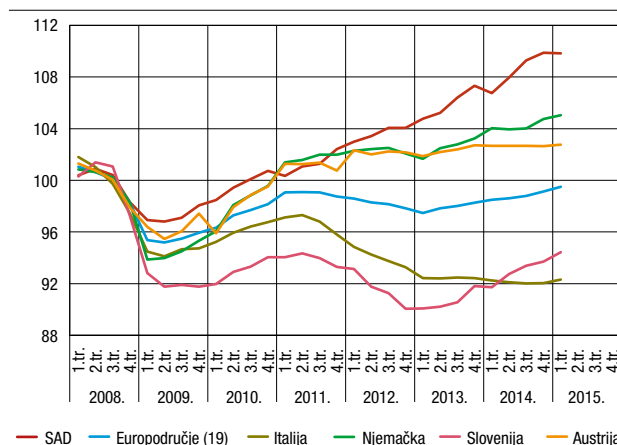
pad gospodarske aktivnosti zamiyećen je u Litvi (–0,6%), Estoniji (–0,3%), Grčkoj (–0,2%) i Finskoj (–0,1%). Rast njemačkoga gospodarstva usporio se na 0,3% u odnosu na prethodno tromjesečje, što se može pripisati nešto nepovoljnijem kretanju komponente neto izvoza. U skupini rubnih zemalja članica izdvaja se Španjolska (0,9%), čiji je oporavak ubrzan, a rast je nakon duže stagnacije zabilježila Italija (0,3%), promatrano na tromjesečnoj razini. Projicirano ubrzanje rasta gospodarstva europodručja u 2015. temelji se na pretpostavci bržeg oporavka investicija i potrošnje kućanstava. Pozitivan impuls gospodarskom rastu zemalja europodručja trebali bi dati nastavak ekspanzivne monetarne politike ESB-a i niske cijene nafte. S druge strane, rasplet grčke dužničke krize mogao bi se nepovoljno odraziti na ekonomsko raspoloženje i povećati neizvjesnost glede kretanja tečaja eura i troškova financiranja.

Rast realnog BDP-a američkoga gospodarstva mogao bi iznositi 3,1% u 2015. i 2016., što je ubrzanje rasta u odnosu na prethodna ostvarenja. Gospodarsku sliku američkoga gospodarstva u prvom tromjesečju obilježilo je smanjenje BDP-a za 0,2% na godišnjoj razini. Usporavanje realne gospodarske aktivnosti nakon dobrih ostvarenja u prethodnim tromjesečjima bilo je pod utjecajem nepovoljnih vremenskih prilika, slično kao i prošle godine, i većeg od očekivanog rasta uvoza. Padu je pridonijelo i smanjenje realnog izvoza robe i usluga. Dodatno, snažniji dolar smanjio je konkurentnost američkih izvoznika. Dostupni mjesečni podaci signaliziraju brži oporavak u drugom tromjesečju, prije svega potrošnje kućanstava. PCE deflator (pokazatelj koji mjeri inflaciju) u svibnju je porastao u odnosu na mjesec prije (0,3%) uz tek blagi rast zabilježen u odnosu na isti mjesec prošle godine. Povoljnija gospodarska kretanja učvrstila su očekivanja glede podizanja kamatnih stopa Feda u drugoj polovini godine.

U zemljama u razvoju i zemljama s tržištima u nastajanju predviđa se daljnje postupno usporavanje gospodarskog rasta te bi stopa realnog rasta mogla iznositi 4,3% u 2015. naspram 4,6% godinu ranije. U 2016. rast bi se mogao ubrzati na 4,7%. Na gospodarsku aktivnost ove skupine zemalja snažno utječe promjena potražnje iz razvijenih zemalja poput SAD-a i europodručja. Međutim, nešto niža projicirana stopa rasta zemalja u razvoju i zemalja s tržištima u nastajanju odraz je snažnoga očekivanog pada ruskoga gospodarstva u 2015. potaknutog niskim cijenama nafte. Rast zemalja Srednje i Istočne Europe vrlo vjerojatno bi mogao blago ojačati na 2,9% u 2015. te se ubrzati na 3,2% u 2016. Visok rizik za rast navedene skupine zemalja proizlazi iz geopolitičkih tenzija koje su uzrokovane nepovoljnim razvojem gospodarsko-političke krize u Ukrajini. U skupini azijskih zemalja u razvoju kod Kine se očekuje usporavanje gospodarskog rasta kako je i ranije predviđeno, uz očekivano smanjenje investicija, pogotovo u djelatnosti poslovanja s nekretninama. Realna gospodarska aktivnost Indije mogla bi dodatno ojačati, a Indija bi rastom mogla nadmašiti Kinu tijekom cijeloga projekcijskog razdoblja. Izgledi za rast brazilskoga gospodarstva potisnuti su negativnim učincima suša i pooštavanjem makroekonomskih politika. Podizanje kamatnih stopa Feda moglo bi pogoršati uvjete financiranja zemalja u razvoju i zemalja s tržištima u nastajanju i dodatno ograničiti brži rast.

Rast kineskoga gospodarstva mogao bi se usporiti na 6,8% u 2015., nakon 7,4% u 2014., a daljnje projicirano smanjenje rasta na 6,3% predviđa se za 2016. Kineska je vlada u svibnju najavila plan restrukturiranja duga lokalne države vrijedan 160 mlrd. USD, što bi naposljetku moglo smanjiti njihov trošak financiranja i povećati likvidnost. Stopa inflacije mjerena indeksom potrošačkih cijena u svibnju je iznosila 1,2%, znatno niže od ciljanih 3% Kineske središnje banke. Kako bi osigurala potporu gospodarskom rastu, Kineska je središnja banka u lipnju 2015. dodatno snizila ključne kamatne stope, četvrti put u posljednjih

Slika 2.1. Bruto domaći proizvod izabranih gospodarstava
desezonirani podaci, stalne cijene, 2008. = 100

Izvor: Eurostat

godinu dana. Ekspanzivnija orijentacija monetarne politike i puštanje fiskalnih pravila djelomično su stabilizirali rast kineskoga gospodarstva, a očekuje se nastavak poticajnih mjera zbog slabije domaće potražnje i odsutnosti inflatornih pritisaka. Na kineski izvoz u projekcijskom razdoblju uvelike će utjecati oporavak razvijenih zemalja, poglavito SAD-a.

Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri

U kategoriji glavnih vanjskotrgovinskih partnera Hrvatske iz europodručja izraženiji bi rast u 2015. mogle zabilježiti Slovenija i Njemačka, ponajprije pod utjecajem vanjskih činitelja koji se odražavaju u niskim cijenama sirovina i energije, posebno nafte, slabijem euru i povoljnim uvjetima financiranja. Izgledi za rast Slovenije bitno su poboljšani, a to se može pripisati ubrzanom rastu izvoza i investicijama u infrastrukturu sufinanciranim sredstvima iz fondova EU-a. Njemačka, najveće europsko gospodarstvo, vrlo vjerojatno će zadržati stabilnu putanju rasta. Rasti bi mogla Italija, a projekcije rasta nešto su manje povoljne za Austriju.

Gospodarstvo Italije postupno se oporavlja, pri čemu se u 2015. očekuje rast od 0,5% nakon slabljenja recesijskih kretanja iz prethodne tri godine. U prvom se tromjesečju 2015. realna gospodarska aktivnost povećala (0,3%) u odnosu na prethodno tromjesečje. Investicije, ponajviše u građevinskom sektoru, bile su glavni pokretač rasta, dok su potrošnja kućanstava i neto izvoz negativno pridonosili rastu. Slabiji euro trebao bi poduprijeti realni izvoz, a potrošnja kućanstava mogla bi porasti zbog pozitivnih učinaka niskih cijena sirovina i energije te povoljnih uvjeta financiranja.

Njemačko bi gospodarstvo u 2015. moglo zadržati stopu realnoga gospodarskog rasta od 1,6% ostvarenu u 2014., a tek neznatno viša stopa rasta predviđa se za 2016. U prvom je tromjesečju njemačko gospodarstvo raslo po stopi od 0,3% usporavajući se tako u odnosu na prethodno tromjesečje. Rastu je pozitivno pridonijelo povećanje državne potrošnje i investicija, dok je neto izvoz negativno djelovao na BDP. Niske cijene nafte, povoljni uvjeti financiranja i povećanje minimalne plaće u budućnosti bi mogli povoljno djelovati na potrošnju kućanstava. Proračunski višak u 2014. mogao bi biti ostvaren i u iduće dvije godine unatoč očekivanom rastu izdvajanja za mirovine. Višak na tekućem računu platne bilance mogao bi se također povećati u uvjetima oporavka inozemne potražnje. Najveći dugoročni izazov za rast njemačkoga gospodarstva jesu nepovoljni demografski trendovi.

Rast austrijskoga gospodarstva u 2015. mogao bi se ubrzati na 0,9%, nakon što je u 2014. ostvaren tek blagi rast od 0,3%. Stagnacija realne gospodarske aktivnosti nastavila se i u prvom tromjesečju u odnosu na prethodno tromjesečje. Pad investicija u fiksni kapital smanjen je, a privatna i državna potrošnja zabilježile su blagi rast. Povoljnija očekivanja na strani izvoza mogla bi potaknuti rast investicija poduzeća koje su u zadnje tri godine bile potisnute sporim oporavkom. Očekivani pozitivni izgledi za javne financije uglavnom će ovisiti o tempu restrukturiranja bankarskog sektora i poreznoj reformi čiji je cilj smanjenje poreznog opterećenja rada.

Snažan rast gospodarske aktivnosti u 2014. zabilježila je Slovenija (2,6%), a stope rasta od približno 2% mogle bi se zadržati i u idućem razdoblju. U prvom je tromjesečju slovenski BDP porastao za 0,8%. Tome je pridonio oporavak domaće potražnje čiji je rast nadoknadio slabija ostvarenja u izvoznom sektoru. Očekuje se da bi potrošnja kućanstava mogla zabilježiti brži oporavak zahvaljujući poboljšanju pokazatelja na tržištu rada, oporavku gospodarstva europodručja i slabijem euru koji bi mogao ubrzati izvoz. Međutim, pojačani naponi u konsolidaciji državnih financija mogli bi biti uteg brzom rastu slovenskoga gospodarstva unatoč očekivanom smanjenju proračunskog manjka.

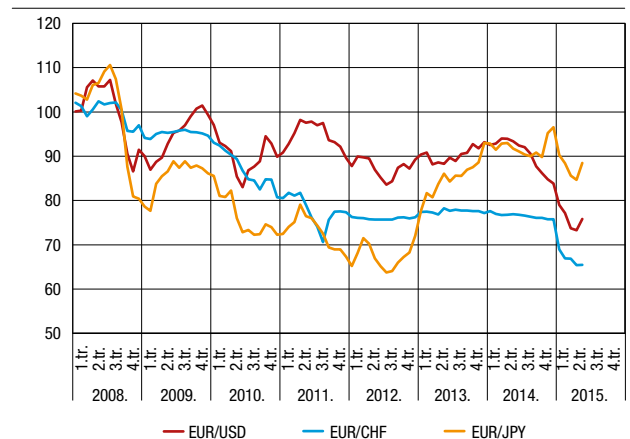
Kod važnijih vanjskotrgovinskih partnera izvan europodručja u Bosni i Hercegovini gospodarski oporavak u 2015. i 2016. mogao bi se nastaviti, dok su izgledi za rast u Srbiji manje povoljni. Tako je rast bosanskohercegovačkoga gospodarstva od 0,8% u 2014. bio temeljen na jačanju inozemne potražnje, dok je domaća potražnja bila potisnuta strukturnim manjkavostima domaće privrede i vanjskim činiteljima, prije svega vremenskim neprilikama sredinom godine. Nakon pada od 1,8% u 2014. gospodarstvo Srbije vrlo vjerojatno će bilježiti recesijska kretanja i u 2015., a pozitivna stopa rasta može se očekivati u godini poslije. Neočekivano smanjenje gospodarske aktivnosti u 2014., slično kao i u Bosni i Hercegovini, odražavalo je negativne posljedice šteta od poplava na razinu industrijske proizvodnje, ali djelomično je bilo i pod utjecajem konsolidacije javnih financija. U prvom tromjesečju 2015. gospodarska aktivnost u Srbiji smanjila se za 0,4% u odnosu na prethodno tromjesečje, a mogući daljnji oporavak domaće potražnje ovisit će o dinamici oporavka na tržištu rada i restrukturiranju javnih poduzeća.

Tečajevi i cjenovna kretanja

Projekcija tečaja temelji se na tehničkoj pretpostavci nepromijenjenog tečaja eura prema američkom dolaru i švicarskom franku tijekom cijeloga projekcijskog razdoblja. Američki je dolar kontinuirano jačao prema euru tijekom prva četiri mjeseca 2015., a u svibnju i početkom lipnja ipak je oslabio nakon objave nešto nepovoljnijih ostvarenja američkoga gospodarstva u prvom tromjesečju. Fed je na sjednici održanoj sredinom lipnja ublažio procjene o tempu rasta kamatnih stopa, na što je tržište promptno reagiralo, pri čemu su se smanjili prinosi na američke obveznice. Veliku neizvjesnost glede kretanja tečaja američkog dolara prema euru unosi rasplet grčke dužničke krize, što stvara dodatan pritisak na europsku valutu. Tečaj švicarskog franka prema euru nije znatnije oscilirao te se u svibnju i tijekom lipnja zadržavao na prosječnoj razini od 1,04 EUR/CHF, a predviđanja su da će se malo iznad te razine zadržati i u ostatku projekcijskog razdoblja.

Nakon dosegnutog dna u siječnju 2015. cijena sirove nafte oporavila se uz prosječnu cijenu od 53,9 USD za barel zabilježenu u prvom tromjesečju. Rast se nastavio i u drugom tromjesečju, pri čemu su glavni uzročnik rasta bile pojačane geopolitičke napetosti na Bliskom istoku. Osim toga, na rast cijena

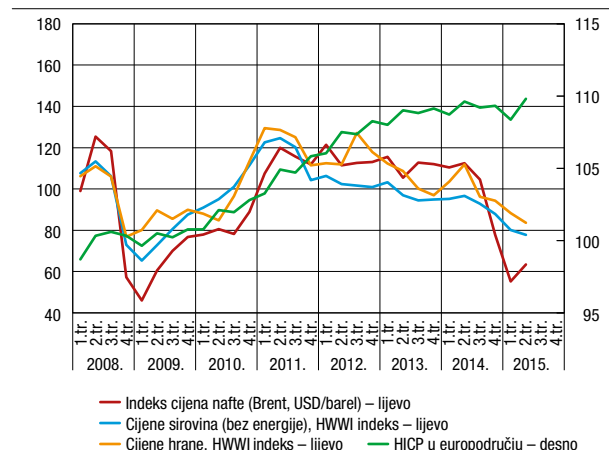
Slika 2.2. Kretanje tečaja pojedinih valuta prema euru 2008. = 100

Napomena: Rast indeksa označuje deprecijaciju pojedinih valuta prema euru. Podaci za drugo tromjesečje 2015. odnose se na travanj i svibanj.

Izvor: Eurostat

Slika 2.3. Cijene 2008. = 100

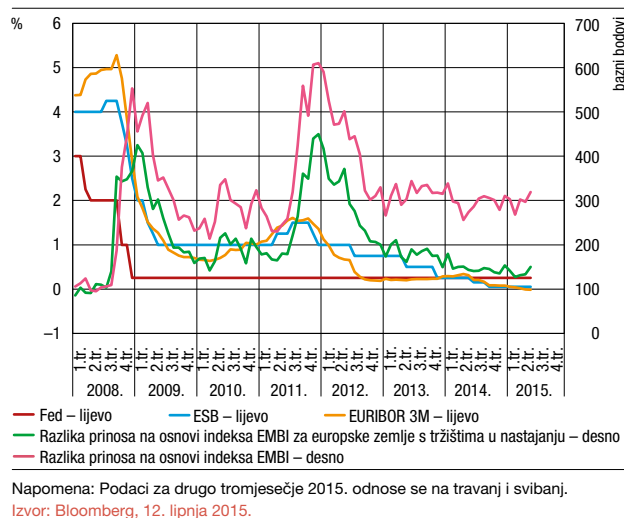
Napomena: Podaci za drugo tromjesečje 2015. odnose se na travanj i svibanj.

Izvori: Eurostat; Bloomberg; HWWI

nafta utjecala su i očekivanja glede usporavanja proizvodnje sirove nafte u SAD-u. Unatoč oporavku, trenutačne cijene nafte gotovo su upola manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Pad troškova proizvodnje ekološki čiste energije i usporavanje klimatskih promjena mogli bi negativno utjecati na rast potražnje za sirovom naftom u dugom roku.

Cijene sirovina bez energije mjerene HWWI indeksom (u američkim dolarima) nastavile su svoj pad koji je započeo još u prvoj polovini prošle godine, iako se taj pad usporio u drugom tromjesečju 2015. u odnosu na prethodno tromjesečje. Cijene hrane kontinuirano su padale od početka godine, što odražava ponajviše smanjenje cijena ulja i uljarica te žitarica. Osim kod hrane, posebno snažan pad zabilježen je kod cijena željezne rude, što se može povezati sa smanjenjem potražnje za željeznom rudom i usporavanjem rasta kineskoga gospodarstva. U tekućoj godini očekuje se da bi pad cijena sirovina bez energije na razini cijele godine mogao iznositi gotovo 16%, iako su prisutna očekivanja da bi jačanje američkog dolara prema euru moglo poništiti učinak pada cijena, pa se iskazano u kunama cijene sirovina u tekućoj godini ne bi trebale znatnije promijeniti.

Slika 2.4. Referentne kamatne stope i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s tržištima u nastajanju

Kretanja kamatnih stopa

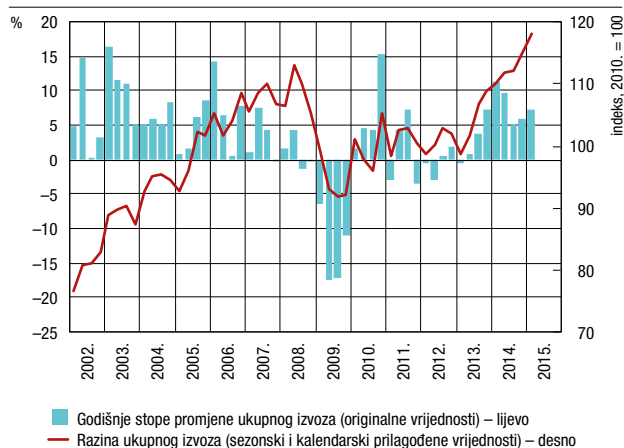
ESB je i dalje privržen punoj primjeni ekspanzivnih i nekonvencionalnih mjera monetarne politike, što uključuje program otkupa obveznica na sekundarnom tržištu u iznosu od najmanje 60 mlrd. eura mjesečno do rujna 2016. i nisku referentnu kamatnu stopu koja bi trebala ostati na nultoj razini u projekcijskom razdoblju. Fed nije mijenjao ključne kamatne stope koje se sada nalaze na razini blizu nule, a očekivanja o njihovom rastu usmjerena su prema drugoj polovini ove godine ako se oporavak na tržištu rada nastavi i ako Fed bude uvjeren da će se stopa inflacije približiti ciljanoj razini od 2%.

Razlika prinosa za europske zemlje s tržištima u nastajanju blago se povećala u drugom tromjesečju za zemlje Srednje i Istočne Europe. Slična kretanja odrazila su se i na trošak zaduživanja Hrvatske, pri čemu je razlika prinosa na hrvatsku državnu obveznicu tijekom drugog tromjesečja porasla za gotovo 20 baznih bodova te se nalazi na razini zadnji put zabilježenoj početkom prošle godine. Na kretanje ovog pokazatelja za Hrvatsku u budućnosti bitno će utjecati provođenje zacrtanih mjera fiskalne konsolidacije u sklopu procedure pri prekomjernom manjku.

3. Agregatna potražnja i ponuda

Realni je BDP u prvom tromjesečju 2015. blago porastao (0,5%) u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, ali ako se isključe sezonski i kalendarski učinci, tekuća je gospodarska aktivnost stagnirala na razini dosegnutoj krajem 2014. Gospodarska kretanja u prvom tromjesečju obilježila je nastavak snažnog rasta izvoza robe i usluga te blagi oporavak domaće potražnje. Takva kretanja bila su praćena zamjetnim rastom uvoza, što je rezultiralo stagnacijom gospodarske aktivnosti. Unatoč izostanku jačeg oporavka pokazatelji gospodarske aktivnosti upućuju na to da je dosegnuto dno poslovnog ciklusa nakon šest godina recesije pa se u 2015. očekuje nastavak pozitivnih trendova i porast realnog BDP-a (0,5%). U 2016. se očekuje polagano intenziviranje gospodarske aktivnosti (0,9%) s obzirom na to da izraženiji oporavak ograničavaju strukturni nedostaci hrvatskog gospodarstva.

Slika 3.1. Izvoz robe i usluga realne vrijednosti

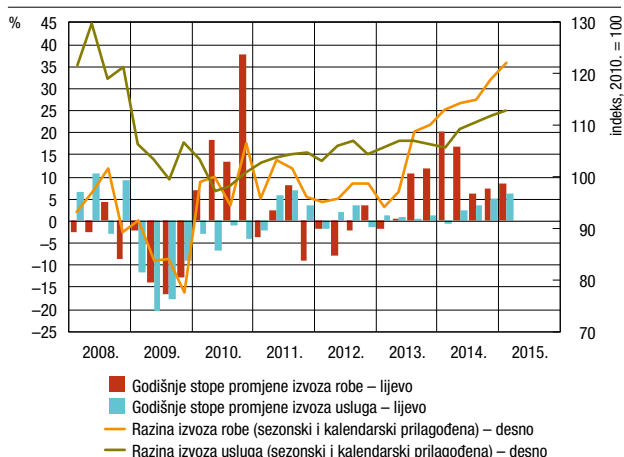

Agregatna potražnja

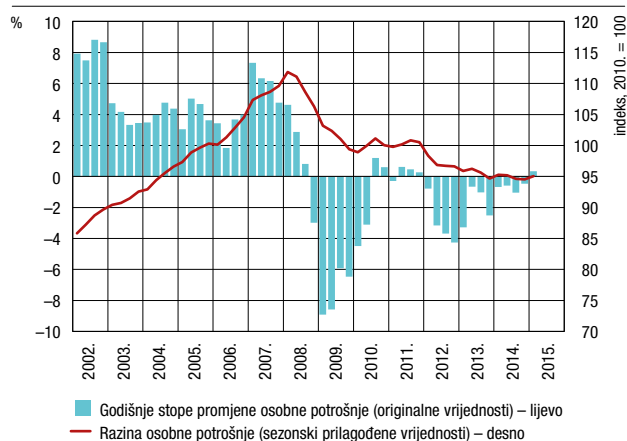
Realni izvoz robe i usluga snažno je porastao u prvom tromjesečju u odnosu na prethodno tromjesečje. Posebice zamjetljiv bio je rast izvoza robe, koji je ujedno dao i najjači pozitivan poticaj rastu gospodarske aktivnosti. Snažno je porastao nominalni izvoz intermedijarnih proizvoda i proizvoda za široku potrošnju, dok se smanjio izvoz energije i kapitalnih proizvoda. Za realni izvoz usluga također je zabilježen znatan rast. To se može povezati s vrlo povoljnim rezultatima u turizmu, na što također upućuju fizički pokazatelji dolazaka i noćenja stranih turista, kao i nominalne vrijednosti prihoda od turizma iz platne bilance.

U 2015. godini ukupan izvoz mogao bi snažno rasti, ali nešto slabijim intenzitetom nego u 2014., kada su bile zabilježene iznimno visoke stope rasta. U 2016. očekuje se blago usporavanje stopa rasta izvoza, no inozemna bi potražnja mogla i dalje ostati

Slika 3.2. Realni izvoz robe i usluga

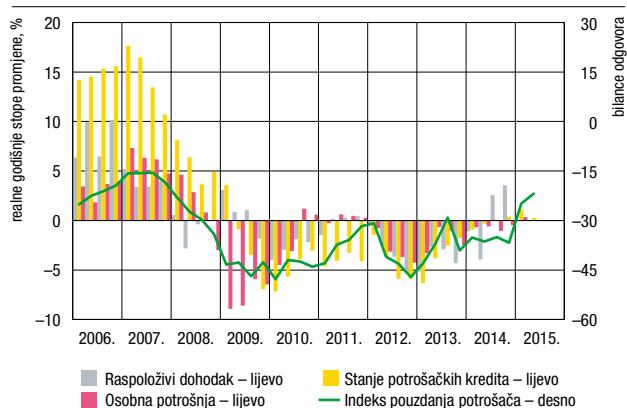

Slika 3.3. Osobna potrošnja
realne vrijednosti

Izvor: DZS

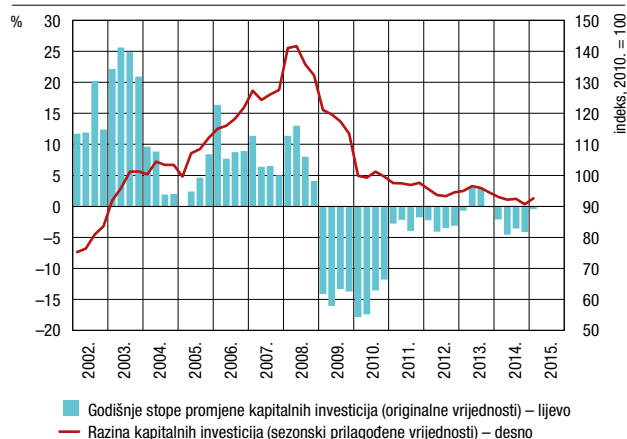
Slika 3.4. Odrednice osobne potrošnje

Napomena: Vrijednosti indeksa pouzdanja potrošača u mjesecu izračunate su kao tročlani prosjek mjesečnih podataka. Stanje potrošačkih kredita izračunato je na osnovi podataka za travanj i svibanj.

Izvori: DZS; Ipsos Puls; HNB

Slika 3.5. Bruto investicije u fiksni kapital

Izvor: DZS

glavni pokretač gospodarskog rasta u Hrvatskoj.

Domaća je potražnja porasla u prvom tromjesečju 2015., potaknuta izrazitim porastom investicija u fiksni kapital i blagim oporavkom osobne potrošnje.

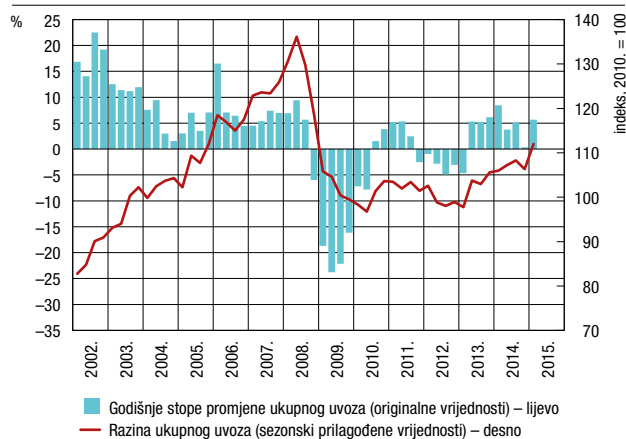
Osobna potrošnja povećala se za 0,6% tijekom prvog tromjesečja 2015. godine, a tome su pridonijela nešto povoljnija kretanja na tržištu rada, poglavito porast neto plaća zbog izmjena poreza na dohodak. Na potrošačke mogućnosti kućanstava pozitivno je utjecao i izostanak inflatornih pritisaka. U takvim je uvjetima pouzdanje potrošača jačalo od početka godine. Međutim, značajniji porast broja zaposlenih, kao ključni pokazatelj oporavka na tržištu rada, za sada je izostao, prije svega zbog slabe gospodarske aktivnosti. U nastavku 2015. očekuje se blagi oporavak potrošnje kućanstava, a tijekom projekcijskog razdoblja snažniji rast osobne potrošnje mogao bi biti ograničen sporim oporavkom na tržištu rada.

Bruto investicije u fiksni kapital znatno su porasle (2,2%) tijekom prvog tromjesečja. Ipak, navedeni porast nije bio dovoljan da nadoknadi snažno smanjenje iz prethodnih razdoblja pa su se investicije smanjile u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Različiti pokazatelji upućuju na zaključak da je porast investicija tijekom prvog tromjesečja rezultat jačanja građevinskih radova i porasta ulaganja poduzeća u opremu. Osim što je vidljiv porast fizičkog obujma građevinskih radova, razvidno je da je jačanje građevinskih radova podjednako rezultat investicija javnog kao i privatnog sektora. Također, podaci o robnoj razmjeni u tekućim cijenama pokazuju da je primjetno porastao uvoz kapitalnih dobara, što se može povezati s povećanim ulaganjima poduzeća u opremu. Daljnjem rastu investicija u nastavku 2015. godine trebali bi pridonijeti pozitivni učinci investicija opće države na temelju korištenja investicijskih programa EU-a, a postoji i naznaka oporavka investicija privatnog sektora. U 2016. rast investicija mogao bi se ubrzati pod utjecajem oporavka agregatne potražnje.

Državna potrošnja stagnirala je u prvom tromjesečju 2015., što se može djelomično objasniti stagnacijom broja zaposlenih u djelatnostima javne uprave, obrazovanja i zdravstva u istom razdoblju. Na razini cijele godine očekuje se pad državne potrošnje s obzirom na planirane uštede u sklopu procedure pri prekomjernom manjku.

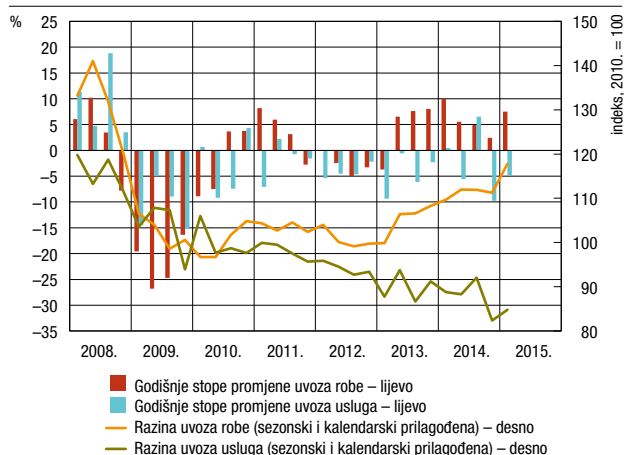
Realni uvoz robe i usluga snažno se povećao (5,3%) u prvom tromjesečju, posebice zbog zamjetnog rasta uvoza robe. Uvoz robe u tekućim cijenama izrazito se povećao kod većine glavnih

Slika 3.6. Uvoz robe i usluga
realne vrijednosti

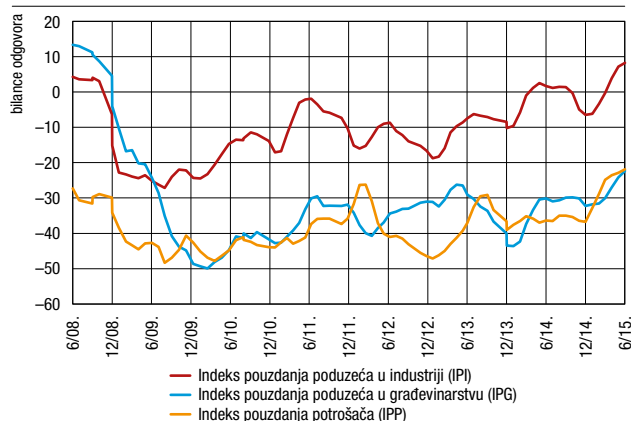
Izvor: DZS

Slika 3.7. Realni uvoz robe i usluga

Izvor: DZS

Slika 3.9. Pokazatelji poslovnog optimizma

Napomena: Prikazane su vrijednosti tročlani pomični prosjeci mjesečnih podataka. Istraživanja poslovnog optimizma provode se od svibnja 2008. Posljednji podatak odnosi se na lipanj 2015.

Izvori: Ipsos Puls; HNB

industrijskih grupacija, osim kod energije, za koju se bilježi smanjenje uvoza. Povećao se i uvoz usluga, ali nedovoljno da bi nadoknadio snažan pad iz prethodnog tromjesečja. S daljnjim rastom ukupnog izvoza i postupnim oporavkom domaće potražnje očekuje se značajan rast uvoza u projekcijskom razdoblju.

Agregatna ponuda

Bruto dodana vrijednost blago se smanjila (-0,3%) u prvom tromjesečju 2015. godine. Pritom su vidljiva raznolika kretanja po područjima djelatnosti. Tako se bruto dodana vrijednost smanjila kod većine djelatnosti, posebice u području djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva i području djelatnosti prerađivačke industrije, rudarstva i vađenja te ostale industrije. S druge strane, bruto dodana vrijednost izražena je porasla u područjima djelatnosti trgovine na veliko i malo, prijevoza i skladištenja, smještaja, pripreme i usluživanja hrane te u financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja.

Dostupni podaci za drugo tromjesečje 2015. godine upućuju na rast gospodarske aktivnosti. Tako je u travnju i svibnju porastao fizički obujam industrijske proizvodnje u odnosu na prosjek prethodnog tromjesečja. Porastao je i realni promet u trgovini

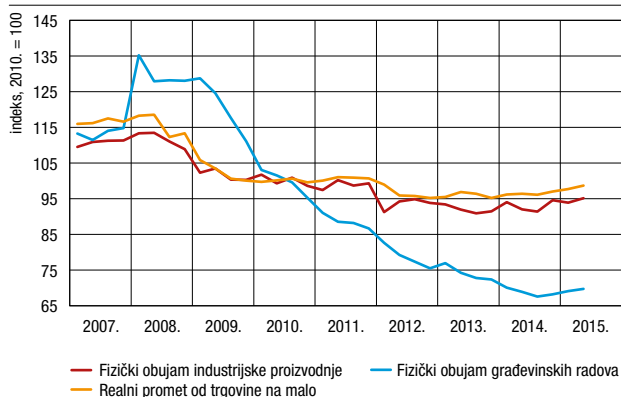
na malo u travnju, što upućuje na pozitivne rezultate turizma kao i na oporavak kupovne mogućnosti kućanstava. Istodobno se nastavio i oporavak gospodarske aktivnosti u građevinarstvu, koji je započeo krajem prethodne godine. Rezultati Ankete poslovnog optimizma za drugo tromjesečje upućuju na poboljšanje poslovnog optimizma u svim skupinama djelatnosti, a povećalo se i pouzdanje potrošača u istom razdoblju.

U 2015. godini mogao bi se nastaviti rast prerađivačke industrije i trgovine na veliko i malo, prijevoza i skladištenja, smještaja, pripreme i usluživanja hrane, dok bi oporavak građevinarstva mogao biti ograničen sporim oporavkom investicijske aktivnosti.

U skladu s opisanim kretanjima sastavnica BDP-a očekivana stopa promjene BDP-a iznosi 0,5% za 2015. godinu. Rast bi se mogao blago ubrzati i iznositi 0,9% u 2016. godini, posebice zbog nastavka povoljnih ostvarenja u izvozu robe i usluga te jačanja investicijske aktivnosti, dok bi značajniji rast osobne potrošnje mogao izostati jer se očekuje spor oporavak ključnih pokazatelja na tržištu rada.

Ocjenjuje se da su u projekciji kretanja gospodarske aktivnosti rizici pozitivni što se tiče 2015. godine, ali za 2016. godinu nešto su izraženiji negativni rizici. Rizici za središnju projekciju

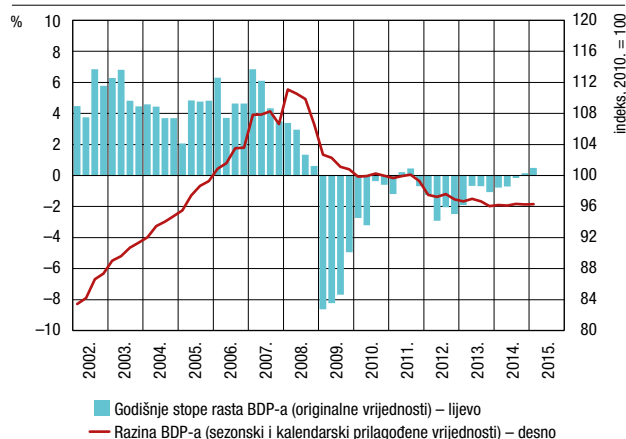
Slika 3.8. Kratkoročni pokazatelji gospodarske aktivnosti sezonski i kalendarski prilagođeno

Napomena: Tromjesečni podaci izračunati su kao jednostavni prosjek mjesečnih podataka. Podaci za drugo tromjesečje 2015. odnose se na travanj, osim podataka za fizički obujam industrijske proizvodnje koji se odnose na travanj i svibanj.

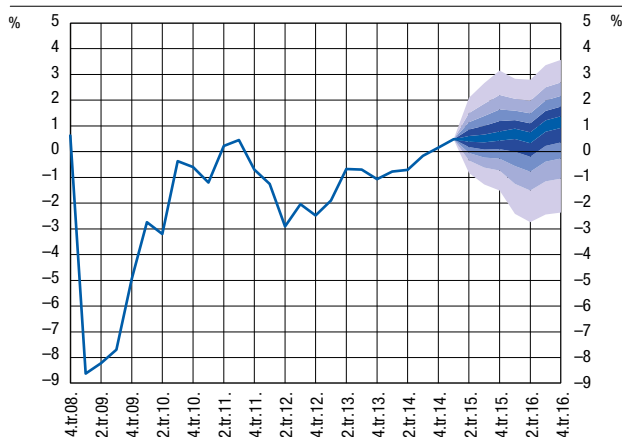
Izvor: DZS (sezonska i kalendarska prilagodba HNB-a)

Slika 3.10. Bruto domaći proizvod realne vrijednosti

Izvor: DZS

Slika 3.11. Projekcija dinamike realnog BDP-a godišnje stope rasta

Izvori: DZS; HNB

u 2015. ocijenjeni su kao pozitivni jer je u odnosu na prethodnu projekciju smanjena neizvjesnost glede dodatne fiskalne konsolidacije nakon objave Programa konvergencije Republike Hrvatske

4. Tržište rada

Kretanja na tržištu rada neznatno su se poboljšala u prvih pet mjeseci 2015. godine. Broj zaposlenih blago je porastao u prvom tromjesečju (0,2%) u odnosu na prethodno tromjesečje, a tijekom travnja i svibnja rast se još ubrzao (0,5%). Takva se kretanja pretežno mogu objasniti povećanjem broja zaposlenih u većini uslužnih djelatnosti (izuzevši financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja) i stagnacijom u djelatnostima industrije i građevinarstva. Bez obzira na povoljnija kretanja u prvih pet mjeseci u 2015. i 2016. ne očekuje se značajnije povećanje broja zaposlenih.

Broj nezaposlenih smanjio se u prvom tromjesečju za 3,6% u odnosu na prethodno tromjesečje te se nastavio smanjivati u travnju i svibnju. Nezaposlenost je u svibnju bila manja za 52 tisuće u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine, što se može objasniti povoljnim kretanjima neto odljeva iz evidencije HZZ-a zbog zasnivanja radnog odnosa (i drugih poslovnih aktivnosti) kao i iz ostalih razloga¹. Pritom je važno napomenuti da je u odnosu na svibanj 2014. godišnje smanjenje nezaposlenosti bilo zamjetno veće prije svega zbog povećanja odljeva iz evidencije na temelju zasnivanja radnog odnosa i drugih poslovnih aktivnosti te brisanja zbog nepridržavanja zakonskih odredbi, dok su se priljevi iz radnog odnosa smanjili. Do kraja godine očekuje se blagi pad broja nezaposlenih, a godišnje bi smanjenje moglo iznositi 7,4% zbog izraženog pada u prvoj polovini godine. U 2016. očekuje se znatno usporavanje pada broja nezaposlenih, koji bi na godišnjoj razini mogao iznositi 0,9%.

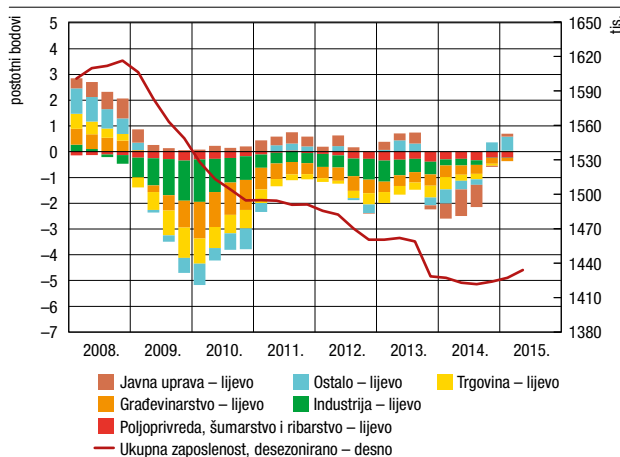
Administrativna stopa nezaposlenosti iznosila je u prvih pet mjeseci 19,2% (21,6% u istom razdoblju prethodne godine), a u

za 2015. godinu. Brži oporavak realne gospodarske aktivnosti glavnih vanjskotrgovinskih partnera Hrvatske mogao bi također djelovati na snažniji rast potražnje za hrvatskom robom i uslugama. S bržim oporavkom glavnih emitivnih tržišta ostvarenja u turizmu mogla bi isto tako biti povoljnija nego u središnjoj projekciji. Boljim ostvarenjima u turizmu mogle bi pridonijeti dobre vremenske prilike zabilježene na početku turističke sezone, a djelomično i nestabilnosti u pojedinim mediteranskim zemljama. Međutim, za 2016. većina rizika ostala je nepromijenjena u odnosu na prethodnu projekciju. S obzirom na visoku razinu projiciranoga proračunskog manjka moguće je donošenje dodatnih konsolidacijskih mjera u 2016. godini čiji je sadržaj neizvjestan, a koje bi mogle negativno djelovati na gospodarsku aktivnost u kratkom roku. Negativan rizik za projekciju čini i sporiji od očekivanog oporavak gospodarstva glavnih vanjskotrgovinskih partnera Hrvatske, pogotovo europodručja, ako se materijaliziraju rizici povezani s grčkom dužničkom krizom. Također, moguće daljnje pogoršanje trgovinskih odnosa između Rusije i zemalja članica EU-a moglo bi nepovoljno utjecati na inozemnu potražnju za hrvatskim proizvodima i uslugama. Pozitivan je rizik za središnju projekciju realnoga rasta i donošenje dodatnih strukturnih reforma u svrhu unaprjeđenja poslovnog okružja, što bi u projekcijskom horizontu dodatno potaknulo rast gospodarske aktivnosti i smanjilo trošak zaduživanja države i privatnog sektora.

2015. i 2016. mogla bi se dodatno smanjiti, ali ostati iznad 18%. Posljednji dostupni podaci iz anketnih izvora pokazuju da se broj zaposlenih povećao, dok se broj nezaposlenih smanjio u prvom tromjesečju 2015. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Tako je u spomenutom razdoblju anketna stopa nezaposlenosti iznosila 18,1% (naprama 18,7% u prva tri mjeseca 2014.). U 2015. i 2016. godini očekuje se blago poboljšanje anketne stope nezaposlenosti (16,9% i 16,6%), a stope aktivnosti i zaposlenosti mogle bi ostati nepromijenjene.

Nominalne bruto i neto plaće porasle su u prvom tromjesečju u odnosu na prethodno tromjesečje, pri čemu je rast neto

Slika 4.1. Ukupna zaposlenost i doprinosi godišnjoj promjeni zaposlenosti po sektorima

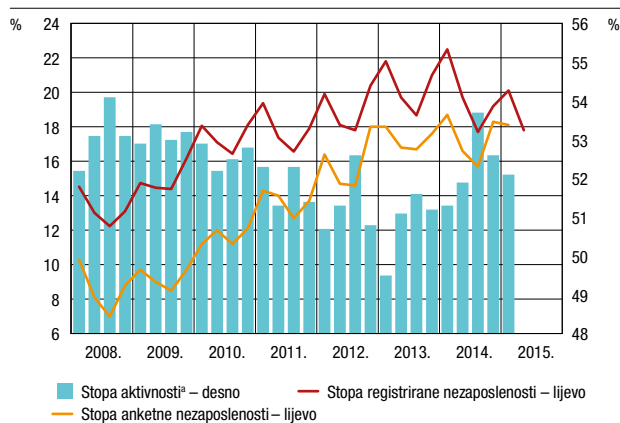
Napomena: Podaci za drugo tromjesečje odnose se na travanj i svibanj.

Izvor: HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

¹ Ostali razlozi uključuju izlaskе i ulaskе u radnu snagu te brisanje s evidencije zbog objave i nepridržavanja zakonskih odredbi.

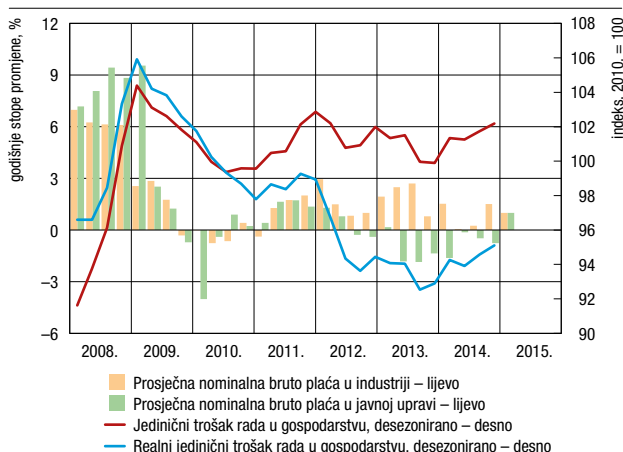
Slika 4.2. Stope nezaposlenosti i aktivnosti

^a Aktivno stanovništvo kao udio u radno sposobnom stanovništvu (15+).
Napomena: Stopa registrirane nezaposlenosti za drugo tromjesečje odnosi se na travanj i svibanj.

Izvori: DZS; HZZ

Slika 4.3. Bruto plaća i jedinični trošak rada

Izvori: DZS; HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

plaća bio izraženiji zbog izmjena Zakona o porezu na dohodak. Realne su se plaće u spomenutom razdoblju snažnije povećale zbog istodobnog smanjenja potrošačkih cijena. Nominalne bruto plaće po djelatnostima NKD-a porasle su u sektoru trgovine i usluga, blago su pale u javnom sektoru, a nepromijenjene su ostale u sektoru industrije. Povećanje nominalnih neto i bruto plaća nastavilo se slabijim intenzitetom tijekom travnja i svibnja, pri čemu je porast realnih plaća bio manji zbog blagog rasta potrošačkih cijena. Očekivanja su da se do kraja godine nominalne bruto plaće neće značajnije mijenjati, dok bi neto plaće, na razini cijele godine, mogle porasti za 2,5% zbog zakonskih izmjena

u sustavu oporezivanja dohotka od rada. Za 2016. predviđa se umjereni rast nominalnih neto i bruto plaća te nešto blaži rast realnih plaća zbog prognoziranog porasta potrošačkih cijena.

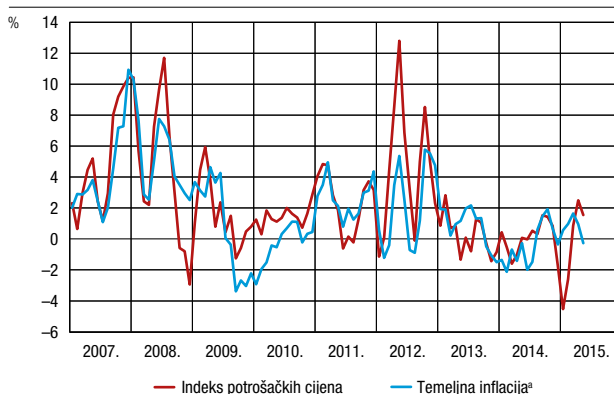
Jedinični trošak rada povećao se u prvom tromjesečju u odnosu na prethodno tromjesečje zbog porasta naknada po zaposlenom i smanjenja produktivnosti rada. Takva kretanja jediničnog troška rada ne bi se trebala nastaviti u budućnosti. Očekuje se tako njegova stagnacija u 2015. i 2016. godini, s obzirom na očekivani izostanak značajnije promjene broja zaposlenih i nominalnih bruto plaća, u uvjetima sporoga gospodarskog oporavka.

5. Inflacija

Tijekom prvih pet mjeseci godišnja se stopa promjene potrošačkih cijena povećala: s -0,5% u prosincu 2014. na 0% u svibnju 2015., što je bilo rezultat povećanja godišnjih stopa promjena cijena neprerađenih i prerađenih prehrambenih proizvoda i industrijskih proizvoda. Rast cijena prehrambenih proizvoda (osobito povrća) bio je u prvih pet mjeseci 2015. izraženiji nego u istom razdoblju prošle godine. Negativan doprinos prehrambenih proizvoda godišnjoj inflaciji počeo se smanjivati u drugoj polovini 2014. i zbog nepovoljnih vremenskih prilika tijekom ljeta te nakon što su počeli iščezavati učinci prijašnjeg pojeftinjenja tih proizvoda nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji. U prvih pet mjeseci povećala se i godišnja stopa promjene cijena industrijskih proizvoda (bez prehrane i energije), te je njihov doprinos godišnjoj inflaciji u veljači prvi put poprimio pozitivnu vrijednost (0,1 postotni bod), nakon što je dvije godine bio negativan. Među spomenutim proizvodima najviše se povećao doprinos cijena odjeće i obuće.

S druge strane, tijekom prvih pet mjeseci godišnji se pad cijena energije blago ubrzao. To je ponajviše prouzročila administrativna odluka o pojeftinjenju prirodnog plina u travnju. Doprinos znatnog pada cijena naftnih derivata u siječnju poništio je rast tih cijena u razdoblju od ožujka do svibnja, što je posljedica varijacija cijena sirove nafte na svjetskom tržištu. Isto tako, u travnju su povećane i trošarine na naftne derivate. Energija je u svibnju bila jedina komponenta s negativnim doprinosom godišnjoj

inflaciji, koji je iznosio -0,5 postotnih bodova. Temeljna inflacija povećala se s -0,4% u prosincu 2014. na 0,5% u svibnju 2015., potaknuta uglavnom povećanjem doprinosa prerađenih

Slika 5.1. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija
mjesecne stope promjene na godišnjoj razini

^a Temeljna inflacija ne uključuje cijene poljoprivrednih proizvoda ni cijene proizvoda koje se administrativno reguliraju.
Napomena: Mjesečna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnoga pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa potrošačkih cijena.

Izvori: DZS; izračun HNB-a

Tablica 5.1. Cjenovni pokazatelji

godišnje stope promjene

	2011.	2012.	2013.	2014.	IX. 2014.	XII. 2014.	III. 2015.	IV. 2015.	V. 2015.
Indeks potrošačkih cijena i njegove komponente									
Ukupni indeks	2,3	3,4	2,2	-0,2	-0,2	-0,5	0,1	-0,1	0,0
Energija	6,2	10,5	3,1	0,9	0,1	-2,2	-2,8	-3,7	-2,6
Neprerađeni prehrambeni proizvodi	1,2	5,8	3,8	-2,8	-1,6	-1,8	2,7	1,6	1,1
Prerađeni prehrambeni proizvodi (uključujući alkohol i duhan)	5,8	2,6	4,9	0,2	-1,5	-0,5	-0,7	0,3	0,5
Industrijski proizvodi bez prehrane i energije	-0,3	0,4	-0,4	-1,0	-0,4	-0,8	0,2	0,0	0,0
Usluge	-0,4	0,5	0,8	0,8	1,7	1,8	1,5	1,4	1,2
Ostali cjenovni pokazatelji									
Temeljna inflacija	1,8	1,9	1,9	-0,4	-0,7	-0,4	0,1	0,5	0,5
Indeks proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu	6,4	7,0	0,5	-2,7	-3,2	-3,4	-2,7	-3,2	-2,6

Izvor: DZS

prehrambenih proizvoda, mesa, odjeće i rekreativnih usluga. Uz uobičajene indikatore kretanja inflacije poput godišnje stope ukupnog i temeljnog indeksa potrošačkih cijena, kao jedan od dodatnih pokazatelja kretanja inflacijskih pritisaka analizira se i indeks rasprostranjenosti inflacije u Hrvatskoj, koji pokazuje da se od sredine 2014. povećava udio proizvoda čije su cijene rastle u određenom mjesecu u ukupnom broju proizvoda te signalizira blagi rast inflatornih pritisaka (više o tom indeksu vidi u Okviru 1. Kretanje indeksa rasprostranjenosti inflacije u Hrvatskoj i zemljama u okružju).

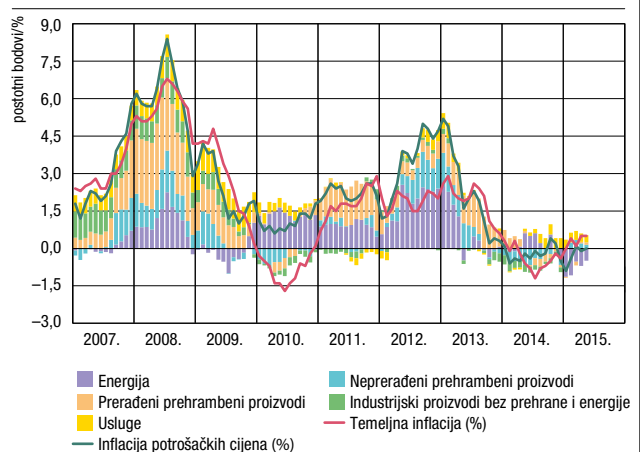
Godišnja stopa inflacije mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena porasla je u Europskoj uniji s -0,1% u prosincu 2014. na 0,3% u svibnju 2015. Najveći doprinos rastu godišnje stope promjene cijena dao je rast cijena neprerađenih prehrambenih proizvoda. Osim toga, rast cijena sirove nafte (izraženih u američkim dolarima) koji se na svjetskim tržištima bilježi od kraja siječnja, zamjetno je usporio godišnji pad cijena energije. Premda je slabljenje eura u posljednjih nekoliko mjeseci pridonijelo rastu uvoznih cijena, valja istaknuti da su godišnje stope promjene cijena u zemljama europodručja i dalje pod zaostalim utjecajem aprecijacije eura prisutne do sredine 2014. kao i neizravnih učinaka proizašlih iz nižih cijena energije, ponajviše nafte. Osim toga, rast cijena dodatno je ublažen nepovoljnom situacijom na tržištu rada i slabom osobnom potrošnjom. U skladu s navedenim godišnja stopa promjene HIPC-a bez energije, prehrane, pića i duhana u Europskoj uniji tek se neznatno povećala, s 0,8% u prosincu 2014. na 0,9% u svibnju 2015.

Nakon što je u prosincu 2014. zabilježena jednaka godišnja stopa promjene harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena kao i u EU-u (-0,1%), rast cijena u Hrvatskoj tijekom prvih pet mjeseci 2015. bio je u Hrvatskoj manje izražen, te je godišnja stopa inflacije u svibnju iznosila 0% (bila je za 0,3 postotna boda niža nego u EU-u). Za razliku od zemalja Europske unije, u Hrvatskoj je u prvih pet mjeseci zabilježeno usporavanje godišnjeg rasta cijena usluga, koje je velikim dijelom poništilo povećani doprinos inflaciji proizašao iz rasta cijena prehrambenih i industrijskih proizvoda. Godišnja stopa promjene HIPC-a bez energije, prehrane, pića i duhana u Hrvatskoj se smanjila s 1,1% u prosincu 2014. na 0,7% u svibnju 2015.

U uvjetima znatno niže cijene sirove nafte u usporedbi s 2014., niske inflacije u europodručju, slabih domaćih inflatornih pritisaka s potražnje i troškovne strane te relativno stabilnog tečaja kune prema euru prognozirano je da će se prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena u 2015. kretati oko 0%, nakon što je u 2014. bilo zabilježeno -0,2%. Za 2015. prognozan je rast prosječne godišnje stope promjene cijena prehrane te se očekuje da bi blagi pritisak na rast inflacije mogao proizaći i iz povećanja prosječne godišnje stope promjene indeksa

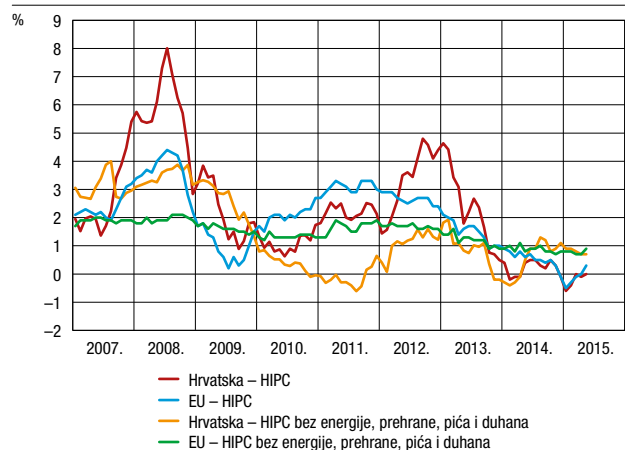
potrošačkih cijena bez prehrane i energije, što je u skladu s prognoziranim blagim oporavkom osobne potrošnje. Nasuprot tome, u 2015. se očekuje znatno smanjenje prosječne godišnje stope promjene cijena energije, zbog pojeftinjenja sirove nafte na

Slika 5.2. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenata inflaciji potrošačkih cijena

Izvori: DZS; izračun HNB-a

Slika 5.3. Ukupna i temeljna inflacija mjerena kretanjem harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena u Hrvatskoj i Europskoj uniji godišnje stope promjene

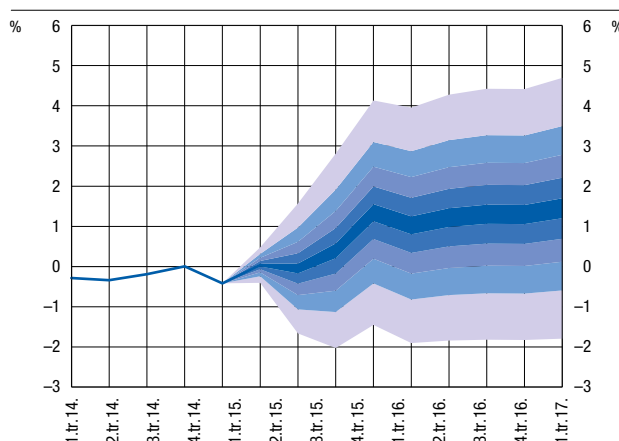
Izvori: DZS; Eurostat

svjetskom tržištu i smanjenja cijene prirodnog plina te uz pretpostavku nepromijenjenih cijena električne i toplinske energije. Prognozirano je da će godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena od lipnja do listopada fluktuirati oko 0% i da bi se trebala povećati potkraj godine, zbog postupnog povećavanja cijena naftnih derivata te učinka baznog razdoblja (pojeftinjenja naftnih derivata u istom razdoblju prethodne godine).

U 2016. se očekuje ubrzanje prosječne godišnje stope inflacije potrošačkih cijena na 1,2%, pri čemu će inflacija i nadalje ostati niska te ispod dugoročnog prosjeka. Ubrzanje inflacije u značajnoj bi mjeri moglo biti posljedica povećanja godišnje stope promjene cijena energije jer kretanje cijena na terminskom tržištu upućuje na postupan rast cijena sirove nafte tipa Brent na svjetskom tržištu. Deprecijacija tečaja kune prema američkom dolaru u određenoj bi mjeri također trebala djelovati na ubrzanje inflacije (vidi Okvir 2. Prijenos kretanja deviznog tečaja na cijene u Hrvatskoj). U uvjetima blagog povećanja domaće potražnje godišnja stopa promjene indeksa potrošačkih cijena bez prehrane i energije malo će se ubrzati. Prognozirano je i blago povećanje prosječne godišnje stope rasta cijena prehrane u 2016. u usporedbi s 2015.

Ocjenjuje se da su rizici da inflacija bude niža odnosno viša od projicirane uravnoteženi. Rizici koji bi mogli izazvati nižu inflaciju jesu slabija domaća potražnja od očekivane te izraženiji pad cijena sirove nafte i drugih sirovina na svjetskom tržištu od očekivanog. S druge strane, postoji nekoliko rizika koji bi mogli utjecati na to da ostvarenje inflacije bude više od prognozirano, među kojima se ističu mogući izrazitiji rast administrativno

Slika 5.4. Projekcija inflacije potrošačkih cijena
godišnje stope promjene

Izvori: DZS; izračun HNB-a

reguliranih cijena vezan uz potrebu fiskalne konsolidacije, nepovoljne vremenske prilike koje bi mogle rezultirati znatnijim rastom cijena poljoprivrednih proizvoda, rast cijena sirove nafte zbog geopolitičkih napetosti i izraženija deprecijacija kune prema američkom dolaru.

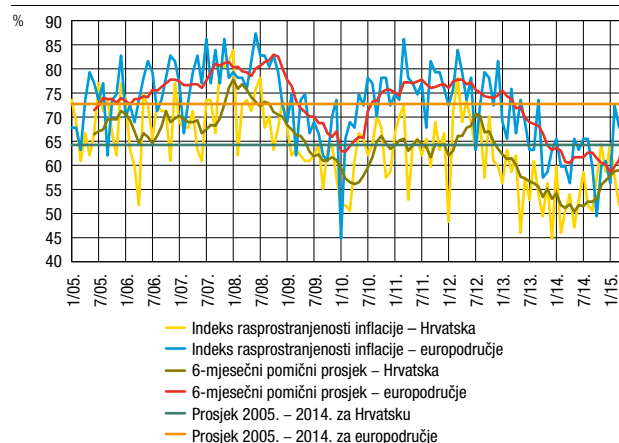
Okvir 1. Kretanje indeksa rasprostranjenosti inflacije u Hrvatskoj i zemljama u okružju

Indeks rasprostranjenosti inflacije pokazuje udio broja proizvoda čije su cijene rasle u određenom mjesecu u ukupnom broju proizvoda u košarici za izračun indeksa potrošačkih cijena i signalizira je li rast odnosno pad cijena rasprostranjen na većinu sektora u gospodarstvu. Od sredine 2012. do sredine 2014. inflatorni su pritisci slabjeli te se tijekom spomenutog razdoblja povećao udio komponenata za koje se bilježi mjesečni pad cijena (s 29% na 49%), međutim vidljivo je da pad cijena nije bio rasprostranjen na većinu sektora u gospodarstvu. Takva kretanja odražavala su ponajviše pad cijena sirove nafte i prehrambenih sirovina na svjetskom tržištu te proizvođačkih cijena u europodručju. Sredinom 2014. promijenio se trend kretanja indeksa rasprostranjenosti inflacije te se indeks postupno od tada povećava, ali je i dalje nešto niži od dugoročnog prosjeka. Od sredine 2014. povećanje udjela proizvoda čije su cijene rasle u određenom mjesecu u ukupnom broju proizvoda bilo je najizrazitije kod industrijskih proizvoda i prehrambenih proizvoda. U većini zemalja Srednje i Istočne Europe tijekom posljednje dvije godine bio je prisutan trend pada vrijednosti ovog indeksa, što je signaliziralo blagi rast deflatornih pritisaka. Indeks rasprostranjenosti inflacije početkom 2015. ponovno je počeo rasti, posebice u Bugarskoj te u europodručju, dok su iznimka bile Češka i Slovačka, kod kojih se pad indeksa nastavio.

Osim uobičajenih indikatora kretanja inflacije, kao što su godišnje stope ukupnog i temeljnog indeksa potrošačkih cijena, u Hrvatskoj narodnoj banci kao jedan od dodatnih pokazatelja kretanja inflacijskih pritisaka izračunava se i analizira indeks rasprostranjenosti inflacije (engl. *inflation diffusion index*). Spomenuti indeks pokazuje udio broja proizvoda čije su cijene rasle² u

određenom mjesecu u ukupnom broju proizvoda u košarici za izračun harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena³. Pri izračunu indeksa rasprostranjenosti inflacije ne uzima se u obzir ponder koji određeni proizvod odnosno komponenta ima u agregatnom indeksu potrošačkih cijena, te se tako nastoji izbjeći precjenjivanje učinaka komponenata koje u agregatnom indeksu imaju relativno velik ponder. Indeks pokazuje vrijednost veću (manju)

Slika 5.5. Kretanje indeksa rasprostranjenosti inflacije u Hrvatskoj i europodručju
udio komponenata ukupnog HIPC-a čije su cijene porasle na mjesečnoj razini

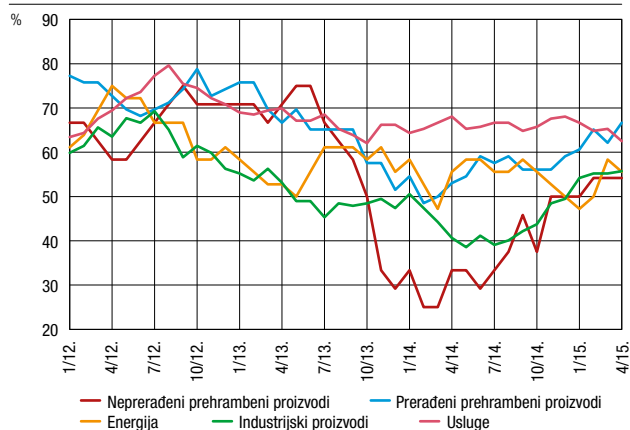
Napomena: Izračun se temelji na mjesečnim stopama promjene izvedenim iz sezonski prilagođenih komponenata harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena.

Izvori: Eurostat; izračun HNB-a

² Tu su uključeni i proizvodi čije su cijene ostale nepromijenjene u tekućem mjesecu u usporedbi s prethodnim mjesecom.

³ Na temelju 87 sezonski prilagođenih komponenata harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena

Slika 5.6. Kretanje indeksa rasprostranjenosti inflacije po glavnim komponentama HIPC-a u Hrvatskoj
 udio potkomponentata čije su cijene porasle na mjesečnoj razini, šestomjesečni pomični prosjek

Napomena: Izračun se temelji na mjesečnim stopama promjene izvedenim iz sezonski prilagođenih komponentata harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena.
 Izvori: Eurostat; izračun HNB-a

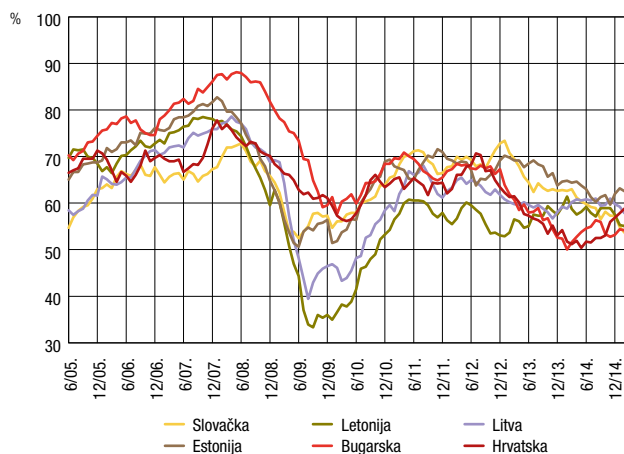
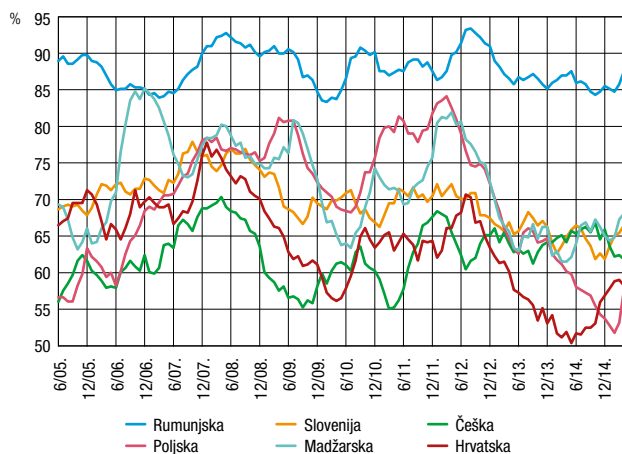
od 50% ako se za većinu dobara i usluga bilježi rast (pad) cijena. Takav indeks stoga signalizira je li rast odnosno pad cijena rasprostranjen na većinu sektora u gospodarstvu te pomaže pri procjeni je li intenzitet inflacijskih pritisaka tijekom određenog razdoblja ojačao ili oslabio.

Iz Slike 5.5. vidljivo je da je indeks rasprostranjenosti inflacije u Hrvatskoj (mjeren šestomjesečnim pomičnim prosjekom) tijekom 2005. i 2006. većinom bio malo viši od dugoročnog prosjeka. U drugoj polovini 2007. inflatorni pritisci počeli su jačati, zbog rasta uvezene inflacije, prije svega rasta cijena prehrambenih sirovina i sirove nafte na svjetskom tržištu. Pritom je indeks rasprostranjenosti inflacije u siječnju 2008. dosegnuo maksimalnu vrijednost od 78% (znatno je viši od dugoročnog prosjeka, koji iznosi 64%), što signalizira da je porasla cijena velike većine proizvoda iz košarice za izračun HIPC-a. Nakon toga uslijedio je dvogodišnji trend pada tog indeksa, koji se u travnju 2010. spustio na 56%. Spomenuto slabljenje inflatornih pritisaka bilo je posljedica zamjetnog smanjenja uvozne inflacije, a manjim

dijelom i slabljenja inozemne i domaće gospodarske aktivnosti. Indeks rasprostranjenosti inflacije vratio se krajem 2010. na prosječnu dugoročnu razinu, na kojoj se zadržao tijekom 2011. godine. Privremeni porast indeksa rasprostranjenosti inflacije tijekom prve polovine 2012. uglavnom se može objasniti administrativnim odlukama, odnosno povećanjem osnovne stope PDV-a te poskupljenjem električne energije i plina. Nakon toga ponovno je uslijedilo dvogodišnje razdoblje slabljenja inflatornih pritisaka, tijekom kojeg se povećao udio komponenata za koje se bilježi mjesečni pad cijena (s 29% u srpnju 2012. na 49% u srpnju 2014.), međutim vidljivo je da pad cijena nije bio rasprostranjen na većinu sektora u gospodarstvu, odnosno da intenzitet deflacijskih pritisaka nije bio znatan. Takva kretanja odražavala su ponajviše pad cijena sirove nafte i prehrambenih sirovina na svjetskom tržištu te proizvođačkih cijena u europodručju, a manjim dijelom slabu inozemnu i domaću gospodarsku aktivnost te jačanje konkurencije na domaćem tržištu zbog ulaska Hrvatske u EU. Sredinom 2014. promijenio se trend kretanja indeksa rasprostranjenosti inflacije te se indeks postupno povećava, ali je i dalje nešto niži od dugoročnog prosjeka. Promatra li se po glavnim komponentama HIPC-a (Slika 5.6.), primjećuje se da je od sredine 2014. povećanje udjela proizvoda čije su cijene rastle bilo najizraženije kod industrijskih proizvoda i prehrambenih proizvoda.

Tijekom 2013. i 2014. u većini zemalja Srednje i Istočne Europe bio je prisutan trend pada indeksa rasprostranjenosti inflacije, što je signaliziralo blagi rast deflatornih pritisaka, zbog povećanja udjela proizvoda u košarici za izračun HIPC-a kod kojih se bilježio pad cijena. Međutim, valja istaknuti da je, unatoč zamjetnom smanjenju, indeks rasprostranjenosti inflacije (mjeren šestomjesečnim pomičnim prosjekom) kod svih zemalja bio iznad referentne granice od 50%, što pokazuje da se pad cijena nije raširio na većinu proizvoda. Slabljenje inflatornih pritisaka bilo je tijekom spomenutog razdoblja najjače u europodručju, Poljskoj, Bugarskoj, Slovačkoj, Hrvatskoj i Mađarskoj. Potkraj 2014. odnosno početkom 2015. udio proizvoda čije su cijene porasle na mjesečnoj razini ponovno je počeo rasti u većini zemalja. Pritom je rast indeksa rasprostranjenosti inflacije u prva četiri mjeseca 2015. ponajviše bio izražen u Bugarskoj i europodručju, dok su iznimka bile Češka i Slovačka, kod kojih se pad indeksa nastavio.

Slika 5.7. Kretanje indeksa rasprostranjenosti inflacije u Hrvatskoj i zemljama u okružju
 udio komponenata ukupnog HIPC-a čije su cijene porasle na mjesečnoj razini, šestomjesečni pomični prosjek

Napomena: Izračun se temelji na mjesečnim stopama promjene izvedenim iz sezonski prilagođenih komponentata harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena.
 Izvori: Eurostat; izračun HNB-a

Okvir 2. Prijenos kretanja deviznog tečaja na cijene u Hrvatskoj

Budući da HNB vodi politiku stabilnoga nominalnog tečaja kune prema euru, utjecaj kretanja deviznog tečaja na cijene u Hrvatskoj teško je identificirati na osnovi malih varijacija tečaja kune prema euru. Stoga je provedena analiza utjecaja varijacija tečaja eura prema američkom dolaru, o čemu ujedno ovise i varijacije tečaja kune prema dolaru, koje imaju dominantan utjecaj na domaći nominalni efektivni tečaj i prijenos tečaja kune na domaće cijene. Vektorski autoregresijski model s restrikcijama predznaka na funkcije impulsnog odziva pokazuje da egzogena deprecijacija tečaja eura prema dolaru od 1% uzrokuje porast opće razine cijena pri proizvođačima od oko 0,4%, dok opća razina potrošačkih cijena raste približno za 0,2%. Izražena kolebanja tečaja kune prema euru nedvojbeno bi se snažno odrazila na domaće cijene, te bi i posljedice za domaće gospodarstvo bile vrlo štetne.

Prijenos tečaja kune prema euru na cijene

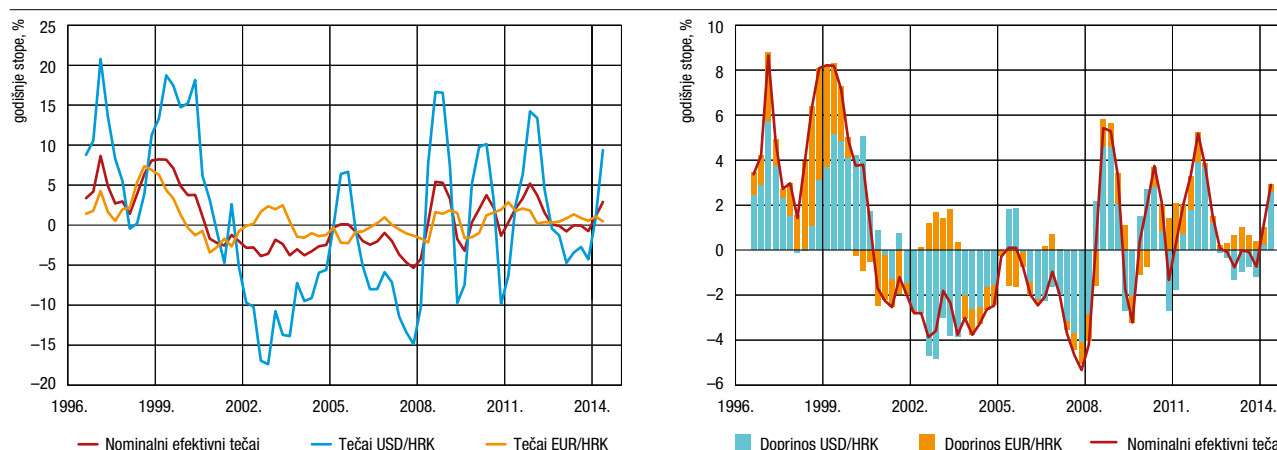
Prijenos tečaja na cijene (engl. *exchange rate pass-through*) odnosi se na transmisiju promjene tečaja na različite mjere inflacije kroz distribucijski lanac – uvozu, proizvođačku i potrošačku inflaciju. U literaturi se taj učinak obično procjenjuje s pomoću multivarijantnih modela – najčešće vektorskih autoregresijskih (VAR) modela, pri čemu se šok tečaja identificira rekursivnom identifikacijom⁴ (Cholesky). Takva identifikacija pretpostavlja vrlo jake restrikcije na odnose između varijabla u sustavu u trenutku nastupa šoka, za koje nije lako pronaći opravdanje u ekonomskoj teoriji, stoga je na taj način teško dobiti uvjerljive i stabilne rezultate. Osim toga, rezultati su iznimno osjetljivi na poredak varijabla unutar sustava. U rekursivnoj identifikaciji teško je također razdvojiti šok tečaja od drugih važnih šokova, primjerice od šokova realne aktivnosti i šokova cijena sirovina.

Pri procjeni prijenosa varijacije tečaja na cijene u literaturi se primjenjuju i nominalni bilateralni i efektivni tečajevi. U slučaju prijenosa tečaja na cijene u Hrvatskoj, unatoč važnosti koju tečaj kune prema euru ima za domaće potrošačke cijene, teško je potvrditi značajnu statističku vezu između spomenute dvije valute. Naime, varijacije u tečaju EUR/HRK bile su premale u povijesti i zato ne upućuju na značajnu korelaciju između domaćih cijena i tečaja⁵. Nedostatak potvrde prijenosa tečaja EUR/HRK u promatranom razdoblju ne implicira da taj tečaj nije važan za domaće cijene. Upravo suprotno, stabilan tečaj EUR/HRK ključan je za održavanje stabilnosti cijena u domaćem gospodarstvu te upravo zbog njegove male varijacije i povjerenja gospodarskih subjekata u monetarnu politiku HNB-a nije došlo do prijenosa tečajnih šokova na cijene. U prilog tom argumentu govore rezultati ankete o načinu na koji poduzeća u Hrvatskoj određuju cijene, iz kojih je vidljivo da bi velika većina anketiranih poduzeća mijenjala cijene svojih proizvoda zbog promjena tečaja većih od 2%.⁶ Nedvojbeno je stoga da bi se značajnije varijacije tečaja kune prema euru u velikoj mjeri odrazile na domaće cijene, a nastale bi istodobne vrlo štetne posljedice za domaće gospodarstvo jer bi se narušila financijska stabilnost.

Prijenos tečaja kune prema dolaru na cijene

Unatoč relativno maloj zastupljenosti koju američki dolar ima u robnoj razmjeni RH s inozemstvom, može se ustvrditi da su za prijenos tečaja na domaće cijene značajniji šokovi tečaja USD/HRK od šokova EUR/HRK⁷. To je u prvom redu posljedica višestruko veće kolebljivosti tečaja USD/HRK u usporedbi s razmjerno stabilnim tečajem EUR/HRK. Osim toga, važnost dolara za domaće cijene nalazimo i u dominantnoj ulozi koju on ima u

Slika 5.8. Doprinosi tečajeva USD/HRK i EUR/HRK varijaciji nominalnoga efektivnog tečaja kune

Izvor: Izračun HNB-a

4 Vidi E. Hahn, *Pass-Through of External Shocks to Euro Area Inflation*, European Central Bank, Working Paper Series 0243, 2003.; J. McCarthy, *Pass-Through of Exchange Rates and Import Prices to Domestic Inflation in Some Industrialized Economies*, *Eastern Economic Journal*, vol. 33(4), str. 511 – 537, jesen 2007. i A. Pufnik i K. Gattin Turkalj, *Pass-through and Phillips Curve – Case in Croatia*, Hrvatska narodna banka, 2002. (u rukopisu).

5 Osim toga, mala varijacija ovog tečaja tijekom duljeg razdoblja usidrla je očekivanja pa je moguće da su troškovi koje poduzeća imaju pri promjeni cijena preveliki ako se uzme u obzir (mala) očekivana varijacija tečaja u budućnosti, stoga se poduzeća rijetko odlučuju za promjenu cijena zbog varijacije tečaja kune prema euru.

6 Detalje o anketi vidi A. Pufnik i D. Kunovac, *Način na koji poduzeća u Hrvatskoj određuju i mijenjaju cijene svojih proizvoda: rezultati ankete poduzeća i usporedba s eurozonom*, Hrvatska narodna banka, Istraživanja, I-39, 2012.

7 Lj. Jankov, I. Krznar, D. Kunovac i M. Lang, *The Impact of the USD/EUR Exchange Rate on Inflation in the Central and East European Countries*, *Comparative Economic Studies*, Palgrave Macmillan, vol. 50(4), str. 646 – 662, prosinac 2008.

svjetskoj trgovini kao valuta u kojoj se često iskazuju i formiraju cijene dobara i usluga⁸. Kako bi se ilustrirala važnost tečaja USD/HRK za nominalni efektivni tečaj kune⁹, na Slici 5.8. prikazane su godišnje stope promjene nominalnoga efektivnog tečaja kune, bilateralnih tečajeva EUR/HRK i USD/HRK (lijevo) te povijesni doprinosi tečajeva EUR/HRK i USD/HRK nominalnom efektivnom tečaju kune (desno). Iz prikazanog je vidljivo da je varijabilnost efektivnog tečaja kune u najvećoj mjeri određena kretanjem tečaja kune prema dolaru unatoč četverostruko većoj zastupljenosti eura u odnosu na dolar.

Slika upućuje na zaključak da za prijenos šokova tečaja na domaće cijene vodeću ulogu ima, za domaće gospodarstvo, potpuno egzogeni tečaj eura prema dolaru.¹⁰ Važna posljedica ovog zaključka jest mogućnost procjene prijenosa šokova tečaja na domaće cijene s pomoću jednostavnog modela transmisije tečajnog šoka između SAD-a i europodručja. Nakon što takav

šok bude identificiran, moguće je kvantificirati njegov utjecaj na domaće gospodarstvo.

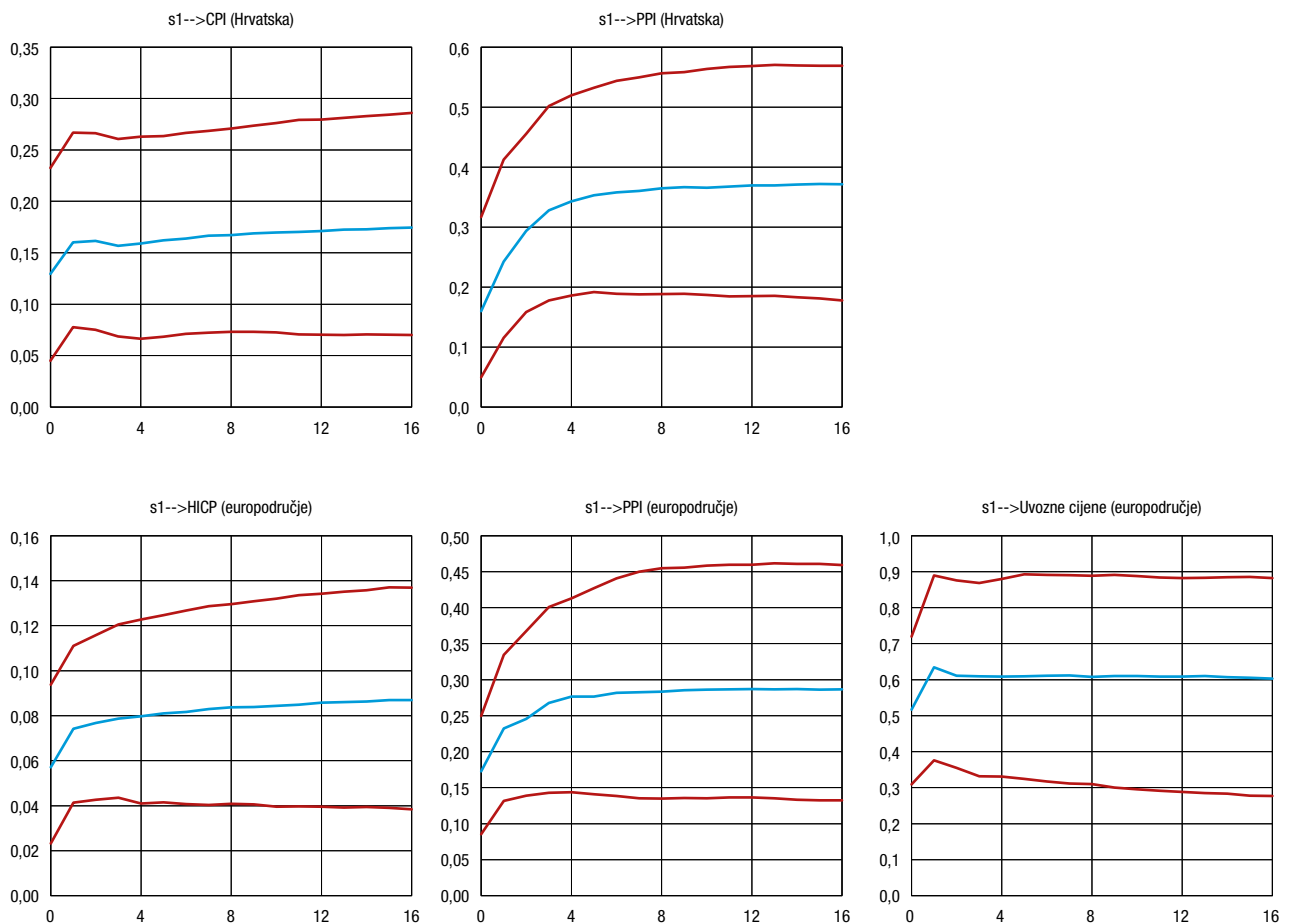
Metodološki se šok tečaja u VAR modelu može identificirati na temelju restrikcija predznaka (engl. *sign restrictions*)¹¹ funkcije impulsnog odziva (engl. *impulse response function*). Primijenjene restrikcije na pojedine varijable modela zasnivaju se na relacijama koje proizlaze iz osnovne ekonomske teorije:

$$P^m = ER \times P^x$$

$$P^x = \mu \times MC^x$$

gdje su P^m uvozne cijene europodručja, P^x izvozne cijene SAD-a, ER tečaj izražen u jedinicama eura za jedan američki dolar, a μ i MC^x označuju maržu i granične troškove američkih proizvođača. Gornje relacije najavljuju smjerove reakcija uvoznih cijena europodručja i izvoznih cijena SAD-a nakon šoka tečaja USD/EUR. Tako bi deprecijacijski šok tečaja USD/EUR trebao

Slika 5.9. Kumulativne funkcije impulsnog odziva domaćih cijena zbog deprecijacije tečaja USD/EUR od 1%

Napomena: Plava crta je medijan kumulativne funkcije impulsnog odziva, a područje između crvenih crta predstavlja 68%-tni interval pouzdanosti.

Izvor: Izračun HNB-a

⁸ Primjerice mnoge zemlje, posebice u Aziji, iskazuju cijene pretežno u dolarima. U literaturi se također nalazi da je za mnoge zemlje udio cijena koje se iskazuju u dolaru često puno veći od izvoza u SAD. Treba istaknuti da iskazivanje cijene u nekoj valuti ne mora biti nužno vezano uz intenzitet prijenosa šoka tečaja na cijene, no istraživanja pokazuju da ta veza ipak postoji. Naime, valuta u kojoj se cijene iskazuju često je i valuta u kojoj cijene ostaju relativno stabilne zbog tečajnog šoka, stoga se varijacija tečaja prenosi na uvozne cijene. Vidi L. Goldberg i C. Tille, *The International Role of the Dollar and Trade Balance Adjustment*, NBER Working Papers 12495, National Bureau of Economic Research, Inc., 2006.

⁹ Generički nominalni efektivni tečaj kune u čijem izračunu sudjeluju samo euro i američki dolar, na temelju njihovih udjela u valutnoj strukturi platne bilance

¹⁰ To proizlazi iz jednostavnog identiteta koji povezuje tečaj USD/HRK s tečajevima EUR/HRK i USD/EUR te iz stabilnosti tečaja kune prema euru.

¹¹ Strategija procjene prijenosa tečaja na domaće cijene s pomoću restrikcija predznaka preuzeta je iz L. An, *Exchange Rate Pass-Through: Evidence Based on Vector Autoregression with Sign Restrictions*, MPRA Paper No. 527, 2006. i G. Jović i D. Kunovac, *What Drives Inflation in a Small Open Economy: The Case of Croatia*, 2015. (u rukopisu)

smanjiti izvozne cijene SAD-a utjecajem na marže i granične troškove američkih proizvođača. Primjerice šok tečaja smanjuje cijenu izvoznih dobara i tako smanjuje granični trošak izvoznika, dok njihove marže također padaju zbog deprecijacije u slučaju postojanja rigidnosti cijena u kratkom roku¹². S druge strane, europske uvozne cijene rastu zbog deprecijacije tečaja.

U svrhu identifikacije šoka tečaja USD/EUR najprije je procijenjen bayesovski VAR model koji sadrži dva bloka: strani (SAD i europodručje) i domaći (Hrvatska). Strani blok uključuje svjetsku cijenu nafte, izvozne cijene SAD-a, različite mjere cijena europodručja (uvozne, PPI, CPI) i jaz BDP-a europodručja te tečaj USD/EUR. Domaći blok uključuje domaći jaz BDP-a i mjere domaćih cijena (PPI, CPI). Identifikacija strukturnog šoka tečaja, deprecijacije eura prema dolaru, temelji se na sljedećim restrikcijama:

- jaz BDP-a europodručja raste zbog deprecijacije eura prema dolaru,
- tečaj USD/EUR raste zbog deprecijacije eura prema dolaru,
- izvozne cijene u SAD-u padaju zbog deprecijacije eura prema dolaru,
- cijene u europodručju i Hrvatskoj rastu zbog deprecijacije eura prema dolaru i
- model nema restrikcije kod utjecaja cijene nafte na tečajni šok.

Strukturni šok tečaja identificiran je s pomoću algoritma iz Rubio-Ramirez, Waggoner i Zha, 2010.¹³

Slika 5.9. prikazuje reakciju različitih mjera inflacije u

europodručju i Hrvatskoj na šok tečaja. Rezultati pokazuju da šok tečaja ima očekivani utjecaj na domaću inflaciju – deprecijacijski šok tečaja USD/EUR uzrokuje porast domaćih stopa inflacije. Prijenos šoka tečaja smanjuje se u distribucijskom lancu, tj. proizvođačka inflacija jače reagira od potrošačke inflacije. Deprecijacija tečaja od 1% tako uzrokuje porast proizvođačke inflacije od oko 0,4%, dok potrošačka inflacija raste približno za 0,2%. Slično tome, prijenos tečaja na inflaciju u europodručju također opada kroz distribucijski lanac. Pad transmisije tečaja u lancu opravdava se većim udjelom troškova u domaćoj valuti i manjim troškovnim udjelom uvoznih proizvoda u kasnijim fazama distribucijskog lanca.

Iako analiza prijenosa tečaja na domaće cijene s pomoću funkcija impulsnog odziva pokazuje da šokovi tečaja statistički značajno utječu na domaću inflaciju, na taj način nije moguće odrediti koliko su šokovi tečaja zaista bili važni za dinamiku domaće inflacije u usporedbi s ostalim šokovima. Primjerice tijekom trenutačne epizode niskih stopa inflacije ocjene upućuju na to da su šokovi tečaja negativno pridonijeli domaćoj inflaciji, no taj utjecaj na njezino kretanje nije bio dominantan. Kako bi se stekao uvid u relativnu važnost tečajnog šoka za domaće cijene, izračunata je dekompozicija varijance domaće proizvođačke i potrošačke inflacije. Rezultati pokazuju da tečajni šokovi nisu bili odlučujući za domaće cijene u promatranom razdoblju (odgovorni su otprilike za 10% varijance inflacije).

6. Vanjska trgovina i konkurentnost

Manjak na tekućem računu platne bilance u prvom se tromjesečju 2015. smanjio u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, ponajviše zahvaljujući kretanjima na računima primarnog i sekundarnog dohotka. Pritom se manjak na računu primarnog dohotka smanjio kao rezultat nižih rashoda od izravnih vlasničkih ulaganja, dok su se kod sekundarnog dohotka neto priljevi povećali zbog korištenja sredstava iz fondova EU-a. Osim toga, povećao se i neto izvoz usluga, što se prije svega odnosi na usluge putovanja. S druge strane, nepovoljna kretanja u robnoj razmjeni s inozemstvom posljedica su bržeg rasta uvoza od rasta izvoza. Na razini cijele 2015. očekuje se poboljšanje salda tekućeg i kapitalnog računa, koji bi se s 0,8% BDP-a u prošloj godini mogao povećati na 1,7% BDP-a, čemu bi najviše trebala pridonijeti povoljna kretanja u međunarodnoj razmjeni robe i usluga.

Podaci DZS-a o kretanju robne razmjene s inozemstvom pokazuju da je, nakon kontrakcije u drugoj polovini prošle godine, u prva tri mjeseca 2015. vanjskotrgovinski manjak povećan za 11,5% u odnosu na posljednje tromjesečje prethodne godine. Posljedica je to izraženijeg rasta uvoza (za 7,2%) od rasta izvoza (za 2,9%), čemu su uvelike pridonijela kretanja u međunarodnoj razmjeni nafte i naftnih derivata te ostalih prijevoznih sredstava (uglavnom brodovi). U istom je razdoblju uvoz ostale robe (isključujući naftu i brodove) porastao za 6,9%, ponajprije kao rezultat pojačanog uvoza zemnog i industrijskog plina, električne energije, medicinskih i farmaceutskih proizvoda te određenih kapitalnih proizvoda (primjerice, električnih strojeva, aparata i uređaja te strojeva za obradu metala). Kada je riječ o

izvozu ostale robe, njegov se rast na tromjesečnoj razini dodatno ubrzao te je u prva tri mjeseca 2015. iznosio 5,3%. Pritom valja istaknuti rast izvoza određenih kapitalnih proizvoda, od čega najviše pogonskih strojeva i uređaja te električnih strojeva, aparata i uređaja, zatim uljanog sjemenja i plodova te pojedinih prehrambenih proizvoda (posebno žitarica i proizvoda od žitarica te ribe i prerađevina).

Promatra li se kretanje hrvatskoga robnog izvoza prema pojedinim tržištima, vidljivo je da se njegov porast prije svega odnosi na tržište Europske unije. Tako je u prvom tromjesečju 2015. godine izvoz u zemlje članice EU-a porastao za 13,4% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Pritom je ostvaren značajan porast izvoza u skupinu 15 "starijih" zemalja članica, čemu je ponajviše pridonijelo povećanje izvoza u Ujedinjeno Kraljevstvo, Njemačku i Austriju. Osim toga, u prva su se tri mjeseca ove godine nastavile visoke godišnje stope rasta izvoza u 12 "novijih" zemalja članica EU-a, i to ponajprije zbog daljnjeg porasta izvoza u Sloveniju i Mađarsku. U istom se razdoblju blago povećao i izvoz u zemlje izvan Europske unije i regije, nakon dva uzastopna tromjesečja negativnih kretanja. S druge strane, izvoz u zemlje članice Cefte stagnirao je, s obzirom na to da je povećanje izvoza u Srbiju bilo praćeno podjednakim smanjenjem izvoza u Bosnu i Hercegovinu.

Na razini cijele 2015. očekuje se zadržavanje manjka robne razmjene otprilike na razini iz prethodne godine, unatoč bržem rastu izvoza od rasta uvoza. Rast uvoza temelji se na očekivanom blagom oporavku domaće potražnje i investicija, kao i na

12 Y. Kim, *Exchange Rates and Import Prices in the United States: Varying-Parameter Estimation of Exchange-Rate Pass-Through*, Journal of Business & Economic Statistics, American Statistical Association, vol. 8(3), str. 305 – 315, srpanj 1990.

13 J. F. Rubio-Ramirez, D. F. Waggoner i T. Zha, *Structural Vector Autoregressions: Theory of Identification and Algorithms for Inference*, Review of Economic Studies, Oxford University Press, vol. 77(2), str. 665 – 696, 2010.

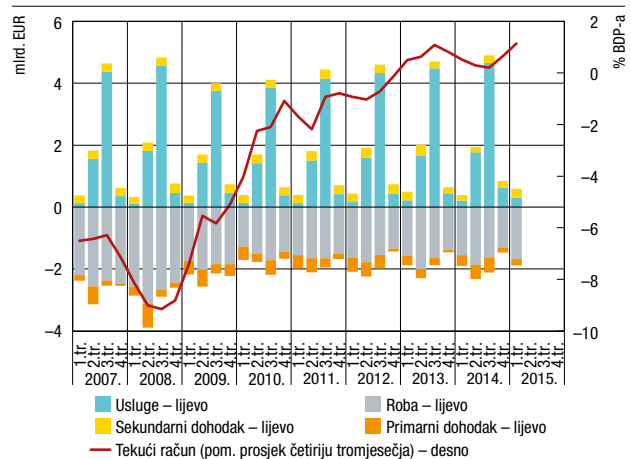
uvažavanju uvozne ovisnosti domaćega gospodarstva. Ipak, zbog pada cijena sirove nafte na svjetskom tržištu vrijednost neto uvoza nafte i naftnih derivata vjerojatno će se smanjiti i pozitivno djelovati na vanjskotrgovinski saldo. Očekivani daljnji rast izvoza počiva na pretpostavci o rastu inozemne potražnje. U 2016. godini rast robnog izvoza mogao bi se dodatno ubrzati zbog intenziviranja inozemne potražnje. Istodobno se zbog jačanja oporavka domaće gospodarske aktivnosti očekuje i ubrzanje rasta uvoza te posljedično nepovoljni učinak robne razmjene na saldo tekućeg računa platne bilance.

Neto izvoz usluga se u prvom tromjesečju 2015. povećao u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, što je ponajprije rezultat rasta prihoda od usluga pruženih u turizmu za 13,8%. Bolji financijski rezultati u turizmu bili su praćeni zamjetnim poboljšanjem fizičkih pokazatelja: dolazaka stranih gostiju u komercijalne smještajne objekte za 24,8% i noćenja za 26,0%, ponajviše zahvaljujući turistima iz Austrije. Osim putovanja, porastao je i neto izvoz usluga oplemenjivanja robe u vlasništvu drugih te usluga prijevoza. Neto uvoz ostalih usluga nije se značajnije promijenio zbog podjednakog smanjenja izvoza i uvoza. Na razini cijele 2015. očekuje se da će, uglavnom zahvaljujući bržem rastu prihoda od turizma u usporedbi s prošlom godinom, međunarodna razmjena uslugama ponovno dati značajan pozitivan doprinos kretanjima na tekućem računu platne bilance, što bi se trebalo nastaviti i u idućoj godini.

Salda na računima primarnog i sekundarnog dohotka u prvom su se tromjesečju 2015. poboljšala. Kretanja na računu primarnog dohotka obilježilo je smanjenje rashoda od izravnih vlasničkih ulaganja, odnosno pad profitabilnosti banaka i poduzeća u stranom vlasništvu. Slabiji poslovni rezultati ponajprije se odnose na djelatnosti financijskog posredovanja, vađenja i proizvodnje nafte, hotelijerstva i građevinarstva. Smanjenju manjka na računu primarnog dohotka pridonio je i rast dobiti inozemnih poduzeća u domaćem vlasništvu, kao i rast naknada zaposlenima s osnove rada u inozemstvu. S druge strane, kamatni troškovi domaćih sektora po osnovi inozemnih obveza, prije svega države, povećali su se. U srednjoročnom se razdoblju s postupnim oporavkom domaće gospodarske aktivnosti očekuje daljnje jačanje profitabilnosti poduzeća i banaka u stranom vlasništvu te posljedično daljnje pogoršavanje manjka na računu primarnog dohotka. Kod sekundarnog dohotka povećanje viška u prva tri mjeseca 2015. godine rezultat je korištenja sredstava raspoloživih iz fondova EU-a. Postupno jačanje apsorpcijskih kapaciteta povezano s fondovima EU-a i bolja iskorištenost raspoloživih sredstava, posebice kapitalne prirode, trebali bi pozitivno pridonositi saldu tekućeg i kapitalnog računa u nadolazećim godinama.

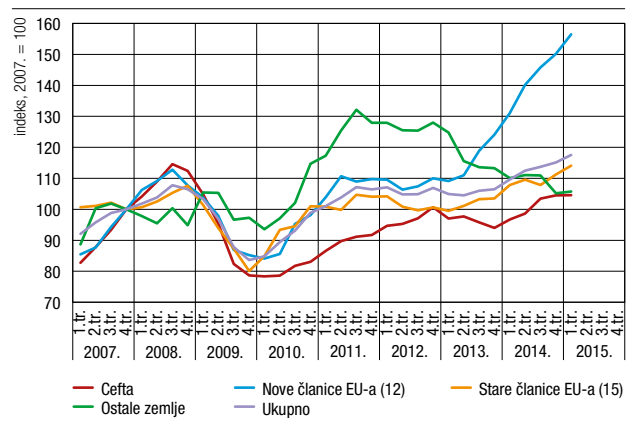
U skladu s navedenim u 2015. godini očekuje se poboljšanje salda tekućeg i kapitalnog računa. Tome bi najviše trebala pridonijeti povoljna kretanja u međunarodnoj razmjeni robe i usluga, zbog bržeg rasta izvoza od rasta uvoza. Osim toga, višak na računima sekundarnog dohotka i kapitalnih transakcija

Slika 6.1. Saldo na tekućem računu i njegova struktura

Izvor: HNB

Slika 6.2. Hrvatski robni izvoz prema ekonomskim grupacijama zemalja

Napomena: Cefta uključuje Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru, Makedoniju, Moldaviju, Srbiju i UNMIK/Kosovo. Vrijednosti indeksa izračunate su kao pomični prosjek četiriju tromjesečja.

Izvor: DZS

mogao bi se povećati kao rezultat znatnijega korištenja sredstava iz fondova EU-a u odnosu na prethodnu godinu. U 2016. će na saldo tekućeg i kapitalnog računa nepovoljno utjecati povećanje manjka na računu primarnog dohotka, dok bi, s druge strane, neto učinak financijskih transakcija s proračunom EU-a trebao biti pozitivan. S postupnim oporavkom domaće gospodarske aktivnosti očekuje se blago povećanje manjka u robnoj razmjeni, što bi mogli nadoknaditi veći prihodi od turizma.

Tablica 6.1. Tekući i kapitalni račun platne bilance i njegove sastavnice
u postocima BDP-a

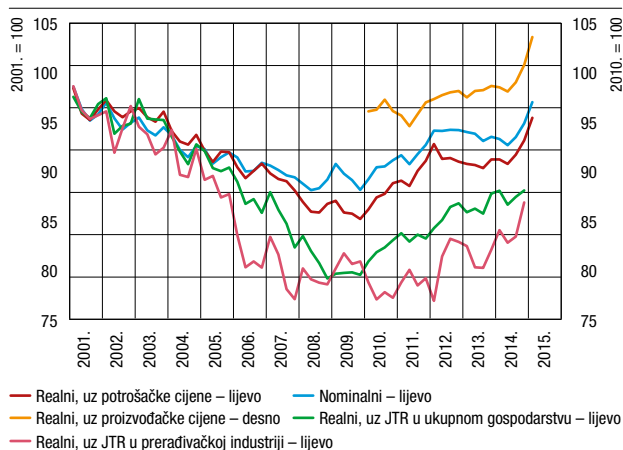
	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Saldo tekućih transakcija	-8,8	-5,1	-1,1	-0,8	-0,1	0,8	0,7	1,1	0,8
Roba	-22,4	-16,5	-13,2	-14,3	-14,3	-15,1	-14,7	-14,6	-14,8
Usluge	14,4	12,9	12,8	13,9	14,8	15,6	16,9	17,2	17,4
Primarni dohodak	-3,0	-3,7	-3,1	-2,9	-3,3	-2,1	-3,4	-3,5	-4,0
Sekundarni dohodak	2,2	2,2	2,4	2,6	2,6	2,5	1,9	2,0	2,3
Saldo tekućih i kapitalnih transakcija	-8,8	-5,0	-0,9	-0,7	-0,0	0,9	0,8	1,7	1,8

Izvor: HNB

Cjenovna konkurentnost hrvatskog izvoza nastavila se poboljšavati početkom 2015. Realni efektivni tečajevi kune uz potrošačke i proizvođačke cijene deprecirali su tijekom prvog tromjesečja u odnosu na prethodno tromjesečje, čemu je ponajviše pridonijelo slabljenje nominalnoga efektivnog tečaja kune (prije svega zbog slabljenja kune prema švicarskom franku, američkom dolaru i juan renminbiju), dok je kretanje domaćih potrošačkih i proizvođačkih cijena u odnosu na glavne trgovinske partnere bilo tek neznatno povoljnije. Podaci o kretanju realnih efektivnih tečajeva kune uz jedinične troškove rada također upućuju na nastavak poboljšavanja troškovne konkurentnosti hrvatskog izvoza u posljednjem tromjesečju 2014. Uz nominalnu efektivnu deprecijaciju kune tome je pridonijelo i osjetno povoljnije kretanje domaćih jediničnih troškova rada u prerađivačkoj industriji nego u zemljama glavnim trgovinskim partnerima.

Poboljšanje cjenovne konkurentnosti hrvatskog izvoza, mjere indeksom realnoga efektivnog tečaja kune uz potrošačke cijene, očekuje se i na razini cijele 2015. godine. Time bi se nastavila povoljna kretanja iz prethodne godine, nakon pogoršanja u 2013. Cjenovna konkurentnost hrvatskog izvoza mogla bi se dodatno blago poboljšati i u 2016. godini.

Slika 6.3. Nominalni i realni efektivni tečajevi kune

Napomena: Pad indeksa upućuje na efektivnu aprecijaciju kune.

Izvor: HNB

7. Uvjeti financiranja i tokovi kapitala

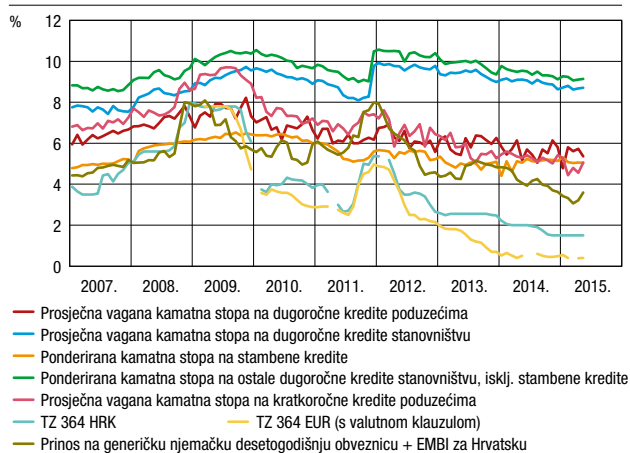
Uvjeti financiranja za domaće sektore u prvih su pet mjeseci 2015. u prosjeku bili povoljniji nego u prethodnoj godini. Uz zadržavanje vrlo visoke likvidnosti na domaćem financijskom tržištu, tome je pogodilo i provođenje ESB-ova programa kvantitativnog puštanja započeto u ožujku, koje djeluje u smjeru dodatnog povećanja likvidnosti i pada prinosa na europskom financijskom tržištu. U takvim uvjetima u prvom je tromjesečju 2015. došlo do rasta ukupnog duga poduzeća, a u travnju i svibnju i do malog rasta kredita stanovništvu. No, domaća kreditna aktivnost i dalje je potisnuta, pa se na razini godine očekuje stagnacija plasmana kreditnih institucija. Umjereni rast plasmana mogao bi se ostvariti tek u srednjoročnom razdoblju u skladu s očekivanim postupnim oporavkom domaćeg gospodarstva aktivnosti.

Troškovi zaduživanja države na domaćem tržištu u prvih pet

mjeseci 2015. zadržavali su se na niskim razinama dosegnutima potkraj prethodne godine, čemu uvelike pridonosi nastavak ekspanzivne monetarne politike HNB-a. Kamatna stopa na jednogodišnje kunske trezorske zapise i dalje iznosi 1,50%, a ona na jednogodišnje trezorske zapise uz valutnu klauzulu do svibnja se smanjila na 0,40% (s 0,48%, koliko je iznosila na kraju 2014.). Cijena zaduživanja države u inozemstvu na početku godine također se nastavila smanjivati, odražavajući pad prinosa na državne obveznice koji se ostvaruje pod utjecajem ESB-ovih nekonvencionalnih mjera monetarne politike (Slika 7.1.). Međutim, od sredine travnja uvjeti financiranja na međunarodnom tržištu počeli su se blago pogoršavati pa je u tom razdoblju zabilježen i porast prinosa na hrvatske državne obveznice.

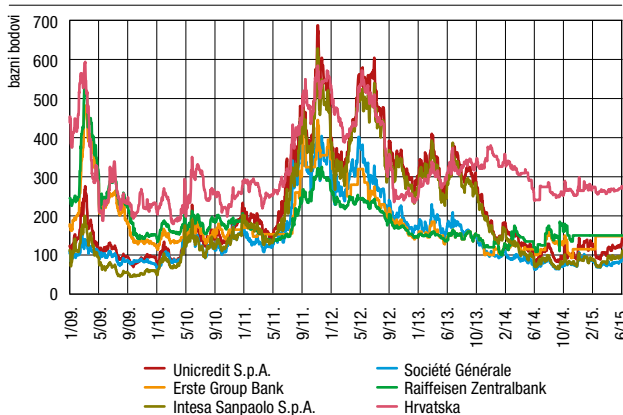
Povećana globalna nesklonost riziku ogledala se i u rastu premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. *credit default swap* ili,

Slika 7.1. Domaći i inozemni troškovi financiranja

Izvori: MF; Bloomberg; HNB

Slika 7.2. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za Hrvatsku i odabrane banke majke domaćih banaka

Napomena: Premija osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji relativni iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

Izvor: Bloomberg

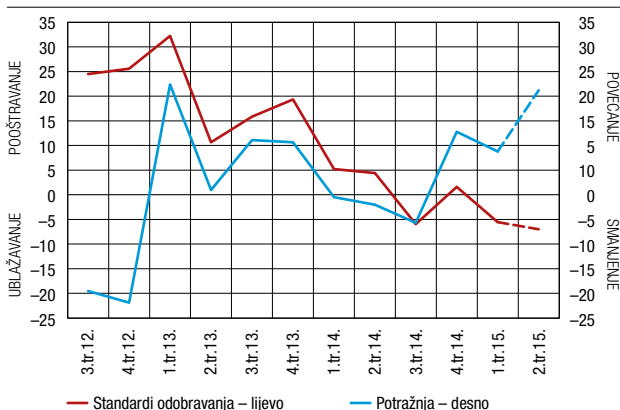
skaćeno, CDS) za obveznice banaka majki najvećih hrvatskih banaka, pri čemu se njihov rast, započet u travnju, od početka lipnja dodatno intenzivirao (Slika 7.2.). Istodobno je premija osiguranja od kreditnog rizika za Hrvatsku zabilježila nešto slabiji rast, no njezina je razina i dalje zamjetno viša u usporedbi s bankama majkama hrvatskih banaka, kao i u odnosu na usporedive zemlje Srednje i Istočne Europe.

Uvjeti financiranja poduzeća kod banaka u Hrvatskoj nastali su se postupno poboljšavati tijekom prvih pet mjeseci 2015. godine. Tako su se nominalne kamatne stope na kredite poduzećima u prosjeku blago smanjile u odnosu na prethodnu godinu (Slika 7.1.), posebice za kratkoročne kredite. Rezultati Ankete o kreditnoj aktivnosti banaka također upućuju na ublažavanje standarda odobravanja kredita poduzećima u prvom tromjesečju 2015. (Slika 7.3.), a i kretanja potražnje za kreditima poduzeća također su povoljna. U drugom tromjesečju banke očekuju daljnje ublažavanje standarda odobravanja kredita i porast potražnje (povezanost standarda odobravanja kredita, kreditne potražnje i očekivanja analizirana je u Okviru 3.).

Ukupni dug poduzeća krajem ožujka 2015. bio je za 0,9% veći nego godinu ranije (Slika 7.4.). Pritom su u prvom tromjesečju 2015. porasli plasmani poduzećima od domaćih kreditnih institucija, ali i financiranje iz ostalih izvora, prije svega iz inozemstva. Rast ukupne zaduženosti uglavnom su generirala privatna poduzeća, premda je u prvom tromjesečju ostvaren i blagi rast duga javnih poduzeća nakon gotovo dvije godine njihova kontinuiranog razduživanja. Ipak, podaci o domaćoj kreditnoj aktivnosti u prva dva mjeseca drugog tromjesečja upućuju na ponovni pad kreditiranja poduzeća na domaćem tržištu.

Kamatne stope na dugoročne kredite stanovništvu u prvih pet mjeseci 2015. prosječno su se blago smanjile u odnosu na prethodnu godinu, dok je trošak kratkoročnog zaduživanja stanovništva stagnirao (Slika 7.1.). Rezultati Ankete o kreditnoj aktivnosti banaka također upućuju na nastavak ublažavanja standarda odobravanja potrošačkih i ostalih kredita, dok su standardi za stambene kredite ostali nepromijenjeni nakon umjerenog ublažavanja u posljednjem tromjesečju 2014. godine. Istodobno su banke za prvo tromjesečje 2015. navele i najveći rast potražnje za stambenim te potrošačkim i ostalim kreditima stanovništva od početka provođenja Ankete. Za drugo tromjesečje 2015. banke za obje skupine kredita stanovništvu očekuju blago pooštrenje standarda, ali i daljnje povećavanje potražnje (Slika 7.5.). Unatoč povoljnijim kretanjima na koje upućuje Anketa, višegodišnje

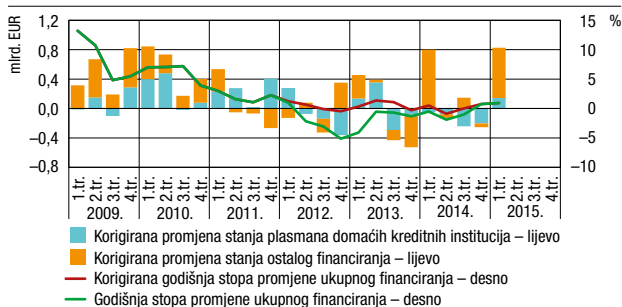
Slika 7.3. Standardi odobravanja i potražnja za kreditima poduzeća

Napomena: Podaci pokazuju neto postotak banaka ponderiran udjelom u ukupnim kreditima poduzećima. Isprekidanim linijama označena su očekivanja za drugo tromjesečje 2015.

Izvor: HNB

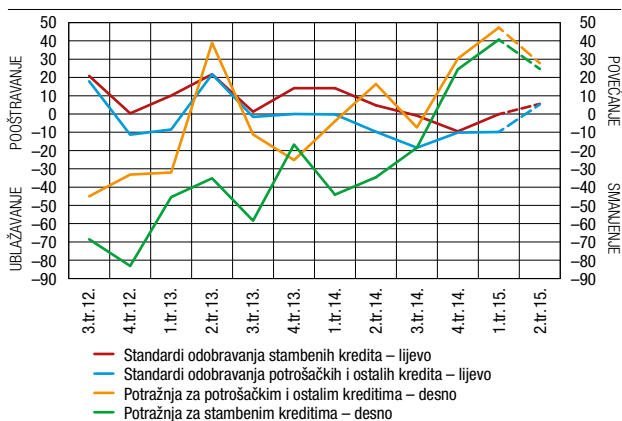
Slika 7.4. Financiranje poduzeća prema izvorima

Napomena: Ostalo financiranje uključuje zaduživanje poduzeća kod domaćih društava za leasing i izravno zaduživanje kod HBOR-a te zaduživanje kod inozemnih banaka i vlasnički povezanih poduzeća u inozemstvu. Korigirane promjene izračunate su na temelju podataka iz kojih je u 2012. i 2013. isključen učinak kredita brodogradilišta koji je preuzelo Ministarstvo financija, učinak transakcija jedne poslovne banke, koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela dio svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke (što je prouzročilo i smanjenje inozemnog duga te banke), stečaj Centar banke, metodološka promjena knjiženja naknada te učinak tečajnih promjena.

Izvori: Hanfa; HNB; izračun HNB-a

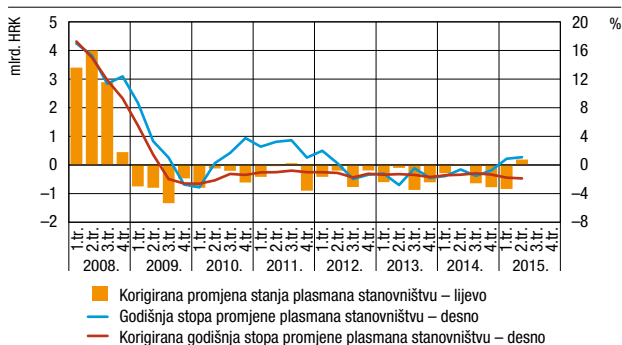
Slika 7.5. Standardi odobravanja i potražnja za kreditima stanovništva

Napomena: Podaci pokazuju neto postotak banaka ponderiran udjelom u ukupnim kreditima stanovništvu. Isprekidanim linijama označena su očekivanja za drugo tromjesečje 2015.

Izvor: HNB

Slika 7.6. Plasmani stanovništvu

Napomena: Korigirane promjene izračunate su na temelju podataka iz kojih je isključen učinak transakcija jedne poslovne banke, koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela dio svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke (što je prouzročilo i smanjenje inozemnog duga te banke), stečaj Centar banke, metodološka promjena knjiženja naknada te učinak tečajnih promjena. Promjena stanja za drugo tromjesečje 2015. odnosi se na travanj i svibanj, dok se godišnje promjene odnose na kraj svibnja.

Izvor: HNB

razduživanje stanovništva nastavilo se u prvom tromjesečju 2015., dok je u travnju i svibnju ostvaren tek blagi sezonski porast njihova duga (Slika 7.6.). U skladu s tim godišnja stopa pada plasmana ovom sektoru zadržala se oko razine iz prethodnih godina i na kraju svibnja iznosila je 1,8% (isključujući utjecaj tečaja).

Trenutačno nema naznaka da bi u ostatku godine moglo doći do znatnijeg zaokreta u domaćoj kreditnoj aktivnosti, pa se u 2015. očekuje stagnacija plasmana kreditnih institucija. U 2016. rast plasmana projiciran je na umjerenih 1%, no rizici za oporavak rasta plasmana i dalje su dominantno negativno usmjereni. Oni se odnose na odgađanje oporavka kreditne potražnje, visoku razinu ukupnog duga, moguće ponovno pooštavanje standarda odobravanja kredita zbog bilančnih pritisaka i rasta loših kredita te preusmjeravanje poduzeća alternativnim izvorima financiranja (na tržišta kapitala ili u inozemstvo). S druge strane, pozitivno usmjereni rizici uključuju moguća malo povoljnija kretanja u realnom sektoru gospodarstva pod utjecajem ostvarenja u prvom tromjesečju i porasta pouzdanja potrošača, iako je malo izgledno da će se to značajnije odraziti na oporavak kreditne potražnje.

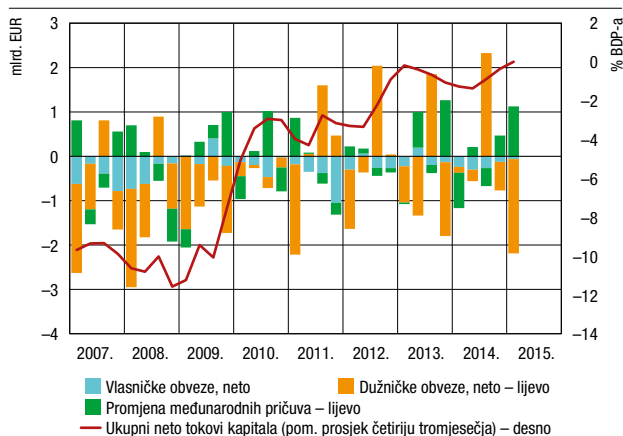
Tokovi kapitala s inozemstvom

U prvom tromjesečju 2015. ostvaren je veći neto priljev kapitala iz inozemstva nego u istom razdoblju prethodne godine. Na financijskom računu platne bilance, isključujući promjenu međunarodnih pričuva, zabilježen je značajan rast neto obveza od 2,1 mlrd. EUR, u usporedbi sa samo 0,4 mlrd. EUR početkom prošle godine. Glavnina ovogodišnjeg neto priljeva odnosila se na dužnički kapital, zbog rasta obveza središnje banke, smanjenja inozemne aktive kreditnih institucija i inozemnog zaduživanja države. Zamjetan rast kratkoročnih obveza HNB-a uglavnom je posljedica ulaganja dijela međunarodnih pričuva u repo ugovore, koje ujedno za isti iznos (0,6 mlrd. EUR u prvom tromjesečju 2015.) povećava bruto međunarodne pričuve. Uzmu li se u obzir i drugi činitelji promjene bruto međunarodnih pričuva, njihov ukupan rast u prva tri mjeseca 2015. bio je još izraženiji.

Rast neto obveza po osnovi inozemnih izravnih ulaganja u prva se tri mjeseca 2015. godine zadržao na gotovo istoj razini kao u istom razdoblju prethodne godine (0,3 mlrd. EUR). Promatrano po pojedinim sastavnicama, zaduživanje se domaćih poduzeća kod njihovih vlasnički povezanih društava u inozemstvu intenziviralo te je činilo gotovo polovinu ukupnog rasta obveza po osnovi inozemnih izravnih ulaganja. U suprotnom je smjeru na neto inozemna izravna ulaganja djelovala zadržana dobit, čije se smanjenje na strani obveza ponajviše odnosi na djelatnosti financijskog posredovanja te vađenja nafte i zemnog plina kao posljedica slabijih poslovnih rezultata domaćih banaka i poduzeća u stranom vlasništvu. Za razliku od toga, primjetan je rast zadržane dobiti na strani sredstava zahvaljujući većoj dobiti stranih poduzeća u domaćem vlasništvu. Kod vlasničkih se ulaganja bilježi rast i na strani sredstava i, još više, na strani obveza. Pritom je glavnina rasta obveza po vlasničkim ulaganjima ostvarena u djelatnosti financijskog posredovanja, dok su isplate zadržane dobiti iz prethodnih godina u pojedinim djelatnostima nepovoljno djelovale na vlasnička ulaganja.

Neto priljev kapitala ostvaren u prva tri mjeseca 2015. godine gotovo se u potpunosti odnosi na dužnička ulaganja. Promatrano po pojedinim domaćim sektorima, tome su najviše pridonijele kreditne institucije koje su, unatoč razduživanju, još više smanjile svoju inozemnu imovinu, što je dovelo do zamjetnog pogoršanja njihove neto inozemne pozicije (za 0,6 mlrd. EUR).

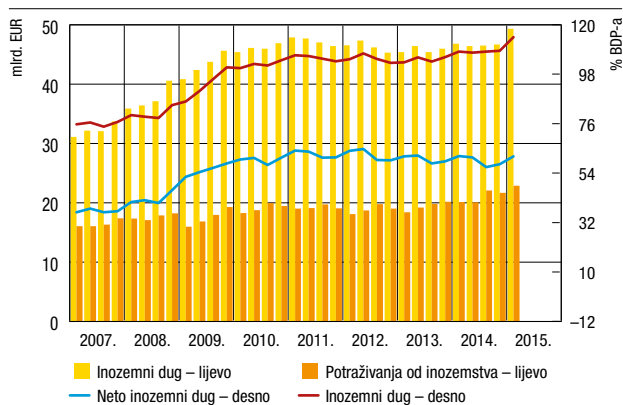
Slika 7.7. Tokovi kapitala s inozemstvom

Napomena: Neto vlasničke i dužničke obveze čine razliku između sredstava i obveza. Pozitivna promjena međunarodnih pričuva znači njihov rast.

Izvor: HNB

Slika 7.8. Bruto i neto inozemni dug

Napomena: Potraživanja od inozemstva uključuju međunarodne pričuve te inozemnu aktivnu banaka i ostalih domaćih sektora na osnovi dužničkih instrumenata. Neto inozemni dug izračunat je kao razlika između inozemnog duga i potraživanja od inozemstva.

Izvor: HNB

Osim toga, nakon otplate 750 mil. EUR vrijedne inozemne obveznice dospjele početkom godine, država je u ožujku izdala nove desetogodišnje euroobveznice u iznosu od 1,5 mlrd. EUR te su se ukupno u prvom tromjesečju obveze države povećale za 0,5 mlrd. EUR¹⁴. Zaduzivanje ostalih domaćih sektora, prije svega privatnih nefinancijskih društava, prema vlasnički povezanim i nepovezanim poduzećima u inozemstvu dodatno je pridonijelo rastu neto obveza. Iako je u prvom tromjesečju zabilježen i zamjetan rast obveza središnje banke, kao posljedica ulaganja dijela bruto međunarodnih pričuva u repo ugovore, to nije imalo utjecaja na ukupnu neto dužničku poziciju jer su se u istom iznosu povećale i bruto međunarodne pričuve.

Bruto međunarodne pričuve HNB-a na kraju su prvog tromjesečja 2015. dosegly 14,2 mlrd. EUR, što je za 1,5 mlrd. EUR više nego na kraju prošle godine. Osim spomenutog ulaganja dijela pričuva u repo ugovore, tome je pridonio i priljev deviza od inozemnog zaduživanja države, kao i povoljan utjecaj međuvalutnih promjena. Kao posljedica poboljšao se i pokazatelj

¹⁴ U sektor države uključena je i Hrvatska banka za obnovu i razvitak koja je reklasificirana iz ostalih domaćih sektora (podsektora javni drugi financijski posrednici).

pokrivenosti kratkoročnog duga (prema preostalom dospjeću) bruto međunarodnim pričuvama, s 92,2% na kraju 2014. na 101,9% na kraju ožujka 2015. godine.

Za razliku od početka godine, u nastavku se godine ne očekuje daljnji rast dužničkih obveza domaćih sektora. Pritom je projicirano smanjenje obveza države, pri čemu nisu predviđena nova izdanja obveznica na inozemnim tržištima. U uvjetima znatnijeg viška na tekućem računu ostali bi domaći sektori na razini cijele 2015. svoje dužničke obveze prema inozemstvu mogli uglavnom refinancirati, uz rast obveza prema vlasnički povezanim vjerovnicima i istodobni pad obveza prema ostalim vjerovnicima. Pritom je izgledno da bi, za razliku od ostalih financijskih institucija kod kojih se očekuje daljnje razduživanje, privatna nefinancijska društva i 2015. godine mogla povećati svoj inozemni dug. Kreditne bi se institucije također mogle dodatno razdužiti. Unatoč tome, zbog izrazito nepovoljnog utjecaja međuvalutnih

promjena, zbog izražene aprecijacije američkog dolara prema euru, na rast stanja duga u prvom tromjesečju i na razini cijele godine očekuje se pogoršanje relativnog pokazatelja bruto zaduženosti. Tako bi omjer bruto inozemnog duga i bruto domaćeg proizvoda na kraju 2015. mogao iznositi 110,2%, što je za 1,8 postotnih bodova više nego godinu ranije. I u 2016. očekuje se relativno skroman neto priljev kapitala, s obzirom na zadržavanje pozitivnog salda tekućeg računa i daljnje razduživanje kreditnih institucija. Ipak, intenzitet razduživanja kreditnih institucija trebao bi se usporiti. Za razliku od toga, država bi se u inozemstvu trebala zadužiti više nego prethodne godine. Kod ostalih se domaćih sektora još ne očekuje značajnije intenziviranje inozemnog zaduživanja. Unatoč rastu stanja ukupnoga bruto inozemnog duga, njegov bi se relativni pokazatelj mogao poboljšati na 109,8% BDP-a na kraju 2016. godine.

Okvir 3. Oporavak kreditiranja i Anketa o kreditnoj aktivnosti banaka

Zbog važnosti kreditne aktivnosti banaka za gospodarski rast te prigušene kreditne aktivnosti koja je trenutačno prisutna u Republici Hrvatskoj, nužno je definirati i analizirati odrednice kreditnog rasta na strani ponude i potražnje. Izvori podataka koji mogu pridonijeti razumijevanju tog fenomena jesu Anketa o kreditnoj aktivnosti banaka i monetarna statistika. Analiza temeljena na spomenutim izvorima pokazuje da postoji statistički značajna veza između rasta kredita poduzećima te rasta potrošačkih i ostalih kredita s jedne te standarda odobravanja i potražnje za kreditima s druge strane. Pritom kreditni rast brže reagira na promjene kreditne potražnje, dok promjene standarda odobravanja utječu na rast kredita s nešto većim vremenskim odmakom. Analiza također upućuje na to da je teško očekivati oporavak kreditne aktivnosti bez poboljšanja očekivanja i potražnje, unatoč visokoj likvidnosti monetarnog sustava koju podržava HNB.

Kvalitativni podaci sadržani u odgovorima banaka u Anketi o kreditnoj aktivnosti banaka specifičan su skup informacija koji se često koristi za analizu i predviđanje raznih makroekonomskih varijabla, poput bruto domaćeg proizvoda, investicija i kreditnog rasta. Pritom se u literaturi najčešće ističe da značajne promjene u standardima odobravanja kredita, koji čine kreditnu ponudu banaka, te potražnji za kreditima u pravilu prethode promjenama u kreditnim i monetarnim agregatima. S ciljem razumijevanja slabe kreditne aktivnosti banaka u Republici Hrvatskoj u posljednjim godinama, u nastavku okvira analizira se povezanost kreditne ponude i potražnje te kreditnog rasta na razini pojedinačnih banaka.¹⁵

Odgovori banaka o promjenama standarda odobravanja kredita, kreditnoj potražnji te činiteljima koji su na njih utjecali povezuju se s podacima monetarne statistike HNB-a o kreditnom rastu, kamatnim tečajima na kredite, adekvatnosti kapitala i troškovima financiranja na razini banke. Analiza obuhvaća razdoblje od trećeg tromjesečja 2012. godine, za koje je prvi put provedena Anketa u RH, do kraja 2014. godine te se provodi regresijom na neuravnoteženom panelu uzimajući u obzir fiksne učinke za

banke i tromjesečja. Opći oblik jednadžbe je sljedeći:

$$y_{i,t} = \alpha + \beta_1 y_{i,t-1} + \beta_2 KAB\_S_{i,t-h} + \beta_3 KAB\_P_{i,t-h} + \beta_4 X_{i,t} + F_i + F_t + \varepsilon_{i,t},$$

gdje su varijable redom: y je zavisna varijabla koja označuje tromjesečnu stopu promjene pojedinih vrsta kredita; α je konstanta regresije; KAB_S je indikator standarda odobravanja kredita; KAB_P je indikator kreditne potražnje; X je vektor kontrolnih varijabla kojima se identificira cijena kredita, kapitaliziranost banaka te njihovi troškovi financiranja; F_i je fiksni učinak banke, a F_t fiksni učinak tromjesečja; i je oznaka banke, t je oznaka tromjesečja; h označuje tromjesečni vremenski pomak koji najviše može iznositi četiri tromjesečja, a ε je pogreška regresije.

Stope rasta kredita poduzećima, stambenih kredita te potrošačkih i ostalih kredita stanovništvu na razini banaka korigirane¹⁶ su za jednokratne učinke te učinak tečaja. Indikator standarda odobravanja kredita jest tzv. indikator-varijabla (engl. *dummy*) koja poprima vrijednost 1 u onim tromjesečjima u kojima su banke odgovorile da su se standardi pooštrili odnosno ublažili ili je pak određeni činitelj djelovao u tom smjeru, ovisno kakvo je kretanje bilo češće za pojedinu vrstu kredita. Indikator kreditne potražnje također je indikator-varijabla koja poprima vrijednost 1 u onim razdobljima u kojima je potražnja, prema odgovorima banaka, povećana odnosno smanjena ili je određeni činitelj na to utjecao, ovisno što je bilo češće za tri skupine kredita.¹⁷

Rezultati za kredite poduzećima

Porast potražnje za kreditima poduzeća uzrokuje u istom tromjesečju, uz ostale uvjete nepromijenjene, porast stope rasta kredita od 3,3 do 6,1 postotnog boda, ovisno o specifikaciji. S druge strane, pooštavanje standarda pokazuje vrlo slabu signifikantnost. Prema odgovorima glede činitelja koji su najčešće utjecali na navedene promjene, banke koje su javile da su očekivanja u vezi s općim gospodarskim kretanjima utjecala na pooštavanje standarda imale su nakon tri tromjesečja 2,4 do 3,3

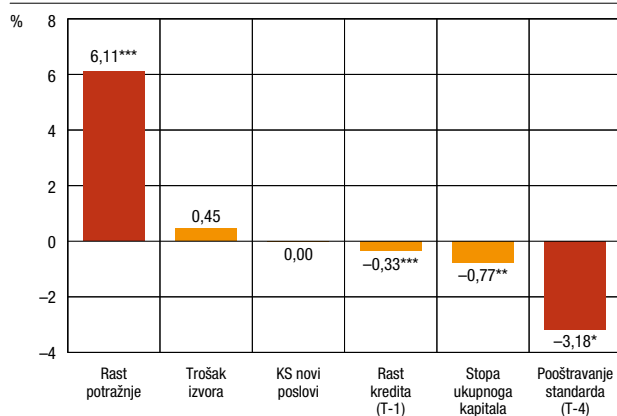
15 Za detaljniju analizu vidi rad dostupan na internetskoj stranici HNB-a: Martin Pintarić (2015.): *Which factors are weighing on credit recovery? – Evidence from the Croatian Bank Lending Survey*, Croatian National Bank working paper.

16 Jednokratni učinci koji se isključuju iz stopa rasta obuhvaćaju dug brodogradilišta koji je preuzelo Ministarstvo financija (odnosi se samo na kredite poduzećima), prijenos potraživanja na drugo trgovačko društvo, bankovna pripajanja te metodološku promjenu knjiženja naknada. Iz stopa rasta također se isključuje učinak kretanja tečaja kune prema euru, švicarskom franku i američkom dolaru. Kreditima u određenoj valuti smatraju se oni koji su isplaćeni u toj valuti te oni indeksirani uz tu valutu.

17 Analiza je za sve vrste kredita provedena s oba načina određivanja *dummy* varijable za standarde odobravanja i potražnju. Međutim, kako je statistička signifikantnost varijabla iz Ankete vrlo mala ili najčešće nepostojeća u slučajevima kada se *dummy* varijabla određuje prema vrstama odgovora banaka koji su rjeđi, rezultati se izlažu na ovaj način.

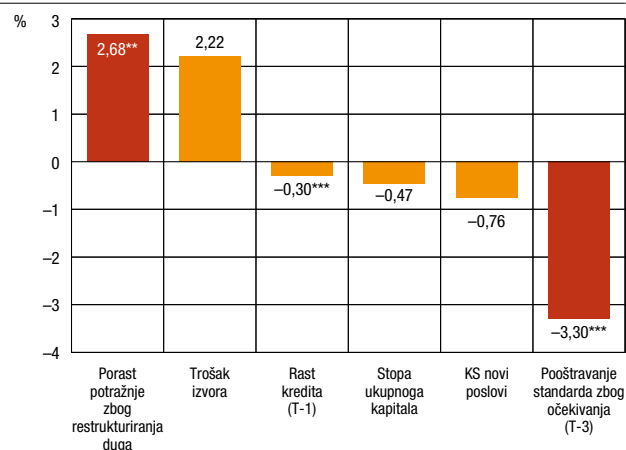

Slika 7.9. Rezultati za kredite poduzećima

Napomena: ***p<0,01; **p<0,05; *p<0,1

Izvor: HNB

postotna boda manji rast kredita u usporedbi s drugim bankama. Također, banke koje su navele da je restrukturiranje duga utjecalo na rast potražnje imale su u istom tromjesečju kreditni rast koji je prosječno bio veći od 2,1 do 2,7 postotnih bodova u usporedbi s ostalim bankama.

Na Slici 7.9. prikazane su dvije specifikacije modela za kredite poduzećima koji prosječno sadržavaju najveću statističku signifikantnost. Primjetno je da potražnja djeluje na kreditni rast u istom tromjesečju uz značajne razlike u intenzitetu učinka ovisno o tome radi li se o ukupnom rastu potražnje ili onom uzrokovanom restrukturiranjem duga. S druge strane, pooštavanje standarda odobravanja kredita smanjuje kreditnu aktivnost nakon tri do četiri tromjesečja uz stabilni intenzitet od nešto više od 3 postotna boda. Od ostalih varijabla najveću signifikantnost pokazuje rast kredita u prethodnom razdoblju koji upućuje na negativni učinak na kreditiranje.

Rezultati za stambene kredite

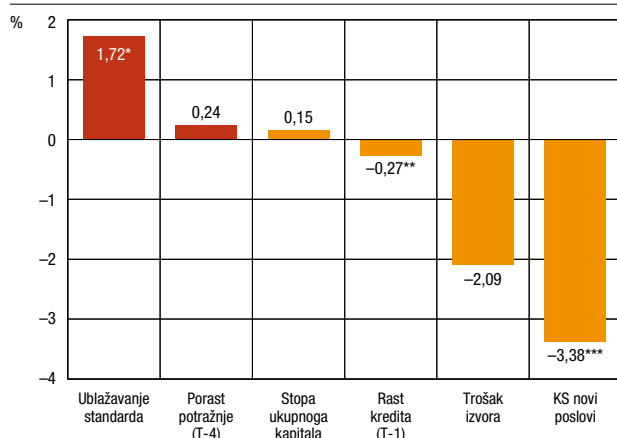
Za stambene kredite nijedna varijabla iz Ankete nije statistički značajna pa se ne mogu iznositi valjani zaključci o utjecaju ponude i potražnje na kreditni rast. Dva su vjerojatna razloga

za takav ishod analize. Prvo, stambeni su krediti gotovo isključivo dugoročni krediti s mnogo duljim prosječnim dospijećem od ukupnih kredita poduzećima te potrošačkih i ostalih kredita stanovništvu. Zbog navedenog je vjerojatno potrebno dulje razdoblje za rezultate s određenom statističkom signifikantnošću, što je teško ostvarivo zbog relativno kratkog vremena provođenja Ankete i nužnosti duljeg razdoblja za identificiranje značajnijih promjena u stambenom kreditiranju. Drugo, banke puno rjeđe javljaju promjene standarda i potražnje za stambene kredite od ostalih dviju skupina kredita, što smanjuje ionako za sada ograničen skup podataka raspoloživih za analizu.

Rezultati za potrošačke i ostale kredite stanovništvu

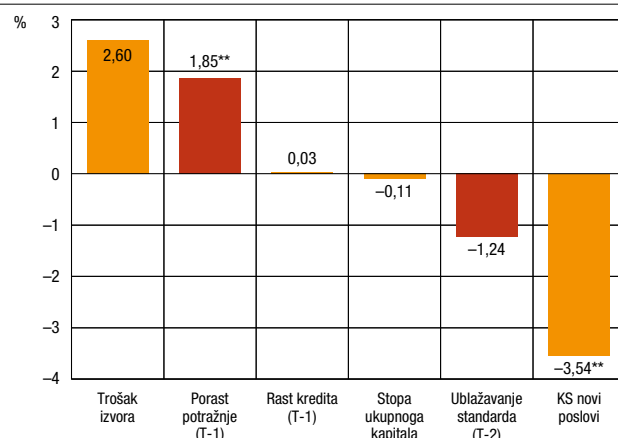
Ublažavanje standarda odobravanja potrošačkih i ostalih kredita stanovništvu povećava stopu kreditnog rasta od 1,7 do 2,0 postotna boda u istom tromjesečju, ali je razina statističke značajnosti niska. S druge strane, banke koje su javile porast potražnje imale su kreditni rast koji je bio od 1,4 do 2,6 postotnih bodova veći od drugih banaka. Činitelji koji su utjecali na promjene standarda i potražnje nisu signifikantni, za razliku od kredita poduzećima.

Slika 7.10. Rezultati za potrošačke i ostale kredite stanovništvu

Napomena: ***p<0,01; **p<0,05; *p<0,1

Izvor: HNB

Dvije specifikacije modela prikazane na Slici 7.10. pokazuju da je utjecaj rasta potražnje na kreditni rast potrošačkih i ostalih kredita manji nego za kredite poduzećima te se on ostvaruje nakon jednog tromjesečja, dok je statistička važnost utjecaja ublažavanja standarda niska. Za razliku od ostalih skupina kredita, kamatna stopa na nove poslove izrazito je signifikantna te upućuje na to da njezin porast od jednoga postotnog boda smanjuje kreditni rast prosječno za više od 3 postotna boda.

Prema ocjenama modela temeljenih na raspoloživim podacima dosad provedenih Anketa o kreditnoj aktivnosti banaka može se zaključiti da postoje statistički značajni i ekonomski očekivani utjecaji standarda i potražnje na kreditni rast pojedinih skupina

kredita. Općenito, kreditni rast brže reagira na promjene kreditne potražnje, dok promjene ponude kredita utječu na rast kredita s nešto većim vremenskim odmakom. Kontrolne varijable prosječno su imale slab utjecaj na smanjivanje signifikantnosti ocjena iz osnovnih specifikacija, što dodatno pojačava informacijsku važnost standarda i potražnje kao odrednica kreditnog rasta. Analiza je također potvrdila utjecaj smanjene potražnje i negativnih očekivanja na kreditnu aktivnost. Provođenje novih krugova Ankete i produljenje vremenskih serija podataka omogućit će iscrpnije i relevantnije analize povezanosti kvalitativnih podataka iz Ankete i kvantitativnih podataka monetarne statistike.

8. Monetarna politika

U prvoj polovini 2015. godine HNB je uz zadržavanje stabilnosti tečaja domaće valute prema euru nastavio s ekspanzivnom orijentacijom monetarne politike. Visoka likvidnost monetarnog sustava dodatno je osnažena deviznim transakcijama središnje banke, što je pridonijelo zadržavanju domaćih kamatnih stopa na rekordno niskim razinama. U uvjetima niske inflacije, takvom monetarnom politikom HNB nastoji povoljno djelovati na domaće troškove financiranja te poticati kreditnu aktivnost banaka i oporavak hrvatskoga gospodarstva. U nastavku 2015. te u 2016. godini monetarna politika zadržat će ekspanzivan karakter i nastaviti voditi politiku održavanja stabilnog tečaja kune.

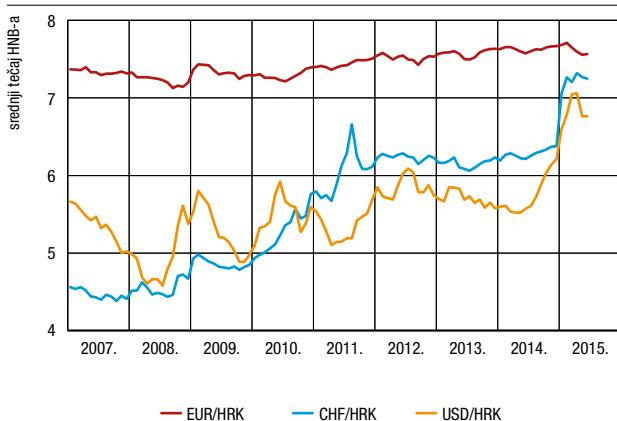
Nominalni tečaj kune prema euru u prvoj je polovini 2015. godine zadržao relativnu stabilnost, uz privremeno slabljenje u prva dva mjeseca godine te postupno jačanje u sljedećim mjesecima. Nakon što je HNB deviznim intervencijama početkom godine spriječio prekomjerno slabljenje tečaja domaće valute potaknuto prilagođavanjem valutne pozicije banaka odluci Vlade o fiksiranju tečaja švicarskog franka za otplate kredita u sljedećih godinu dana, u sljedećim su mjesecima prevladavali aprecijacijski pritisci zbog pojačane ponude deviza korporativnog sektora i sezonskih kretanja. Tako se tečaj kune prema euru spustio s najviše razine od 7,72 EUR/HRK, koliko je iznosio sredinom veljače, na 7,58 EUR/HRK na kraju lipnja. Prosječni tečaj kune prema euru za prvih šest mjeseci 2015. iznosio je 7,63 EUR/

HRK, što je jednako prosjeku ostvarenom u 2014. godini.

Kada je riječ o tečajevima kune prema drugim važnim svjetskim valutama, trend slabljenja kune prema američkom dolaru prekinuo se u drugome tromjesečju 2015., a tečaj kune prema švicarskom franku zadržao se na razinama dosegnutima u prvome tromjesečju 2015. Takva kretanja odraz su kretanja eura prema tim valutama na svjetskome financijskom tržištu. Zauzastavljanje jačanja američkog dolara i blagi oporavak eura bili su posljedica povoljnijih kretanja u europskom gospodarstvu potpomognutih politikom kvantitativnog popuštanja ESB-a te ponovnog prolongiranja odluke Feda o podizanju ključnih kamatnih stopa. U slučaju tečaja EUR/CHF, jačanje švicarskog franka prema euru na početku godine bilo je posljedica odluke švicarske središnje banke da napusti vezivanje tečaja svoje valute uz tečaj eura.

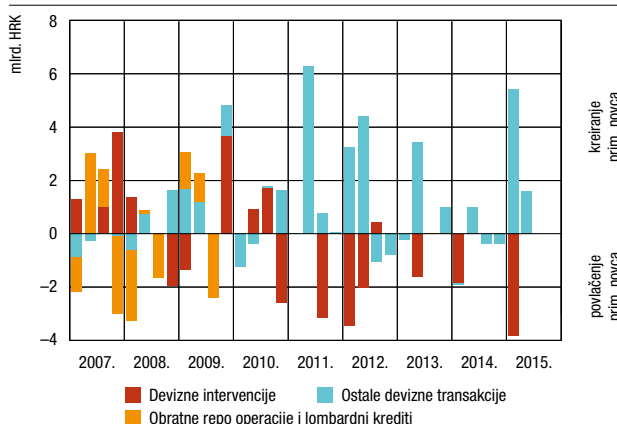
Ukupnim deviznim transakcijama HNB je u prvih šest mjeseci 2015. godine neto otkupio 419,7 mil. EUR i time kreirao 3,1 mlrd. kuna primarnog novca. Glavni kanal kupnje deviza bile su transakcije sa središnjom državom, od koje je neto otkupljeno 1,2 mlrd. EUR. Zamjetljiv obujam konverzije deviznih sredstava od države zrcali njezino pojačano oslanjanje na devizno zaduživanje u 2015. godini. To se odnosi na devizne trezorske zapise izdane na domaćem tržištu u veljači te obveznicu izdanu u travnju na međunarodnom tržištu. Za razliku od transakcija s

Slika 8.1. Nominalni tečajevi kune prema odabranim valutama

Izvor: HNB

Slika 8.2. Tokovi formiranja primarnog novca (M0)

Napomena: U ostale devizne transakcije ubrajaju se kupoprodaje deviza s MF-om, EK-om i ugovori o razmjeni (engl. swap) s poslovnim bankama. Pozitivne vrijednosti odražavaju kupnju deviza.

Izvor: HNB

državom, deviznim intervencijama s bankama ostvarena je prodaja deviza u iznosu od 0,5 mlrd. EUR, a nastavila se i prodaja deviza Europskoj komisiji zbog potrebe konverzije sredstava koje država mjesečno u kunama doznaju na račun EK-a kod HNB-a u skladu s uplatama u proračun EU-a. Prodaje deviza EK-u u prvih su šest mjeseci 2015. iznosile 0,3 mlrd. EUR.

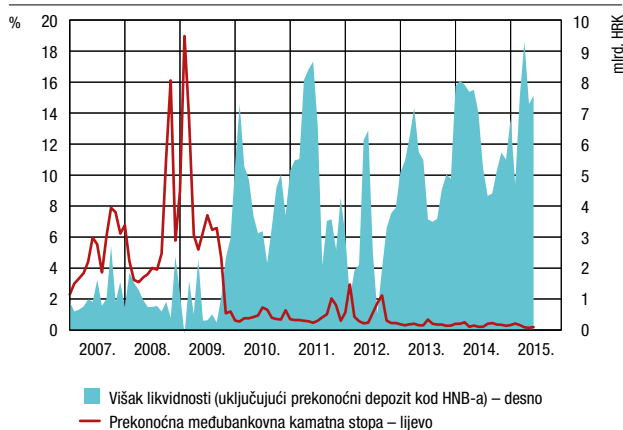
Višak likvidnosti dodatno se povećao u prvoj polovini 2015. godine. Banke su prosječno tijekom prvih šest mjeseci na svojim transakcijskim računima kod HNB-a raspolagale sa 7,2 mlrd. kuna viška likvidnosti, pri čemu je taj iznos u pojedinim danima premašivao razinu od 10 mlrd. kuna. U takvim uvjetima prekonocna kamatna stopa na međubankovnom novčanom tržištu dodatno se spustila te se krajem lipnja kretala oko 0,20%. Uz održavanje visoke likvidnosti, HNB otkupom obveznih blagajničkih zapisa od banaka koje ostvare pozitivan prirast kredita sektoru poduzeća potiče financiranje gospodarstva. Međutim, kreditna aktivnost banaka prema poduzećima je potisnuta i ograničena mnogobrojnim činiteljima izvan dosega monetarne politike, pa je otkup obveznih blagajničkih zapisa u prvih šest mjeseci bio skroman, a time i njegov učinak na likvidnost. Od početka godine do kraja lipnja HNB je neto otkupio od banaka 0,2 mlrd. kuna blagajničkih zapisa, dok su preostali blagajnički zapisi koje je HNB spreman otkupiti od banaka iznosili 2,9 mlrd. kuna.

Međunarodne pričuve HNB-a ostvarile su zamjetljiv porast tijekom prvih šest mjeseci 2015. godine. Uz prethodno opisani otkup deviza, velik doprinos rastu bruto pričuva dalo je i ulaganje dijela međunarodnih pričuva u repo ugovore započeto u veljači, zbog kojeg je došlo do istodobnog povećanja bruto pričuva i inozemne pasive HNB-a. Stanje tih ulaganja na kraju lipnja iznosilo je 0,8 mlrd. EUR. U smjeru smanjivanja bruto međunarodnih pričuva djelovalo je trošenje deviznog depozita države kod HNB-a. Na kraju lipnja bruto pričuve iznosile su 13,7 mlrd. EUR i bile su za 8,2% ili 1,0 mlrd. EUR veće nego na kraju 2014. godine. Istodobno su neto raspoložive pričuve porasle za 6,1% ili 0,6 mlrd. EUR te su dosegnule 11,3 mlrd. EUR. Bruto i neto međunarodne pričuve i nadalje znatno nadmašuju stanje najužih monetarnih agregata M0 i M1.

U uvjetima prigušene inflacije, realne vrijednosti novčane mase (M1) i ukupnih likvidnih sredstava (M4) u prvom su tromjesečju te u prva dva mjeseca drugog tromjesečja 2015. nastavile trend rasta. Pritom je rast užega monetarnog agregata (M1) bio malo brži, što je posljedica prirasta gotovog novca i sklonosti stanovništvu ka gomilanju likvidne financijske imovine na tekućim i transakcijskim računima, što se može povezati s nastavkom pada kamatnih stopa banaka na depozite i uvođenjem poreza na dohodak od kamata na početku godine. Za razliku od širih monetarnih agregata, realna desezonirana vrijednost primarnog novca (M0) smanjila se tijekom prva dva mjeseca drugog tromjesečja.

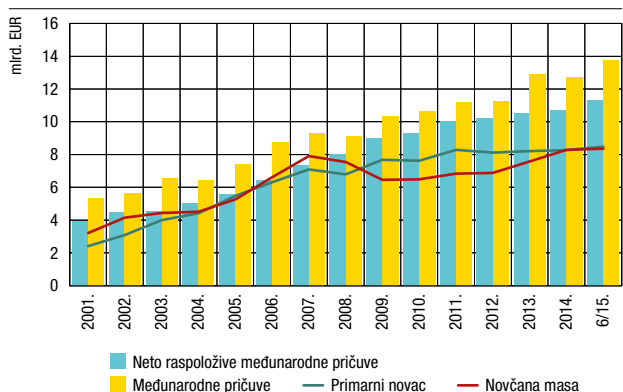
Monetarna politika HNB-a i u drugoj polovini 2015. te u 2016. godini zasnivat će se na nastavku podržavanja stabilnosti tečaja domaće valute prema euru i nastavku vođenja politike visoke primarne likvidnosti. Također, središnja će banka nastaviti poticati rast plasmana gospodarstvu otkupom obveznih blagajničkih zapisa. No nastojanje HNB-a da politikom visoke likvidnosti i smanjivanjem domaćih kamatnih stopa djeluje u smjeru oporavka kreditiranja i nadalje je ograničeno mnogobrojnim činiteljima, a i rizici za projiciranu kreditnu aktivnost negativno su usmjereni. Stoga se u 2015. godini očekuje stagnacija plasmana, dok bi od 2016. godine kreditna aktivnost mogla postupno jačati, a tada je moguće i blago ubrzavanje rasta monetarnih agregata u skladu s postupnim oporavkom hrvatskoga gospodarstva.

Slika 8.3. Likvidnost banaka i prekonocna međubankovna kamatna stopa

Izvor: HNB

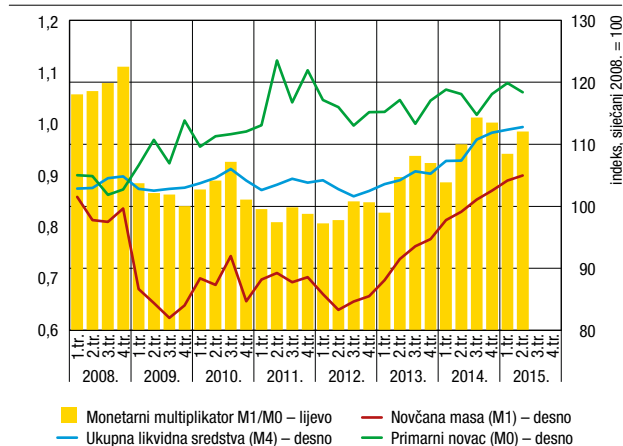
Slika 8.4. Međunarodne pričuve HNB-a i monetarni agregati

Napomena: Neto raspoložive pričuve definirane su kao međunarodne pričuve umanjene za deviznu inozemnu pasivu HNB-a, obveznu pričuvu u devizama, devizne depozite države te izvanbilančne obveze (ugovori o razmjeni). Posljednji podatak za novčanu masu odnosi se na kraj svibnja 2015.

Izvor: HNB

Slika 8.5. Monetarni agregati i monetarni multiplikator indeks kretanja sezonski prilagođenih vrijednosti deflaciranih indeksom potrošačkih cijena

Napomena: Podaci za drugo tromjesečje 2015. odnose se na kraj svibnja.

Izvor: HNB

9. Javne financije

Nakon godišnjeg povećanja manjka opće države u 2014. na 5,7% BDP-a (metodologija ESA 2010), Vlada RH očekuje da će se on u 2015. smanjiti na 5% BDP-a. Projicirano smanjenje manjka odražava donesene konsolidacijske mjere u 2014. i 2015. godini te blagi oporavak gospodarske aktivnosti. Pritom valja naglasiti kako dostupni podaci Ministarstva financija za prva četiri mjeseca tekuće godine pokazuju vidljivo povoljnija ostvarenja prihoda od PDV-a u odnosu na isto razdoblje lani, što, ako se takvi trendovi nastave, može predstavljati pozitivan rizik ostvarenja manjka opće države. S druge strane, mogućnost povećanja potrošnje uoči parlamentarnih izbora i reklasifikacije pojedinih javnih poduzeća u sektor opće države mogli bi rezultirati manjkom većim od planiranog. Zbog i nadalje znatnih potreba za zaduživanjem, javni će dug, koji je krajem travnja 2015. dosegao 86,9% BDP-a, nastaviti rasti.

Prihodi i rashodi konsolidirane opće države

Podaci Ministarstva financija za prva četiri mjeseca ove godine na gotovinskom načelu i na razini konsolidirane središnje države upućuju na povoljna kretanja prihoda opće države prema metodologiji ESA 2010. Prihodi od PDV-a snažno su porasli, što je, čini se, uglavnom posljedica niske baze, a ne povećane potrošnje i zakonskih izmjena. Snažan doprinos rastu ukupnih prihoda dali su i prihodi od socijalnih doprinosa zbog povećanja doprinosa za zdravstveno osiguranje od travnja prošle godine. Vidljivo su povećani i prihodi od trošarina zbog povećanja trošarina na naftne derivate i duhanske prerađevine. U istom smjeru kretali su se i prihodi od poreza na dobit, pri čemu treba istaknuti da se prema metodologiji ESA 2010 ovi prihodi bilježe u 2014. godini (u statistici nacionalnih računa prihodi opće države bilježe se prema tzv. vremenski prilagođenom načelu). Snažan rast pokazuju i prihodi od poreza na dohodak, unatoč izmjenama u sustavu poreza na dohodak koje su se počele primjenjivati u siječnju ove godine, a za koje se očekivalo da će znatno smanjiti ovu kategoriju prihoda. Rast prihoda od poreza na dohodak može se najvećim dijelom objasniti time što se ovi prihodi više ne umanjuju za iznos povrata na osnovi godišnjih prijava poreza na dohodak, već se povratu bilježe kao rashod.

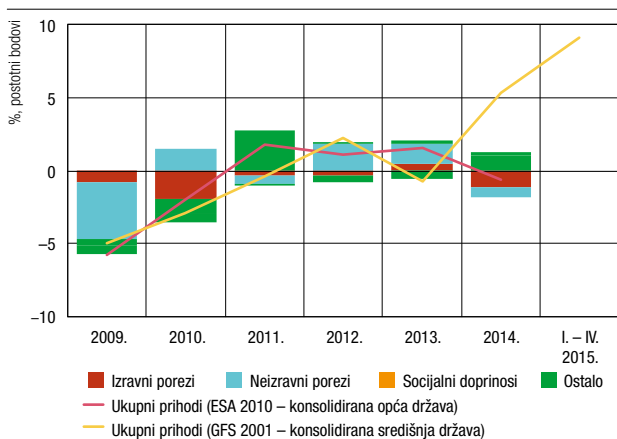
I na razini cijele 2015. godine očekuje se porast prihoda opće

države, kao i povećanje njihova udjela u BDP-u. Očekuje se rast svih glavnih kategorija prihoda osim prihoda od poreza na dohodak zbog izmjena u poreznom zakonodavstvu. Najveći doprinos rastu ukupnih prihoda mogli bi dati prihodi od indirektnih poreza zbog očekivanog rasta prihoda od trošarina i prihoda od PDV-a. Također, rastu bi mogli snažno pridonijeti i tzv. ostali tekući i kapitalni prihodi zbog povećanoga korištenja sredstava iz fondova EU-a, međutim ova sredstva nemaju izravan učinak na manjak opće države, s obzirom na to da se istodobno pojavljuju i na rashodnoj strani proračuna. Primjetljiv porast očekuje se i kod prihoda od socijalnih doprinosa i poreza na dobit zbog baznog učinka povećanja stope doprinosa za zdravstveno osiguranje te restriktivnijeg oporezivanja reinvestirane dobiti poduzeća.

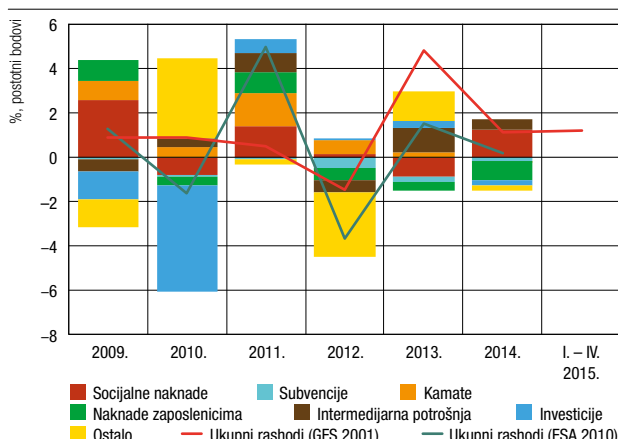
Rashodi konsolidirane središnje države prema podacima Ministarstva financija (na gotovinskom načelu) u razdoblju od siječnja do travnja ove godine blago su povećani u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Pritom ti podaci ne daju jasnu sliku o kretanju rashoda prema metodologiji ESA 2010 zbog razlika u bilježenju proračunskih transakcija te različitim obuhvatu opće države. Najveći doprinos rastu ukupnih rashoda dali su rashodi za socijalne naknade, ali čini se kako je to uglavnom posljedica drugačijeg bilježenja rashoda za zaposlene u zdravstvu, na što upućuje snažan pad rashoda za naknade zaposlenima, a koji se ne može povezati s donesenim konsolidacijskim mjerama niti s kretanjem broja zaposlenih u javnim i državnim službama. Snažno su povećani i rashodi za kamate zbog rasta duga opće države te korištenje dobara i usluga, dok je većina ostalih rashoda smanjena.

Očekuje se da bi se na razini cijele 2015. godine rashodi opće države prema metodologiji ESA 2010 mogli blago povećati. Rastu rashoda najviše bi mogli pridonijeti rashodi za investicije zbog očekivanoga korištenja fondova EU-a te rashodi za kamate. Očekuje se i rast socijalnih naknada uglavnom zbog očekivanog povećanja broja umirovljenika te naknada za zaposlene. Pritom rast potonje stavke odražava povećanje doprinosa za zdravstveno osiguranje i usklađivanje plaća za minuli rad, što će djelomice umanjiti očekivano blago smanjenje broja zaposlenih u javnim i državnim službama te bazni učinak ukidanja dodatka za vjernost službi. S druge strane, očekuje se smanjenje rashoda za

Slika 9.1. Prihodi konsolidirane opće i središnje države
godišnje stope promjene i doprinosi

Slika 9.2. Rashodi konsolidirane opće i središnje države
godišnje stope promjene i doprinosi

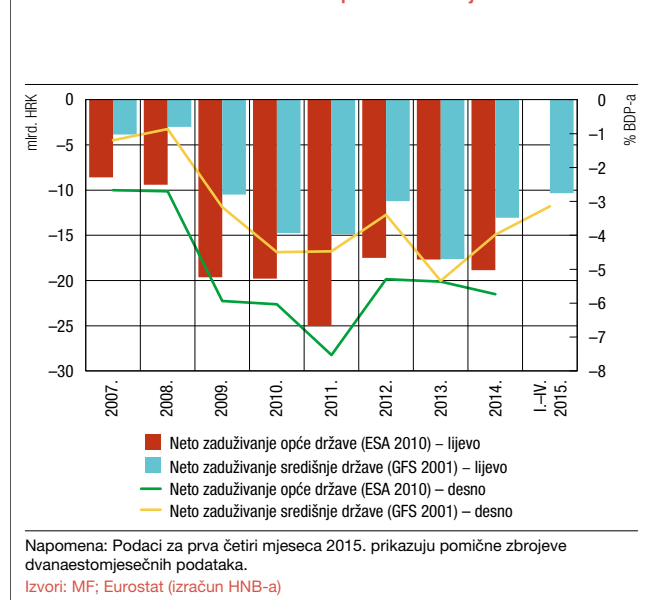
subvencije jer bi se subvencije poljoprivrednicima iz proračuna trebale djelomice zamijeniti povećanim izravnim plaćanjima iz proračuna EU-a. Također, očekuje se i pad kapitalnih transfera zbog očekivanoga manjeg preuzimanja dugova javnih poduzeća na osnovi tzv. pravila trećeg poziva jamstva na naplatu.

Manjak i dug konsolidirane opće države

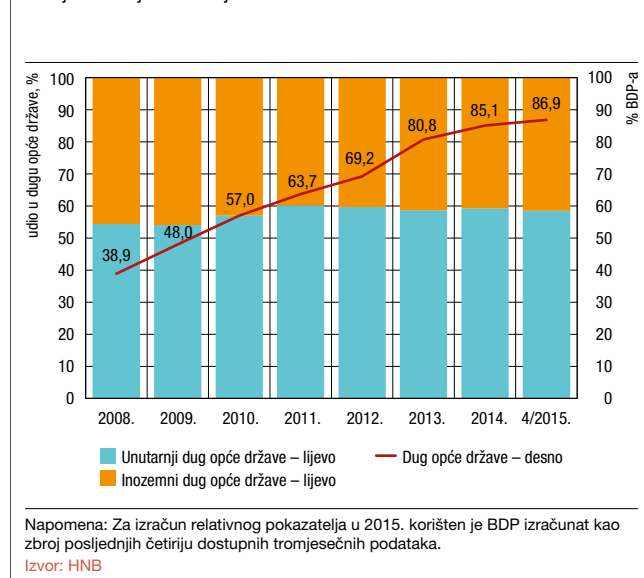
Prema podacima MF-a neto zaduživanje konsolidirane

središnje države (gotovinsko načelo, metodologija GFS 2001) iznosilo je u prva četiri mjeseca ove godine 4,4 mlrd. kuna ili 2,7 mlrd. kuna manje u odnosu na isto razdoblje lani. Javni je dug krajem travnja iznosio 285,7 mlrd. kuna ili 86,9% BDP-a te je povećan za 6,2 mlrd. kuna u odnosu na kraj prošle godine. Rast duga uglavnom je bio posljedica izdavanja 1,5 mlrd. EUR vrijedne obveznice na inozemnom tržištu kapitala. Zbog i nadalje znatnih potreba za zaduživanjem javni će dug nastaviti rasti.

Slika 9.3. Saldo konsolidirane opće i središnje države

Slika 9.4. Dug opće države stanje na kraju razdoblja

10. Odstupanja od prethodne projekcije

Projekcija BDP-a za 2015. godinu blago je korigirana naviše (za 0,3 postotna boda), djelomice zbog ostvarenja povoljnijih od očekivanih i snažne korekcije projiciranih cijena nafte naniže. Sve komponente BDP-a korigirane su naviše, posebno ukupni izvoz i uvoz (za 2,5 i 2,4 postotna boda) zbog kontinuirano visokih ostvarenja. Bruto investicije u fizički kapital blago su korigirane naviše (za 0,2 postotna boda) zbog oporavka investicija u prvom tromjesečju koji je bio snažniji od prethodno očekivanog, ali i zbog mogućih pozitivnih učinaka pada cijena nafte na ulaganja poduzeća i kućanstava. Također, niže cijene nafte mogle bi povećati i kupovne mogućnosti kućanstava, što zajedno s povoljnijom projekcijom kretanja na tržištu rada rezultira korekcijom stope rasta osobne potrošnje s 0,3% na 0,4%. Stopa promjene državne potrošnje povećana je na -0,8% (prethodno -1,2%).

Očekivana kretanja na tržištu rada također su povoljnija u odnosu na prethodnu projekciju. To je ponajprije rezultat novih informacija iz Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, koje upućuju na zaključak da je pad zaposlenosti u četvrtom tromjesečju 2013. bio velikim dijelom rezultat administrativnih brisanja iz evidencije zaposlenih. Upravo navedena brisanja mogu djelomice objasniti pad zaposlenosti na godišnjoj razini i u 2014. Stoga je promijenjena projekcija kretanja broja zaposlenih u 2015. te se očekuje stagnacija broja zaposlenih umjesto pada od -1%. Što se tiče nominalnih neto plaća, očekivanja su neznatno izmijenjena na osnovi novih ostvarenja. Realne neto plaće blago su korigirane zbog blagih izmjena u projekciji inflacije.

Prosječna godišnja stopa inflacije mogla bi se u 2015. kretati oko razine od 0%, što je za 0,2 postotna boda niže u usporedbi s

prethodnom projekcijom. Tome je najviše pridonijelo smanjenje prosječne godišnje stope promjene cijena energije zbog izrazitijeg pada cijena sirove nafte na svjetskom tržištu od prethodno očekivanog i administrativnog smanjenja cijene prirodnog plina u travnju. Što se tiče cijena sirove nafte na svjetskom tržištu, pad cijena nafte tipa Brent (u kunama) u tekućoj projekciji u 2015. iznosi 24,6% u odnosu na prethodnu godinu, a u prethodnoj projekciji bio je prognozirani pad cijena od 13,1%. Osim toga, smanjena je i godišnja stopa promjene indeksa cijena bez prehrane i energije u odnosu na prethodnu projekciju.

Procjena viška na tekućem i kapitalnom računu platne bilance za 2015. godinu (1,7% BDP-a) povoljnija je od prethodne projekcije iz prosinca (1,3% BDP-a), prije svega kao posljedica povećane procjene neto izvoza robe i usluga. Time su uvažena povoljnija prošlogodišnja ostvarenja u međunarodnoj razmjeni s inozemstvom, što se najvećim dijelom odnosi na razmjenu usluga. Osim toga, tekuća se projekcija temelji na pretpostavci o nižoj cijeni sirove nafte na svjetskom tržištu te, posljedično, slabijem neto uvozu nafte i naftnih derivata.

Bruto inozemni dug bi, prema tekućoj projekciji, na kraju 2015. mogao porasti na 110,2% BDP-a, što je za 2,4 postotna boda više nego u prošloj projekciji. Glavnina korekcije odnosi se na središnju banku, s obzirom na to da je početkom godine došlo do zamjetljivog rasta njezina bruto duga zbog ulaganja dijela pričuva u repo ugovore (iako treba voditi računa o tome da su istodobno povećane i bruto međunarodne pričuve). Osim toga, nova projekcija uključuje učinak reklasifikacije HBOR-a iz ostalih domaćih sektora u sektor države na sektorsku strukturu

Tablica 10.1. Odstupanja od prethodne projekcije

	2015.		
	Prethodna projekcija (XII./2014.)	Aktualna projekcija	Odstupanje
Nacionalni računi (realne stope promjene, %)			
BDP	0,2	0,5	0,3
Osobna potrošnja	0,3	0,4	0,0
Državna potrošnja	-1,2	-0,8	0,3
Investicije u kapital	0,3	0,5	0,2
Izvoz robe i usluga	2,8	5,3	2,5
Uvoz robe i usluga	2,6	4,9	2,4
Tržište rada			
Broj zaposlenih (prosječna stopa promjene, %)	-1,0	-0,1	0,9
Cijene			
Indeks potrošačkih cijena (prosječna stopa promjene, %)	0,2	0,0	-0,2
Vanjski sektor			
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	0,8	1,1	0,3
Roba	-14,8	-14,6	0,2
Usluge	16,7	17,2	0,5
Primarni dohodak	-3,3	-3,5	-0,2
Sekundarni dohodak	2,2	2,0	-0,2
Tekući i kapitalni račun platne bilance (% BDP-a)	1,3	1,7	0,4
Bruto inozemni dug (% BDP-a)	107,8	110,2	2,4
Monetarna kretanja (stope promjene, %)			
Ukupna likvidna sredstva – M4	3,0	3,8	0,9
Ukupna likvidna sredstva – M4 ^a	2,8	3,1	0,3
Plasmani kreditnih institucija	0,0	1,9	1,9
Plasmani kreditnih institucija ^a	0,1	0,0	0,0

^a Isključujući utjecaj tečajnih promjena

Izvor: HNB

bruto inozemnog duga. Također, u tekuću je projekciju ugrađen znatno izraženiji nepovoljan učinak međuvalutnih promjena na stanje bruto inozemnog duga, i to zbog izrazitije aprecijacije američkog dolara prema euru.

Projekcija kretanja plasmana kreditnih institucija nepromijenjena je u odnosu na prethodna očekivanja, pa se, isključujući utjecaj tečaja, u 2015. i nadalje očekuje stagnacija plasmana. Jedino je promijenjena projekcija nominalnog rasta plasmana za 2015., što je rezultat znatne aprecijacije švicarskog franka prema

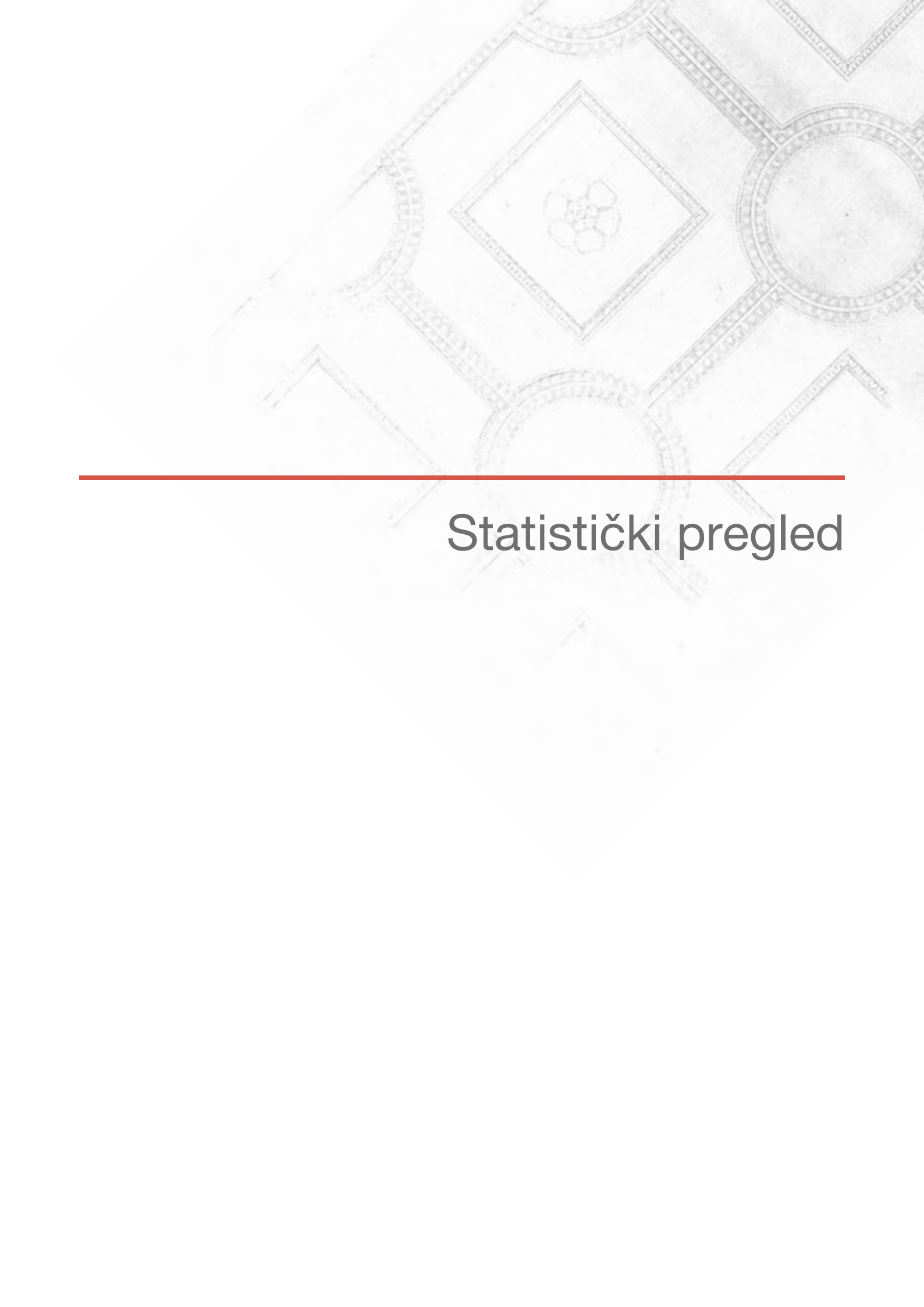
kuni početkom ove godine. Monetarni agregati trebali bi u 2015. godini ostvariti malo brži rast u odnosu na prethodna očekivanja. Nominalni porast monetarnog agregata M4 u 2015. projiciran je na 3,8% (prethodno se očekivalo 3,0%) zbog pojačanog priljeva kapitala iz inozemstva, deprecijacije kune prema švicarskom franku te statističke reklasifikacije HBOR-a u sektor središnje države, zbog koje je razina monetarnog agregata M4 sada niža, što zbog baznog učinka dovodi do viših nominalnih stopa rasta.

11. Dodatak

Tablica 11.1. Makroekonomske projekcije ostalih institucija
promjena u postocima

	BDP		Petrošnja kućanstava		Bruto investicije u fiksni kapital		Izvoz robe i usluga		Uvoz robe i usluga		Industrijska proizvodnja		Petrošačke cijene	
	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
Svjetska banka (lipanj 2015.)	0,5	1,2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Raiffeisen Research (lipanj 2015.)	0,5	1,0	–	–	–	–	–	–	–	–	1,5	2,5	0,0	1,4
Međunarodni monetarni fond (travanj 2015.)	0,5	1,0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–0,9	0,9
Hrvatska narodna banka (srpanj 2015.)	0,5	0,9	0,4	0,3	0,5	2,6	5,3	4,8	4,9	4,7	–	–	0,0	1,2
Europska banka za obnovu i razvoj (svibanj 2015.)	0,5	0,5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Eastern Europe Consensus Forecasts (lipanj 2015.)	0,4	1,2	0,2	0,9	–0,2	2,5	–	–	–	–	1,7	2,9	0,1	1,3
Ministarstvo financija (Program konvergencije za RH za razdoblje 2015.–2018.)	0,4	1,0	0,5	0,3	–1,3	1,8	3,7	4,6	2,8	4,0	–	–	0,1	1,1
Ekonomski institut Zagreb (lipanj 2015.)	0,4	0,9	0,1	0,3	0,5	2,4	–	–	–	–	–	–	–	–
Europska komisija (svibanj 2015.)	0,3	1,2	0,1	0,5	–1,8	1,6	3,7	4,6	2,4	4,0	–	–	0,1	1,3
HAAB Economic Research (ožujak 2015.)	0,0	0,5	0,0	0,2	–2,0	2,1	–	–	–	–	1,5	2,5	–0,5	1,5

Izvori: Publikacije navedenih institucija

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Hrvatska narodna banka u svojim statistikama započela je s primjenom standarda ESA 2010, što ujedno podrazumijeva i reviziju povijesnih podataka koji su proizvedeni u skladu sa standardom ESA 1995. Primjena standarda ESA 2010 odnosi se na statistiku odnosa s inozemstvom (tablice platne bilance, stanja inozemnih ulaganja i inozemnog duga), na statistiku duga opće države te na područje monetarne statistike. Uvođenje standarda ESA 2010 za statistiku odnosa s inozemstvom samo je dio šireg paketa promjena koji je obuhvaćen uvođenjem metodologije koju propisuje Priručnik za platnu bilancu (*Balance of Payments and International Investment Position Manual*), 6. izdanje (BPM6).

Primjena standarda ESA 2010, između ostalog, donosi promjene u dijelu sektorske klasifikacije institucionalnih jedinica. Tako će se sektorska klasifikacija protustranaka obavljati u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju objavljuje Državni zavod za statistiku (DZS), a koja se temelji na Europskom sustavu nacionalnih računa (ESA 2010). Ova je sektorizacija obvezatan statistički standard Europske unije te je usklađena s temeljnim međunarodnim statističkim standardom – Sustavom nacionalnih računa (SNA 2008).

Tablica 1. Prikaz sektora u skladu sa sektorizacijom prema ESA-i 2010

Sektorizacija prema ESA-i 2010	
Nefinancijska društva	
Javna nefinancijska društva	
Domaća privatna nefinancijska društva	
Nefinancijska društva pod inozemnom kontrolom	
Financijska društva	
Monetarne financijske institucije	
Središnja banka	
Druge monetarne financijske institucije	
Društva koja primaju depozite osim središnje banke (Kreditne institucije)	
Novčani fondovi	
Financijska društva, osim monetarnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova (Druga financijska društva)	
Investicijski fondovi osim novčanih fondova	
Drugi financijski posrednici, osim osiguravajućih društava i mirovinskih fondova (Drugi financijski posrednici)	
Pomoćne financijske institucije	
Vlastite financijske institucije i zajmodavci	
Osiguravajuća društva	
Mirovinski fondovi	
Opća država	
Središnja država	
Regionalna država	
Lokalna država	
Fondovi socijalne sigurnosti	
Kućanstva	
Neprofitne institucije koje služe kućanstvima	
Inozemstvo	

Podaci o potraživanjima i obvezama klasificiraju se prema institucionalnim sektorima i financijskim instrumentima.

Sektor **nefinancijska društva** obuhvaća javna nefinancijska društva, domaća privatna nefinancijska društva i nefinancijska društva pod inozemnom kontrolom. Ovamo ulaze sve institucionalne jedinice koje zadovoljavaju kriterije propisane sektorskom klasifikacijom institucionalnih jedinica za pripadni podsektor. Nefinancijska društva sastoje se od institucionalnih jedinica koje su neovisni pravni subjekti i tržišni proizvođači te čija je glavna aktivnost proizvodnja dobara i (ili) nefinancijskih usluga.

Najveće promjene donose se na sektor **financijska društva**.

Sektor financijskih društava obuhvaća sljedeće podsektore: monetarne financijske institucije, druga financijska društva, osiguravajuća društva i mirovinske fondove.

Monetarne financijske institucije čine središnja banka i druge monetarne financijske institucije. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Druge monetarne financijske institucije dijele se na društva za primanje depozita osim središnje banke i novčane fondove. Društva koja primaju depozite osim središnje banke jesu kreditne institucije (banke, štedne banke i stambene štedionice). Kreditne institucije jesu institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za rad u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama. U sektor kreditnih institucija ne uključuju se banke u likvidaciji i banke u stečaju. Novčani fondovi obuhvaćaju sva financijska društva i kvazidruštva, osim onih razvrstanih u podsektor središnje banke i kreditnih institucija, koja poglavito obavljaju financijsko posredovanje. Njihovo poslovanje sastoji se od izdavanja udjela te ulaganja ponajprije u kratkoročne dužničke instrumente, depozite i udjele ili jedinice novčanih fondova. Ulažacki cilj im je održavanje glavnice fonda i ostvarivanje prinosa u skladu s kamatnim stopama instrumenata tržišta novca.

Druga financijska društva sastoje se od investicijskih fondova osim novčanih fondova, drugih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i vlastitih financijskih institucija i zajmmodavaca.

Investicijski fondovi osim novčanih sastoje se od svih oblika kolektivnog ulaganja, osim onih razvrstanih u podsektor novčanih investicijskih fondova, a koji prije svega obavljaju financijsko posredovanje. Njihovo poslovanje sastoji se od izdavanja udjela ili jedinica u investicijskim fondovima koji nisu bliski supstituti za depozite i, za vlastiti račun, ulaganja pretežno u dugoročnu financijsku imovinu.

Drugi financijski posrednici jesu institucije čija je glavna aktivnost financijsko posredovanje preuzimanjem obveza koje nisu u obliku novca, depozita i bliskih supstituta depozita. To su, primjerice, društva za lizing, faktoring-društva, banke u likvidaciji, banke u stečaju, kreditne unije i sl.

Pomoćne financijske institucije jesu institucije čija je glavna aktivnost pružanje pomoćnih financijskih poslova, a obuhvaćaju, primjerice, burze, mjenjačnice, financijska regulatorna tijela, posrednike i zastupnike u osiguranju, investicijska društva, društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima, SKDD, Hanfu, Finu i sl.

Vlastite financijske institucije i zajmodavci obuhvaćaju financijska društva i kvazidruštva koja se ne bave ni financijskim posredovanjem ni pružanjem pomoćnih financijskih usluga te većina njihove aktive ili pasive nije predmet transakcija na otvorenim tržištima. Primjerice, to su: a) jedinice kao pravni subjekti poput zaklada, ostavina, računa agencija ili društava koji postoje samo na papiru; b) holding društva koja imaju kontrolnu razinu udjela u grupaciji društava kćeri i čija je glavna aktivnost vlasništvo nad grupacijom bez upravljanja i pružanja bilo kakvih daljnjih usluga društvima u grupaciji; c) subjekti posebne namjene koji se kvalificiraju kao institucionalne jedinice i skupljaju sredstva na otvorenom tržištu radi njihova korištenja od strane društva majke; d) jedinice koje različitim klijentima pružaju financijske usluge isključivo vlastitim sredstvima ili sredstvima sponzora i preuzimaju financijski rizik neisplate duga, primjer su zajmodavci, društva koja uzajmljuju studentima ili za vanjsku trgovinu iz sredstava dobivenih od sponzora poput državne jedinice ili neprofitne ustanove te zalagaonice koje se većinom bave uzajmljivanjem i

e) državni fondovi posebne namjene, poznati kao državni fondovi bogatstva (engl. *Sovereign Wealth Funds*), ako se klasificiraju kao financijska društva.

Osiguravajuća društva sastoje se od svih financijskih društava i kvazidruštava koja se poglavito bave financijskim posredovanjem s ciljem dijeljenja rizika uglavnom u obliku izravnog osiguranja ili reosiguranja.

Mirovinski fondovi sastoje se od svih financijskih i kvazidruštava koja prije svega obavljaju poslove financijskog posredovanja s ciljem dijeljenja društvenih rizika i potreba osiguranika (socijalno osiguranje). Mirovinski fondovi kao oblici socijalne sigurnosti osiguravaju dohodak u mirovini te često mirovine nakon smrti i invalidnosti.

Sektor **opća država** sastoji se od institucionalnih jedinica koje su netržišni proizvođači čija je proizvodnja namijenjena individualnoj i zajedničkoj potrošnji, a koje se financiraju obveznim plaćanjima jedinica koje pripadaju drugim sektorima, te od institucionalnih jedinica koje ponajprije provode preraspodjelu nacionalnog dohotka i bogatstva.

Sastoji se od podsektora središnje države, regionalne države, lokalne države i fondova socijalne sigurnosti. Središnja država obuhvaća tijela državne uprave (ministarstva, državne urede Vlade Republike Hrvatske, državne upravne organizacije i urede državne uprave u županijama), ali i Hrvatske autoceste (od siječnja 2008.), Autocestu Rijeka – Zagreb, Hrvatske ceste, Hrvatske vode, HRT, HŽ Infrastrukturu, HROTE, HAMAG-BI-CRO, HERA-u, DAB i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Fondovi socijalne sigurnosti obuhvaćaju Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje. Lokalna država obuhvaća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te institucionalne jedinice koje osniva i kontrolira lokalna država. U RH ne postoji podsektor regionalne države.

Sektor **kućanstva** sastoji se uglavnom od pojedinaca potrošača, ali i od pojedinaca potrošača i poduzetnika (tržišnih proizvođača). Ovaj sektor uključuje i pojedince ili grupe pojedinaca u ulozi proizvođača dobara i nefinancijskih usluga za isključivo vlastitu finalnu uporabu.

Sektor **neprofitne institucije koje služe kućanstvima** sastoji se od neprofitnih institucija koje su zasebni pravni subjekti, koje služe kućanstvima i koje su privatni netržišni proizvođači. Njihovi su glavni izvori dobrovoljni prilozi kućanstava u gotovini ili u naravi u njihovoj ulozi potrošača te uplate sredstava države i vlasnički dohoci.

Sektor **inozemstvo** je grupa jedinica bez karakterističnih funkcija i izvora; sastoji se od nerezidentnih jedinica koje obavljaju transakcije s rezidentnim institucionalnim jedinicama ili imaju druge ekonomske veze s rezidentnim jedinicama. Njihovi

računi omogućavaju opći pregled ekonomskih veza između nacionalnoga gospodarstva i inozemstva. Ovdje su uključene i institucije Europske unije i međunarodne institucije. Sektor inozemstvo obuhvaća strane fizičke i pravne osobe.

Zbog promjene sektorizacije obavljena je revizija svih statističkih serija u podacima prikazanim u tablicama skupine H. Gospodarski odnosi s inozemstvom i Tablici I3: Dug opće države. U tablicama od A do G Statističkog pregleda izvršena je revizija svih statističkih serija, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica, od 30. lipnja 2006. u dijelu koji se odnosi na promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova). Započinje se s objavom podatka u tablicama skupine E.

U tablicama skupina A do G do studenoga 2010. sektorska klasifikacija institucionalnih jedinica temelji se na sektorizaciji propisanoj Odlukom o kontnom planu za banke, a podaci se zasnivaju na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom izvješću banke. Od prosinca 2010. sektorska klasifikacija protustranaka obavlja se u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju je objavio Državni zavod za statistiku (DZS), a koja se temelji na Europskom sustavu nacionalnih računa (ESA 2010). Podaci se zasnivaju na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

U tablicama od A1 do D12 svi podaci o potraživanjima i obvezama odnose se na stanje na kraju razdoblja, a u tablicama D1 i D5 i na mjesečne neto transakcije. Vrijednost transakcija tijekom izvještajnog razdoblja izračunava se kao razlika između stanja financijskih pozicija na kraju razdoblja (tekućeg i prethodnog mjeseca) prilagođenih za kretanje tečaja, revaluacije i reklasifikacije. Revaluacije obuhvaćaju otpise kredita i cjenovne prilagodbe vrijednosnih papira. Reklasifikacije obuhvaćaju promjene u stanjima bilanca nastale zbog promjena u sastavu i strukturi populacije monetarnih financijskih institucija (npr. nestanka izvještajne jedinice iz izvještajne populacije zbog likvidacije ili stečaja), promjena u klasifikaciji financijskih instrumenata ili promjena u statističkim definicijama.

Devizne stavke iskazuju se u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja. U tablicama u kojima postoji podjela na kunske i devizne stavke devizne stavke uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu. Sve se stavke iskazuju na bruto načelu (tj. prije umanjavanja iznose ispravaka vrijednosti).

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Primarni novac	Novčana masa M1	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani	Mjesečne stope rasta				
							Primarni novac	Novčana masa M1	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani
2001.	prosinac	17.803,2	23.688,1	107.189,5	58.528,2	74.976,2	8,01	12,97	11,75	3,71	1,17
2002.	prosinac	23.027,9	30.850,7	118.098,3	85.280,9	97.557,1	10,72	6,10	1,87	8,11	2,16
2003.	prosinac	30.586,2	33.888,7	131.921,9	99.150,5	111.849,0	8,90	1,78	0,29	3,24	0,66
2004.	prosinac	33.924,4	34.562,1	143.851,7	112.119,8	127.681,7	8,69	2,86	0,33	2,22	2,00
2005.	prosinac	40.390,8	38.817,1	159.167,3	135.873,9	149.743,8	9,38	4,34	0,04	1,85	1,86
2006.	prosinac	46.331,2	48.521,0	188.080,9	160.528,1	184.675,5	3,17	4,75	1,61	3,36	3,01
2007.	prosinac	51.923,9	57.878,3	221.726,6	172.320,0	213.048,8	3,73	6,71	3,93	3,51	2,67
2008.	prosinac	49.743,0	55.222,3	230.792,5	189.134,4	235.840,0	-9,89	8,17	3,17	5,61	2,06
2009.	prosinac	56.141,9	47.181,7	228.521,7	186.016,1	234.506,4	4,55	3,13	-0,19	-0,81	0,11
2010.	prosinac	56.249,1	47.974,1	232.802,6	190.934,0	245.564,3	2,81	-0,76	-2,12	-0,02	-1,39
2011.	prosinac	62.379,2	51.489,3	245.955,3	214.784,1	257.362,6	3,81	3,48	2,81	5,77	1,02
2012.	prosinac ^a	61.264,7	51.938,5	254.741,5	207.290,5	242.086,5	3,19	4,10	0,11	0,40	-2,17
2013.	prosinac	62.693,1	57.897,8	264.927,0	202.603,4	240.772,8	2,31	2,85	0,30	0,38	-0,68
2014.	lipanj	62.653,5	60.133,2	263.012,1	201.786,7	238.577,3	-3,01	4,65	0,21	-0,89	-0,28
	srpanj	63.100,0	62.395,8	270.611,3	202.131,5	239.818,3	0,71	3,76	2,89	0,17	0,52
	kolovoz	62.840,6	64.734,5	275.662,5	199.966,3	238.370,5	-0,41	3,75	1,87	-1,07	-0,60
	rujan	62.137,7	62.860,2	274.641,0	195.088,7	238.024,7	-1,12	-2,90	-0,37	-2,44	-0,15
	listopad	61.702,6	61.113,3	273.709,5	195.655,1	238.142,4	-0,70	-2,78	-0,34	0,29	0,05
	studen	62.631,3	60.669,0	273.976,1	197.437,2	238.298,2	1,51	-0,73	0,10	0,91	0,07
	prosinac	63.318,0	63.437,3	273.305,2	198.183,5	237.004,6	1,10	4,56	-0,24	0,38	-0,54
2015.	siječanj	62.113,7	60.878,1	272.704,4	206.276,1	240.446,7	-1,90	-4,03	-0,22	4,08	1,45
	veljača	60.618,5	61.429,4	274.243,2	205.967,5	239.648,5	-2,41	0,91	0,56	-0,15	-0,33
	ožujak	64.682,5	60.912,8	271.191,7	195.577,2	239.294,4	6,70	-0,84	-1,11	-5,04	-0,15
	travanj	63.689,1	61.323,0	268.953,6	196.057,7	238.175,9	-1,54	0,67	-0,83	0,25	-0,47
	svibanj	64.177,4	63.194,6	270.793,7	198.609,5	238.232,1	0,77	3,05	0,68	1,30	0,02

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunске pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b U sklopu plasmana, potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati • U tablici se u stupcima iskazuju podaci o nekim osnovnim monetarnim i kreditnim agregatima te njihove mjesečne stope rasta.

U veljači 2015. provedena je revizija svih monetarnih agregata, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova).

Primarni novac u cijelosti je preuzet iz Balance Hrvatske narodne banke (Tablica C1).

Novčana masa M1 definirana je jednako kao i istoimena stavka u Konsolidiranoj bilanci monetarnih financijskih institucija (Tablica B1) te obuhvaća gotov novac izvan kreditnih institucija, depozite ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne

banke te depozitni novac kod kreditnih institucija.

Ukupna likvidna sredstva M4 obuhvaćaju novčanu masu M1, štedne i oročene depozite, devizne depozite, obveznice i instrumente tržišta novca te izdane udjele novčanih fondova (navedene komponente preuzete su iz Balance monetarnih financijskih institucija (Tablica B1).

Neto domaća aktiva definirana je kao razlika između ukupnih likvidnih sredstava i inozemne aktive (neto).

Do studenoga 2010. plasmani su potraživanja banaka i stambenih štedionica od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija.

Od prosinca 2010. plasmani su potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava te mirovinskih fondova.

B. Monetarne financijske institucije

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
AKTIVA								
1. Inozemna aktiva (neto)	41.868,6	31.171,3	47.451,0	62.323,7	75.121,6	75.614,5	72.896,0	72.184,2
2. Plasmani	276.273,5	303.669,9	300.540,9	295.940,9	295.996,1	297.031,1	295.642,7	297.373,3
2.1. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti (neto)	30.709,2	46.307,3	58.454,3	55.168,1	58.991,5	57.736,7	57.466,8	59.141,2
2.2. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	241.270,0	251.964,1	236.414,5	234.117,8	229.571,6	232.499,9	231.049,1	231.198,0
2.3. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	....	....	....	....	....	....	....	....
2.4. Potraživanja od nebankarskih finansijskih institucija	....	....	....	....	....	....	....	....
2.5. Potraživanja od investicijskih fondova osim novčanih fondova	384,2	358,1	324,5	322,7	336,2	407,5	405,5	412,1
2.6. Potraživanja od drugih finansijskih posrednika	2.292,0	3.869,5	4.017,4	4.322,3	5.016,2	4.868,3	5.062,7	5.087,1
2.7. Potraživanja od pomoćnih finansijskih institucija	963,7	1.033,1	1.068,4	1.247,7	1.335,7	1.241,4	1.270,5	1.195,0
2.8. Potraživanja od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	654,3	137,8	261,8	762,4	744,9	277,3	388,2	339,8
Ukupno (1+2)	318.142,1	334.841,2	347.991,9	358.264,5	371.117,7	372.645,6	368.538,7	369.557,4
PASIVA								
1. Novčana masa	47.974,1	51.489,3	51.938,5	57.897,8	63.437,3	60.912,8	61.323,0	63.194,6
2. Štedni i oročeni depoziti	29.142,0	33.676,8	31.689,8	33.407,1	34.471,8	35.033,7	34.542,5	34.466,1
3. Devizni depoziti	154.697,9	152.197,1	160.443,7	162.656,3	164.866,6	164.752,2	163.086,2	162.604,0
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	988,6	1.728,7	2.412,0	1.995,3	2.161,3	2.266,0	2.020,1	1.707,2
5. Udjeli novčanih fondova	....	6.863,4	8.257,6	8.970,5	8.368,1	8.227,0	7.981,7	8.821,8
6. Ograničeni i blokirani depoziti	3.580,9	3.399,7	5.274,1	4.718,4	3.216,1	3.533,2	3.497,0	3.686,7
7. Ostalo (neto)	81.758,6	85.486,2	87.976,2	88.619,1	94.596,5	97.920,7	96.088,1	95.077,1
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	318.142,1	334.841,2	347.991,9	358.264,5	371.117,7	372.645,6	368.538,7	369.557,4

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija • Bilanca monetarnih financijskih institucija prikazuje konsolidirane podatke iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1) i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija (Tablica D1).

U ožujku 2013. provedena je revizija svih stavki od srpnja 1999. nadalje tako da su podacima, uz Hrvatsku narodnu banku, banke i štedne banke, obuhvaćene i stambene štedionice. U veljači 2015. provedena je revizija svih podataka, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova). U lipnju 2015. provedena je revizija svih podataka od 30. lipnja 2006. u dijelu koji se odnosi na promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom.

Inozemna aktiva (neto) jest razlika između zbroja inozemnih aktiva Hrvatske narodne banke i drugih monetarnih financijskih institucija i zbroja inozemnih pasiva Hrvatske narodne banke i drugih monetarnih financijskih institucija.

Plasmani su zbroj odgovarajućih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, s tim da su potraživanja od središnje države iskazana neto, tj. umanjena za depozite središnje države kod Hrvatske narodne banke i kod drugih monetarnih financijskih institucija.

Novčana masa je zbroj gotovog novca izvan kreditnih institucija, depozita ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke i depozitnog novca kod kreditnih institucija (stavka Depozitni novac iz Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, Tablica D1).

Stavke Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca u cijelosti su preuzete iz Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, dok je stavka Ograničeni i blokirani depoziti zbroj pripadnih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke (isključujući blokirane depozite kreditnih institucija kod Hrvatske narodne banke) i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija. Izdani udjeli odnose se na izdane udjele novčanih fondova. Ostalo (neto) jesu neraspoređene stavke pasive umanjene za neraspoređene stavke aktive

Tablica B2: Broj drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

Go- dina	Mjesec	Ukupan broj drugih monetar- nih financij- skih institucija	Ukupan broj kreditnih insti- tucija	Banke	Štedne banke	Stam- bene štedi- onice	Štedi- onice	Nov- čani fondovi	Druge monetarne financijske institucije klasificirane po veličini bilančne aktive					
									Manje od 100 mil. kn	Od 100 do ma- nje od 500 mil. kn	Od 500 mil. do manje od 1 mlrd. kn	Od 1 do ma- nje od 2 mlrd. kn	Od 2 do ma- nje od 10 mlrd. kn	10 i više mlrd. kn
1	2	3 = 4 + 9	4 = 5 do 8	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2001.	prosinac	69	69	44	0	4	21	0	20	20	8	7	10	4
2002.	prosinac	59	59	46	0	3	10	0	12	16	9	9	8	5
2003.	prosinac	53	53	42	0	4	7	0	7	16	9	7	8	6
2004.	prosinac	49	49	39	0	4	6	0	7	13	10	8	5	6
2005.	prosinac	43	43	36	0	4	3	0	4	10	8	8	7	6
2006.	prosinac	43	43	35	0	5	3	0	6	6	6	11	6	8
2007.	prosinac	42	42	35	0	5	2	0	5	5	2	16	5	9
2008.	prosinac	43	43	35	1	5	2	0	4	8	1	14	7	9
2009.	prosinac	43	43	34	2	5	2	0	5	6	3	14	7	8
2010.	prosinac	38	38	32	1	5	0	0	1	5	2	12	10	8
2011.	prosinac	59	37	31	1	5	0	22	9	15	4	12	11	8
2012.	prosinac	56	36	30	1	5	0	20	6	15	3	13	11	8
2013.	prosinac	55	35	29	1	5	0	20	6	14	4	13	10	8
2014.	lipanj	55	35	29	1	5	0	20	6	14	3	13	10	9
	srpanj	55	35	29	1	5	0	20	6	14	2	14	10	9
	kolovoz	55	35	29	1	5	0	20	6	14	3	13	10	9
	rujan	55	35	29	1	5	0	20	6	14	2	14	10	9
	listopad	55	35	29	1	5	0	20	6	14	2	14	10	9
	studen	55	35	29	1	5	0	20	6	13	3	14	10	9
	prosinac	53	33	27	1	5	0	20	5	13	4	13	9	9
2015.	siječanj	53	33	27	1	5	0	20	5	12	5	12	10	9
	veljača	53	33	27	1	5	0	20	5	13	4	12	10	9
	ožujak	53	33	27	1	5	0	20	5	13	4	13	9	9
	travanj	53	33	27	1	5	0	20	5	12	5	13	9	9
	svibanj	53	33	27	1	5	0	20	5	12	5	13	9	9

Tablica B2: Broj drugih monetarnih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive • U tablici se iskazuje ukupan broj kreditnih institucija i novčanih fondova, koji mjesečno izvješćuju Hrvatsku narodnu banku i čije je poslovanje prikazano u Konsolidiranoj bilanci drugih monetarnih financijskih institucija.

Do veljače 2005. monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije. Do studenoga 2010. monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije u likvidaciji.

U tablici se također iskazuje klasifikacija kreditnih institucija i novčanih fondova prema veličini bilančne aktive.

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
AKTIVA								
1. Inozemna aktiva	78.728,2	84.302,0	84.782,1	98.583,0	97.206,1	108.230,3	111.854,5	107.374,0
1.1. Zlato	–	–	–	–	–	–	–	–
1.2. Posebna prava vučenja	2.634,5	2.716,3	2.662,3	2.601,4	2.789,1	2.970,8	2.962,9	2.938,6
1.3. Pričuvna pozicija kod MMF-a	1,4	1,4	1,4	1,4	1,6	1,7	1,8	1,8
1.4. Efektiva i depoziti po viđenju u stranim bankama	1.483,0	1.887,2	10.647,4	7.576,9	3.878,5	3.458,5	3.418,8	3.508,6
1.5. Oročeni depoziti u stranim bankama	22.702,9	18.676,4	6.298,8	20.819,1	22.153,9	35.187,1	39.938,7	31.406,1
1.6. Plasmani u vrijednosne papire u devizama	51.906,5	61.020,7	65.172,2	67.584,3	68.383,0	66.612,1	65.532,2	69.518,9
1.7. Nekonvertibilna devizna aktiva	0,0	0,0	0,0	–	–	–	–	–
2. Potraživanja od središnje države	0,3	251,8	–	–	0,6	–	0,5	–
2.1. Potraživanja u kunama	0,3	251,8	–	–	0,6	–	0,5	–
2.2. Potraživanja u devizama	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	3,1	2,8	2,5	2,3	2,0	2,0	1,9	1,9
4. Potraživanja od kreditnih institucija	12,9	139,2	11,8	11,3	11,0	10,7	10,6	10,6
4.1. Krediti kreditnim institucijama	12,9	139,2	11,8	11,3	11,0	10,7	10,6	10,6
Lombardni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–
Kratkoročni kredit za likvidnost	–	126,8	–	–	–	–	–	–
Ostali krediti	12,9	12,4	11,8	11,3	11,0	10,7	10,6	10,6
Obratne repo transakcije	–	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Dospjela nenaplaćena potraživanja	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Potraživanja od ostalih financijskih institucija	0,7	0,7	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	78.745,2	84.696,5	84.796,4	98.596,6	97.219,6	108.243,0	111.867,6	107.386,5
PASIVA								
1. Primarni novac	56.249,1	62.379,2	61.264,7	62.693,1	63.318,0	64.682,5	63.689,1	64.177,4
1.1. Gotov novac izvan kreditnih institucija	15.262,7	16.689,1	16.947,0	17.420,6	18.520,2	18.385,6	18.757,7	19.321,1
1.2. Blagajne kreditnih institucija	4.048,7	4.253,9	4.681,0	4.564,7	4.635,8	4.419,7	4.665,4	4.686,2
1.3. Depoziti kreditnih institucija	36.937,6	41.436,0	39.636,7	40.707,7	40.162,0	41.877,2	40.266,0	40.170,1
Računi za namiru kreditnih institucija	10.246,1	12.705,0	11.509,2	15.080,9	15.084,7	17.247,6	15.354,2	15.367,9
Izdvojena kunska obvezna pričuva	22.705,1	25.755,0	24.555,7	22.024,6	21.899,8	21.879,0	21.807,5	21.734,4
Upisani obvezni blagajnički zapisi HNB-a	–	–	–	3.602,2	3.177,4	2.750,6	3.104,3	3.067,8
Prekonoćni depoziti	3.986,4	2.976,0	3.571,9	–	–	–	–	–
1.4. Depoziti ostalih financijskih institucija	–	0,2	–	–	0,0	0,0	–	–
2. Ograničeni i blokirani depoziti	5.979,3	5.754,0	7.954,8	6.401,2	3.884,9	3.922,5	3.845,0	3.869,1
2.1. Izdvojena devizna obvezna pričuva	4.773,2	5.538,3	5.094,5	4.418,8	3.744,8	3.806,2	3.730,5	3.749,3
2.2. Ograničeni depoziti	1.206,0	215,8	2.860,2	1.982,5	140,1	116,3	114,5	119,8
2.3. Blokirani devizni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Inozemna pasiva	2.638,5	2.711,5	2.648,4	3.219,1	3.699,5	9.169,5	14.478,1	10.431,8
3.1. Krediti MMF-a	–	–	–	–	–	–	–	–
3.2. Obveze prema međunarodnim institucijama	2.638,5	2.711,5	2.648,4	3.219,1	3.408,3	4.015,8	4.292,4	3.448,6
3.3. Obveze prema stranim bankama	–	0,0	0,0	0,0	291,2	5.153,7	10.185,7	6.983,3
4. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti	4.211,0	1.619,6	738,1	13.797,6	11.553,0	14.348,4	14.623,7	13.714,9
4.1. Depozitni novac	1.484,5	1.030,1	659,7	3.139,7	2.991,2	3.381,3	5.643,4	4.886,0
Depozitni novac središnje države	1.484,5	1.030,1	659,7	3.139,7	2.991,2	3.381,3	5.643,4	4.886,0
Depozitni novac fondova socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Devizni depoziti središnje države	2.726,4	589,5	78,5	10.657,9	8.561,8	10.967,1	8.980,4	8.828,8
4.3. Blagajnički zapisi HNB-a	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Blagajnički zapisi HNB-a	–	–	–	–	–	–	–	–
5.1. Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	–	–	–	–	–	–	–	–
5.2. Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	–	–	–	–	–	–	–	–
6. Kapitalni računi	10.460,3	13.076,9	13.068,5	13.407,7	15.699,2	17.076,6	16.192,3	16.189,0
7. Ostalo (neto)	–792,9	–844,6	–878,1	–922,0	–934,9	–956,4	–960,6	–995,6
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	78.745,2	84.696,5	84.796,4	98.596,6	97.219,6	108.243,0	111.867,6	107.386,5

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora ostalih financijskih institucija u sektor središnje države.

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke • U tablici se iskazuju podaci o potraživanjima i obvezama monetarnih vlasti.

Inozemna aktiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: zlato, posebna prava vučenja, pričuvnu poziciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda, efektivni strani novac u trezoru, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, oročene depozite kod stranih banaka i pripadajuće obračunate kamate, plasmane u vrijednosne papire u devizama i ostala potraživanja.

Potraživanja od središnje države jesu krediti, dospjela potraživanja od državnog proračuna Republike Hrvatske i ulaganja u kratkoročne vrijednosne papire Republike Hrvatske. Prema Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, koji je na snazi od srpnja 2008. godine, Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, pa se unutar te stavke iskazuju samo dospjela potraživanja od državnog proračuna nastala na osnovi obavljanja platnog prometa te na osnovi obveza izvršenih prema Međunarodnome monetarnom fondu i stranim bankama.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora jesu krediti i dospjela nenaplaćena potraživanja od ostalih domaćih sektora (do Biltene broj 190 ova stavka uključuje Potraživanja banaka u stečaju).

Od svibnja 1999. Potraživanja od ostalih financijskih institucija (do Biltene broj 190 objavljivanja pod nazivom Potraživanja od ostalih bankarskih institucija) uključuju i potraživanja HNB-a po kreditima iz primarne emisije nenaplaćenima od kreditnih institucija nad kojima je pokrenut stečajni postupak.

Potraživanja od kreditnih institucija jesu krediti kreditnim institucijama i dospjela nenaplaćena potraživanja od kreditnih institucija. Krediti kreditnim institucijama jesu lombardni krediti, kratkoročni krediti za likvidnost, ostali krediti te obratne repo transakcije. U stavku Lombardni krediti uključeni su i krediti kreditnim institucijama za premošćivanje nelikvidnosti, koji su u prosincu 1994. zamijenjeni lombardnim kreditima. Kratkoročni krediti za likvidnost, koji se odobravaju od početka 1999., također služe za premošćivanje nelikvidnosti. Ostali krediti su: interventni krediti, specijalni krediti za premošćivanje nelikvidnosti kreditnih institucija odobravani prijašnjih godina (inicijalni krediti, predsanacijski krediti), dospjeli, a nenaplaćeni krediti te depoziti Hrvatske narodne banke kod kreditnih institucija. Od travnja 2005. obratne repo transakcije provode se tjedno. Dospjela nenaplaćena potraživanja od kreditnih institucija uključuju prekoračenja raspoloživih sredstava na njihovim računima za namiru (do polovine 1994.) te neurednosti kreditnih institucija pri izdvajanju i održavanju obvezne pričuve.

Primarni novac čine gotov novac izvan kreditnih institucija,

novčana sredstva u blagajnama kreditnih institucija, depoziti kreditnih institucija kod Hrvatske narodne banke i depoziti ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke.

Depozite kreditnih institucija čine novčana sredstva na računima za namiru kreditnih institucija, sredstva obvezne pričuve izdvojena na posebne račune kod Hrvatske narodne banke (u koja je od ožujka 2006. uključena i posebna obvezna pričuva izdvojena na obveze po izdanim vrijednosnim papirima), obvezno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke te prekonoćni depoziti kreditnih institucija.

Depoziti ostalih financijskih institucija jesu depoziti SKDD-a za trgovanje vrijednosnim papirima.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju izdvojenu deviznu obveznu pričuvu i pripadajuće obračunate kamate, ograničene depozite i blokirane devizne depozite. Na određene devizne izvore sredstava kreditne institucije izdvajaju deviznu obveznu pričuvu na posebne račune HNB-a, a od kolovoza 2004. do listopada 2008. i graničnu obveznu pričuvu. Ograničeni depoziti jesu kunski sredstva izdvojena po nalogu suda ili na temelju propisa te u razdoblju od svibnja 1999. do travnja 2002. i depoziti banaka u stečaju. Od ožujka 2010. ovdje se uključuju sredstva HBOR-a koja se odnose na račune programa razvoja gospodarstva. Blokirani devizni depoziti jesu sredstva koja su bila izdvajana na posebne račune kod Hrvatske narodne banke za podmirenje dospjelih neplaćenih obveza prema inozemnim vjerovnicima.

Inozemna pasiva obuhvaća kredite primljene od Međunarodnoga monetarnog fonda, obveze prema međunarodnim financijskim institucijama i stranim bankama s pripisanim obračunatim kamatama te alokaciju posebnih prava vučenja koja je do 2008. bila prikazana u sklopu Kapitalskih računa.

Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti jesu depozitni novac i devizni računi središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod Hrvatske narodne banke te blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnje države i fondova socijalne sigurnosti.

Blagajnički zapisi su dragovoljno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u kunama i stranoj valuti, osim blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnje države i fondova socijalne sigurnosti.

Kapitalski računi uključuju pričuve, rezervacije i račune prihoda i rashoda.

Ostalo (neto) jesu neraspoređeni računi pasive umanjene za neraspoređene račune aktive Balance Hrvatske narodne banke.

D. Druge monetarne financijske institucije

Tablica D1: Konsolidirana bilanca drugih monetarnih financijskih institucija^a
stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
STANJA								
AKTIVA								
1. Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke	45.745,5	51.114,0	49.411,3	49.707,5	48.560,4	50.116,2	48.665,2	48.618,9
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke	40.169,1	45.590,6	44.316,8	45.288,8	44.815,6	46.310,0	44.934,7	44.869,6
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke	5.576,4	5.523,5	5.094,5	4.418,8	3.744,8	3.806,2	3.730,5	3.749,3
2. Inozemna aktiva	47.878,2	40.069,6	39.144,3	36.681,3	43.943,2	39.100,5	37.842,8	38.571,6
3. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti	57.113,6	68.207,5	79.807,2	87.857,7	89.724,0	90.770,6	90.377,6	91.185,2
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	241.266,9	251.961,3	236.412,0	234.115,5	229.569,6	232.497,9	231.047,3	231.196,1
4.1. Potraživanja od lokalne države	3.375,2	3.559,1	3.485,2	4.231,8	4.714,0	4.589,9	4.401,0	4.393,4
4.2. Potraživanja od nefinancijskih društava	107.687,2	116.840,4	103.157,0	102.452,6	98.401,5	99.273,7	98.648,1	98.461,8
4.3. Potraživanja od kućanstava	130.204,4	131.561,8	129.769,8	127.431,1	126.454,1	128.634,3	127.998,1	128.340,9
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	....	....	....	....	....	....	....	....
7. Potraživanja od investicijskih fondova osim novčanih fondova	384,2	358,1	324,5	322,7	336,2	407,5	405,5	412,1
8. Potraživanja od drugih financijskih posrednika	2.291,4	3.868,8	4.017,4	4.322,3	5.016,2	4.868,3	5.062,7	5.087,1
9. Potraživanja od pomoćnih financijskih institucija	963,7	1.033,1	1.068,4	1.247,7	1.335,7	1.241,4	1.270,5	1.195,0
10. Potraživanja od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	654,3	137,8	261,8	762,4	744,9	277,3	388,2	339,8
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	396.297,8	416.750,2	410.446,9	415.017,1	419.230,2	419.279,8	415.059,7	416.605,9
PASIVA								
1. Depozitni novac	32.711,3	34.800,0	34.991,5	40.477,2	44.917,1	42.527,2	42.565,3	43.873,5
2. Štedni i oročeni depoziti	29.142,0	33.676,8	31.689,8	33.407,1	34.471,8	35.033,7	34.542,5	34.466,1
3. Devizni depoziti	154.697,9	152.197,1	160.443,7	162.656,3	164.866,6	164.752,2	163.086,2	162.604,0
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	988,6	1.728,7	2.412,0	1.995,3	2.161,3	2.266,0	2.020,1	1.707,2
5. Udjeli novčanih fondova	....	6.863,4	8.257,6	8.970,5	8.368,1	8.227,0	7.981,7	8.821,8
6. Inozemna pasiva	82.099,3	90.488,9	73.827,0	69.721,5	62.328,2	62.546,8	62.323,3	63.329,6
7. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti	22.193,7	20.532,4	20.614,7	18.892,0	19.180,1	18.685,5	18.287,6	18.329,1
8. Krediti primljeni od središnje banke	12,9	139,1	11,8	11,3	11,0	10,7	10,6	10,6
9. Ograničeni i blokirani depoziti	2.374,9	3.183,9	2.413,9	2.735,9	3.076,0	3.416,9	3.382,4	3.566,9
10. Kapitalski računi	72.555,2	77.208,3	80.700,6	83.245,1	87.151,2	87.773,3	86.510,6	87.037,1
11. Ostalo (neto)	-478,1	-4.068,4	-4.915,7	-7.095,4	-7.301,1	-5.959,6	-5.650,8	-7.140,1
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	396.297,8	416.750,2	410.446,9	415.017,1	419.230,2	419.279,8	415.059,7	416.605,9
TRANSAKCIJE								
AKTIVA								
1. Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke	....	1.926,7	1.307,3	808,5	713,1	4.150,4	-1.411,7	-44,1
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke	....	2.010,1	1.275,9	1.358,9	726,1	4.106,4	-1.375,3	-65,1
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke	....	-83,4	31,4	-550,4	-13,0	44,0	-36,4	21,1
2. Inozemna aktiva	....	-1.669,7	-1.734,4	-660,3	252,5	-3.620,3	-926,7	810,3
3. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti	....	-1.064,1	2.641,7	1.384,5	1.278,6	-2.396,6	41,2	894,5
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	....	1.163,0	-4.177,8	-1.548,2	-649,7	230,3	-79,2	-27,4
4.1. Potraživanja od lokalne države	....	143,3	154,4	169,5	170,4	-43,1	-161,9	-6,8
4.2. Potraživanja od nefinancijskih društava	....	1.436,2	-3.889,0	-1.460,1	-768,1	65,5	-39,4	-114,1
4.3. Potraživanja od kućanstava	....	-416,5	-443,1	-257,6	-52,0	207,9	122,1	93,5
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	....	....	....	....	....	....	....	....
7. Potraživanja od investicijskih fondova osim novčanih fondova	....	33,2	-9,0	-6,3	-9,6	63,6	-8,1	8,5
8. Potraživanja od drugih financijskih posrednika	....	191,1	343,0	-119,5	19,3	-158,4	207,5	26,1
9. Potraživanja od pomoćnih financijskih institucija	....	13,4	69,8	49,4	20,3	55,2	31,9	-75,5
10. Potraživanja od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	....	-286,8	97,6	352,0	75,8	-54,0	111,8	-47,9

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^a	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	....	306,8	-1.461,9	260,2	1.700,2	-1.729,8	-2.033,4	1.544,5
PASIVA								
1. Depozitni novac	....	1.442,5	1.825,6	1.546,3	2.792,7	-473,7	38,2	1.308,1
2. Štedni i oročeni depoziti	....	-582,6	43,1	-24,1	-1.396,9	337,4	-491,2	-76,5
3. Devizni depoziti	....	-2.507,6	-1.715,8	-630,1	-1.049,8	-2.270,0	-337,2	-300,0
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	....	90,3	195,6	-241,7	-113,4	10,7	-239,6	-312,1
5. Udjeli novčanih fondova	....	....	28,8	-78,1	-1.214,7	-568,2	-186,3	1.219,7
6. Inozemna pasiva	....	1.706,3	-1.754,3	-294,7	2.707,7	133,6	206,3	865,0
7. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti	....	274,3	535,3	-104,4	-412,7	227,6	-329,5	48,8
8. Krediti primljeni od središnje banke	....	25,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
9. Ograničeni i blokirani depoziti	....	403,7	-55,6	-135,2	-299,3	61,1	-24,7	184,0
10. Kapitalski računi	....	-152,6	-1.357,4	-43,2	-131,2	-270,4	-1.262,7	526,6
11. Ostalo (neto)	....	-392,6	792,9	265,4	817,8	1.082,2	593,2	-1.919,3
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	....	306,8	-1.461,9	260,2	1.700,2	-1.729,8	-2.033,4	1.544,5

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica D1: Konsolidirana bilanca drugih monetarnih financijskih institucija • U konsolidiranu bilancu drugih monetarnih financijskih institucija uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama drugih monetarnih financijskih institucija (kreditnih institucija i novčanih fondova).

U ožujku 2013. provedena je revizija svih stavki od srpnja 1999. nadalje tako da su podacima, uz Hrvatsku narodnu banku, banke i štedne banke, obuhvaćene i stambene štedionice. U veljači 2015. provedena je revizija svih podataka, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova). U lipnju 2015. provedena je revizija svih podataka od 30. lipnja 2006. u dijelu koji se odnosi na promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom.

Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke jesu kunske i devizne. Kunske pričuve su novčana sredstva kreditnih institucija u blagajnama i kunska novčana sredstva kreditnih institucija na računima kod središnje banke. Devizne pričuve su devizna novčana sredstva na deviznim računima Hrvatske narodne banke.

Inozemna aktiva su sljedeći oblici deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: strani efektivni novac u blagajnama, sredstva na tekućim računima i oročeni depoziti kod inozemnih banaka (uključujući loro akreditivne i ostala pokrića), vrijednosni papiri, krediti i dionice.

Potraživanja od središnje države jesu sljedeći oblici kunskih i deviznih potraživanja: vrijednosni papiri i krediti.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju sljedeće oblike kunskih i deviznih potraživanja: instrumente tržišta novca, obveznice, kredite (uključujući akceptne kredite) i dionice.

Do studenoga 2010. potraživanja od ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija obuhvaćaju iste oblike kunskih i deviznih potraživanja, s tim da potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju još i depozite. Od prosinca 2010. potraživanja od ostalih financijskih posrednika (uključujući i potraživanja od HBOR-a), od pomoćnih financijskih institucija i od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova obuhvaćaju iste oblike kunskih i deviznih potraživanja.

Do studenoga 2010. stavke Depozitni novac, Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca obuhvaćaju obveze kreditnih institucija prema ostalim domaćim sektorima, ostalim bankarskim institucijama te nebankarskim financijskim institucijama. Od prosinca 2010. ove stavke obuhvaćaju obveze kreditnih institucija prema ostalim domaćim sektorima, investicijskim fondovima osim novčanih fondova, drugim financijskim posrednicima, pomoćnim financijskim institucijama i osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima.

Depozitni novac uključuje novčana sredstva na transakcijskim računima te obveze kreditnih institucija po izdanim kunskim instrumentima plaćanja, a umanjuje se za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na naplatu).

Štedni i oročeni depoziti jesu kunski štedni depoziti po vide-nju te kunski oročeni depoziti, kunski depoziti s otkaznim rokom.

Devizni depoziti su devizni depoziti po vide-nju, devizni oročeni depoziti i devizni depoziti s otkaznim rokom.

Obveznice i instrumenti tržišta novca jesu neto obveze kreditnih institucija po izdanim vrijednosnim papirima i primljeni krediti. Izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori nisu obuhvaćeni ovom stavkom.

Izdani udjeli novčanih fondova jesu preostala potraživanja prema aktivni institucionalnih jedinica koje su izdale udjele ili jedinice.

Inozemna pasiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih obveza prema stranim fizičkim i pravnim osobama: transakcijske račune, štedne depozite (uključujući loro akreditivne i ostala pokrića), oročene depozite, primljene kredite i dospelje obveze. U sklopu primljenih kredita iskazuju se i izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori.

Depoziti središnje države jesu svi oblici kunskih i deviznih obveza (osim ograničenih i blokiranih depozita) kreditnih institucija prema središnjoj državi.

Kreditni primljeni od središnje banke jesu krediti primljeni od Hrvatske narodne banke i depoziti Hrvatske narodne banke kod kreditnih institucija, pri čemu se kao krediti tretiraju i poslovi reotkupa vrijednosnih papira.

Do studenoga 2010. Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze banaka: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija, nebankarskih financijskih institucija, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Od prosinca 2010. Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze kreditnih institucija: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva

regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Kapitalski računi su dionički kapital, zadržana dobit (gubitak), dobit (gubitak) prethodne godine, dobit (gubitak) tekuće godine, zakonske rezerve, statutarne i ostale kapitalne rezerve, rezerve za opće bankovne rizike, odgođeni porez u kapitalu, dividende isplaćene tijekom tekuće godine, revalorizacijske rezerve, posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj i pojedinačnoj osnovi po izvanbilančnim stavkama, ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi.

Ostalo (neto) jesu neraspoređeni računi pasive umanjani za neraspoređene račune aktive, uključujući fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata.

Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Devizna inozemna aktiva	47.120,0	39.267,7	37.526,2	35.544,1	42.387,1	37.940,1	36.038,8	36.990,3
1.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	32.056,3	29.655,0	28.730,5	26.954,4	31.191,6	27.376,7	26.090,0	26.686,5
Efektivni strani novac	1.623,1	1.940,5	1.758,0	1.804,9	1.826,9	1.821,1	1.916,5	2.101,7
Tekući računi	1.175,2	2.377,1	5.457,7	4.414,0	7.246,4	4.964,7	6.035,1	5.838,8
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	27.129,2	22.372,8	15.915,9	15.751,5	17.815,8	16.017,6	13.788,0	14.398,0
Vrijednosni papiri	1.896,5	2.847,4	5.360,6	4.821,8	3.758,7	3.991,5	3.969,8	3.970,8
Kredit	170,1	8,7	187,7	53,2	448,9	482,4	281,5	282,5
Dionice stranih financijskih institucija	62,1	108,5	50,6	109,0	94,9	99,5	99,0	94,7
1.2. Potraživanja od stranih nefinancijskih institucija	15.063,7	9.612,6	8.795,7	8.589,8	11.195,5	10.563,4	9.948,8	10.303,8
Potraživanja od stranih država	12.906,2	7.569,0	6.969,8	6.333,0	8.924,8	8.232,9	7.631,2	7.810,9
Potraživanja od stranih osoba	2.140,4	2.036,7	1.799,9	2.220,2	2.227,8	2.310,1	2.268,8	2.443,7
Vrijednosni papiri	271,7	55,1	0,1	14,4	32,1	50,5	47,1	70,1
Kredit	1.868,7	1.981,6	1.799,9	2.205,7	2.195,7	2.259,6	2.221,7	2.373,6
Dionice stranih osoba	17,1	6,9	26,0	36,6	43,0	20,5	48,8	49,2
2. Kunska inozemna aktiva	758,3	802,0	1.618,1	1.137,2	1.556,2	1.160,4	1.804,1	1.581,3
2.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	713,7	764,4	1.583,4	1.105,3	1.509,1	1.111,0	1.684,8	1.459,9
2.2. Potraživanja od stranaca	44,5	37,6	34,8	31,9	47,0	49,4	119,2	121,4
Od toga: Kredit	44,2	37,2	34,5	31,6	46,7	49,1	118,9	121,1
Ukupno (1+2)	47.878,2	40.069,6	39.144,3	36.681,3	43.943,2	39.100,5	37.842,8	38.571,6

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablice D2 – D12 • Ovaj skup tablica (osim tablica D5, D5a, D5b, D5c i D5d) razrađeni je prikaz odgovarajućih stavki aktive i pasive Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija (Tablica D1).

Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuju potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna aktiva kreditnih institucija obuhvaća deviznu inozemnu aktivu i kunsku inozemnu aktivu. I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne aktive posebno su prikazana potraživanja od stranih financijskih institucija i potraživanja od stranih nefinancijskih institucija (ukupno i po financijskim instrumentima).

Tablica D3: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Kunska potraživanja	18.538,8	21.967,5	25.125,3	29.638,7	30.666,8	29.501,0	29.427,5	29.612,2
1.1. Potraživanja od središnje države	18.537,8	21.965,2	25.123,8	29.637,8	30.663,6	29.498,5	29.425,1	29.609,9
Vrijednosni papiri	12.633,4	15.926,5	14.474,8	19.428,9	24.987,5	23.273,5	23.218,8	23.410,7
Od toga: Obveznice za blokirano deviznu štednju građana	17,1	16,3	15,6	15,6	–	–	–	–
Kredit	5.904,4	6.038,7	10.649,0	10.208,8	5.676,1	6.224,9	6.206,3	6.199,1
1.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	1,0	2,2	1,6	0,9	3,2	2,5	2,4	2,3
Vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–
Kredit	1,0	2,2	1,6	0,9	3,2	2,5	2,4	2,3
2. Devizna potraživanja	38.574,8	46.240,0	54.681,9	58.219,0	59.057,2	61.269,6	60.950,1	61.572,9
2.1. Potraživanja od središnje države	38.574,8	46.240,0	54.681,9	58.219,0	59.057,2	61.269,6	60.950,1	61.572,9
Vrijednosni papiri	9.591,2	10.858,6	14.208,1	13.210,5	12.837,4	15.272,2	15.260,3	15.402,9
Kredit	28.983,5	35.381,4	40.473,8	45.008,5	46.219,9	45.997,4	45.689,8	46.170,0
2.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–
Vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–
Kredit	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	57.113,6	68.207,5	79.807,2	87.857,7	89.724,0	90.770,6	90.377,6	91.185,2

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D3: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne

sigurnosti. U kuskim potraživanjima od središnje države stavka Vrijednosni papiri obuhvaća i Obveznice za blokirano deviznu štednju građana izdane na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Tablica D3a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Devizna potraživanja	23.275,0	29.208,8	36.639,0	38.823,6	40.830,1	43.436,0	43.076,5	43.822,7
1.1. Potraživanja od središnje države	23.275,0	29.208,8	36.639,0	38.823,6	40.830,1	43.436,0	43.076,5	43.822,7
Vrijednosni papiri	292,4	1.367,1	6.934,9	5.571,3	7.285,6	10.006,5	10.013,8	10.174,6
Kredit	22.982,6	27.841,7	29.704,1	33.252,4	33.544,5	33.429,5	33.062,7	33.648,1
1.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–
Vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–
Kredit	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Kunska potraživanja uz valutnu klauzulu	15.299,8	17.031,2	18.042,9	19.395,4	18.227,1	17.833,6	17.873,6	17.750,3
2.1. Potraživanja od središnje države	15.299,8	17.031,2	18.042,9	19.395,4	18.227,1	17.833,6	17.873,6	17.750,3
Vrijednosni papiri	9.298,8	9.491,5	7.273,1	7.639,3	5.551,7	5.265,7	5.246,5	5.228,4
Od toga: Obveznice za blokirano deviznu štednju građana	17,0	16,3	15,6	15,6	–	–	–	–
Kredit	6.001,0	7.539,7	10.769,7	11.756,1	12.675,4	12.567,9	12.627,1	12.521,9
2.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–
Vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–
Kredit	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	38.574,8	46.240,0	54.681,9	58.219,0	59.057,2	61.269,6	60.950,1	61.572,9

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D3a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti • U tablici se

iskazuje razrada stavke Devizna potraživanja iz Tablice D3, tako što se posebno iskazuju devizna potraživanja i potraživanja uz valutnu klauzulu.

Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010 XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Kunska potraživanja	66.135,9	66.472,7	65.057,6	67.002,6	70.885,7	72.469,0	72.627,7	73.105,9
1.1. Instrumenti tržišta novca	1.720,7	2.031,5	3.203,5	3.708,3	3.987,6	4.025,2	4.093,8	4.039,5
1.2. Obveznice	1.381,8	1.228,9	1.270,1	979,2	962,7	905,1	888,0	860,1
1.3. Krediti	61.952,5	62.147,3	59.552,3	61.113,9	65.384,1	67.003,1	67.108,3	67.673,3
1.4. Dionice	1.080,9	1.065,0	1.031,7	1.201,2	551,4	535,6	537,6	532,9
2. Devizna potraživanja	175.131,0	185.488,6	171.354,4	167.112,9	158.683,9	160.028,9	158.419,6	158.090,3
2.1. Vrijednosni papiri	624,2	1.108,9	1.279,1	1.103,5	955,3	828,8	806,8	761,9
2.2. Krediti	174.506,7	184.379,7	170.075,3	166.009,4	157.728,6	159.200,1	157.612,8	157.328,4
Ukupno (1+2)	241.266,9	251.961,3	236.412,0	234.115,5	229.569,6	232.497,9	231.047,3	231.196,1

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora, klasificirana prema financijskim instrumentima: instrumenti tržišta novca (uključujući faktoring i forfaiting od siječnja 2004.), obveznice, krediti i dionice.

Faktoring i forfaiting od siječnja 2004. do studenoga 2010.

u cijelosti su uključeni u instrumente tržišta novca. Od prosinca 2010. faktoring i forfaiting koje izvještajne institucije prikazuju u portfelju kredita i potraživanja uključeni su u kredite. Faktoring i forfaiting u svim ostalim portfeljima prikazuju se u instrumentima tržišta novca (izvornog dospjeća do i uključujući godinu dana), odnosno u obveznicama (izvornog dospjeća preko godine dana).

Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Devizna potraživanja	20.584,0	22.565,5	15.834,4	17.496,0	16.314,6	17.044,0	16.963,3	16.727,9
1.1. Instrumenti tržišta novca	46,0	41,7	7,5	1,0	68,4	41,5	60,3	48,7
1.2. Obveznice	35,0	112,5	143,4	226,9	243,0	304,3	306,2	306,0
1.3. Krediti	20.478,0	22.387,2	15.676,2	17.261,9	16.003,2	16.698,1	16.596,8	16.373,2
1.4. Dionice	25,0	24,1	7,3	6,2	–	–	–	–
2. Kunska potraživanja uz valutnu klauzulu	154.547,0	162.923,1	155.520,0	149.616,8	142.369,3	142.984,9	141.456,3	141.362,4
2.1. Vrijednosni papiri	518,2	930,6	1.120,9	869,4	643,9	483,0	440,3	407,3
2.2. Krediti	154.028,8	161.992,5	154.399,1	148.747,5	141.725,5	142.501,9	141.015,9	140.955,1
Ukupno (1+2)	175.131,0	185.488,6	171.354,4	167.112,9	158.683,9	160.028,9	158.419,6	158.090,3

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuje razrada stavke

Devizna potraživanja iz Tablice D4, tako što se posebno iskazuju devizna potraživanja i potraživanja uz valutnu klauzulu.

Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima^a
 stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
STANJA								
KUNSKI KREDITI								
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	5.905,4	6.041,0	10.650,5	10.209,8	5.679,3	6.227,5	6.208,7	6.201,5
1.1. Krediti središnjoj državi	5.904,4	6.038,7	10.649,0	10.208,8	5.676,1	6.224,9	6.206,3	6.199,1
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	1,0	2,2	1,6	0,9	3,2	2,5	2,4	2,3
2. Krediti lokalnoj državi	884,7	916,3	933,3	796,4	856,3	879,4	751,6	757,5
3. Krediti nefinancijskim društvima	28.249,8	30.211,6	27.945,2	28.447,7	29.219,4	30.090,9	29.808,9	29.828,6
4. Krediti kućanstvima	32.818,0	31.019,4	30.673,9	31.869,7	35.308,5	36.032,7	36.547,8	37.087,2
Od toga: Stambeni krediti	4.747,7	4.607,0	4.544,4	4.415,9	4.551,7	4.601,1	4.643,6	4.705,2
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	16,0	16,3	7,8	23,6	34,6	77,4	58,5	65,1
8. Krediti ostalim financijskim posrednicima	758,3	981,6	1.392,2	1.543,1	1.677,6	1.648,7	1.524,1	1.430,6
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	445,1	367,6	478,9	636,3	684,0	500,7	519,5	452,9
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	483,7	22,0	130,7	470,5	560,9	42,3	155,9	145,7
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	69.560,9	69.575,8	72.212,5	73.997,0	74.020,4	75.499,6	75.575,0	75.969,2
DEVIZNI KREDITI								
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	28.983,5	35.381,4	40.473,8	45.008,5	46.219,9	45.997,4	45.689,8	46.170,0
1.1. Krediti središnjoj državi	28.983,5	35.381,4	40.473,8	45.008,5	46.219,9	45.997,4	45.689,8	46.170,0
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti lokalnoj državi	2.239,6	2.439,8	2.398,2	3.325,3	3.777,9	3.634,6	3.576,1	3.563,1
3. Krediti nefinancijskim društvima	74.893,5	81.430,8	68.636,5	67.129,3	62.810,7	62.969,5	62.592,3	62.518,0
4. Krediti kućanstvima	97.373,6	100.509,1	99.040,5	95.554,9	91.140,1	92.595,9	91.444,3	91.247,3
Od toga: Stambeni krediti	56.220,9	58.422,2	58.129,2	57.044,2	55.675,8	57.788,6	57.097,7	57.144,1
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	–	12,0	9,5	21,2	6,1	29,9	40,3	42,2
8. Krediti ostalim financijskim posrednicima	1.296,8	1.507,2	1.285,8	1.401,9	1.942,6	1.823,7	1.879,4	1.997,4
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	176,5	302,6	227,9	179,7	192,6	281,6	291,7	282,8
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	3,4	6,3	22,0	118,9	2,6	53,7	51,0	12,8
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	204.967,0	221.589,3	212.094,4	212.739,6	206.092,4	207.386,4	205.564,9	205.833,5
UKUPNO (A+B)	274.527,9	291.165,1	284.306,8	286.736,6	280.112,8	282.886,0	281.139,9	281.802,7
TRANSAKCIJE								
KUNSKI KREDITI								
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	....	77,8	509,5	–119,4	–905,3	–2.396,8	–18,7	–7,2
1.1. Krediti središnjoj državi	....	77,7	509,2	–119,2	–905,2	–2.396,3	–18,6	–7,1
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	....	0,1	0,3	–0,2	–0,1	–0,5	–0,1	–0,1
2. Krediti lokalnoj državi	....	–5,8	12,2	3,7	1,7	2,1	–127,9	5,9
3. Krediti nefinancijskim društvima	....	–33,6	–1.288,9	280,0	–378,1	4,1	–171,3	32,9
4. Krediti kućanstvima	....	–12,6	–50,1	141,0	257,6	566,8	523,5	544,6
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	....	–7,5	–13,8	0,1	–2,2	39,5	–18,9	6,6
8. Krediti ostalim financijskim posrednicima	....	142,8	351,2	27,7	–31,4	–100,4	–124,6	–93,5
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	....	15,8	119,4	75,4	–7,9	7,2	18,9	–66,6
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	....	–268,8	98,4	264,7	75,9	–105,2	113,6	–10,2
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	....	–91,9	–262,1	673,2	–989,5	–1.982,6	194,5	412,5
DEVIZNI KREDITI								
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	....	–735,0	2.093,7	809,0	1.130,5	–40,1	32,4	530,1
1.1. Krediti središnjoj državi	....	–735,0	2.093,7	809,0	1.130,5	–40,1	32,4	530,1
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	....	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti lokalnoj državi	....	155,9	144,0	160,8	171,3	–44,7	–31,8	–12,3
3. Krediti nefinancijskim društvima	....	1.296,3	–3.653,9	–1.936,9	–137,4	–19,7	93,2	–19,3

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
4. Krediti kućanstvima	....	-424,3	-416,7	-397,9	-309,4	-359,4	-401,7	-451,5
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Krediti nebankarskim finansijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	....	-6,7	0,0	-6,2	-7,3	23,8	10,8	1,9
8. Krediti ostalim finansijskim posrednicima	....	47,2	-9,2	-67,7	50,6	-58,0	68,8	119,7
9. Krediti pomoćnim finansijskim institucijama	....	-2,5	-49,6	-16,3	-0,5	47,8	12,9	-9,0
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	....	0,0	0,0	106,8	0,0	51,2	-1,9	-37,7
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	....	331,0	-1.891,8	-1.348,2	897,8	-399,1	-217,3	121,9
UKUPNO (A+B)	....	239,1	-2.153,9	-675,0	-91,7	-2.381,7	-22,8	534,4

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuju podaci o kunkskim i deviznim kreditima kreditnih institucija domaćim sektorima, pri čemu krediti obuhvaćaju i akceptne kredite, finansijski najam (*leasing*), izvršena plaćanja na osnovi garancija i drugih jamstava i kupljena potraživanja, a do prosinca 2003. i faktoring i forfaiting. Od prosinca 2010. krediti obuhvaćaju sljedeće vrste kredita: prekonoćne kredite, kredite za izvršena plaćanja s osnove garancija i drugih jamstava, obratne

repo kredite, udjele u sindiciranim kreditima, finansijski najam, potrošačke kredite, kredite za obrazovanje, stambene kredite, hipotekarne kredite, kredite za automobile, kredite po kreditnim karticama, prekoračenja po transakcijskim računima, maržne kredite, lombardne kredite, kredite za obrtna sredstva, kredite za građevinarstvo, kredite za poljoprivredu, kredite za turizam, kredite za investicije, kredite za financiranje izvoza, gotovinske nenamjenske kredite, faktoring i forfaiting u portfelju kredita i potraživanja te ostale kredite.

Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunskih kredita s valutnom klauzulom drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015. V.		
						III.	IV.	V.
DEVIZNI KREDITI								
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	22.982,6	27.841,7	29.704,1	33.252,4	33.544,5	33.429,5	33.062,7	33.648,1
1.1. Krediti središnjoj državi	22.982,6	27.841,7	29.704,1	33.252,4	33.544,5	33.429,5	33.062,7	33.648,1
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti lokalnoj državi	13,6	12,4	10,3	8,6	6,8	6,4	6,3	6,3
3. Krediti nefinancijskim društvima	20.132,5	22.059,0	15.413,7	16.999,2	15.737,9	16.447,7	16.336,7	16.106,7
4. Krediti kućanstvima	331,9	315,8	252,2	254,1	258,4	244,0	253,8	260,2
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	–	1,0	–	14,9	–	19,7	30,1	32,1
8. Krediti drugim financijskim posrednicima	388,0	544,0	355,8	619,3	579,5	593,8	624,5	640,6
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	17,5	48,8	39,0	42,0	42,4	131,8	143,8	143,6
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	0,0	0,0	17,5	106,9	–	51,2	48,5	10,4
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	43.866,1	50.822,7	45.792,6	51.297,5	50.169,6	50.924,0	50.506,4	50.848,1
KUNSKI KREDITI S VALUTNOM KLAUZULOM								
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	6.001,0	7.539,7	10.769,7	11.756,1	12.675,4	12.567,9	12.627,1	12.521,9
1.1. Krediti središnjoj državi	6.001,0	7.539,7	10.769,7	11.756,1	12.675,4	12.567,9	12.627,1	12.521,9
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti lokalnoj državi	2.226,0	2.427,4	2.387,9	3.316,7	3.771,0	3.628,2	3.569,8	3.556,8
3. Krediti nefinancijskim društvima	54.761,0	59.371,8	53.222,8	50.130,1	47.072,8	46.521,8	46.255,6	46.411,3
4. Krediti kućanstvima	97.041,7	100.193,3	98.788,3	95.300,7	90.881,7	92.351,9	91.190,6	90.987,0
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	–	11,0	9,5	6,3	6,1	10,2	10,2	10,1
8. Krediti drugim financijskim posrednicima	908,8	963,2	930,0	782,6	1.363,1	1.230,0	1.254,9	1.356,8
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	159,0	253,8	189,0	137,7	150,1	149,9	147,9	139,1
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	3,4	6,3	4,5	11,9	2,6	2,5	2,5	2,5
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	161.100,9	170.766,6	166.301,8	161.442,1	155.922,8	156.462,4	155.058,6	154.985,5
UKUPNO (A+B)	204.967,0	221.589,3	212.094,4	212.739,6	206.092,4	207.386,4	205.564,9	205.833,5

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablice D5a – D5d • Ovaj skup tablica razrađeni je prikaz odgovarajućih stavki iz Tablice D5 Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima.

Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunskih kredita

s valutnom klauzulom drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuje razrada stavke Devizni krediti iz Tablice D5, tako što se posebno iskazuju devizni krediti i krediti uz valutnu klauzulu.

Tablica D5b: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospijeću^a na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	34.889,0	41.422,4	51.124,3	55.218,3	51.899,1	52.224,8	51.898,5	52.371,5
1.1. Krediti središnjoj državi	34.887,9	41.420,1	51.122,8	55.217,3	51.895,9	52.222,3	51.896,1	52.369,1
Do 1 godine	1.884,5	1.368,3	2.932,7	904,2	923,1	914,9	911,2	913,6
Od 1 do 5 godina	10.305,2	11.398,2	16.379,1	22.137,7	24.038,6	24.232,1	24.371,3	24.333,7
Više od 5 godina	22.698,3	28.653,7	31.811,0	32.175,4	26.934,2	27.075,4	26.613,6	27.121,9
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	1,0	2,2	1,6	0,9	3,2	2,5	2,4	2,3
Do 1 godine	1,0	2,2	1,6	0,9	0,4	0,0	0,0	0,0
Od 1 do 5 godina	–	–	–	–	2,8	2,5	2,4	2,3
Više od 5 godina	0,0	0,0	0,0	0,0	–	–	–	–
2. Krediti lokalnoj državi	3.124,3	3.356,1	3.331,5	4.121,7	4.634,1	4.514,1	4.327,7	4.320,6
Do 1 godine	195,0	322,0	258,0	150,4	197,8	229,8	113,7	124,7
Od 1 do 5 godina	543,3	459,3	781,6	714,6	591,9	526,3	652,3	640,8
Više od 5 godina	2.386,0	2.574,9	2.291,8	3.256,7	3.844,5	3.758,0	3.561,8	3.555,1
3. Krediti nefinancijskim društvima	103.143,3	111.642,4	96.581,7	95.577,0	92.030,0	93.060,5	92.401,2	92.346,6
Do 1 godine	26.920,1	28.492,4	23.379,8	22.783,6	22.422,8	23.596,0	22.872,9	22.625,3
Od 1 do 5 godina	33.807,6	35.173,9	26.647,0	24.862,6	21.631,5	21.496,9	21.741,4	21.698,7
Više od 5 godina	42.415,6	47.976,1	46.554,9	47.930,8	47.975,8	47.967,5	47.786,9	48.022,6
4. Krediti kućanstvima	130.191,6	131.528,5	129.714,4	127.424,6	126.448,6	128.628,7	127.992,1	128.334,5
Do 1 godine	12.092,6	12.138,1	12.484,0	12.007,9	12.144,2	12.167,5	12.175,5	12.252,0
Od 1 do 5 godina	10.979,3	10.276,4	9.471,9	9.599,3	9.859,3	9.875,8	9.819,3	9.879,7
Više od 5 godina	107.119,7	109.114,0	107.758,5	105.817,4	104.445,1	106.585,3	105.997,3	106.202,8
5. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	16,0	28,3	17,3	44,7	40,7	107,3	98,8	107,3
Do 1 godine	16,0	28,3	17,3	44,7	40,7	107,3	98,8	107,3
Od 1 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
Više od 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
6. Krediti drugim financijskim posrednicima	2.055,1	2.488,8	2.678,0	2.945,0	3.620,2	3.472,4	3.403,5	3.428,0
Do 1 godine	1.073,0	1.466,8	1.527,5	1.624,4	1.715,6	1.546,3	1.434,1	1.507,0
Od 1 do 5 godina	362,4	422,0	598,1	402,0	1.014,3	1.069,7	1.131,2	1.091,1
Više od 5 godina	619,8	600,0	552,3	918,6	890,3	856,4	838,2	829,8
7. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	621,6	670,2	706,8	816,0	876,5	782,3	811,2	735,7
Do 1 godine	474,3	468,7	533,9	699,8	735,8	645,4	677,0	598,3
Od 1 do 5 godina	123,2	111,2	98,4	48,4	39,7	36,3	34,2	33,9
Više od 5 godina	24,1	90,3	74,5	67,8	101,1	100,6	99,9	103,5
8. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	487,1	28,3	152,7	589,4	563,5	96,0	206,9	158,6
Do 1 godine	483,7	24,1	149,2	586,6	560,9	93,5	204,4	156,1
Od 1 do 5 godina	0,0	0,0	0,0	–	0,1	0,1	0,1	0,1
Više od 5 godina	3,4	4,2	3,5	2,7	2,6	2,5	2,4	2,4
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	274.527,9	291.165,1	284.306,8	286.736,6	280.112,8	282.886,0	281.139,9	281.802,7
Do 1 godine	43.140,3	44.310,9	41.284,0	38.802,6	38.741,3	39.300,7	38.487,6	38.284,3
Od 1 do 5 godina	56.120,9	57.841,0	53.976,2	57.764,5	57.178,1	57.239,6	57.752,1	57.680,4
Više od 5 godina	175.266,7	189.013,2	189.046,6	190.169,4	184.193,5	186.345,7	184.900,2	185.838,0

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5b: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospijeću • U tablici se iskazuje razrada stavki Kunski krediti i Devizni krediti iz Tablice D5, tako što se posebno iskazuju

krediti prema institucionalnim sektorima i izvornom dospijeću, s podjelom do jedne godine, od jedne godine do pet godina i više od pet godina.

Tablica D5c: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija kućanstvima prema namjeni i valutnoj strukturi^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Potrošački krediti	159,9	121,3	102,3	74,2	44,3	32,8	30,4	28,7
1.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	128,2	101,3	91,3	68,5	41,4	30,3	28,0	26,4
1.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	31,7	20,0	11,0	5,7	2,9	2,5	2,4	2,3
Od toga: uz euro	28,5	18,7	10,6	5,5	2,9	2,5	2,4	2,3
Od toga: uz švicarski franak	3,1	1,3	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3. Devizni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Stambeni krediti	60.968,5	63.029,2	62.673,6	61.460,1	60.227,5	62.389,8	61.741,3	61.849,3
2.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	4.747,7	4.607,0	4.544,4	4.415,9	4.551,7	4.601,1	4.643,6	4.705,2
2.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	56.207,7	58.409,7	58.117,9	57.034,1	55.666,4	57.778,4	57.087,6	57.134,1
Od toga: uz euro	30.730,6	33.763,7	34.989,3	35.536,5	35.378,6	35.110,8	34.783,8	34.654,4
Od toga: uz švicarski franak	25.441,7	24.604,9	23.086,0	21.459,8	20.244,8	22.620,0	22.256,7	22.432,9
2.3. Devizni krediti	13,2	12,5	11,3	10,1	9,3	10,2	10,0	10,1
3. Hipotekarni krediti	3.513,0	3.261,3	3.073,7	3.007,4	2.844,3	2.863,5	2.820,4	2.806,7
3.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	234,8	131,3	117,3	179,9	178,0	183,7	184,7	184,4
3.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	3.263,0	3.129,0	2.953,8	2.821,7	2.663,8	2.677,2	2.633,2	2.619,8
Od toga: uz euro	2.649,0	2.524,9	2.422,3	2.340,1	2.231,6	2.193,6	2.161,7	2.144,8
3.3. Devizni krediti	15,2	1,1	2,5	5,8	2,5	2,6	2,5	2,5
4. Krediti za automobile	6.236,8	4.539,5	3.175,0	2.162,6	1.439,3	1.314,4	1.274,3	1.243,6
4.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	1.458,6	1.385,0	1.200,7	982,8	803,7	767,3	761,7	757,3
4.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	4.772,2	3.150,7	1.972,5	1.179,1	635,1	546,6	512,1	485,9
Od toga: uz euro	1.600,2	1.402,3	1.169,6	897,3	571,4	498,8	471,4	450,1
Od toga: uz švicarski franak	3.171,7	1.748,3	802,8	281,7	63,7	47,8	40,7	35,8
4.3. Devizni krediti	6,1	3,7	1,8	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
5. Krediti po kreditnim karticama	4.386,8	4.109,3	3.941,2	3.834,6	3.831,0	3.789,5	3.795,5	3.799,3
5.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	4.382,9	4.105,4	3.937,8	3.832,3	3.829,3	3.787,6	3.793,8	3.797,7
5.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	1,8	1,7	1,4	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1
Od toga: uz euro	1,8	1,7	1,4	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1
5.3. Devizni krediti	2,2	2,3	2,0	1,8	1,6	1,8	1,7	1,6
6. Prekoračenje po transakcijskim računima	8.069,0	8.196,0	8.613,1	8.353,5	8.157,4	8.149,4	8.193,6	8.251,1
6.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	8.068,8	8.195,5	8.612,6	8.352,9	8.156,9	8.149,1	8.193,3	8.250,8
6.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	–	0,0	–	–	–	–	–	–
Od toga: uz euro	–	0,0	–	–	–	–	–	–
6.3. Devizni krediti	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,3	0,3	0,3
7. Gotovinski nenamjenski krediti	33.686,1	36.284,5	36.436,3	37.229,2	39.064,8	39.162,2	39.254,5	39.419,9
7.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	10.485,2	10.350,8	9.931,9	11.674,6	14.976,4	15.713,9	16.151,8	16.551,5
7.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	23.133,2	25.930,9	26.504,4	25.553,7	24.087,9	23.447,9	23.102,2	22.868,0
Od toga: uz euro	22.371,5	25.408,7	26.148,2	25.304,8	23.875,0	23.219,8	22.882,7	22.648,4
7.3. Devizni krediti	67,7	2,7	–	0,9	0,5	0,4	0,4	0,4
8. Ostali krediti	13.171,3	11.987,4	11.699,2	11.303,2	10.839,9	10.927,2	10.882,1	10.935,8
8.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	3.311,9	2.143,0	2.237,8	2.362,8	2.771,0	2.799,8	2.790,8	2.813,9
8.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	9.632,2	9.551,4	9.227,3	8.706,1	7.825,4	7.899,2	7.853,0	7.877,0
Od toga: uz euro	8.830,4	8.755,0	8.463,5	8.046,3	7.185,5	7.204,5	7.164,3	7.181,3
8.3. Devizni krediti	227,2	293,1	234,1	234,3	243,5	228,2	238,4	244,9
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	130.191,6	131.528,5	129.714,4	127.424,6	126.448,6	128.628,7	127.992,1	128.334,5

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunске pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5c: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija kućanstvima prema namjeni i valutnoj strukturi

- U tablici se iskazuje razrada kunskih i deviznih kredita sektoru kućanstva iz Tablice D5 prema namjeni, tako što se posebno

iskazuju krediti bez valutne klauzule, krediti uz valutnu klauzulu i devizni krediti. U sklopu kredita uz valutnu klauzulu kao stavke “Od toga” iskazuju se krediti indeksirani uz valute eura odnosno švicarskog franka.

Tablica D5d: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija za obrtna sredstva i kredita za investicije nefinancijskim društvima prema valutnoj strukturi^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Krediti za obrtna sredstva	39.267,6	45.557,6	39.633,8	39.483,2	37.400,0	38.274,3	38.274,2	38.147,0
1.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	13.279,2	15.504,5	14.790,7	15.327,0	15.411,1	16.164,3	16.109,7	16.093,1
1.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	18.858,1	21.233,8	18.117,8	16.955,6	16.085,2	16.076,0	16.079,0	16.046,1
Od toga: uz euro	18.246,7	20.739,3	17.820,2	16.674,1	15.801,4	15.766,1	15.773,2	15.738,2
Od toga: uz švicarski franak	509,5	383,8	270,6	263,2	241,2	262,5	259,6	262,5
1.3. Devizni krediti	7.130,3	8.819,2	6.725,3	7.200,6	5.903,7	6.034,0	6.085,5	6.007,8
Od toga: u eurima	6.035,8	7.485,4	6.243,2	6.677,0	5.395,5	5.420,7	5.592,9	5.524,5
Od toga: u američkim dolarima	986,4	1.175,3	365,4	407,2	426,5	553,8	433,6	423,5
2. Krediti za investicije	38.026,1	41.013,5	36.578,9	34.781,9	33.746,9	33.285,7	32.985,2	33.191,3
2.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	6.581,0	6.287,2	5.604,2	5.974,9	6.474,3	6.446,7	6.416,7	6.442,6
2.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	26.246,2	28.548,5	26.391,1	24.382,2	22.988,2	22.607,5	22.397,9	22.579,9
Od toga: uz euro	23.819,7	26.716,2	24.983,1	23.266,6	22.006,3	21.651,4	21.466,4	21.647,2
Od toga: uz švicarski franak	2.378,6	1.789,2	1.372,9	1.089,7	955,1	927,9	904,2	905,7
2.3. Devizni krediti	5.199,0	6.177,8	4.583,6	4.424,8	4.284,5	4.231,5	4.170,5	4.168,8
Od toga: u eurima	4.807,0	5.402,9	4.354,7	4.294,6	4.129,6	4.063,1	4.006,3	4.005,1
Od toga: u američkim dolarima	31,3	406,2	12,4	11,9	56,3	60,1	58,5	58,3
Ukupno (1+2)	77.293,7	86.571,1	76.212,7	74.265,2	71.146,9	71.560,1	71.259,4	71.338,3

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5d: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija za obrtna sredstva i kredita za investicije nefinancijskim društvima prema valutnoj strukturi • U tablici se iskazuje razrada kunskih i deviznih kredita nefinancijskim društvima iz Tablice D5 prema namjeni, tako što se posebno iskazuju krediti

bez valutne klauzule, krediti uz valutnu klauzulu i devizni krediti. U sklopu kredita uz valutnu klauzulu kao stavke "Od toga" iskazuju se krediti indeksirani uz valute eura odnosno švicarskog franka.

Tablica D6: Depozitni novac kod drugih monetarnih financijskih institucija^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Lokalna država	2.210,7	2.152,1	2.202,0	2.326,2	2.951,5	2.293,6	2.285,9	2.448,4
2. Nefinancijska društva	14.026,4	15.562,3	15.117,7	18.471,8	20.206,7	18.346,1	17.960,5	18.820,5
3. Kućanstva	15.285,2	15.874,4	15.994,5	17.681,9	19.520,8	19.814,1	19.899,7	20.002,2
4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
5. Nebankarske financijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	127,7	136,5	121,4	130,0	109,6	115,8	140,2	99,6
7. Drugi financijski posrednici	521,4	495,5	713,1	646,8	762,0	610,6	772,6	788,2
8. Pomoćne financijske institucije	350,3	262,0	480,1	427,6	1.106,8	1.014,3	1.197,7	1.259,9
9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	189,6	317,2	362,7	792,9	259,7	332,9	308,6	454,7
10. Manje: Čekovi banaka i obračun čekova banaka	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	32.711,3	34.800,0	34.991,5	40.477,2	44.917,1	42.527,2	42.565,3	43.873,5

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D6: Depozitni novac kod drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuje depozitni novac kod kreditnih institucija, klasificiran prema domaćim institucionalnim sektorima.

Do studenoga 2010. depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na transakcijskim računima ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih financijskih institucija umanjeno za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na

naplatu). Od prosinca 2010. depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na transakcijskim računima ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim novčanih fondova, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova, umanjeno za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na naplatu). Obveze kreditnih institucija po izdanim kunkskim instrumentima plaćanja uključene su u sektor kućanstava.

Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Štedni depoziti	2.461,5	2.466,4	2.322,3	2.559,5	2.253,0	2.071,0	2.068,5	2.159,8
1.1. Lokalna država	0,1	21,2	18,8	2,4	0,1	14,0	17,1	17,1
1.2. Nefinancijska društva	272,6	396,6	365,4	655,9	455,9	273,4	304,6	381,7
1.3. Kućanstva	2.156,1	2.007,8	1.894,2	1.852,5	1.756,3	1.741,0	1.720,4	1.723,2
1.4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
1.5. Nebankarske financijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
1.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	–	–	–	–	–	–	–	–
1.7. Ostali financijski posrednici	9,7	30,0	30,1	38,6	39,7	41,4	25,6	36,9
1.8. Pomoćne financijske institucije	12,3	7,7	8,3	1,3	1,0	1,1	0,8	0,9
1.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	10,6	3,1	5,4	8,8	–	–	–	–
2. Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	26.680,5	31.210,5	29.367,5	30.847,6	32.218,8	32.962,7	32.474,1	32.306,3
2.1. Lokalna država	264,9	268,6	228,2	197,5	217,8	658,0	686,4	697,7
2.2. Nefinancijska društva	7.387,8	9.626,2	6.152,8	5.804,4	6.139,4	6.418,4	6.073,1	5.816,5
2.3. Kućanstva	15.657,1	17.881,0	19.962,5	21.959,2	22.386,7	22.233,2	22.142,7	22.041,1
2.4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
2.5. Nebankarske financijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
2.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	172,2	69,6	62,2	51,1	37,5	53,7	75,3	77,0
2.7. Ostali financijski posrednici	250,5	400,0	455,7	525,9	470,4	604,6	601,9	606,8
2.8. Pomoćne financijske institucije	993,8	768,1	544,4	710,0	519,7	606,9	569,4	611,8
2.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	1.954,3	2.197,0	1.961,8	1.599,5	2.447,3	2.387,9	2.325,2	2.455,4
Ukupno (1+2)	29.142,0	33.676,8	31.689,8	33.407,1	34.471,8	35.033,7	34.542,5	34.466,1

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija • Do studenoga 2010. u tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih financijskih institucija. Od prosinca 2010. u tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni

depoziti ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim novčanih fondova, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova.

Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Štedni depoziti	22.869,5	22.828,2	23.652,9	25.284,0	28.967,8	29.374,7	29.790,7	29.676,4
1.1. Lokalna država	20,6	11,0	22,4	30,6	29,2	29,2	28,6	28,7
1.2. Nefinancijska društva	5.640,5	5.399,1	5.962,7	6.780,6	8.002,4	8.111,0	7.763,8	7.717,4
1.3. Kućanstva	16.480,3	16.949,9	16.574,0	17.787,2	19.370,5	20.011,2	19.921,6	20.165,8
1.4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
1.5. Nebankarske financijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
1.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	132,1	77,6	161,9	184,4	266,5	222,7	212,3	173,4
1.7. Drugi financijski posrednici	382,1	159,9	402,4	269,4	616,5	557,5	694,3	423,9
1.8. Pomoćne financijske institucije	176,4	23,7	34,4	71,7	469,3	347,4	480,1	647,8
1.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	37,5	207,1	495,1	160,1	213,4	95,7	689,9	519,4
2. Oročeni depoziti	131.828,4	129.368,9	136.790,9	137.372,3	135.898,8	135.377,5	133.295,5	132.927,6
2.1. Lokalna država	163,7	106,4	92,7	69,7	59,8	57,0	56,1	56,1
Od toga: uz valutnu klauzulu	152,0	96,3	84,0	62,3	55,5	50,8	49,9	49,8
2.2. Nefinancijska društva	14.582,7	10.159,5	11.134,9	10.707,0	8.954,8	9.085,9	8.682,5	8.827,7
Od toga: uz valutnu klauzulu	1.030,9	895,1	815,1	556,3	523,4	480,1	473,4	482,9
2.3. Kućanstva	111.484,7	115.711,4	121.241,8	123.242,8	123.393,1	123.441,2	121.901,6	121.361,2
Od toga: uz valutnu klauzulu	7.007,3	7.037,1	6.995,4	6.799,1	7.145,9	6.946,9	6.837,9	6.777,5
2.4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	....	....	....	....	....
2.5. Nebankarske financijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	....	....	....	....	....
2.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	380,5	222,4	72,5	73,8	61,8	64,7	70,3	87,6
Od toga: uz valutnu klauzulu	24,0	–	0,2	–	–	–	–	–
2.7. Drugi financijski posrednici	3.183,2	1.988,9	1.650,7	1.942,7	1.709,4	1.344,0	1.285,5	1.056,1
Od toga: uz valutnu klauzulu	131,0	163,9	144,0	163,0	199,9	193,9	197,0	193,6
2.8. Pomoćne financijske institucije	396,3	40,6	482,6	251,1	106,3	88,0	77,0	93,4
Od toga: uz valutnu klauzulu	8,9	–	5,0	10,7	4,4	2,3	0,0	1,2
2.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	1.637,3	1.139,6	2.115,6	1.085,3	1.613,6	1.296,9	1.222,4	1.445,6
Od toga: uz valutnu klauzulu	395,4	239,4	270,1	128,4	80,0	76,7	73,6	73,6
Ukupno (1+2)	154.697,9	152.197,1	160.443,7	162.656,3	164.866,6	164.752,2	163.086,2	162.604,0

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija • Do studenoga 2010. u tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih financijskih institucija. Od prosinca 2010. u tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim

novčanih fondova, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova.

Devizni štedni depoziti jesu svi devizni depoziti po viđenju i izdani devizni instrumenti plaćanja, a devizni oročeni depoziti obuhvaćaju i devizne depozite s otkaznim rokom.

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinancijskih društava^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Kunski depoziti bez valutne klauzule	23.045,0	27.507,2	26.115,3	27.763,6	28.526,1	28.651,6	28.215,8	27.857,6
1.1. Depoziti kućanstava	15.657,1	17.881,0	19.962,5	21.959,2	22.386,7	22.233,2	22.142,7	22.041,1
1.2. Depoziti nefinancijskih društava	7.387,8	9.626,2	6.152,8	5.804,4	6.139,4	6.418,4	6.073,1	5.816,5
2. Kunski depoziti s valutnom klauzulom	8.038,2	7.932,1	7.810,5	7.355,3	7.669,3	7.427,0	7.311,4	7.260,4
2.1. Depoziti kućanstava	7.007,3	7.037,1	6.995,4	6.799,1	7.145,9	6.946,9	6.837,9	6.777,5
2.1.1. Od toga: uz euro	6.807,8	6.852,9	6.829,8	6.654,1	7.002,2	6.794,3	6.695,1	6.637,3
2.1.2. Od toga: uz američki dolar	64,4	61,3	55,4	42,7	47,0	44,8	36,9	33,3
2.1.3. Od toga: uz ostale valute	135,1	122,9	110,1	102,3	96,6	107,8	105,9	106,9
2.2. Depoziti nefinancijskih društava	1.030,9	895,1	815,1	556,3	523,4	480,1	473,4	482,9
2.2.1. Od toga: uz euro	1.020,2	888,2	812,7	555,0	520,7	477,2	470,5	480,0
2.2.2. Od toga: uz američki dolar	9,9	6,2	1,8	0,7	2,3	2,5	2,5	2,5
2.2.3. Od toga: uz ostale valute	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
3. Devizni depoziti	118.029,2	117.938,7	124.566,3	126.594,5	124.678,5	125.100,0	123.272,8	122.928,5
3.1. Depoziti kućanstava	104.477,4	108.674,3	114.246,5	116.443,8	116.247,2	116.494,2	115.063,7	114.583,7
3.1.1. Od toga: u eurima	97.163,6	98.753,6	103.102,6	105.813,6	105.015,8	103.814,6	102.672,6	102.298,5
3.1.2. Od toga: u američkim dolarima	5.316,9	6.447,6	6.967,3	6.943,6	7.728,7	8.941,3	8.653,8	8.610,4
3.1.3. Od toga: u ostalim valutama	1.996,9	3.473,1	4.176,6	3.686,5	3.502,7	3.738,4	3.737,3	3.674,8
3.2. Depoziti nefinancijskih društava	13.551,8	9.264,4	10.319,8	10.150,7	8.431,3	8.605,7	8.209,1	8.344,8
3.2.1. Od toga: u eurima	12.528,8	8.065,1	9.063,1	9.116,7	7.417,8	7.612,3	7.248,5	7.345,8
3.2.2. Od toga: u američkim dolarima	901,8	1.042,3	1.071,2	962,5	879,3	908,2	864,8	907,2
3.2.3. Od toga: u ostalim valutama	121,3	157,0	185,5	71,5	134,2	85,2	95,8	91,8
Ukupno (1+2+3)	149.112,4	153.378,0	158.492,0	161.713,4	160.873,9	161.178,6	158.799,9	158.046,4

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinancijskih društava • U tablici se iskazuje razrada stavke Oročeni depoziti kućanstava i Nefinancijska društava iz tablice D7 i D8, tako što se posebno iskazuju kunski depoziti bez

valutne klauzule, kunski depoziti uz valutnu klauzulu i devizni depoziti. U sklopu depozita uz valutnu klauzulu i deviznih depozita zasebno se iskazuju valute eura odnosno američkog dolara te ukupno ostale valute.

Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Lokalna država	428,6	375,1	320,9	267,2	277,6	715,0	742,5	753,7
Do 1 godine	276,5	237,8	226,6	190,4	178,0	618,6	647,4	656,6
Od 1 do 2 godine	28,9	35,3	16,5	12,9	36,8	37,2	36,8	38,8
Više od 2 godine	123,2	101,9	77,9	63,9	62,8	59,1	58,3	58,4
2. Nefinancijska društva	21.970,6	19.785,6	17.287,7	16.511,3	15.094,1	15.504,3	14.755,6	14.644,2
Do 1 godine	17.158,1	14.265,1	12.657,2	13.242,0	11.075,3	11.175,2	10.743,9	10.660,3
Od 1 do 2 godine	3.460,7	3.991,6	3.280,7	1.989,8	1.987,2	2.342,9	2.614,7	2.471,4
Više od 2 godine	1.351,8	1.528,9	1.349,8	1.279,6	2.031,6	1.986,3	1.397,0	1.512,5
3. Kućanstva	127.141,8	133.592,4	141.204,3	145.202,1	145.779,8	145.674,3	144.044,3	143.402,3
Do 1 godine	77.919,0	77.231,8	81.914,7	73.552,9	65.616,2	64.304,7	63.271,5	62.772,4
Od 1 do 2 godine	23.228,2	27.752,7	28.108,2	36.602,4	39.749,4	39.812,9	39.302,9	39.070,1
Više od 2 godine	25.994,6	28.607,9	31.181,4	35.046,8	40.414,2	41.556,6	41.469,9	41.559,7
4. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	552,7	292,0	134,6	124,9	99,3	118,4	145,6	164,6
Do 1 godine	552,7	276,6	131,1	118,0	69,3	83,1	97,3	113,3
Od 1 do 2 godine	–	–	0,8	0,8	20,0	20,0	20,0	20,6
Više od 2 godine	–	15,4	2,7	6,1	9,9	15,3	28,4	30,7
4. Drugi financijski posrednici	3.433,7	2.389,0	2.106,4	2.468,6	2.179,8	1.948,6	1.887,4	1.662,9
Do 1 godine	2.571,2	2.243,1	1.964,0	2.094,6	1.775,9	1.526,7	1.459,5	1.299,7
Od 1 do 2 godine	853,2	139,4	142,3	374,0	402,8	421,0	427,0	362,3
Više od 2 godine	9,3	6,5	0,0	–	1,1	0,9	0,9	0,9
5. Pomoćne financijske institucije	1.390,0	808,7	1.027,0	961,1	626,1	694,8	646,5	705,2
Do 1 godine	1.341,7	759,0	830,7	704,6	505,8	524,8	474,4	532,3
Od 1 do 2 godine	3,6	5,5	152,2	145,3	7,5	58,0	60,5	61,5
Više od 2 godine	44,7	44,1	44,1	111,3	112,7	112,1	111,6	111,5
6. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	3.591,6	3.336,6	4.077,4	2.684,8	4.060,8	3.684,8	3.547,6	3.901,0
Do 1 godine	2.189,8	2.082,3	2.840,9	1.423,3	2.105,1	1.922,5	1.755,3	2.323,8
Od 1 do 2 godine	676,1	528,0	644,2	717,0	966,7	600,4	603,7	440,4
Više od 2 godine	725,7	726,4	592,4	544,4	989,0	1.161,9	1.188,6	1.136,7
Ukupno oročeni depoziti (1+2+3+4+5+6+7)	158.509,0	160.579,3	166.158,4	168.220,0	168.117,6	168.340,3	165.769,6	165.233,9
Do 1 godine	102.009,0	97.095,7	100.565,2	91.325,8	81.325,5	80.155,6	78.449,2	78.358,3
Od 1 do 2 godine	28.250,6	32.452,5	32.344,9	39.842,2	43.170,5	43.292,4	43.065,5	42.465,1
Više od 2 godine	28.249,3	31.031,1	33.248,3	37.052,0	43.621,5	44.892,3	44.254,8	44.410,4

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektori-
ma • U tablici se iskazuje razrada stavke Oročeni depoziti iz
tablice D7 i D8, tako što se posebno iskazuju oročeni depoziti

prema sektorima, s podjelom prema izvornom dospjeću do jed-
ne godine, od jedne do dvije godine i više od dvije godine.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Instrumenti tržišta novca (neto)	–	–	–	–	–	5,0	5,0	5,0
2. Obveznice (neto)	940,1	1.684,5	1.584,2	1.597,7	1.402,2	1.396,6	1.383,7	1.419,4
3. Primljeni krediti	48,5	44,2	827,8	397,6	759,2	864,4	631,5	282,9
3.1. Lokalna država	–	–	–	–	–	–	–	–
3.2. Nefinancijska društva	0,0	0,0	786,5	317,0	723,1	828,1	595,8	240,1
3.3. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
3.4. Nebankarske financijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....
3.5. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	–	–	–	–	–	–	–	2,8
3.6. Drugi financijski posrednici	48,5	1,6	2,1	1,7	1,2	1,0	1,0	1,0
3.7. Pomoćne financijske institucije	–	16,4	39,2	78,9	34,9	35,3	34,7	39,0
3.8. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	–	26,1	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3)	988,6	1.728,7	2.412,0	1.995,3	2.161,3	2.266,0	2.020,1	1.707,2

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca • U tablici se iskazuju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih vrijednosnih papira i krediti primljeni od ostalih domaćih sektora, do studenoga 2010. prema ostalim bankarskim institucijama te nebankarskim financijskim institucijama, a od prosinca 2010. prema ostalim financijskim posrednicima, pomoćnim financijskim institucijama i osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima.

Instrumenti tržišta novca (neto) do studenoga 2010. obuhvaćaju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih

blagajničkih zapisa, izdanih mjenica, akceptiranih mjenica i ostalih izdanih vrijednosnih papira, a od prosinca 2010. obuhvaćaju neto obveze na osnovi izdanih komercijalnih zapisa i neprenosivih instrumenata (dužničkih vrijednosnih papira).

Obveznice (neto) obuhvaćaju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih kunskih i deviznih obveznica te izdanih podređenih i hibridnih instrumenata, osim onih koje su upisali inozemni investitori.

Primljeni krediti iskazani su ukupno i klasificirani prema institucionalnim sektorima.

Tablica D10: Inozemna pasiva drugih monetarnih financijskih institucija^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Devizna inozemna pasiva	61.020,4	69.965,3	58.926,5	54.685,8	51.825,9	51.779,7	51.502,5	52.453,0
1.1. Obveze prema stranim financijskim institucijama	51.070,5	60.081,6	48.548,7	44.540,4	41.706,3	41.359,6	40.870,1	41.823,8
Od toga: uz valutnu klauzulu	2.234,8	2.069,6	1.097,3	1.104,1	1.110,6	1.291,1	1.278,1	1.293,8
Podređeni i hibridni instrumenti	3.029,2	3.271,9	3.239,8	3.045,0	3.119,9	3.525,4	3.496,5	3.888,6
Depozitni novac	203,4	180,4	179,1	276,2	457,6	903,0	766,1	801,2
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	21.525,3	28.430,5	17.377,5	18.771,8	16.925,3	17.656,7	17.856,5	18.807,9
Kredit	26.312,6	28.198,8	27.752,2	22.447,4	21.203,5	19.274,5	18.751,1	18.326,2
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–
1.2. Obveze prema stranim nefinancijskim institucijama	9.949,9	9.883,7	10.377,8	10.145,3	10.119,5	10.420,2	10.632,4	10.629,1
Od toga: uz valutnu klauzulu	29,8	23,9	23,1	21,4	22,3	23,4	23,2	23,2
Podređeni i hibridni instrumenti	11,1	14,8	13,9	10,4	5,7	6,7	6,6	6,6
Štedni i oročeni depoziti	9.934,8	9.866,5	10.211,8	9.829,4	10.113,8	10.413,5	10.625,8	10.622,5
Štedni depoziti	1.421,3	1.398,5	1.606,5	1.725,8	2.072,4	2.338,6	2.341,8	2.385,1
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	8.513,5	8.468,0	8.605,3	8.103,6	8.041,4	8.074,9	8.284,0	8.237,4
Kredit	4,1	2,5	152,1	305,5	–	–	–	–
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Kunska inozemna pasiva	21.078,9	20.523,6	14.900,6	15.035,8	10.502,3	10.767,1	10.820,7	10.876,7
2.1. Obveze prema stranim financijskim institucijama	20.731,1	20.024,2	14.317,8	14.476,6	9.814,3	10.065,0	10.098,5	10.058,8
Podređeni i hibridni instrumenti	36,3	48,5	41,3	36,3	–	–	–	–
Depozitni novac	696,5	655,3	724,4	924,6	1.650,3	1.321,4	1.931,0	1.842,3
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	14.664,0	15.463,5	11.398,4	9.806,1	7.728,7	8.339,7	7.773,7	7.772,9
Kredit	5.257,8	3.736,6	1.996,7	3.362,7	113,5	82,7	73,4	123,2
Obveznice	76,5	–	30,9	0,0	0,0	–	–	–
Udjeli novčanih fondova	....	120,3	126,1	346,9	321,8	321,2	320,5	320,5
2.2. Obveze prema stranim nefinancijskim institucijama	347,8	499,4	582,8	559,2	688,0	702,1	722,2	817,9
Podređeni i hibridni instrumenti	8,5	10,2	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3
Depozitni novac	221,7	327,7	364,8	326,1	437,8	445,4	455,0	501,2
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	117,2	141,2	181,9	191,1	203,5	213,6	217,0	268,7
Kredit	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–
Udjeli novčanih fondova	....	20,3	25,8	31,8	36,5	32,8	39,9	37,7
Ukupno (1+2)	82.099,3	90.488,9	73.827,0	69.721,5	62.328,2	62.546,8	62.323,3	63.329,6

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D10: Inozemna pasiva drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuju ukupne devizne i kunske obveze drugih monetarnih financijskih institucija prema stranim fizičkim i pravnim osobama, osim ograničenih kunskih i deviznih depozita stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna pasiva drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaća deviznu i kunsku inozemnu pasivu.

I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne pasive posebno su prikazane obveze prema stranim financijskim institucijama i obveze prema stranim nefinancijskim institucijama (ukupno i

po financijskim instrumentima). Stavke Depozitni novac i Štedni depoziti obuhvaćaju transakcijske račune i štedne depozite.

U ožujku 2013. provedena je revizija stavke Krediti tako što su iz nje isključeni podaci koji se odnose na podređene i hibridne instrumente. U skladu s time provedena je reklasifikacija stavke Od toga: Podređeni i hibridni instrumenti tako što je do ožujka 2013. ta stavka bila iskazivana u sklopu stavke Krediti. Nakon toga iskazuje se kao zasebna stavka i obuhvaća sve instrumente na strani pasive koji imaju značajku podređenoga ili hibridnog instrumenta.

Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod drugih monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Kunski depoziti	8.329,8	8.095,5	9.128,0	8.759,0	9.003,5	9.168,5	9.335,9	8.754,9
1.1. Depoziti središnje države	8.329,5	8.094,9	9.128,0	8.722,1	9.002,3	9.167,2	9.334,4	8.753,3
Depozitni novac	1.592,5	1.997,0	2.040,7	2.258,0	2.385,2	2.630,1	2.723,0	2.650,5
Štedni depoziti	0,1	0,1	19,8	31,6	30,9	56,9	50,8	43,4
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	1.228,2	984,0	833,5	942,6	740,4	863,0	981,7	841,8
Kredit	5.508,8	5.113,8	6.233,9	5.490,0	5.845,9	5.617,2	5.578,9	5.217,7
1.2. Depoziti fondova socijalne sigurnosti	0,3	0,6	0,0	36,9	1,1	1,3	1,5	1,6
Depozitni novac	0,3	0,6	0,0	36,9	1,1	1,3	1,5	1,6
Štedni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	–	–	–	–	–	–	–	–
Kredit	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Devizni depoziti	13.863,9	12.436,9	11.486,7	10.133,1	10.176,6	9.517,1	8.951,7	9.574,3
2.1. Depoziti središnje države	13.828,3	12.394,0	11.442,0	10.099,4	10.162,2	9.494,1	8.924,3	9.547,9
Štedni depoziti	1.169,6	811,0	1.826,2	864,6	1.258,6	1.141,1	797,8	1.087,1
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	1.909,6	1.671,6	495,0	505,9	773,5	514,8	620,9	685,9
Refinancirani kredit	10.749,2	9.911,4	9.120,7	8.728,8	8.130,1	7.838,2	7.505,6	7.774,9
2.2. Depoziti fondova socijalne sigurnosti	35,6	42,9	44,7	33,6	14,4	23,0	27,4	26,4
Štedni depoziti	24,3	31,3	33,0	23,8	5,2	14,3	18,9	17,9
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	11,2	11,6	11,8	9,9	9,2	8,6	8,5	8,5
Kredit	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	22.193,7	20.532,4	20.614,7	18.892,0	19.180,1	18.685,5	18.287,6	18.329,1

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuju ukupne kunske i devizne obveze kreditnih institucija prema središnjoj državi, osim ograničenih (kunskih i deviznih) depozita središnje države kod kreditnih institucija.

U tablici su odvojeno iskazani kunski i devizni depoziti

središnje države i fondova socijalne sigurnosti. Kunski depoziti obuhvaćaju depozitni novac, štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te kredite primljene od središnje države. Devizni depoziti obuhvaćaju štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom.

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
1. Ograničeni depoziti	2.374,9	3.183,9	2.413,9	2.735,9	3.076,0	3.416,9	3.382,4	3.566,9
1.1. Kunski depoziti	1.257,5	1.571,4	1.428,7	1.707,1	2.032,1	2.046,6	2.156,8	2.241,4
1.2. Devizni depoziti	1.117,4	1.612,5	985,2	1.028,9	1.043,9	1.370,3	1.225,7	1.325,5
2. Blokirani devizni depoziti kućanstava	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	2.374,9	3.183,9	2.413,9	2.735,9	3.076,0	3.416,9	3.382,4	3.566,9

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuju ograničeni depoziti (kunski i devizni) i blokirani depoziti kućanstava.

Blokirani devizni depoziti uključuju devizne depozite kućanstava regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

E. Investicijski fondovi osim novčanih fondova

Tablica E1: Agregirana bilanca investicijskih fondova^a

stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
					I.	II.	III.	IV.
STANJA								
AKTIVA								
1. Dani depoziti i zajmovi	552,3	478,3	486,9	745,0	872,8	743,6	663,7	777,8
1.1. Domaći sektori	551,5	478,0	485,2	744,6	872,4	743,1	663,3	775,9
Od toga: Monetarne financijske institucije	522,8	448,4	460,4	552,8	652,3	570,5	545,8	587,1
1.2. Inozemstvo	0,8	0,3	1,7	0,4	0,4	0,4	0,3	1,9
2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	1.526,4	979,4	841,1	1.511,2	1.527,9	1.688,2	1.987,4	2.039,9
2.1. Domaći sektori	970,0	574,1	635,9	1.321,2	1.334,4	1.507,6	1.737,3	1.802,5
Od toga: Nefinancijska društva	564,7	267,8	141,9	123,6	132,6	172,8	181,3	185,1
Od toga: Financijska društva	27,3	16,1	4,6	6,2	4,6	4,6	4,4	5,6
Od toga: Opća država	378,1	290,2	489,3	1.191,4	1.197,2	1.330,2	1.551,6	1.611,9
2.2. Inozemstvo	556,4	405,3	205,3	190,0	193,6	180,5	250,1	237,4
Od toga: Nefinancijska društva	88,0	110,2	127,0	62,0	68,3	71,3	72,2	66,4
Od toga: Financijska društva	19,5	56,4	32,0	5,3	5,8	6,3	6,3	6,3
Od toga: Opća država	448,9	238,6	46,3	122,7	119,5	102,9	171,6	164,8
3. Ulaganja u dionice i ostali dionički kapital	4.357,4	4.208,7	4.028,9	4.385,5	4.514,0	4.638,7	4.700,3	4.816,0
3.1. Domaći sektori	2.260,9	2.388,4	2.285,1	2.734,5	2.774,1	2.782,6	2.750,1	2.813,5
Od toga: Nefinancijska društva	1.898,2	2.079,8	2.005,8	2.491,5	2.513,2	2.523,7	2.500,8	2.567,0
Od toga: Financijska društva	362,7	308,7	279,3	242,9	260,9	259,0	249,3	246,5
3.2. Inozemstvo	2.096,5	1.820,2	1.743,8	1.651,1	1.739,9	1.856,1	1.950,2	2.002,5
Od toga: Nefinancijska društva	1.548,4	1.332,2	1.342,4	1.250,5	1.301,0	1.342,6	1.372,3	1.396,0
Od toga: Financijska društva	548,1	488,0	401,4	400,6	439,0	513,4	578,0	606,5
4. Nefinancijska imovina	289,0	206,0	121,3	115,0	115,0	105,7	105,6	105,5
5. Ostala imovina (uključujući financijske derivate)	160,2	205,1	128,3	131,2	155,5	238,4	223,8	253,8
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.885,2	6.077,5	5.606,5	6.887,8	7.185,2	7.414,4	7.680,8	7.993,1
PASIVA								
1. Primljeni depoziti i zajmovi	36,4	22,3	44,7	182,2	249,5	191,2	164,9	222,6
2. Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova	6.708,6	5.943,2	5.321,9	6.433,6	6.616,0	6.824,7	7.114,7	7.357,5
2.1. Domaći sektori	6.498,9	5.721,8	5.132,9	6.245,1	6.425,0	6.629,6	6.926,5	7.161,2
Od toga: Nefinancijska društva	425,7	381,7	319,0	492,4	513,1	515,1	534,4	522,6
Od toga: Financijska društva	2.000,2	1.608,4	1.311,9	1.424,4	1.445,1	1.486,6	1.484,1	1.534,8
Od toga: Kućanstva	2.901,1	2.424,2	2.176,3	2.699,3	2.813,6	2.957,3	3.247,5	3.390,6
2.2. Inozemstvo	209,7	221,4	189,0	188,5	191,1	195,1	188,2	196,3
Od toga: Nefinancijska društva	47,8	37,2	7,1	8,2	8,2	8,4	1,9	1,9
Od toga: Financijska društva	80,6	117,2	110,9	89,3	90,6	89,0	89,2	90,7
Od toga: Kućanstva	77,1	66,9	67,3	90,9	92,3	97,8	97,2	103,7
3. Ostale obveze (uključujući financijske derivate)	140,2	112,0	239,9	272,1	319,7	398,6	401,2	413,0
Ukupno (1+2+3)	6.885,2	6.077,5	5.606,5	6.887,8	7.185,2	7.414,4	7.680,8	7.993,1
TRANSAKCIJE								
AKTIVA								
1. Dani depoziti i zajmovi	–	62,2	75,4	40,0	122,3	–130,0	–79,1	116,6
1.1. Domaći sektori	–	62,1	74,0	40,0	122,3	–130,0	–79,0	115,0
Od toga: Monetarne financijske institucije	–	55,1	71,9	–105,5	93,7	–82,3	–23,9	43,6
1.2. Inozemstvo	–	0,1	1,4	0,0	0,0	0,0	–0,1	1,6
2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	–	–82,6	–56,9	143,2	–24,5	150,5	289,6	69,1
2.1. Domaći sektori	–	–115,1	–22,8	126,1	–19,3	166,8	223,2	78,9
Od toga: Nefinancijska društva	–	–52,9	–28,0	1,6	7,4	39,1	7,1	5,8
Od toga: Financijska društva	–	–4,7	0,0	0,0	–1,7	0,0	–0,3	1,2
Od toga: Opća država	–	–57,5	5,2	124,4	–25,1	127,6	216,4	71,9

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
					I.	II.	III.	IV.
2.2. Inozemstvo	–	32,5	–34,1	17,1	–5,2	–16,3	66,4	–9,8
Od toga: Nefinancijska društva	–	11,0	–8,8	0,1	5,2	1,1	–1,4	–5,9
Od toga: Financijska društva	–	–5,0	–5,3	0,6	0,4	0,4	0,0	0,0
Od toga: Opća država	–	26,6	–20,0	16,4	–10,8	–17,8	67,8	–3,9
3. Ulaganja u dionice i ostali dionički kapital	–	–69,9	6,7	48,8	45,0	40,5	61,3	20,5
3.1. Domaći sektori	–	–13,4	56,1	135,0	24,2	14,2	–18,4	2,2
Od toga: Nefinancijska društva	–	5,8	68,0	119,0	7,4	20,0	–7,8	3,6
Od toga: Financijska društva	–	–19,1	–12,0	16,0	16,8	–5,8	–10,6	–1,3
3.2. Inozemstvo	–	–56,6	–49,4	–86,2	20,8	26,3	79,7	18,3
Od toga: Nefinancijska društva	–	–49,1	–26,2	–71,8	0,3	–26,9	22,0	–11,6
Od toga: Financijska društva	–	–7,5	–23,2	–14,5	20,4	53,2	57,7	29,9
4. Nefinancijska imovina	–	–8,5	0,0	0,0	0,0	–9,4	–0,1	–0,1
5. Ostala imovina (uključujući financijske derivate)	–	–53,1	–22,4	–38,9	20,9	79,4	–21,5	18,8
Ukupno (1+2+3+4+5)	–	–151,9	2,8	193,0	163,6	131,0	250,2	224,9
PASIVA								
1. Primljeni depoziti i zajmovi	–	–31,2	–6,0	131,8	67,3	–58,4	–26,0	58,4
2. Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova	–	–74,6	43,2	102,7	53,2	112,3	277,7	156,0
2.1. Domaći sektori	–	–69,8	52,1	101,8	55,1	109,1	282,8	149,8
Od toga: Nefinancijska društva	–	0,0	21,4	3,1	17,3	–0,1	17,0	–11,9
Od toga: Financijska društva	–	–18,5	–2,8	–5,0	–2,2	22,0	–11,1	36,5
Od toga: Kućanstva	–	–47,4	–14,0	98,7	46,8	90,7	265,5	129,0
2.2. Inozemstvo	–	–4,8	–8,9	0,9	–1,8	3,2	–5,2	6,3
Od toga: Nefinancijska društva	–	–3,0	–2,0	–0,1	0,0	0,3	–6,5	0,0
Od toga: Financijska društva	–	–0,9	–5,2	–1,2	–0,9	–1,8	0,7	0,4
Od toga: Kućanstva	–	–0,9	–1,7	2,1	–1,0	4,7	0,7	5,9
3. Ostale obveze (uključujući financijske derivate)	–	–46,2	–34,4	–41,4	43,2	77,0	–1,6	10,5
Ukupno (1+2+3)	–	–151,9	2,8	193,0	163,6	131,0	250,2	224,9

^a Od prosinca 2011. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države.

Tablica E1: Agregirana bilanca investicijskih fondova • U tablici se iskazuju podaci o stanju potraživanja i obveza investicijskih fondova (osim novčanih fondova koji se agregiraju u bilancu kreditnih institucija) te mjesečne neto transakcije za svaku poziciju aktive i pasive. Podaci se iskazuju agregirano, što znači da imovina investicijskih fondova uključuje i ulaganja fondova u

udjele drugih investicijskih fondova.

Stanja i neto transakcije financijski značajnijih pozicija aktive i pasive prikazani su zasebno za protustranke rezidente i nerezidente te prema pripadnosti protustranke određenom ekonomskom sektoru.

Tablica E2: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda^a
stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
					I.	II.	III.	IV.
STANJA								
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja								
1. Obveznički	814,4	542,3	394,0	911,1	1.007,9	1.082,8	1.207,0	1.293,5
2. Dionički	3.634,2	3.406,3	3.274,5	3.209,4	3.242,6	3.263,5	3.284,6	3.392,9
3. Mješoviti	1.454,2	1.170,7	866,9	931,6	979,8	1.063,9	1.152,7	1.199,7
4. Nekretninski	404,0	295,7	128,1	118,8	118,7	115,7	115,5	115,2
5. Ostali	401,8	528,2	658,4	1.262,7	1.267,0	1.298,8	1.355,0	1.356,1
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.708,6	5.943,2	5.321,9	6.433,6	6.616,0	6.824,7	7.114,7	7.357,5
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti fonda								
1. Otvoreni	5.090,8	4.365,9	3.939,0	4.971,4	5.136,0	5.325,4	5.629,2	5.826,2
2. Zatvoreni	1.617,9	1.577,3	1.382,9	1.462,2	1.480,1	1.499,3	1.485,5	1.531,4
Ukupno (1+2)	6.708,6	5.943,2	5.321,9	6.433,6	6.616,0	6.824,7	7.114,7	7.357,5
TRANSAKCIJE								
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja								
1. Obveznički	–	–10,8	–18,5	35,7	67,8	70,0	117,5	92,4
2. Dionički	–	–18,6	–31,1	5,7	–39,7	–44,7	25,7	7,1
3. Mješoviti	–	–36,0	–9,0	63,5	24,8	61,9	80,5	49,6
4. Nekretninski	–	–9,9	–3,2	–0,2	–0,1	–3,0	–0,2	–0,2
5. Ostali	–	0,8	105,0	–2,0	0,5	28,3	54,2	7,3
Ukupno (1+2+3+4+5)	–	–74,6	43,2	102,7	53,2	112,3	277,7	156,0
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti fonda								
1. Otvoreni	–	–60,3	42,3	97,8	61,7	110,2	276,1	170,6
2. Zatvoreni	–	–14,3	0,8	4,9	–8,5	2,2	1,6	–14,6
Ukupno (1+2)	–	–74,6	43,2	102,7	53,2	112,3	277,7	156,0

^a Od prosinca 2011. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države.

Tablica E2: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda • U tablici se iskazuje detaljnija struktura izdanih udjela investicijskih fondova (osim novčanih fondova koji se agregiraju u bilancu kreditnih institucija) prema vrsti ulaganja i vrsti fonda.

Vrsta ulaganja podrazumijeva prospektom definiranu politiku ulaganja fonda pretežno u obveznice, dionice, kombinaciju obveznica i dionica (mješoviti fondovi), nekretnine te ostale

vrste ulaganja (fondovi za omeđivanje rizika, engl. *hedge funds*, fondovi rizičnoga kapitala i ostali).

Prema vrsti fonda razlikujemo otvorene i zatvorene fondove. Udjeli u otvorenom investicijskom fondu otkupljuju se, izravno ili neizravno, na zahtjev imatelja udjela iz imovine investicijskog fonda. Udjeli u zatvorenom fondu, osnovanom u obliku dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću, nisu otkupivi iz imovine zatvorenog fonda na zahtjev imatelja.

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke
u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Eskontna stopa HNB-a	Repo stopa HNB-a ^a	Aktivne kamatne stope					
				Na lombardne kredite ^b	Na interventne kredite za premošćivanje nelikvidnosti	Na kredite korištene unutar jednog dana ^b	Na kratkoročni kredit za likvidnost	Na nepravilno obračunatu ili manje izdvojenu obveznu pričuvu ^b	Na nepropisno korištena sredstva i dospjele nenaplaćene obveze
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001.	prosinac	5,90	–	10,00	–	–	11,00	15,00	18,00
2002.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2003.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2004.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2005.	prosinac	4,50	3,50	7,50 ^c	–	–	8,50 ^c	15,00	15,00
2006.	prosinac	4,50	3,50	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2007.	prosinac	9,00 ^d	4,06	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2008.	prosinac	9,00	6,00	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2009.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2010.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2011.	prosinac	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
2012.	prosinac	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
2013.	prosinac	7,00	–	5,00 ^e	–	–	6,00 ^e	12,00 ^e	12,00
2014.	lipanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	srpanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	kolovoz	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	rujan	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	listopad	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	studenj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	prosinac	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
2015.	siječanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	veljača	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	ožujak	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	travanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	svibanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00

^a Vagani prosjek vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama HNB-a u izvještajnom mjesecu. ^b Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima. ^c Od 14. prosinca 2005. ^d Od 31. prosinca 2007. ^e Od 7. prosinca 2013.

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i naplaćuje kamate na plasmane iz primarne emisije i na sva druga potraživanja.

Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukama Savjeta Hrvatske narodne banke na godišnjoj razini. Iznimno, od lipnja 1995. godine Hrvatska narodna banka na lombardne kredite obračunavala je i naplaćivala kamate po stopi koja je za 1,5 postotnih bodova bila veća od vagane prosječne kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, koji su služili kao zalag za lombardne kredite, onda kada je ta vagana prosječna kamatna stopa bila veća od 16,5%. U skladu s tim u tablici se od lipnja 1995. godine do kolovoza 1996. godine iskazuje vagana prosječna kamatna stopa na lombardne kredite.

Vremenske serije iskazane u tablici sadržavaju određene lomove zbog izmjena instrumentarija Hrvatske narodne banke.

U stupcu 4 prikazani su vagani prosjeci vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama Hrvatske narodne banke u izvještajnom mjesecu.

Podaci iskazani u stupcu 7 do rujna 1994. godine odnose se na kamatne stope na posebne kredite za isplate štednih uloga i za plaćanja s tekućih računa građana, a od listopada 1994. godine do

rujna 1997. godine na kamatne stope na dnevne kredite za štedne uloge i tekuće račune građana u kunama. Za razliku od posebnih kredita, dnevni se krediti vraćaju istoga dana. Od listopada 1997. godine taj instrument zamjenjuje se dnevnim kreditom za premošćivanje tekuće nelikvidnosti do visine nominalne vrijednosti blagajničkih zapisa HNB-a založenih u tu svrhu, od prosinca 1998. godine do travnja 1999. godine inkorporira se u lombardni kredit, s diferenciranom kamatnom stopom za njegovo korištenje tijekom jednog dana.

Podaci iskazani u stupcu 8 odnose se za razdoblje do prosinca 1994. godine na kamatne stope na inicijalne kredite za premošćivanje nelikvidnosti, od 18. ožujka 1998. na kamatnu stopu na kredit za premošćivanje nelikvidnosti bankama nad kojima je pokrenut postupak za ocjenu mogućnosti i ekonomske opravdanosti sanacije i restrukturiranja banke, a od veljače 1999. godine na kamatnu stopu na kratkoročni kredit za likvidnost. Od prosinca 1999. godine ta se kamatna stopa odnosi na kratkoročne kredite za likvidnost korištene s rokom dužim od 3 mjeseca te se određuje kao kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 1 postotni bod. Za korištenje kratkoročnoga kredita za likvidnost s rokom do 3 mjeseca primjenjuje se kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 0,5 postotnih bodova.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na sredstva izdvojene obvezne pričuve ^a	Kamatne stope na upisane obvezne blag. zapise HNB-a	Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a s rokom dospeljeća ^a				Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti s rokom dospeljeća					Kamatne stope na prekonoćne depozite kod HNB-a
				Od 7 dana	Od 35 dana	Od 70 dana	Od 105 dana	Od 35 dana	Od 63 dana	Od 91 dana	Od 182 dana	Od 364 dana	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001.	prosinac	2,00	–	–	3,36	4,26	4,85	–	2,62	3,06	–	–	–
2002.	prosinac	1,75	–	–	2,08	–	–	2,30	2,68	–	–	–	–
2003.	prosinac	1,25	0,50	–	–	–	–	1,75	1,48	–	–	–	–
2004.	prosinac	1,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2005.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2006.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2007.	prosinac	0,75	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2008.	prosinac	0,75	0,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2009.	prosinac	0,75	0,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2010.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2011.	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
2012.	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
2013.	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
2014.	lipanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	srpanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	kolovoz	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	rujan	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	listopad	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	studenj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
2015.	siječanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	veljača	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	ožujak	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	travanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	svibanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00

^a Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i plaća kamate na sredstva deponirana kod Hrvatske narodne banke te na izdane vrijednosne papire.

Kamatne stope Hrvatske narodne banke na sredstva izdvojene obvezne pričuve utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke. Do travnja 2005. godine izdvojena sredstva obvezne pričuve obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na posebnom računu obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke te sredstva koja se, u svrhu održavanja prosječnoga dnevnog stanja obvezne pričuve, izdvajaju na račune za namiru banaka i na poseban račun u Hrvatskoj narodnoj banci za namiru neto pozicije iz Nacionalnoga klirinškog sustava, a od travnja 2005. godine obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu (stupac 3).

Kamatne stope na obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

Kamatna stopa na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke formira se na aukcijama blagajničkih zapisa. U stupcima 5, 6 i 7 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke. Od studenoga 1994. godine do siječnja 2001. godine iskazane su kamatne stope na dragovoljno upisane

blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s rokom dospeljeća od 91 dana (stupac 7) odnosno 182 dana (stupac 8).

Od travnja 1998. godine u stupcima od 9 do 13 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa u stranoj valuti. Blagajnički zapisi upisuju se u eurima i američkim dolarima (do prosinca 1998. godine u njemačkim markama i američkim dolarima). Kamatna stopa izračunata je kao vagani prosjek upisanih iznosa tih dviju valuta.

U stupcu 14 iskazuje se kamatna stopa na prekonoćni depozit kod Hrvatske narodne banke.

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka • U tablici se iskazuju osnovni podaci o mjesečnim prosjecima dnevnih stanja obveznih pričuva banaka kod Hrvatske narodne banke u kunama i u stranoj valuti. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazana je ukupna vagana prosječna stopa obvezne pričuve kao postotni udio ukupno obračunate obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti (stupac 4) u osnovici za obračun obvezne pričuve.

Obračunata obvezna pričuva (stupac 4) jest propisani iznos sredstava koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na svojim računima za namiru i u blagajnama, odnosno na računima likvidnih deviznih potraživanja (koja uključuju efektivni strani novac i čekove u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Vagana prosječna stopa obvezne pričuve	Obračunata obvezna pričuva			Ostali obvezni depoziti kod HNB-a	Izdvojena obvezna pričuva		Prosječna stopa remuneracije na kunska imobilizirana sredstva	Prosječna stopa remuneracije na devizna izdvojena sredstva
			Ukupno	U kunama	U stranoj valuti		U kunama	U stranoj valuti		
1	2	3	4 = 5 + 6	5	6	7	8	9	10	11
2001.	prosinac	19,67	21.187,1	8.691,5	12.495,5	–	6.287,8	5.950,0	1,97	2,73
2002.	prosinac	19,00	25.985,1	11.447,1	14.538,0	–	8.156,7	7.139,9	1,72	2,16
2003.	prosinac	19,00	31.009,4	18.023,8	12.985,6	109,4	12.459,8	6.850,2	1,17	1,47
2004.	prosinac	18,00	33.615,7	20.040,9	13.574,8	430,1	14.664,1	10.171,3	1,22	1,36
2005.	prosinac	18,00	37.424,5	24.997,9	12.426,6	3.940,2	17.497,7	9.271,4	0,52	0,92
2006.	prosinac	17,00	40.736,4	28.966,1	11.770,4	7.332,5	20.257,0	8.780,9	0,52	1,06
2007.	prosinac	17,00	44.465,9	31.809,1	12.656,8	6.641,1	22.266,4	9.203,5	0,53	1,29
2008.	prosinac	14,87	41.474,4	29.179,7	12.294,7	461,9	20.425,8	8.807,0	0,52	0,81
2009.	prosinac	14,00	40.423,5	33.693,7	6.729,8	30,9	23.585,6	4.898,0	0,52	–
2010.	prosinac	13,00	38.990,6	32.374,8	6.615,8	–	22.662,4	4.736,7	0,52	–
2011.	prosinac	14,00	44.443,2	36.936,6	7.506,7	–	25.654,6	5.437,9	–	–
2012.	prosinac	13,50	42.272,1	35.107,8	7.164,3	–	24.575,4	5.120,7	–	–
2013.	prosinac	12,48	39.283,2	32.733,2	6.550,0	2.655,2	22.913,3	4.605,3	–	–
2014.	lipanj	12,00	37.388,1	31.159,7	6.228,4	3.349,6	21.811,8	4.397,9	–	–
	srpanj	12,00	37.324,0	31.135,6	6.188,4	3.424,0	21.794,9	4.367,1	–	–
	kolovoz	12,00	37.080,6	30.940,2	6.140,4	3.634,0	21.658,7	4.316,3	–	–
	rujan	12,00	37.393,9	31.214,2	6.179,8	3.381,1	21.850,9	4.321,3	–	–
	listopad	12,00	37.828,2	31.592,2	6.236,0	3.493,2	22.115,7	4.346,2	–	–
	studenj	12,00	37.816,0	31.568,6	6.247,3	3.545,7	22.098,4	3.969,3	–	–
	prosinac	12,00	37.589,8	31.351,3	6.238,5	3.568,0	21.945,9	3.743,1	–	–
2015.	siječanj	12,00	37.488,3	31.259,6	6.228,6	3.164,1	21.881,7	3.737,2	–	–
	veljača	12,00	37.514,0	31.246,7	6.267,2	2.960,5	21.872,7	3.760,3	–	–
	ožujak	12,00	37.578,0	31.253,8	6.324,1	2.815,7	21.877,7	3.794,5	–	–
	travanj	12,00	37.455,7	31.177,4	6.278,3	2.762,4	21.824,2	3.767,0	–	–
	svibanj	12,00	37.307,2	31.089,6	6.217,6	3.100,8	21.762,7	3.730,6	–	–

inozemnih banaka i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke u stranoj valuti).

U stupcu 5 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u kunama. Od siječnja 1995. godine do prosinca 2000. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, dok je do prosinca 1994. godine obuhvaćao dva instrumenta: obveznu pričuvenu i zahtjev za održavanje minimalne likvidnosti banaka (osim u dijelu u kojem su banke tom zahtjevu udovoljavale dragovoljnim upisom blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke). U prosincu 2000. obavljena je unifikacija obvezne pričuvene u kunama i u stranoj valuti. U tom smislu unificirani su stopa obvezne pričuvene, obračunska razdoblja te rokovi izdvajanja i održavanja obvezne pričuvene, kao i postotak minimalnog izdvajanja obvezne pričuvene kod Hrvatske narodne banke. Od rujna 2001. godine stupac 5 obuhvaća i dio obvezne pričuvene u stranoj valuti koji se izdvaja/održava u kunama.

U stupcu 6 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuvene u stranoj valuti, tj. propisani iznos sredstava koje su banke dužne izdvojiti na devizne račune Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na računima likvidnih potraživanja. Do studenoga 2000. godine osnovicu za obračun čini prosječno stanje devizne štednje kućanstava s preostalim rokom dospijeca do tri mjeseca, a od prosinca 2000. godine osnovica se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim

papirima u stranoj valuti (osim vlasničkih vrijednosnih papira banke). Od studenoga 2001. godine osnovica uključuje i hibridne i podređene instrumente.

U stupcu 7 iskazuje se ukupan iznos ostalih obveznih depozita kod Hrvatske narodne banke koji obuhvaća obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke koristile za održavanje propisane minimalne likvidnosti, posebnu obveznu pričuvenu do srpnja 1995. godine te od ožujka 2006. do veljače 2009. posebnu obveznu pričuvenu na obveze po izdanim vrijednosnim papirima, obveznu pričuvenu na devizne depozite, devizne kredite inozemnih banaka i garancije za takve kredite te graničnu obveznu pričuvenu (od kolovoza 2004. do listopada 2008.).

U stupcu 8 iskazuje se dio ukupne obračunate obvezne pričuvene u kunama koji su banke izdvojile na račun obvezne pričuvene kod Hrvatske narodne banke (do prosinca 1994. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuvene, a od siječnja 1995. godine utvrđuje se minimalni postotak obračunate obvezne pričuvene koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuvene kod Hrvatske narodne banke). Od travnja 2005. godine postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuvene je fiksni i iznosi 70%.

U stupcu 9 iskazuje se dio ukupno obračunate obvezne pričuvene u stranoj valuti koji su banke izdvojile na devizne račune Hrvatske narodne banke. Postotak izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuvene obračunatog na osnovi deviznih sredstava

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Slobodna novčana sredstva		Stopa primarne likvidnosti	Korišteni sekundarni izvori likvidnosti	Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	Trezorski zapisi MF-a u kunama
		U kunama	U stranoj valuti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2001.	prosinac	794,4	17.247,4	3,23	2,6	2.656,2	2.630,8	3.360,9
2002.	prosinac	1.225,0	10.398,0	3,53	0,6	4.965,5	1.273,9	4.279,5
2003.	prosinac	451,6	20.561,4	0,98	501,6	–	4.316,0	3.073,2
2004.	prosinac	1.495,5	26.126,1	2,64	0,0	–	–	4.581,7
2005.	prosinac	672,5	20.493,4	0,96	0,2	–	–	4.163,3
2006.	prosinac	840,8	20.239,1	0,83	–	–	–	5.993,7
2007.	prosinac	1.161,5	30.412,6	1,03	330,4	–	–	4.449,4
2008.	prosinac	1.168,7	28.101,4	1,03	289,1	–	–	6.171,2
2009.	prosinac	880,0	24.885,6	0,91	–	–	–	4.776,6
2010.	prosinac	407,1	30.511,9	0,42	–	–	–	5.705,9
2011.	prosinac	333,0	15.693,8	0,32	97,3	–	–	8.157,7
2012.	prosinac	612,4	5.113,4	0,61	–	–	–	8.010,0
2013.	prosinac	5.390,9	4.944,6	5,14	2,3	–	–	12.495,7
2014.	lipanj	6.748,9	5.742,6	6,49	–	–	–	14.214,4
	srpanj	5.333,0	6.931,0	5,09	–	–	–	14.492,4
	kolovoz	4.419,8	8.174,2	4,24	–	–	–	14.618,7
	rujan	4.553,9	8.891,0	4,31	–	–	–	14.519,7
	listopad	5.074,8	9.183,0	4,73	–	–	–	14.541,9
	studenj	5.643,8	8.460,8	5,28	–	–	–	14.724,5
	prosinac	5.970,3	7.473,8	5,67	–	–	–	14.588,2
2015.	siječanj	6.143,9	7.220,2	5,86	–	–	–	14.382,8
	veljača	5.157,4	6.951,6	4,97	–	–	–	13.794,1
	ožujak	7.451,8	6.586,9	7,28	–	–	–	13.129,3
	travanj	8.643,9	6.085,0	8,40	–	–	–	13.109,4
	svibanj	7.601,3	5.713,6	7,33	–	–	–	13.279,8

nerezidenata i deviznih sredstava primljenih od pravnih osoba u posebnom odnosu prema banci iznosi 100%, a postotak izdvajanja preostalog deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 60%.

U stupcu 10 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije svih oblika kunskih imobiliziranih sredstava, koja uključuju obračunatu obveznu priču i ostale obvezne depozite kod HNB-a. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu.

U stupcu 11 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije na izdvojena sredstva u stranoj valuti, uključujući sredstva granične obvezne pričuve (od kolovoza 2004. do listopada 2008.). Od studenoga 2009. Hrvatska narodna banka na sredstva izdvojenoga deviznog dijela obvezne pričuve ne plaća naknadu.

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka • U tablici se iskazuju mjesečni prosjeci dnevnih stanja nekih indikatora likvidnosti banaka. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazuju se slobodna novčana sredstva u kunama, definirana kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru i u blagajni (do listopada 2008.), a od studenoga 2008. kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru u razdoblju održavanja kunskog dijela obvezne priču i minimalno potrebnog prosjeka na računu za namiru prema obračunu kunskog dijela obvezne priču.

U stupcu 4 iskazuju se slobodna novčana sredstva u stranoj valuti, definirana kao sredstva za održavanje obvezne priču u stranoj valuti (efektivni strani novac i čekovi u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih

inozemnih banaka i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u stranoj valuti) umanjena za minimalno potrebno stanje tih sredstava u istom razdoblju.

U stupcu 5 iskazuje se stopa primarne likvidnosti kao postotni udio mjesečnog prosjeka dnevnih stanja slobodnih novčanih sredstava u kunama (stupac 3) u mjesečnom prosjeku dnevnih stanja depozita koji čine osnovicu za obračun obvezne priču.

U stupcu 6 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja korištenih sekundarnih izvora likvidnosti. Sekundarni izvori likvidnosti obuhvaćaju: lombardne kredite (od prosinca 1994. godine), kratkoročne kredite za likvidnost (od veljače 1999. godine) te nepodmirene dospjele obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci.

U stupcu 7 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (do prosinca 1994. godine taj je iznos bio umanjeno za dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke služile za održavanje propisane minimalne likvidnosti).

U stupcu 8 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (u eurima i američkim dolarima).

U stupcu 9 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih trezorskih zapisa Ministarstva financija u kunama. Do rujna 2002. iskazuje se diskontirana vrijednost trezorskih zapisa, a od listopada 2002. godine iskazuje se njihova nominalna vrijednost.

G. Financijska tržišta

Tablica G1a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite bez valutne klauzule (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
					III.	IV.		
	Kamatna stopa							Kamatna stopa
1. Kućanstva								
1.1. Prekonočni depoziti	0,25	0,24	0,22	0,20	0,20	0,20	0,20	21.964,4
Od toga: Transakcijski računi	0,20	0,19	0,16	0,13	0,12	0,12	0,12	20.225,8
Od toga: Štedni depoziti	0,68	0,70	0,87	1,03	1,07	1,09	1,11	1.723,2
1.2. Oročeni depoziti	3,75	3,43	2,89	2,43	2,37	2,33	2,31	2.020,1
1.2.1. Do 3 mjeseca	3,17	2,39	2,12	1,66	1,69	1,59	1,61	601,2
1.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,76	3,53	2,84	2,43	2,30	2,26	2,25	366,8
1.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,06	3,91	3,25	2,68	2,63	2,63	2,59	640,0
1.2.4. Od 1 do 2 godine	4,42	4,43	3,64	3,13	3,01	3,01	2,84	302,7
1.2.5. Više od 2 godine	4,78	4,32	3,82	3,14	3,00	3,34	3,35	109,4
1.3. Depoziti u otkaznom roku	2,86	–	–	–	–	–	–	–
1.3.1. Do 3 mjeseca	2,86	–	–	–	–	–	–	–
1.3.2. Više od 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Nefinancijska društva								
2.1. Prekonočni depoziti	0,64	0,60	0,43	0,32	0,28	0,27	0,26	19.328,9
Od toga: Transakcijski računi	0,59	0,56	0,39	0,31	0,27	0,25	0,24	18.947,1
Od toga: Štedni depoziti	2,46	2,21	1,40	1,00	1,25	1,13	0,99	381,7
2.2. Oročeni depoziti	3,03	2,68	1,77	1,84	1,37	1,45	1,10	1.017,9
2.2.1. Do 3 mjeseca	2,79	2,05	1,17	1,08	0,98	0,92	0,80	736,9
2.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	4,91	3,63	2,37	1,73	1,75	1,71	1,91	93,9
2.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,98	3,95	3,20	2,25	2,04	2,06	1,86	151,3
2.2.4. Od 1 do 2 godine	2,92	3,88	3,26	3,05	2,22	2,54	2,02	28,0
2.2.5. Više od 2 godine	3,96	4,87	2,13	2,70	2,61	0,86	1,44	7,8
3. Krediti s osnove repo poslova								
	–	0,43	–	0,13	0,12	0,05	0,24	240,1

Tablice skupine G1 • U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa te sume iznosa novih depozitnih poslova kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske depozite bez valutne klauzule, za kunske depozite s valutnom klauzulom i za devizne depozite. U tablicama od G1a do G1c navodi se daljnja podjela na depozite kućanstava i nefinancijskih društava, podjela po instrumentima, podjela po ročnosti i podjela prema valuti indeksacije odnosno prema valutama, ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici.

Načelno, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod depozita jesu iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca (novi poslovi), dok su kod prekonočnih depozita osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja na kraju izvještajnog mjeseca.

Novi poslovi su novoprimljeni depoziti u izvještajnom mjesecu, a definiraju se kao svaki novi ugovor između klijenta i izvještajne institucije. To znači da obuhvaćaju sve financijske ugovore kojima se prvi put utvrđuju kamatne stope na depozite i sve ponovne sporazume o uvjetima postojećih ugovora o depozitima.

Kod pregovaranja o novim uvjetima već postojećih ugovora bitno je aktivno sudjelovanje klijenta u pregovorima, dok se sve automatske promjene uvjeta ugovora od strane izvještajne institucije ne smatraju novim poslovima.

Kunski i devizni depoziti koji služe kao polog za odobravanje kredita obuhvaćeni su podacima u tablici.

Kratkoročni depoziti jesu depoziti s izvornim dospeljem do

i uključujući jednu godinu, a dugoročni depoziti jesu depoziti s izvornim dospeljem dužim od jedne godine.

Prekonočni depoziti dijele se na transakcijske račune i na štedne depozite. Transakcijski račun jest račun preko kojeg vlasnik računa u izvještajnoj instituciji plaća svoje obveze i preko kojeg naplaćuje svoja potraživanja.

Izvještajna institucija koristi se ovim instrumentom samo za prikaz novčanih sredstava na računima s potražnim stanjem. Transakcijski račun jest račun otvoren kod izvještajne institucije na temelju ugovora o otvaranju takvog računa. U ovu poziciju uključuju se i ograničeni depoziti, tj. razni privremeni (ograničeni) depoziti koji mogu biti s određenom svrhom preneseni s tekućih računa i žiroračuna (primjerice sredstva izdvojena po nalogu suda, sredstva za plaćanja u inozemstvo, sredstva za kupnju deviza te kupnju vrijednosnih papira, depoziti na osnovi brokerskih poslova i skrbništva, pokrića za akreditive i slično). Štedni depoziti jesu depoziti koji nemaju unaprijed utvrđeni datum dospelja ili otkazni rok te na čiji teret deponent ne može davati platne naloge bezgotovinskoga platnog prometa. Takvi računi namijenjeni su prije svega štednji.

Oročeni depoziti jesu depoziti čije se upotrebe deponent odriče na određeno dogovoreno vrijeme. Sredstva oročenih depozita ne mogu se koristiti za plaćanja. Ovi depoziti uključuju i oročene depozite s ugovorenim otkaznim rokom kod kojih zahtjev za raspolaganje sredstvima nije još podnesen.

Depoziti u otkaznom roku jesu štedni depoziti i oročeni

Tablica G1b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite s valutnom klauzulom (novi poslovi)

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
					III.	IV.	Kamatna stopa	Iznos
					Kamatna stopa			
1. Kućanstva								
1.1. Prekonočni depoziti	3,22	3,20	3,21	3,36	2,14	2,16	2,34	2,9
Od toga: Transakcijski računi	1,80	2,02	3,96	2,84	2,84	2,00	2,00	0,0
Od toga: Štedni depoziti	3,22	3,21	3,21	3,36	2,13	2,16	2,34	2,9
1.2. Oročeni depoziti	3,19	2,87	3,48	2,52	2,71	2,41	3,36	52,5
1.2.1. Do 3 mjeseca	2,18	1,75	1,34	0,92	1,49	1,14	1,28	2,1
1.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,01	1,90	1,74	1,84	1,45	2,02	1,88	0,4
1.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,27	4,85	4,81	1,68	2,32	1,13	2,18	0,8
1.2.4. Od 1 do 2 godine	4,43	3,74	4,03	2,58	2,56	2,60	4,24	17,5
1.2.5. Više od 2 godine	3,18	3,08	3,55	2,99	2,91	2,81	3,06	31,6
Od toga: uz euro	3,27	3,03	3,61	2,69	2,71	2,41	3,36	52,5
Kratkoročno	2,94	2,57	3,72	1,66	1,60	1,15	1,58	3,3
Dugoročno	3,31	3,14	3,59	2,97	2,88	2,79	3,48	49,1
Od toga: uz američki dolar	1,88	1,51	1,10	0,79	–	–	–	–
Kratkoročno	1,88	1,51	1,10	0,79	–	–	–	–
Dugoročno	0,00	–	–	–	–	–	–	–
1.3. Depoziti u otkaznom roku	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.1. Do 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.2. Više od 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Nefinancijska društva								
2.1. Prekonočni depoziti	0,47	0,80	1,05	0,98	0,86	0,88	0,56	44,7
Od toga: Transakcijski računi	1,00	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: Štedni depoziti	0,47	0,80	1,05	0,98	0,86	0,88	0,56	44,7
2.2. Oročeni depoziti	3,54	4,76	3,23	3,65	2,06	1,50	1,74	5,9
2.2.1. Do 3 mjeseca	2,79	3,64	2,01	1,09	–	1,55	–	–
2.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	1,46	5,96	1,34	1,94	0,75	1,39	–	–
2.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,94	3,48	3,36	1,80	1,90	1,99	1,85	3,9
2.2.4. Od 1 do 2 godine	2,41	4,73	2,79	1,95	2,31	0,02	3,30	0,0
2.2.5. Više od 2 godine	4,24	2,40	1,37	4,12	0,10	2,90	1,51	2,0
Od toga: uz euro	3,55	4,76	3,23	3,65	2,06	1,50	1,74	5,9
Kratkoročno	3,18	4,79	3,26	1,85	1,59	1,82	1,85	3,9
Dugoročno	3,72	4,64	2,53	4,11	2,14	0,91	1,51	2,0
Od toga: uz američki dolar	1,15	4,00	3,80	3,00	–	–	–	–
Kratkoročno	1,15	4,00	3,80	3,00	–	–	–	–
Dugoročno	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–

depoziti kod kojih je podnesen zahtjev za raspolaganje sredstvima.

Kreditni na osnovi repo poslova protustavka su novčanih sredstava primljenih u zamjenu za vrijednosne papire koje su

izvještajne institucije prodale po određenoj cijeni uz čvrstu obvezu ponovne kupnje istih (ili sličnih) vrijednosnih papira po fiksnom cijeni na određeni datum u budućnosti.

Tablica G1c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite (novi poslovi)

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
					III.	IV.		
		Kamatna stopa						Kamatna stopa
1. Kućanstva								
1.1. Prekonočni depoziti	0,20	0,19	0,18	0,16	0,16	0,16	0,16	20.323,7
Od toga: Transakcijski računi	0,31	0,27	0,23	0,14	0,12	0,11	0,11	8.662,7
Od toga: Štedni depoziti	0,19	0,18	0,18	0,18	0,18	0,19	0,19	11.661,0
1.2. Oročeni depoziti	3,25	3,16	2,52	2,10	1,90	1,87	1,79	7.060,4
1.2.1. Do 3 mjeseca	2,37	2,07	1,62	1,20	1,09	1,14	1,13	1.028,6
1.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,84	2,72	2,14	1,63	1,55	1,40	1,34	912,7
1.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,39	3,30	2,52	2,00	1,87	1,86	1,75	2.573,1
1.2.4. Od 1 do 2 godine	3,95	3,80	2,99	2,61	2,30	2,29	2,16	1.779,2
1.2.5. Više od 2 godine	4,01	4,18	3,24	2,63	2,48	2,43	2,45	766,8
Od toga: u eurima	3,32	3,21	2,58	2,13	1,92	1,91	1,82	6.325,2
Kratkoročno	3,12	3,01	2,31	1,78	1,65	1,65	1,54	3.970,5
Dugoročno	4,07	3,98	3,11	2,65	2,40	2,36	2,29	2.354,7
Od toga: u američkim dolarima	2,95	2,70	2,29	1,94	1,89	1,74	1,71	535,5
Kratkoročno	2,75	2,52	2,02	1,73	1,81	1,49	1,62	390,6
Dugoročno	3,56	3,47	2,93	2,39	2,08	2,28	1,94	144,9
1.3. Depoziti u otkaznom roku	2,92	–	–	–	–	–	–	–
1.3.1. Do 3 mjeseca	2,92	–	–	–	–	–	–	–
1.3.2. Više od 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Nefinancijska društva								
2.1. Prekonočni depoziti	0,38	0,35	0,25	0,08	0,07	0,07	0,07	8.293,5
Od toga: Transakcijski računi	0,42	0,31	0,23	0,09	0,07	0,08	0,08	6.756,8
Od toga: Štedni depoziti	0,27	0,54	0,33	0,06	0,04	0,04	0,04	1.536,7
2.2. Oročeni depoziti	2,32	1,74	1,41	1,39	1,04	1,01	0,86	1.891,4
2.2.1. Do 3 mjeseca	2,07	1,09	0,86	0,76	0,67	0,69	0,58	1.393,0
2.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,50	3,09	2,21	1,74	1,67	1,50	1,31	151,4
2.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,18	3,66	2,91	1,76	1,99	1,82	1,70	194,9
2.2.4. Od 1 do 2 godine	4,56	3,52	3,39	2,84	3,35	2,34	2,19	124,8
2.2.5. Više od 2 godine	3,19	4,41	3,04	1,70	1,29	0,50	0,32	27,3
Od toga: u eurima	2,56	2,09	1,55	1,44	1,06	1,00	0,88	1.694,3
Kratkoročno	2,50	1,95	1,51	1,24	0,97	0,88	0,79	1.546,7
Dugoročno	4,53	4,70	3,72	2,80	2,96	2,39	1,86	147,6
Od toga: u američkim dolarima	1,37	0,77	0,65	0,56	0,87	0,40	0,55	185,2
Kratkoročno	1,37	0,60	0,58	0,56	0,87	0,37	0,52	181,2
Dugoročno	2,82	2,51	2,39	–	1,80	1,21	1,95	4,0
3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–

Tablica G2a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima bez valutne klauzule (novi poslovi)

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
	III.		IV.					
					Kamatna stopa		Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	10,71	10,63	10,20	9,49	9,53	9,52	9,50	11.519,1
Od toga: Revolving krediti	9,51	10,55	10,46	9,98	10,00	8,87	8,83	40,0
Od toga: Prekoračenja po transakcijskom računu	11,51	11,44	11,36	10,53	10,57	10,56	10,55	7.201,8
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	10,42	10,08	9,67	9,08	9,08	9,06	9,04	3.640,3
Od toga: Obrtnici	10,23	10,43	10,32	9,95	9,91	9,71	9,66	304,7
2. Potrošački krediti	6,22	5,90	6,26	7,11	6,77	6,70	6,64	24,5
2.1. Kratkoročno	5,08	3,08	3,17	6,97	6,83	6,92	6,78	1,5
2.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,08	3,08	3,17	6,97	6,83	6,92	6,78	1,5
2.2. Dugoročno	6,43	6,92	7,14	7,12	6,76	6,68	6,63	23,0
2.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	6,49	6,90	6,07	7,19	7,11	6,90	7,07	3,9
2.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	6,00	7,39	7,70	7,09	6,68	6,64	6,54	19,0
3. Stambeni krediti	5,34	5,74	5,81	5,27	5,18	5,20	5,23	125,7
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,25	5,70	5,83	5,30	5,15	5,14	5,19	98,9
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 5 godina	6,43	7,99	5,42	5,50	4,59	0,00	–	0,0
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	6,82	7,13	5,27	5,28	5,02	5,10	5,65	8,7
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	5,90	5,64	5,86	5,12	5,44	5,51	5,21	18,1
4. Za ostale namjene	7,91	9,01	9,00	8,64	8,76	8,85	8,79	871,7
4.1. Kratkoročno	6,28	7,34	7,98	7,99	8,08	8,31	8,76	60,6
4.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	6,28	7,34	7,98	7,99	8,08	8,31	8,76	60,6
4.2. Dugoročno	8,40	9,15	9,11	8,75	8,83	8,90	8,79	811,1
4.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	8,42	9,15	8,85	8,40	8,47	8,64	8,62	246,2
4.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	7,80	9,07	9,35	9,06	9,01	9,01	8,87	565,0
Od toga: Obrtnici	6,43	7,69	7,64	6,92	6,97	6,80	6,98	46,1

Tablice skupine G2 • U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija sa kućanstvima u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite bez valutne klauzule, za kunske kredite s valutnom klauzulom i za devizne kredite. U tablicama od G2a do G2c navodi se daljnja podjela na kredite kućanstvima prema instrumentima, prema izvornom dospjeću, prema razdoblju početnog fiksiranja kamatne stope i prema valuti indeksacije (uz euro i uz švicarski franak) odnosno prema valutama (euro i švicarski franak), ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici.

Na pojedinim mjestima u tablicama, u sklopu kredita kućanstvima, kao stavke “od toga” iskazuju se krediti dani obrtnicima.

Načelno, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kredita jesu iznosi kredita odobreni tijekom izvještajnog mjeseca (novi poslovi), dok su kod revolving kredita, prekoračenja po transakcijskim računima i kredita kod kreditnih kartica osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja na kraju izvještajnog mjeseca. Obuhvaćeni su samo krediti razvrstani u rizičnu skupinu A.

Novi poslovi jesu novoodobreni krediti u izvještajnom mjesecu, a definiraju se kao svaki novi ugovor između klijenta i izvještajne institucije. To znači da obuhvaćaju sve financijske ugovore koji prvi put utvrđuju kamatne stope na kredite i sve novodefinirane uvjete postojećih ugovora. Kod pregovaranja o novim uvjetima već postojećih ugovora bitno je aktivno sudjelovanje

klijenta u pregovorima, dok se sve automatske promjene uvjeta ugovora od strane izvještajne institucije ne smatraju novim poslovima.

Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope razdoblje je koje je definirano kao unaprijed određeno razdoblje na početku ugovora tijekom kojeg se vrijednost kamatne stope ne može promijeniti.

Kratkoročni krediti jesu krediti s izvornim dospjećem do i uključujući jednu godinu, a dugoročni krediti jesu krediti s izvornim dospjećem duljim od jedne godine.

Revolving krediti uključuju kredite koji zadovoljavaju sljedeće uvjete: ne postoji obveza redovite otplate kredita, klijent se može koristiti sredstvima ili ih povući do ugovorenog limita bez prethodne obavijesti izvještajnoj instituciji, iznos raspoloživoga kredita može se povećavati ili smanjivati ovisno o povlačenju i otplati sredstava, kreditom se može koristiti u više navrata. Ova stavka ne uključuje revolving kredite odobrene preko kreditnih kartica i prekoračenja po transakcijskim računima.

Prekoračenja po transakcijskim računima odnose se na potraživanja s osnove iskorištenih prekoračenja po transakcijskim računima protustranaka.

Osim navedenih, u tablici su posebno iskazani i krediti po kreditnim karticama s naplatom kamata, koji uključuju i kredite po kreditnim karticama uz jamstvo kartičarske kuće.

Potraživanja s osnove kartica s odgodom plaćanja nisu iskazana kao zasebna stavka, već se prikazuju unutar stavke

Tablica G2b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.				2015. V.
					III.	IV.			
		Kamatna stopa						Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	10,91	9,39	8,30	7,48	7,36	7,27	7,35	21,1	
Od toga: Revolving krediti	10,91	9,39	8,30	7,48	7,36	7,27	7,35	21,1	
Od toga: Prekoračenja po transakcijskom računu	11,26	–	–	–	–	–	–	–	
Od toga: uz euro	11,26	–	–	–	–	–	–	–	
Kratkoročno	11,26	–	–	–	–	–	–	–	
Dugoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	12,68	–	–	–	–	–	–	–	
Od toga: uz euro	12,68	–	–	–	–	–	–	–	
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	
Dugoročno	12,68	–	–	–	–	–	–	–	
Od toga: Obrtnici	10,95	9,39	8,31	7,38	7,36	7,27	7,35	20,6	
2. Potrošački krediti	7,06	7,07	7,03	7,90	7,42	7,97	7,29	0,7	
2.1. Kratkoročno	10,99	6,19	7,01	10,29	6,51	9,04	10,29	0,0	
2.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	10,99	6,19	7,01	10,29	6,51	9,04	10,29	0,0	
2.2. Dugoročno	7,06	7,09	7,03	7,80	7,42	7,96	7,09	0,7	
2.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	7,08	6,93	6,94	7,25	7,05	7,46	6,71	0,6	
2.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	7,01	9,13	7,08	8,25	8,71	9,04	9,53	0,1	
Od toga: uz euro	7,18	7,08	7,06	7,90	7,42	7,97	7,29	0,7	
Kratkoročno	10,99	6,19	7,01	10,29	6,51	9,04	10,29	0,0	
Dugoročno	7,17	7,10	7,06	7,80	7,42	7,96	7,09	0,7	
Od toga: uz švicarski franak	6,83	6,89	6,75	–	–	–	–	–	
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	
Dugoročno	6,83	6,89	6,75	–	–	–	–	–	
3. Stambeni krediti	5,63	5,22	5,12	5,13	5,01	5,02	4,97	267,5	
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,80	5,16	5,16	5,27	5,04	5,09	5,04	208,2	
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 5 godina	5,49	5,28	5,37	5,16	5,15	5,14	4,17	1,4	
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	4,78	4,58	4,40	4,74	4,59	4,86	4,84	20,6	
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	5,12	5,74	5,10	4,80	4,79	4,73	4,70	37,3	
Od toga: uz euro	5,66	5,42	5,32	5,22	5,09	5,08	5,07	252,3	
Kratkoročno	5,50	5,39	5,54	5,36	4,97	5,11	5,20	23,4	
Dugoročno	5,68	5,43	5,29	5,20	5,11	5,08	5,06	228,9	
Od toga: uz švicarski franak	5,53	3,50	2,30	3,60	2,93	3,38	3,28	15,2	
Kratkoročno	–	–	–	–	–	0,75	–	–	
Dugoročno	5,53	3,50	2,30	3,60	2,93	3,49	3,28	15,2	
4. Za ostale namjene	8,65	8,40	6,86	7,53	7,64	7,69	7,86	522,5	
4.1. Kratkoročno	8,50	8,03	6,42	6,44	6,51	6,25	6,82	28,5	
4.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	8,50	8,03	6,42	6,44	6,51	6,25	6,82	28,5	
4.2. Dugoročno	8,67	8,45	6,90	7,65	7,71	7,79	7,92	494,0	
4.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	8,66	8,44	8,04	7,94	8,04	8,11	8,15	339,7	
4.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	8,72	8,49	6,21	7,12	7,07	7,19	7,42	154,3	
Od toga: uz euro	8,68	8,41	6,88	7,54	7,65	7,70	7,87	520,5	
Kratkoročno	8,55	8,07	6,47	6,45	6,51	6,18	6,82	28,5	
Dugoročno	8,69	8,46	6,92	7,67	7,72	7,80	7,93	492,0	
Od toga: Obrtnici	7,32	7,36	6,58	5,98	6,02	6,53	6,43	50,1	

Tablica G2c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite kućanstvima (novi poslovi)
 vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
					III.	IV.	Kamatna stopa	Iznos
					Kamatna stopa			
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	0,29	0,53	0,55	0,49	0,40	0,42	0,53	35,3
Od toga: Revolving krediti	8,78	7,35	7,68	7,47	7,47	7,40	9,76	1,5
Od toga: Prekoračenja po transakcijskom računu	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	0,3
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,6
Od toga: Obrtnici	3,83	5,40	5,35	5,14	4,98	4,87	6,65	2,3
2. Potrošački krediti	7,98	–	–	–	–	–	–	–
2.1. Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	–	–	–	–	–	–	–	–
2.2. Dugoročno	7,98	–	–	–	–	–	–	–
2.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	7,98	–	–	–	–	–	–	–
2.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Stambeni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	–	–	–	–	–	–	–	–
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Za ostale namjene	6,82	–	6,64	5,42	6,22	6,03	6,36	9,0
4.1. Kratkoročno	5,85	–	6,59	6,27	6,26	6,23	6,24	8,4
4.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,85	–	6,59	6,27	6,26	6,23	6,24	8,4
4.2. Dugoročno	9,95	–	6,69	5,24	5,92	4,50	7,98	0,6
4.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	–	–	7,43	5,24	6,03	4,50	7,25	0,4
4.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	9,95	–	5,22	–	5,02	–	9,38	0,2
Od toga: Obrtnici	6,82	–	6,81	5,81	6,03	5,00	6,94	2,2

Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama.

Kartica s odgodom plaćanja jest kartica kod koje je komitent dužan, bez plaćanja kamata, podmiriti svoje obveze nakon što o tome dobije obavijest od izvještajne institucije, obično jedanput na mjesec. Potrošački krediti jesu krediti odobreni kućanstvima u osobne svrhe za kupnju robe i usluga.

Stambeni krediti uključuju sve hipotekarne i druge kredite odobrene: za kupnju, izgradnju i dovršenje stana, za kupnju, izgradnju i dovršenje objekata u kojima nema više od četiri stana ili za adaptaciju stana, stambenih objekata ili stambenih zgrada (neovisno o tome jesu li odobreni dužniku pojedincu ili zajednički svim stanarima stambene zgrade). Kreditiranje za kupnju

stambenog prostora obuhvaća kredite osigurane stambenom imovinom koji se koriste za kupnju stambenog prostora i, kad ih je moguće identificirati, druge kredite za kupnju stambenog prostora na osobnoj osnovi ili osigurane drugim tipom imovine.

Krediti za ostale namjene obuhvaćaju sljedeće vrste kredita: prekonoćne kredite, kredite za izvršena plaćanja s osnove garancija i drugih jamstava, obratne repo kredite, udjele u sindiciranim kreditima, financijski najam, kredite za obrazovanje, hipotekarne kredite, kredite za automobile, maržne kredite, lombardne kredite, kredite za obrtna sredstva, kredite za građevinarstvo, kredite za poljoprivredu, kredite za turizam, kredite za investicije, kredite za financiranje izvoza, gotovinske nenamjenske kredite, faktoring i forfaiting te ostale kredite.

Tablica G3a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima bez valutne klauzule (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		2015.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	IV.	V.	
	Kamatna stopa						Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	7,40	7,49	6,82	6,96	7,04	6,86	6,94	2.385,4
Od toga: Revolving krediti i prekoračenja po transakcijskom računu	7,39	7,47	6,78	6,93	6,99	6,84	6,98	2.264,3
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	11,26	11,31	10,95	10,82	10,64	10,68	10,49	63,6
2. Krediti do 2 milijuna kuna	7,83	6,95	6,40	6,27	6,31	6,22	6,26	315,3
2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,94	7,04	6,27	6,29	6,36	6,40	6,39	269,5
2.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	7,18	6,77	7,02	6,25	5,44	5,51	5,44	34,8
2.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	8,02	3,50	6,98	6,97	7,81	7,03	5,89	7,6
2.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	5,10	7,84	5,55	5,02	4,82	5,97	1,3
2.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	5,99	5,08	5,64	2,00	4,07	2,27	4,93	2,0
2.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	4,00	–	6,00	5,64	3,28	0,00	0,1
3. Krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna	7,07	4,52	4,68	3,96	4,12	3,52	4,22	348,4
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,92	4,52	4,58	3,78	3,87	3,43	4,15	320,9
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	8,07	5,53	6,47	5,89	5,47	4,40	4,01	16,0
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	3,03	3,03	–	–	7,03	4,23	6,36	11,5
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	4,07	4,90	–	–	–	–
3.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	6,00	1,00	3,03	4,55	4,86	3,74	–	0,0
3.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	7,55	5,68	4,32	4,12	3,20	2,85	3,72	1.948,2
4.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,74	5,68	4,27	3,99	3,17	2,77	3,59	1.797,4
4.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	6,35	–	–	4,87	3,87	6,36	4,94	18,0
4.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	7,47	–	–	–	3,86	5,54	6,04	82,8
4.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	4,14	50,0
4.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	5,06	–	3,03	10,47	3,00	–	–	–
4.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–

Tablice skupine G3 • U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija s nefinancijskim društvima u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite bez valutne klauzule, za kunske kredite s valutnom klauzulom i za devizne kredite. U tablicama od G3a do G3c navodi se podjela kredita nefinancijskim društvima na revolving kredite, prekoračenja po transakcijskom računu, potraživanja i kredite po kreditnim karticama te podjela prema visini odobrenih kredita: krediti do 2 milijuna kuna, krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna i krediti veći od 7,5 milijuna kuna.

Taj iznos odnosi se na jednu kreditnu transakciju, a ne na

cjelokupno poslovanje između nefinancijskih društava i izvještajnih jedinica. Razlog tome jest odvajanje kredita velikim i malim poduzećima. Bez te podjele krediti velikim poduzećima dominirali bi ponderiranom prosječnom kamatnom stopom. Daljnja podjela odnosi se na izvorno dospijeće i valutu (euro i švicarski franak), odnosno valutu indeksacije (uz euro i švicarski franak) ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici. Vrste kredita, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka, definicija novih poslova te razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope objašnjene su u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G2.

Tablica G3b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		2015.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	IV.	V.	
	Kamatna stopa						Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	8,96	8,30	6,86	6,57	6,60	6,40	6,35	410,6
Od toga: Revolving krediti i prekoračenja po transakcijskom računu	8,96	8,30	6,86	6,57	6,60	6,40	6,35	410,6
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti do 2 milijuna kuna	8,19	7,52	6,94	6,22	6,34	6,40	6,49	213,0
2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	8,19	7,56	7,02	6,27	6,69	6,59	6,63	192,7
2.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	7,51	5,96	6,47	5,36	3,75	4,04	4,66	6,9
2.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	8,70	9,20	5,64	4,61	2,74	4,80	5,86	2,1
2.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	9,71	–	6,30	5,61	2,98	4,51	5,20	3,7
2.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	8,69	7,40	4,82	6,02	5,66	4,93	5,80	6,4
2.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	7,23	–	–	–	–	2,76	3,00	1,3
Od toga: uz euro	8,21	7,53	6,94	6,22	6,32	6,40	6,46	210,4
Kratkoročno	8,37	7,66	7,11	6,62	6,27	6,79	6,60	83,6
Dugoročno	8,00	7,39	6,74	5,93	6,38	6,13	6,37	126,8
Od toga: uz švicarski franak	5,84	–	–	–	7,42	–	9,30	2,2
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	7,00	0,1
Dugoročno	5,84	–	–	–	7,42	–	9,42	2,1
3. Krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna	7,34	6,90	6,32	6,06	6,11	6,42	5,90	190,7
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,37	6,96	6,52	6,32	6,12	6,41	6,00	170,7
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	6,44	5,63	5,52	5,29	6,43	6,97	4,62	5,6
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	–	1,71	–	–	4,90	3,0
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	4,90	3,0
3.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	–	–	3,65	5,65	–	5,94	6,9
3.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	3,82	2,50	–	–	2,96	1,4
Od toga: uz euro	7,36	6,90	6,32	6,06	6,11	6,42	5,92	187,6
Kratkoročno	7,37	7,05	6,58	5,99	6,18	6,56	6,20	73,2
Dugoročno	7,35	6,79	6,17	6,09	6,08	6,31	5,74	114,4
Od toga: uz švicarski franak	6,27	–	–	–	–	–	–	–
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	6,27	–	–	–	–	–	–	–
4. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	6,98	6,46	5,39	5,87	5,23	5,61	5,19	873,4
4.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,00	6,46	5,39	6,04	5,29	5,61	5,19	873,4
4.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	5,59	–	6,66	5,11	–	–	–	–
4.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	–	4,25	–	–	–	–
4.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	9,92	–	–	–	–	–	–	–
4.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	–	4,66	4,32	4,94	–	–	–
4.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	4,90	–	–	2,94	3,49	5,64	–	–
Od toga: uz euro	7,00	6,46	5,39	5,87	5,23	5,69	5,20	865,0
Kratkoročno	8,04	6,90	4,98	6,02	5,61	5,24	5,58	273,2
Dugoročno	5,99	6,03	6,16	5,77	4,99	5,95	5,03	591,8
Od toga: uz švicarski franak	5,14	–	5,38	–	–	3,56	3,56	8,4
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	5,14	–	5,38	–	–	3,56	3,56	8,4

Tablica G3c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite nefinancijskim društvima (novi poslovi)

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
					III.	IV.	Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	6,43	6,72	5,79	5,74	5,60	5,44	5,44	239,9
Od toga: Revolving krediti i prekoračenja po transakcijskom računu	6,47	6,85	5,90	5,93	5,79	5,59	5,59	233,5
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,1
2. Krediti do 2 milijuna kuna	6,75	6,32	6,23	5,82	5,19	5,67	5,68	34,3
2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,77	6,44	6,20	5,84	5,15	5,71	5,65	32,3
2.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	5,56	5,11	6,44	5,77	4,75	5,18	6,67	1,5
2.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	5,90	5,87	9,38	–	4,10	0,5
2.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	8,00	4,49	–	–	7,76	0,1
2.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	–	5,90	–	4,78	–	–	–
2.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	6,76	6,32	6,21	5,84	5,32	5,67	5,63	31,5
Kratkoročno	6,65	6,18	6,08	5,83	5,09	5,67	5,56	24,8
Dugoročno	7,22	6,85	6,59	5,86	5,93	5,68	5,87	6,7
Od toga: u američkom dolaru	6,67	5,84	7,03	4,86	2,54	–	6,27	2,8
Kratkoročno	6,67	7,61	6,86	4,54	2,54	–	6,58	2,4
Dugoročno	–	5,43	7,91	10,24	–	–	4,30	0,4
3. Krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna	6,18	6,00	5,20	5,67	3,57	2,57	3,62	189,4
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,22	6,02	5,20	5,67	3,57	2,50	3,48	183,1
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	5,22	5,38	–	–	–	–	6,70	2,3
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	–	–	–	6,70	–	–
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
3.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	–	–	–	–	–	8,30	4,0
3.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	6,18	5,97	5,19	6,38	3,79	3,09	4,25	151,3
Kratkoročno	5,59	5,86	4,47	5,98	3,73	2,66	4,03	132,9
Dugoročno	7,26	6,12	6,42	6,64	5,50	6,31	5,89	18,4
Od toga: u američkom dolaru	–	7,04	2,13	1,92	0,83	0,80	1,10	38,1
Kratkoročno	–	7,04	2,13	1,92	0,83	0,80	1,10	38,1
Dugoročno	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	6,75	4,61	4,34	4,39	2,96	2,20	2,78	520,4
4.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,75	4,49	4,34	4,39	2,88	2,20	2,75	512,9
4.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	–	–	–	4,05	5,43	–	–	–
4.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	–	5,12	–	–	5,12	7,6
4.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
4.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	–	6,66	–	–	–	–	–	–
4.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	6,95	4,47	4,38	4,60	3,22	2,29	3,15	411,3
Kratkoročno	6,92	2,70	3,02	4,41	2,55	2,03	2,99	270,6
Dugoročno	7,00	5,89	6,76	5,64	5,42	3,31	3,48	140,6
Od toga: u američkom dolaru	6,00	6,20	2,89	3,95	1,89	0,84	1,38	109,2
Kratkoročno	6,00	–	2,89	3,31	1,89	0,84	1,38	109,2
Dugoročno	–	6,20	–	4,91	–	–	–	–

Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi)
 vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
					III.	IV.		
		Kamatna stopa						Kamatna stopa
1. Kućanstva								
1.1. Kunski krediti								
1.1.1. Potrošački krediti	8,34	7,67	8,17	8,95	8,89	8,73	8,66	24,5
1.1.2. Stambeni krediti	5,49	6,27	6,11	5,58	5,60	5,55	5,59	125,7
1.2. Krediti uz valutnu klauzulu								
1.2.1. Potrošački krediti	8,37	9,93	8,88	8,71	8,84	9,45	8,63	0,7
Od toga: uz euro	9,01	10,00	9,05	8,71	8,84	9,45	8,63	0,7
Kratkoročno	19,28	9,33	9,22	10,90	8,59	33,94	10,89	0,0
Dugoročno	9,00	10,02	9,05	8,61	8,84	9,14	8,49	0,7
Od toga: uz švicarski franak	7,03	7,16	7,18	–	–	–	–	–
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	7,03	7,16	7,18	–	–	–	–	–
1.2.2. Stambeni krediti	6,13	6,00	5,73	5,53	5,39	5,37	5,34	267,5
Od toga: uz euro	6,25	6,04	5,77	5,59	5,47	5,44	5,44	252,3
Kratkoročno	6,26	6,11	5,85	5,55	5,15	5,32	5,39	23,4
Dugoročno	6,25	6,03	5,76	5,60	5,50	5,45	5,44	228,9
Od toga: uz švicarski franak	5,69	5,60	5,16	4,34	3,56	3,57	3,68	15,2
Kratkoročno	–	–	–	–	–	1,04	–	–
Dugoročno	5,69	5,60	5,16	4,34	3,56	3,67	3,68	15,2
1.3. Devizni krediti								
1.3.1. Potrošački krediti	7,97	–	–	–	–	–	–	–
1.3.2. Stambeni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti nefinancijskim društvima								
2.1. Kunski krediti								
2.1.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	8,28	6,46	6,24	5,56	5,92	5,62	5,93	663,7
2.1.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	8,64	6,34	4,56	4,45	3,65	3,11	4,20	1.948,2
2.2. Krediti uz valutnu klauzulu								
2.2.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	8,50	7,99	7,24	6,92	7,00	7,20	7,00	400,6
2.2.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	7,91	7,42	7,93	7,35	5,79	6,15	5,66	873,4
2.3. Devizni krediti								
2.3.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	6,78	6,52	5,99	6,69	4,16	3,48	4,31	223,6
2.3.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	7,75	5,10	4,41	4,65	3,35	2,35	2,90	520,4

Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi) • U tablici se iskazuju vagani mjesečni prosjeci efektivnih kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite, za kunske kredite s valutnom klauzulom i za devizne kredite te odvojeno za kredite kućanstvima i za kredite nefinancijskim društvima.

Efektivne kamatne stope dostavljaju izvještajne institucije u skladu s Odlukom o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranjem usluga s potrošačima.

Kreditni kućanstvima dijele se na kunske kredite, kredite s valutnom klauzulom te na devizne kredite. Unutar kredita s valutnom klauzulom prikazana je podjela po vrsti, valuti indeksacije (uz euro i uz švicarski franak) i izvornom dospeljeću. Krediti nefinancijskim društvima dijele se prema valuti i prema visini odobrenih kredita: krediti do 7,5 milijuna kuna i krediti veći od 7,5 milijuna kuna. Vrste kredita, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka i definicija novih poslova objašnjeni su u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G2.

Tablica G5a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (stanja) vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		2015.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	IV.	V.	
					Kamatna stopa		Kamatna stopa	Iznos
1. Depoziti	3,82	3,79	3,21	2,70	2,59	2,59	2,63	28.137,2
1.1. Kućanstva	4,03	4,04	3,44	2,95	2,86	2,83	2,84	22.070,5
1.1.1. Oročeni depoziti	4,03	4,04	3,44	2,95	2,86	2,83	2,84	22.070,5
1.1.1.1. Kratkoročno	3,90	3,87	3,24	2,70	2,61	2,58	2,60	13.109,4
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,25	2,88	2,40	1,95	1,92	1,89	1,92	1.805,9
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,81	3,76	2,95	2,47	2,41	2,37	2,39	2.819,4
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,15	4,18	3,54	2,94	2,82	2,79	2,82	8.484,1
1.1.1.2. Dugoročno	4,35	4,41	3,81	3,33	3,24	3,21	3,20	8.961,1
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,52	4,56	3,93	3,34	3,23	3,20	3,16	5.049,3
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,17	4,26	3,65	3,31	3,25	3,23	3,24	3.911,8
1.2. Nefinancijska društva	3,43	3,33	2,53	2,08	1,92	1,94	1,95	5.826,7
1.2.1. Oročeni depoziti	3,43	3,33	2,53	2,08	1,92	1,94	1,95	5.826,7
1.2.1.1. Kratkoročno	3,68	3,34	2,37	1,97	1,76	1,72	1,75	3.969,1
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,33	2,39	1,53	1,34	1,19	1,22	1,27	1.395,9
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	4,17	3,78	2,44	2,01	1,82	1,77	1,76	906,4
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,03	4,29	3,19	2,38	2,24	2,19	2,15	1.666,9
1.2.1.2. Dugoročno	3,02	3,29	2,99	2,28	2,24	2,47	2,36	1.857,6
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,07	4,03	3,22	2,82	2,75	2,70	2,67	1.264,9
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	2,78	2,85	2,69	1,80	1,78	1,88	1,69	592,6
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	0,52	0,61	0,54	0,42	0,24	0,24	240,1
2. Krediti	8,60	8,17	7,78	7,49	7,41	7,46	7,46	53.342,6
2.1. Kućanstva	9,53	9,44	9,23	8,72	8,67	8,67	8,65	33.262,7
2.1.1. Stambeni krediti	6,49	6,45	6,46	5,95	5,79	5,77	5,75	4.189,2
2.1.1.1. Kratkoročno	–	5,37	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2. Dugoročno	6,49	6,45	6,46	5,95	5,79	5,77	5,75	4.189,2
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,41	6,45	6,20	5,63	5,44	5,39	5,37	14,4
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	6,49	6,45	6,46	5,95	5,79	5,77	5,75	4.174,8
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	10,10	9,98	9,68	9,13	9,09	9,09	9,07	29.073,6
2.1.2.1. Kratkoročno	10,47	10,46	10,10	9,38	9,44	9,46	9,44	10.404,2
2.1.2.2. Dugoročno	9,82	9,58	9,38	8,97	8,89	8,88	8,87	18.669,3
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	10,07	9,70	9,35	9,04	8,97	8,85	8,84	4.587,9
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	9,75	9,55	9,38	8,95	8,87	8,89	8,88	14.081,4
Od toga: Obrtnici	9,13	8,35	7,77	7,38	7,32	7,26	7,22	1.159,9
2.2. Nefinancijska društva	7,42	6,48	5,69	5,49	5,38	5,49	5,48	20.079,9
2.2.1. Krediti	7,42	6,48	5,69	5,49	5,38	5,49	5,48	20.079,9
2.2.1.1. Kratkoročno	7,67	7,08	6,21	6,03	5,85	6,03	6,00	9.175,2
2.2.1.2. Dugoročno	7,19	5,90	5,18	5,06	4,96	5,03	5,04	10.904,7
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,61	6,42	5,90	5,80	5,67	5,81	5,84	4.475,9
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	6,62	5,41	4,67	4,55	4,49	4,50	4,49	6.428,8

Tablice skupine G5 • U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa za stanja odabranih depozita i kredita kreditnih institucija te sume iznosa knjigovodstvenih stanja tih depozita i kredita, po izvještajnim mjesecima.

Depoziti i krediti kućanstvima i nefinancijskim društvima dijele se na depozite i kredite bez valutne klauzule, na depozite i kredite s valutnom klauzulom te na devizne depozite i kredite.

U tablicama od G5a do G5c navodi se daljnja podjela na depozite i kredite kućanstvima prema instrumentima, prema izvornom dospijeću te prema valuti indeksacije (uz euro i uz švicarski

franak) odnosno prema valuti (euro i švicarski franak), ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici. Na pojedinim mjestima u tablicama, u sklopu kredita kućanstvima, kao stavke “od toga” iskazuju se krediti dani obrtnicima.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod depozita i kredita jesu knjigovodstvena stanja depozita i kredita na kraju izvještajnog mjeseca.

Opisi instrumenata nalaze se u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G1 odnosno G2.

Tablica G5b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (stanja)

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		2015.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	IV.		
		Kamatna stopa						Kamatna stopa
1. Depoziti	3,13	3,09	3,09	3,04	3,02	3,01	2,97	7.325,2
1.1. Kućanstva	3,12	3,06	3,09	3,04	3,03	3,03	2,98	6.786,3
1.1.1. Oročeni depoziti	3,12	3,06	3,09	3,04	3,03	3,03	2,98	6.786,3
1.1.1.1. Kratkoročno	3,32	2,78	2,98	1,98	1,98	1,87	1,81	195,8
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,25	1,77	1,50	1,11	1,32	1,34	1,29	13,9
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,66	2,09	1,85	1,61	1,41	1,40	1,23	34,9
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,78	3,32	3,40	2,22	2,18	2,04	1,99	147,0
Od toga: uz euro	3,46	2,90	3,11	2,11	2,05	1,94	1,88	180,4
Od toga: uz američki dolar	2,01	1,82	1,55	1,12	1,22	1,17	0,99	14,8
1.1.1.2. Dugoročno	3,11	3,08	3,10	3,07	3,06	3,06	3,02	6.590,5
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,46	3,19	3,00	2,69	2,59	2,58	2,66	289,4
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	3,09	3,07	3,10	3,09	3,08	3,08	3,03	6.301,1
Od toga: uz euro	3,17	3,13	3,14	3,12	3,11	3,11	3,07	6.465,7
Od toga: uz američki dolar	2,88	2,74	2,48	2,02	1,96	1,82	1,69	18,5
1.2. Nefinancijska društva	3,16	3,30	3,05	3,04	2,92	2,81	2,76	538,9
1.2.1. Oročeni depoziti	3,16	3,30	3,05	3,04	2,92	2,81	2,76	538,9
1.2.1.1. Kratkoročno	3,50	3,81	3,51	2,69	2,75	2,82	2,63	134,3
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,44	3,37	2,47	0,10	0,73	0,72	0,72	2,1
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,87	4,41	3,86	1,94	1,25	1,04	1,05	50,9
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,95	3,51	3,62	3,41	4,11	4,17	3,67	81,3
Od toga: uz euro	3,51	3,81	3,51	2,69	2,75	2,82	2,63	133,5
Od toga: uz američki dolar	2,42	2,52	3,06	2,74	2,74	2,74	2,74	0,8
1.2.1.2. Dugoročno	3,05	2,79	2,77	3,16	2,99	2,81	2,80	404,6
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	2,91	2,65	1,92	1,86	2,17	2,18	2,15	35,9
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,15	2,83	2,99	3,31	3,06	2,87	2,86	368,7
Od toga: uz euro	3,06	2,79	2,77	3,17	3,00	2,82	2,81	402,5
Od toga: uz američki dolar	2,17	0,28	–	0,96	0,96	0,96	0,96	1,7
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti	7,02	6,76	6,61	6,09	5,91	5,89	5,86	110.085,9
2.1. Kućanstva	7,20	7,10	6,96	6,30	6,09	6,07	6,04	79.973,6
2.1.1. Stambeni krediti	5,78	5,73	5,60	4,88	4,72	4,72	4,71	52.185,7
2.1.1.1. Kratkoročno	7,04	4,89	5,78	6,53	4,56	4,92	3,50	0,2
Od toga: uz euro	7,55	4,89	4,76	6,54	4,60	5,34	5,07	0,0
Od toga: uz švicarski franak	5,05	–	5,81	0,00	3,24	3,25	3,28	0,2
2.1.1.2. Dugoročno	5,78	5,73	5,60	4,88	4,72	4,72	4,71	52.185,5
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,27	6,09	5,86	5,00	4,90	4,90	4,90	140,3
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	5,77	5,73	5,60	4,88	4,72	4,72	4,71	52.045,2
Od toga: uz euro	6,09	5,97	5,92	5,73	5,59	5,58	5,58	32.794,7
Od toga: uz švicarski franak	5,32	5,33	5,02	3,26	3,26	3,24	3,25	19.344,0
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	9,32	9,19	9,12	8,78	8,61	8,58	8,55	27.787,9
2.1.2.1. Kratkoročno	8,50	8,20	7,10	6,91	6,70	6,57	6,50	229,4
Od toga: uz euro	8,62	8,36	7,26	6,94	6,74	6,59	6,53	215,7
Od toga: uz švicarski franak	9,75	7,04	4,06	8,24	8,98	8,90	1,99	0,1
2.1.2.2. Dugoročno	9,33	9,20	9,13	8,80	8,63	8,59	8,56	27.558,5
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	9,49	9,18	8,94	8,27	8,07	8,00	7,94	2.833,4
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	9,30	9,20	9,16	8,86	8,69	8,66	8,64	24.725,1
Od toga: uz euro	9,50	9,31	9,22	8,84	8,67	8,63	8,60	26.916,6
Od toga: uz švicarski franak	7,54	7,30	7,09	7,21	7,26	7,13	7,11	569,4
Od toga: Obrtnici	6,81	6,41	6,25	6,12	6,07	6,03	5,98	2.209,2

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
					III.	IV.		
					Kamatna stopa		Kamatna stopa	Iznos
2.2. Nefinancijska društva	6,64	5,94	5,74	5,53	5,44	5,42	5,39	30.112,3
2.2.1. Krediti	6,64	5,94	5,74	5,53	5,44	5,42	5,39	30.112,3
2.2.1.1. Kratkoročno	7,90	7,45	7,09	6,83	6,73	6,75	6,73	3.586,6
Od toga: uz euro	7,90	7,46	7,10	6,84	6,73	6,75	6,73	3.583,3
Od toga: uz švicarski franak	8,31	4,64	4,59	4,95	–	–	3,78	0,2
2.2.1.2. Dugoročno	6,38	5,70	5,58	5,34	5,26	5,24	5,20	26.525,7
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,68	7,08	6,69	6,32	6,18	6,14	6,13	5.214,6
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,84	5,28	5,28	5,10	5,04	5,01	4,98	21.311,1
Od toga: uz euro	6,44	5,73	5,60	5,35	5,27	5,25	5,22	26.046,1
Od toga: uz švicarski franak	4,88	4,81	4,65	4,41	4,33	4,02	3,87	421,1

Tablica G5c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (stanja)

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		2015.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	IV.	V.	
	Kamatna stopa						Kamatna stopa	Iznos
1. Depoziti	3,57	3,58	2,97	2,51	2,40	2,37	2,35	122.982,0
1.1. Kućanstva	3,60	3,57	2,98	2,56	2,45	2,41	2,39	114.637,2
1.1.1. Oročeni depoziti	3,60	3,57	2,98	2,56	2,45	2,41	2,39	114.637,2
1.1.1.1. Kratkoročno	3,31	3,30	2,60	2,09	1,96	1,92	1,91	49.467,3
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,31	2,20	1,58	1,20	1,11	1,05	1,03	3.687,9
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,91	2,84	2,05	1,63	1,49	1,45	1,43	7.172,9
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,52	3,51	2,82	2,27	2,13	2,09	2,08	38.606,4
Od toga: u euru	3,38	3,36	2,66	2,13	1,99	1,95	1,95	43.513,7
Od toga: u američkom dolaru	2,79	2,70	2,25	1,92	1,83	1,78	1,76	4.062,6
1.1.1.2. Dugoročno	4,02	3,98	3,36	2,94	2,83	2,79	2,76	65.169,9
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,93	3,94	3,24	2,75	2,63	2,59	2,56	33.731,5
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,14	4,02	3,51	3,15	3,04	3,00	2,97	31.438,4
Od toga: u euru	4,09	4,05	3,41	2,98	2,87	2,83	2,80	58.838,2
Od toga: u američkom dolaru	3,35	3,42	2,98	2,59	2,50	2,46	2,44	4.547,8
1.2. Nefinancijska društva	3,18	3,65	2,91	1,86	1,79	1,79	1,73	8.344,8
1.2.1. Oročeni depoziti	3,18	3,65	2,91	1,86	1,79	1,79	1,73	8.344,8
1.2.1.1. Kratkoročno	3,13	2,69	2,94	1,80	1,63	1,65	1,67	6.556,9
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,66	1,77	1,38	0,99	0,79	0,85	0,90	1.923,0
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,42	3,07	2,32	1,86	1,65	1,62	1,84	1.700,3
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,85	3,85	4,28	2,33	2,16	2,13	2,08	2.933,6
Od toga: u euru	3,22	2,79	3,07	1,81	1,64	1,66	1,70	5.869,4
Od toga: u američkom dolaru	2,45	2,02	1,39	1,72	1,58	1,60	1,49	604,5
1.2.1.2. Dugoročno	3,53	5,83	2,78	2,19	2,39	2,26	1,92	1.788,0
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,74	6,32	3,08	2,58	2,85	2,70	2,31	1.170,5
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,33	2,31	2,02	1,56	1,39	1,27	1,19	617,4
Od toga: u euru	3,76	6,09	3,04	2,34	2,48	2,32	1,94	1.476,5
Od toga: u američkom dolaru	2,13	2,57	1,88	1,44	1,93	1,93	1,84	302,8
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti	6,30	5,30	5,13	5,10	4,95	4,86	4,87	10.602,5
2.1. Kućanstva	6,21	5,34	5,19	5,07	4,89	4,96	5,01	224,1
2.1.1. Stambeni krediti	6,02	5,97	5,95	3,55	3,53	3,53	3,53	9,1
2.1.1.1. Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u švicarskom franku	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2. Dugoročno	6,02	5,97	5,95	3,55	3,53	3,53	3,53	9,1
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,16	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	6,02	5,97	5,95	3,55	3,53	3,53	3,53	9,1
Od toga: u euru	7,35	7,77	8,04	7,80	7,80	7,80	7,80	0,5
Od toga: u švicarskom franku	5,84	5,77	5,80	3,30	3,30	3,30	3,30	8,7
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	6,22	5,31	5,16	5,13	4,95	5,02	5,07	215,0
2.1.2.1. Kratkoročno	1,27	1,78	1,92	4,30	3,73	4,12	4,30	104,3
Od toga: u euru	1,24	1,77	1,93	4,29	3,72	4,11	4,30	104,3
Od toga: u švicarskom franku	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	0,0
2.1.2.2. Dugoročno	7,27	6,27	6,21	5,88	5,86	5,81	5,81	110,7
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	7,43	7,24	6,96	5,94	6,10	5,74	5,75	10,5
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	7,19	6,15	6,02	5,87	5,84	5,81	5,81	100,1
Od toga: u euru	7,41	6,20	6,21	5,83	5,82	5,77	5,77	103,4
Od toga: u švicarskom franku	6,26	6,87	6,16	6,52	6,40	6,36	6,34	7,3
Od toga: Obrtnici	7,27	6,79	6,68	6,40	6,26	6,15	6,19	70,8

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
					III.	IV.		
		Kamatna stopa						Kamatna stopa
2.2. Nefinancijska društva	6,30	5,30	5,13	5,10	4,95	4,86	4,87	10.378,3
2.2.1. Krediti	6,30	5,30	5,13	5,10	4,95	4,86	4,87	10.378,3
2.2.1.1. Kratkoročno	6,87	5,78	5,08	5,82	5,48	5,07	5,28	2.121,8
Od toga: u euru	7,29	5,74	5,00	5,81	5,61	4,94	5,24	1.975,5
Od toga: u američkom dolaru	5,16	6,10	5,90	5,02	4,52	5,97	5,16	138,2
2.2.1.2. Dugoročno	6,18	5,19	5,15	4,96	4,82	4,80	4,77	8.256,5
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,59	5,94	6,03	5,67	5,18	5,05	5,01	1.397,5
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,87	4,82	4,83	4,81	4,74	4,75	4,72	6.859,0
Od toga: u euru	6,27	5,19	5,16	4,92	4,82	4,80	4,77	8.028,2
Od toga: u američkom dolaru	5,86	5,22	5,68	5,32	4,92	4,85	4,87	159,5

Tablica G6a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (novi poslovi)

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		2015.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	IV.	V.	
					Kamatna stopa		Kamatna stopa	Iznos
1. Depoziti	3,23	2,89	2,42	2,07	1,88	1,92	1,78	3.278,0
1.1. Kućanstva	3,75	3,43	2,89	2,43	2,37	2,33	2,31	2.020,1
1.1.1. Oročeni depoziti	3,75	3,43	2,89	2,43	2,37	2,33	2,31	2.020,1
1.1.1.1. Kratkoročno	3,65	3,27	2,73	2,26	2,21	2,16	2,14	1.608,0
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,17	2,39	2,12	1,66	1,69	1,59	1,61	601,2
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,76	3,53	2,84	2,43	2,30	2,26	2,25	366,8
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,06	3,91	3,25	2,68	2,63	2,63	2,59	640,0
1.1.1.2. Dugoročno	4,55	4,41	3,69	3,13	3,01	3,09	2,97	412,1
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,42	4,43	3,64	3,13	3,01	3,01	2,84	302,7
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,78	4,32	3,82	3,14	3,00	3,34	3,35	109,4
1.2. Nefinancijska društva	3,03	2,68	1,77	1,84	1,37	1,45	1,10	1.017,9
1.2.1. Oročeni depoziti	3,03	2,68	1,77	1,84	1,37	1,45	1,10	1.017,9
1.2.1.1. Kratkoročno	3,11	2,59	1,57	1,41	1,28	1,19	1,07	982,1
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,79	2,05	1,17	1,08	0,98	0,92	0,80	736,9
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	4,91	3,63	2,37	1,73	1,75	1,71	1,91	93,9
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,98	3,95	3,20	2,25	2,04	2,06	1,86	151,3
1.2.1.2. Dugoročno	2,94	4,20	3,16	3,01	2,32	2,52	1,90	35,9
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	2,92	3,89	3,26	3,05	2,22	2,54	2,02	28,0
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,96	4,87	2,13	2,70	2,61	0,86	1,44	7,8
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	0,43	–	0,13	0,12	0,05	0,24	240,1
2. Krediti	9,74	9,50	8,83	8,38	8,30	8,30	8,35	16.870,1
2.1. Kućanstva	10,58	10,56	10,13	9,41	9,45	9,44	9,41	12.501,0
2.1.1. Stambeni krediti	5,34	5,74	5,81	5,27	5,18	5,20	5,23	125,7
2.1.1.1. Kratkoročno	–	5,31	5,86	5,36	5,12	5,20	5,05	33,1
2.1.1.2. Dugoročno	5,34	5,90	5,78	5,25	5,21	5,20	5,29	92,6
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	5,91	6,28	5,44	5,36	4,86	5,09	5,16	0,3
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	5,33	5,89	5,79	5,25	5,22	5,20	5,29	92,3
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	10,61	10,56	10,14	9,43	9,47	9,47	9,45	12.375,2
2.1.2.1. Kratkoročno	10,49	10,50	10,13	9,40	9,48	9,47	9,46	9.987,4
2.1.2.2. Dugoročno	11,16	10,86	10,20	9,57	9,44	9,44	9,39	2.387,9
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	11,18	10,68	9,93	9,51	9,37	9,13	9,11	1.477,5
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	11,10	11,18	10,70	9,72	9,59	9,95	9,84	910,4
Od toga: Obrtnici	9,72	10,13	9,87	9,36	9,19	9,17	9,38	315,7
2.2. Nefinancijska društva	7,51	6,50	5,61	5,48	5,15	4,96	5,31	4.369,1
Krediti	7,51	6,50	5,61	5,48	5,15	4,96	5,31	4.369,1
2.2.1.1. Kratkoročno	7,51	6,62	5,50	5,42	5,08	4,88	5,23	3.855,4
2.2.1.2. Dugoročno	7,46	5,69	6,35	6,02	5,84	6,22	5,93	513,7
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,83	6,57	6,62	6,18	6,22	6,47	5,79	469,9
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,95	4,39	5,99	5,79	4,92	5,77	7,49	43,8

Tablice skupine G6 • Podaci o kamatnim stopama i iznosima novih poslova za potkategorije kredita i depozita iz tablica G6a do G6c prikazani su detaljnije u tablicama skupina od G1 do G3.

U tablice od G6a do G6c nisu uključeni prekonoćni depoziti i revolving krediti. U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa kreditnih institucija za odabrane agregirane kategorije novih depozitnih poslova (samo za oročene depozite) i novih kreditnih poslova (za kredite koji nisu prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim

karticama) te sume iznosa novih poslova za te kategorije depozita i kredita. Prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama prikazani su kao knjigovodstvena stanja. Depoziti i krediti kućanstvima i nefinancijskim društvima dijele se na depozite i kredite bez valutne klauzule (Tablica G6a), na depozite i kredite s valutnom klauzulom (Tablica G6b) i na devizne depozite i kredite (Tablica G6c).

Opisi podjele po instrumentima, sektoru protustranke, ročnosti i valuti nalaze se u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupina G1 do G3.

Tablica G6b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (novi poslovi)
 vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		2015.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	IV.	V.	
					Kamatna stopa		Kamatna stopa	Iznos
1. Depoziti	3,37	3,69	3,41	3,11	2,68	2,31	3,20	58,4
1.1. Kućanstva	3,19	2,87	3,48	2,52	2,71	2,41	3,36	52,5
1.1.1. Oročeni depoziti	3,19	2,87	3,48	2,52	2,71	2,41	3,36	52,5
1.1.1.1. Kratkoročno	2,61	2,17	3,00	1,38	1,60	1,15	1,58	3,3
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,18	1,75	1,34	0,92	1,49	1,14	1,28	2,1
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,01	1,90	1,74	1,84	1,45	2,02	1,88	0,4
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,27	4,85	4,81	1,68	2,32	1,13	2,18	0,8
Od toga: uz euro	2,94	2,57	3,72	1,66	1,60	1,15	1,58	3,3
Od toga: uz američki dolar	1,88	1,51	1,10	0,79	–	–	–	–
1.1.1.2. Dugoročno	3,31	3,14	3,59	2,97	2,88	2,79	3,48	49,1
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,43	3,74	4,03	2,58	2,56	2,60	4,24	17,5
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	3,18	3,08	3,55	2,99	2,91	2,81	3,06	31,6
Od toga: uz euro	3,31	3,14	3,59	2,97	2,88	2,79	3,48	49,1
Od toga: uz američki dolar	0,00	–	–	–	–	–	–	–
1.2. Nefinancijska društva	3,54	4,76	3,23	3,65	2,06	1,50	1,74	5,9
1.2.1. Oročeni depoziti	3,54	4,76	3,23	3,65	2,06	1,50	1,74	5,9
1.2.1.1. Kratkoročno	3,14	4,79	3,26	1,85	1,59	1,82	1,85	3,9
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,79	3,64	2,01	1,09	–	1,55	–	–
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	1,46	5,96	1,34	1,94	0,75	1,39	–	–
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,94	3,48	3,36	1,80	1,90	1,99	1,85	3,9
Od toga: uz euro	3,18	4,79	3,26	1,85	1,59	1,82	1,85	3,9
Od toga: uz američki dolar	1,15	4,00	3,80	3,00	–	–	–	–
1.2.1.2. Dugoročno	3,72	4,64	2,53	4,11	2,14	0,91	1,51	2,0
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	2,41	4,73	2,79	1,95	2,31	0,02	3,30	–
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	4,24	2,40	1,37	4,12	0,10	2,90	1,51	2,0
Od toga: uz euro	3,72	4,64	2,53	4,11	2,14	0,91	1,51	2,0
Od toga: uz američki dolar	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti	7,27	6,80	5,91	6,14	6,15	6,24	6,04	2.064,8
2.1. Kućanstva	7,60	7,05	6,39	6,68	6,75	6,80	6,88	790,8
2.1.1. Stambeni krediti	5,63	5,22	5,12	5,13	5,01	5,02	4,97	267,5
2.1.1.1. Kratkoročno	5,50	5,39	5,54	5,36	4,97	5,05	5,20	23,4
Od toga: uz euro	5,50	5,39	5,54	5,36	4,97	5,11	5,20	23,4
Od toga: uz švicarski franak	–	–	–	–	–	0,75	–	–
2.1.1.2. Dugoročno	5,64	5,20	5,06	5,11	5,01	5,02	4,95	244,1
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	5,85	5,11	5,39	5,10	4,83	4,72	4,94	3,4
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	5,64	5,20	5,05	5,11	5,01	5,02	4,95	240,7
Od toga: uz euro	5,68	5,43	5,29	5,20	5,11	5,08	5,06	228,9
Od toga: uz švicarski franak	5,53	3,50	2,30	3,60	2,93	3,49	3,28	15,2
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	8,63	8,38	6,86	7,53	7,64	7,69	7,86	523,3
2.1.2.1. Kratkoročno	8,50	8,03	6,42	6,44	6,51	6,25	6,82	28,6
Od toga: uz euro	8,55	8,06	6,47	6,46	6,51	6,18	6,82	28,6
Od toga: uz švicarski franak	6,77	5,35	–	–	–	–	–	–
2.1.2.2. Dugoročno	8,65	8,43	6,90	7,65	7,71	7,79	7,92	494,7
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	8,66	8,00	5,97	7,17	6,94	7,06	7,23	111,9
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	8,64	8,57	7,43	7,78	7,96	8,01	8,12	382,8
Od toga: uz euro	8,68	8,44	6,92	7,67	7,72	7,80	7,93	492,7
Od toga: uz švicarski franak	6,87	6,72	5,52	7,24	7,22	7,22	3,38	0,3
Od toga: Obrtnici	7,32	7,36	6,58	5,98	6,02	6,54	6,43	50,1

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
					III.	IV.		
					Kamatna stopa		Kamatna stopa	Iznos
2.2. Nefinancijska društva	7,16	6,70	5,70	5,94	5,67	5,90	5,51	1.274,0
2.2.1. Krediti	7,16	6,70	5,70	5,94	5,67	5,90	5,51	1.274,0
2.2.1.1. Kratkoročno	8,02	7,05	5,33	6,08	5,90	5,80	5,88	430,5
Od toga: uz euro	8,01	7,05	5,33	6,08	5,90	5,80	5,88	430,0
Od toga: uz švicarski franak	–	–	–	–	–	–	7,00	0,1
2.2.1.2. Dugoročno	6,36	6,37	6,22	5,84	5,52	5,96	5,32	843,5
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,91	6,95	6,13	6,06	5,50	6,34	6,30	217,0
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,88	5,89	6,26	5,52	5,54	5,87	4,99	626,5
Od toga: uz euro	6,39	6,37	6,23	5,84	5,51	6,05	5,33	833,1
Od toga: uz švicarski franak	5,28	–	5,38	–	7,42	3,56	4,73	10,5

Tablica G6c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		2015.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	IV.	V.	
					Kamatna stopa		Kamatna stopa	Iznos
1. Depoziti	2,90	2,67	2,20	1,93	1,72	1,71	1,59	8.951,8
1.1. Kućanstva	3,25	3,16	2,52	2,10	1,90	1,87	1,79	7.060,4
1.1.1. Oročeni depoziti	3,25	3,16	2,52	2,10	1,90	1,87	1,79	7.060,4
1.1.1.1. Kratkoročno	3,06	2,97	2,25	1,76	1,65	1,61	1,52	4.514,4
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,37	2,07	1,62	1,20	1,09	1,14	1,13	1.028,6
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,84	2,72	2,14	1,63	1,55	1,40	1,34	912,7
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,39	3,30	2,52	2,00	1,87	1,86	1,75	2.573,1
Od toga: u euro	3,12	3,01	2,31	1,78	1,65	1,65	1,54	3.970,5
Od toga: u američkom dolaru	2,75	2,52	2,02	1,73	1,81	1,49	1,62	390,6
1.1.1.2. Dugoročno	3,96	3,90	3,07	2,61	2,36	2,34	2,25	2.546,0
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,95	3,80	2,99	2,61	2,30	2,29	2,16	1.779,2
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,01	4,18	3,24	2,63	2,48	2,43	2,45	766,8
Od toga: u euro	4,07	3,98	3,11	2,65	2,40	2,36	2,29	2.354,7
Od toga: u američkom dolaru	3,56	3,47	2,93	2,39	2,08	2,28	1,94	144,9
1.2. Nefinancijska društva	2,32	1,74	1,41	1,39	1,04	1,01	0,86	1.891,4
1.2.1. Oročeni depoziti	2,32	1,74	1,41	1,39	1,04	1,01	0,86	1.891,4
1.2.1.1. Kratkoročno	2,27	1,60	1,36	1,20	0,97	0,91	0,77	1.739,3
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,07	1,09	0,86	0,76	0,67	0,69	0,58	1.393,0
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,50	3,09	2,21	1,74	1,67	1,50	1,31	151,4
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,18	3,66	2,91	1,76	1,99	1,82	1,70	194,9
Od toga: u euro	2,50	1,95	1,51	1,24	0,97	0,88	0,79	1.546,7
Od toga: u američkom dolaru	1,37	0,60	0,58	0,56	0,87	0,37	0,52	181,2
1.2.1.2. Dugoročno	4,47	3,71	3,34	2,80	2,95	2,33	1,85	152,1
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,56	3,52	3,39	2,84	3,35	2,34	2,19	124,8
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,19	4,41	3,04	1,70	1,29	0,50	0,32	27,3
Od toga: u euro	4,53	4,70	3,72	2,80	2,96	2,39	1,86	147,6
Od toga: u američkom dolaru	2,82	2,51	2,39	–	1,80	1,21	1,95	4,0
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti	6,41	4,74	4,48	4,49	3,27	2,48	3,10	851,6
2.1. Kućanstva	0,41	0,16	1,45	2,19	3,23	2,26	1,42	42,7
2.1.1. Stambeni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.1. Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euro	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u švicarskom franku	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2. Dugoročno	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euro	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u švicarskom franku	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	0,41	0,16	1,45	2,19	3,23	2,26	1,42	42,7
2.1.2.1. Kratkoročno	0,32	0,16	0,86	0,79	3,05	2,16	1,33	42,2
Od toga: u euro	0,31	0,16	0,85	0,78	3,05	2,15	1,32	42,1
Od toga: u švicarskom franku	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	0,0
2.1.2.2. Dugoročno	9,81	–	6,69	5,24	5,92	4,50	7,98	0,6
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	–	–	5,43	4,80	5,30	4,50	7,98	0,6
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	9,81	–	7,75	5,28	6,17	–	–	–
Od toga: u euro	9,95	–	6,69	5,24	5,30	4,50	7,98	0,6
Od toga: u švicarskom franku	7,98	–	–	–	6,17	–	–	–
Od toga: obrtnici	4,43	0,00	5,85	4,42	5,19	3,80	5,22	2,9

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		2015. V.	
					III.	IV.		
					Kamatna stopa		Kamatna stopa	Iznos
2.2. Nefinancijska društva	6,59	4,88	4,60	4,62	3,27	2,49	3,19	808,8
2.2.1. Krediti	6,59	4,88	4,60	4,62	3,27	2,49	3,19	808,8
2.2.1.1. Kratkoročno	6,38	3,79	3,69	4,32	2,91	2,26	3,02	642,7
Od toga: u euru	6,54	3,77	3,64	4,61	3,15	2,43	3,51	493,0
Od toga: u američkom dolaru	6,03	7,06	2,73	3,16	1,78	0,82	1,39	149,6
2.2.1.2. Dugoročno	7,05	5,99	6,70	5,27	5,47	3,66	3,84	166,1
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,12	5,42	6,39	5,40	5,98	5,09	5,06	58,4
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	7,03	6,58	6,76	5,18	5,32	2,86	3,19	107,7
Od toga: u euru	7,05	5,96	6,69	6,02	5,47	3,66	3,84	165,8
Od toga: u američkom dolaru	–	6,19	7,91	4,92	–	–	4,30	0,4

Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu

vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	O/N	T/N	S/N	Do opoziva	2 – 6 dana	1 tj.	2 tj.	1 mj.	3 mj.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003.		3,12	3,35	2,80	3,39	3,42	3,58	3,76	4,14	4,91
2004.		4,98	4,94	4,67	5,66	4,85	5,37	5,82	5,88	6,35
2005.		2,97	4,45	4,91	4,27	3,52	3,69	4,20	4,57	5,33
2006.		2,36	2,37	2,30	2,82	2,31	2,77	2,68	3,36	3,81
2007.		4,97	5,30	4,91	4,00	5,45	5,51	5,59	5,87	5,86
2008.		5,86	5,64	4,79	–	5,22	6,59	6,50	6,88	7,38
2009.		7,22	6,97	6,30	6,50	7,76	7,79	8,53	8,98	9,31
2010.		0,89	1,23	1,25	–	1,16	1,23	1,82	1,74	2,92
2011.		0,86	0,98	1,92	–	0,89	1,22	1,46	2,25	3,31
2012.		1,09	1,67	1,37	–	1,09	1,38	2,20	1,75	3,79
2013.		0,37	0,33	1,00	–	0,73	1,01	0,63	1,02	2,36
2014.		0,34	0,36	0,83	–	0,48	0,54	0,57	0,79	0,95
2014.	lipanj	0,22	–	–	–	0,46	0,47	0,80	0,75	0,60
	srpanj	0,22	0,20	–	–	0,50	0,29	–	–	0,88
	kolovoz	0,40	0,38	–	–	0,68	0,60	0,65	–	–
	rujan	0,46	0,50	0,83	–	0,56	0,58	0,63	0,83	–
	listopad	0,36	–	–	–	0,47	0,64	–	–	–
	studenj	0,35	–	–	–	0,15	0,51	–	0,34	1,30
	prosinac	0,28	–	–	–	0,27	0,54	0,70	0,40	1,33
2015.	siječanj	0,33	–	–	–	0,26	0,36	0,60	–	–
	veljača	0,43	–	–	–	0,27	0,45	0,53	0,57	0,99
	ožujak	0,33	–	–	–	0,20	0,56	–	0,30	1,13
	travanj	0,18	–	–	–	0,14	0,42	0,73	–	0,85
	svibanj	0,15	–	–	–	0,15	0,59	0,75	–	0,90

Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu • U Tablici G7a iskazuju se vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa ostvarenih u izravnoj međusobnoj trgovini depozitima kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu te ne uključuju izravnu i repo trgovinu vrijednosnim papirima niti transakcije s drugim pravnim i fizičkim osobama. Godišnji prosjeci izračunati su kao jednostavni prosjeci vaganih mjesečnih prosjeka. Kamatne stope detaljnije su podijeljene prema roku dospelosti: u stupcu 3 – O/N (prekonoćno dospelosti), to jest odobrenje sredstava obavlja se na dan zaključivanja

transakcije, a povrat sredstava sljedećeg radnog dana, u stupcu 4 – T/N (“TOM/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se prvi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, a povrat sredstava sljedećeg radnog dana, u stupcu 5 – S/N (“SPOT/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se drugi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, a povrat sredstava sljedećeg radnog dana, u stupcu 6 dospelosti do opoziva, u stupcu 7 dospelosti 2 do 6 dana, zatim u sljedećim stupcima: 1 tjedan, 2 tjedna, 1 mjesec te 3 mjeseca.

Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR)
jednostavni mjesečni prosjeci jednostavnih dnevnih prosjeka kotacija banaka

Godina	Mjesec	O/N	T/N	S/N	1 tj.	2 tj.	1 mj.	3 mj.	6 mj.	9 mj.	12 mj.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003.		3,55	3,59	3,63	3,94	4,11	5,03	5,37	5,77	–	–
2004.		5,31	5,42	5,56	5,79	6,04	10,11	7,33	7,61	–	–
2005.		3,62	3,74	3,79	4,30	4,59	5,98	6,21	6,45	–	–
2006.		2,90	2,96	3,00	3,28	3,52	4,24	4,49	4,67	4,66	4,82
2007.		5,18	5,28	5,27	5,50	5,61	5,73	5,66	5,58	5,55	5,59
2008.		5,96	6,15	6,23	6,72	6,80	6,88	7,17	7,19	7,18	7,20
2009.		7,16	7,49	7,72	8,33	8,63	9,15	8,96	8,68	8,48	8,41
2010.		1,04	1,05	1,05	1,17	1,31	1,57	2,44	3,32	3,74	4,12
2011.		1,03	1,06	1,09	1,27	1,53	2,11	3,15	3,84	4,12	4,39
2012.		1,23	1,21	1,20	1,37	1,58	2,12	3,42	4,14	4,37	4,58
2013.		0,59	0,60	0,60	0,67	0,75	0,94	1,50	2,10	2,40	2,66
2014.		0,47	0,47	0,47	0,58	0,63	0,75	0,97	1,32	1,57	1,81
2014.	lipanj	0,50	0,50	0,50	0,53	0,56	0,63	0,89	1,35	1,62	1,84
	srpanj	0,32	0,32	0,32	0,42	0,51	0,64	0,87	1,34	1,58	1,81
	kolovoz	0,41	0,41	0,41	0,56	0,65	0,81	1,01	1,38	1,63	1,85
	rujan	0,57	0,57	0,57	0,76	0,84	0,98	1,16	1,44	1,66	1,87
	listopad	0,45	0,46	0,46	0,69	0,78	0,98	1,14	1,35	1,61	1,82
	studenj	0,46	0,47	0,47	0,71	0,77	0,93	1,10	1,32	1,56	1,79
	prosinac	0,45	0,45	0,45	0,66	0,75	0,88	1,09	1,32	1,56	1,78
2015.	siječanj	0,47	0,47	0,47	0,66	0,76	0,88	1,08	1,30	1,55	1,78
	veljača	0,50	0,51	0,51	0,73	0,82	0,96	1,12	1,30	1,56	1,81
	ožujak	0,46	0,46	0,46	0,67	0,78	0,95	1,12	1,29	1,57	1,82
	travanj	0,36	0,35	0,35	0,51	0,62	0,80	1,01	1,25	1,52	1,77
	svibanj	0,35	0,37	0,35	0,50	0,59	0,74	0,96	1,23	1,50	1,75

Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR) • U Tablici G7b iskazuju se jednostavni mjesečni prosjeci dnevnih vrijednosti kamatnog indeksa ZIBOR, a godišnji prosjeci jesu jednostavni prosjeci jednostavnih mjesečnih prosjeka. Indeksi ZIBOR (engl. *Zagreb Interbank Offered Rates*) jedinstvene su referentne kamatne stope na hrvatskom međubankovnom tržištu. Službeni izračun ZIBOR-a prema dospjeca temelji se na izračunu prosječnih vrijednosti kamatnih stopa osam najvećih hrvatskih banaka kotiranih na Reutersovu sustavu točno u 11.00 sati svakoga radnog dana. Kamatne stope detaljnije su podijeljene prema roku dospjeca: u stupcu 3 – O/N

(prekonoćno dospjeca), to jest odobrenje sredstava obavlja se na dan zaključivanja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 4 – T/N (“TOM/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se prvi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 5 – S/N (“SPOT/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se drugi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 6 tjedan dana, zatim u sljedećim stupcima: 2 tjedna, 1 mjesec, 3 mjeseca, 6 mjeseci, 9 mjeseci te 12 mjeseci.

Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske

Godina	Mjesec	Izdani u kunama			Izdani uz valutnu klauzulu u eurima	
		3 mj.	6 mj.	12 mj.	3 mj.	12 mj.
2000.		9,97	9,43	–	–	–
2001.		6,18	7,01	–	–	–
2002.		2,66	3,45	3,77	–	–
2003.		3,41	4,31	4,80	–	–
2004.		4,64	5,74	6,38	–	–
2005.		3,96	4,65	4,99	–	–
2006.		3,07	3,37	3,87	–	–
2007.		3,29	3,49	4,08	–	–
2008.		4,39	5,24	5,98	–	7,95
2009.		6,95	7,25	7,52	–	7,09
2010.		2,19	3,28	4,01	–	3,37
2011.		2,60	3,53	3,91	3,76	3,46
2012.		2,74	3,59	3,93	2,71	3,26
2013.		0,97	1,70	2,54	0,64	1,38
2014.		0,49	0,99	1,86	0,38	0,51
2014.	lipanj	0,60	1,10	2,00	–	–
	srpanj	–	1,00	1,95	–	–
	kolovoz	0,40	1,00	1,90	0,40	0,60
	rujan	0,40	0,96	1,72	0,40	0,55
	listopad	0,40	0,80	1,50	0,35	0,45
	studeni	0,30	0,70	1,50	0,35	0,45
	prosinac	0,28	0,63	1,50	0,30	0,48
2015.	siječanj	–	0,54	1,50	0,30	0,55
	veljača	–	0,50	1,50	–	0,40
	ožujak	0,28	0,50	1,50	–	–
	travanj	–	0,50	1,50	–	0,38
	svibanj	–	–	1,50	–	0,40

Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske • U Tablici G8a iskazuju se vagani mjesečni prosjeci dnevnih kamatnih stopa ostvarenih na aukcijama trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske. Dnevne kamatne stope odgovaraju ostvarenom jedinstvenom prinosu pri izdavanju na aukcijama trezorskih zapisa Ministarstva financija.

Godišnji prosjeci jesu obični prosjek vaganih mjesečnih prosjeka.

Vagani mjesečni prosjeci dnevnih kamatnih stopa izračunavaju se zasebno za trezorske zapise izdane u kunama i za trezorske zapise izdane uz valutnu klauzulu u eurima te posebno za svako ugovoreno izvorno dospijeće (91 dan, 182 ili 364 dana).

Tablica G8b: Prinosi do dospijea na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospijea

Godi- na	Mjesec	USD				EUR		HRK s valutnom klauzulom u EUR				HRK			
		6 g.	7 g.	9 g.	10 g.	4 g.	8 g.	5 g.	6 g.	8 g.	10 g.	2 g.	3 g.	4 g.	6 g.
2001.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002.		-	-	5,32	-	5,77	5,80	-	5,69	-	6,42	-	-	-	-
2003.		-	4,19	-	-	-	4,93	4,39	4,70	5,19	-	-	-	6,01	-
2004.		4,48	4,23	-	-	3,66	-	4,54	-	5,02	-	-	5,82	6,19	-
2005.		4,70	-	-	-	3,19	3,66	-	3,73	-	-	4,07	5,17	4,24	-
2006.		-	-	-	-	4,04	4,19	4,42	4,36	-	-	4,06	4,60	4,15	-
2007.		-	-	-	-	4,62	-	4,83	-	-	-	4,71	4,24	-	4,98
2008.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,50	-	-	5,32
2009.		-	-	-	5,83	4,51	-	-	-	-	6,44	-	-	8,14	7,95
2010.		-	-	5,66	5,69	4,30	-	-	-	-	6,05	-	5,28	5,97	5,81
2011.		-	-	6,51	6,24	5,04	-	-	-	6,47	-	4,75	5,30	5,66	6,27
2012.		-	5,45	6,68	-	-	-	-	-	6,60	5,86	6,36	4,63	5,54	6,63
2013.		5,17	5,08	5,90	5,71	-	-	-	4,59	-	4,16	3,35	3,74	4,17	4,99
2014.		4,68	4,95	5,20	5,47	3,08	3,83	3,64	4,19	4,29	4,64	2,87	3,67	3,91	4,23
2014.	lipanj	4,40	4,57	4,89	5,01	2,88	3,82	3,80	3,94	4,07	4,40	2,88	3,47	3,90	3,94
	srpanj	4,45	4,70	5,00	5,12	2,94	3,93	3,73	3,72	4,00	4,37	2,63	3,10	3,78	3,72
	kolovoz	4,63	4,84	5,14	-	3,02	4,10	3,87	3,68	4,20	4,45	2,87	3,17	3,75	3,68
	rujan	4,56	4,69	4,99	-	2,71	3,77	3,65	3,62	3,91	4,23	2,70	3,18	3,74	3,62
	listopad	4,64	-	5,02	-	2,63	3,76	3,47	-	3,72	4,13	2,62	2,98	3,65	-
	studen	4,46	-	4,89	-	2,53	3,49	3,48	-	3,81	4,14	2,64	4,77	3,51	-
	prosinac	4,64	-	5,03	-	2,65	-	3,48	-	3,76	4,05	2,48	3,39	3,45	-
2015.	siječanj	4,49	-	4,76	-	2,72	-	3,23	-	3,55	3,99	2,18	2,93	3,30	-
	veljača	4,47	-	4,70	-	-	-	3,13	-	-	-	2,13	2,75	-	-
	ožujak	4,38	-	4,58	-	-	-	2,90	-	-	-	2,24	2,62	-	-
	travanj	4,33	-	4,57	-	-	-	2,83	-	-	-	2,03	2,43	-	-
	svibanj	4,45	-	4,82	-	-	-	2,73	-	-	-	1,86	2,32	-	-

Tablica G8b: Prinosi do dospijea na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospijea • U Tablici G8b iskazuju se prosječni mjesečni i godišnji prinosi do dospijea na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove.

Prosječni mjesečni prinosi do dospijea obični su prosjek dnevnih prinosa do dospijea.

Prosječni godišnji prinosi su obični prosjek mjesečnih prosjeka.

Dnevni se prinosi računaju za svako preostalo dospijee (zaokruženo na cijeli broj godina) tako da se obveznice prvo grupiraju u skupine prema preostalom roku dospijea, a zatim se računa obični prosjek u svakoj takvoj skupini. Preostalo dospijee obveznice na dan računa se kao prirodno zaokruženi broj (interval $t-0,5$ do $t+0,5$) uz pretpostavku godine s 365 dana.

Ovisno o tržištu na kojemu su obveznice izdane, u Republici Hrvatskoj ili na inozemnim tržištima kapitala, i s obzirom na raspoloživost podataka za izračun prinosa do dospijea,

primijenjena je djelomično različita metodologija.

a) Obveznice izdane na domaćem tržištu kapitala

Dnevni prinosi do dospijea izračunavaju se na temelju vaganog prosjeka ostvarene prosječne cijene trgovanja na svim segmentima trgovanja Zagrebačke burze.

Dnevni prinosi izračunavaju se i u slučaju da određenog dana nisu ostvarene transakcije trgovanja, uz pretpostavku zadržavanja zadnje prosječne cijene.

Dnevni prinosi ne izračunavaju se na dane državnih praznika i blagdana u RH.

b) Obveznice izdane na inozemnim tržištima kapitala

Dnevni se prinosi do dospijea preuzimaju preko Bloombergova financijskog servisa, a izračunati su na temelju dnevnih podataka o zadnjoj ponudbenoj ("bid") kotiranoj cijeni.

U izračun prosječnoga mjesečnog prinosa ne uzimaju se dani za koje nije raspoloživ podatak o dnevnom prinosu.

Tablica G10a: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
2000.		7,633852	0,554774	1,163773	0,394256	4,903244	12,530514	8,287369	3,903127
2001.		7,471006	0,542939	1,138947	0,385845	4,946810	12,010936	8,339153	3,819865
2002.		7,406976				5,049125	11,793108	7,872490	
2003.		7,564248				4,978864	10,943126	6,704449	
2004.		7,495680				4,854986	11,048755	6,031216	
2005.		7,400047				4,780586	10,821781	5,949959	
2006.		7,322849				4,656710	10,740292	5,839170	
2007.		7,336019				4,468302	10,731537	5,365993	
2008.		7,223178				4,553618	9,101622	4,934417	
2009.		7,339554				4,861337	8,233112	5,280370	
2010.		7,286230				5,285859	8,494572	5,500015	
2011.		7,434204				6,035029	8,566138	5,343508	
2012.		7,517340				6,237942	9,269634	5,850861	
2013.		7,573548				6,154290	8,922067	5,705883	
2014.		7,630014				6,282424	9,465973	5,749322	
2014.	srpanj	7,599809				6,255927	9,579305	5,607284	
	kolovoz	7,626000				6,292300	9,567555	5,724264	
	rujan	7,618519				6,309745	9,618556	5,889556	
	listopad	7,650459				6,336262	9,707414	6,037462	
	studen	7,663895				6,371382	9,699996	6,141372	
	prosinac	7,667075				6,376859	9,721678	6,212358	
2015.	siječanj	7,679826				7,055198	10,006643	6,595428	
	veljača	7,709544				7,264551	10,389484	6,785967	
	ožujak	7,648124				7,204249	10,578519	7,047619	
	travanj	7,594858				7,318723	10,520414	7,057815	
	svibanj	7,553892				7,267976	10,466002	6,762653	
	lipanj	7,565026				7,247859	10,495691	6,761819	

Tablica G10a: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke • Godišnji prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u godini, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u mjesecu, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Podaci o godišnjim i mjesečnim prosjecima srednjih deviznih

tečajeva HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja izračuna od početka 1992. godine, kad je hrvatski dinar bio zakonito sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, pa do uvođenja kune 30. svibnja 1994. godišnji i mjesečni prosjeci iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1000).

Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva za euro u razdoblju od 1992. do kraja 1998. prosjeci su srednjih deviznih tečajeva koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
2000.		7,598334	0,552192	1,158359	0,392421	4,989712	12,176817	8,155344	3,884966
2001.		7,370030	0,535601	1,123554	0,380630	4,977396	12,101856	8,356043	3,768237
2002.		7,442292				5,120256	11,451442	7,145744	
2003.		7,646909				4,901551	10,860544	6,118506	
2004.		7,671234				4,971314	10,824374	5,636883	
2005.		7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2006.		7,345081				4,571248	10,943208	5,578401	
2007.		7,325131				4,412464	9,963453	4,985456	
2008.		7,324425				4,911107	7,484595	5,155504	
2009.		7,306199				4,909420	8,074040	5,089300	
2010.		7,385173				5,929961	8,608431	5,568252	
2011.		7,530420				6,194817	8,986181	5,819940	
2012.		7,545624				6,245343	9,219971	5,726794	
2013.		7,637643				6,231758	9,143593	5,549000	
2014.		7,661471				6,368108	9,784765	6,302107	
2014.	srpanj	7,636504				6,280020	9,651800	5,698033	
	kolovoz	7,627133				6,326421	9,603542	5,786899	
	rujan	7,626267				6,316795	9,760997	6,015355	
	listopad	7,662622				6,356912	9,748883	6,088211	
	studenj	7,673128				6,384165	9,669979	6,163650	
	prosinac	7,661471				6,368108	9,784765	6,302107	
2015.	siječanj	7,694064				7,356405	10,217880	6,777717	
	veljača	7,687811				7,208449	10,542802	6,842124	
	ožujak	7,644596				7,308409	10,456293	7,050259	
	travanj	7,590100				7,231421	10,599218	6,896956	
	svibanj	7,581258				7,336228	10,552976	6,900836	
	lipanj	7,580660				7,296112	10,723808	6,829423	

Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja • Tablica prikazuje srednje devizne tečajeve HNB-a koji se primjenjuju posljednjega dana promatranog razdoblja.

Podaci o srednjim deviznim tečajevima HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja od početka vremenske serije 1992. godine

do uvođenja kune 30. svibnja 1994. srednji devizni tečajevi koji se primjenjuju na kraju razdoblja iskazani su u kunsjoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1000).

Srednji devizni tečajevi za euro koji su se primjenjivali posljednjeg dana promatranog razdoblja od 1992. do kraja 1998. srednji su devizni tečajevi na kraju razdoblja koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja
u milijunima eura, tekući tečaj

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			
						I.	II.	III.	IV.
A. Kupnja stranih sredstava plaćanja									
1. Pravne osobe	21.453,6	20.628,9	19.837,3	15.625,9	18.318,4	1.351,9	1.442,6	1.450,3	1.259,0
2. Fizičke osobe	4.878,0	5.264,9	5.060,8	5.083,6	5.519,3	396,7	349,4	442,9	489,9
2.1. Domaće fizičke osobe	4.251,3	4.867,9	4.647,1	4.733,2	5.036,8	390,2	342,5	433,9	471,2
2.2. Strane fizičke osobe	626,7	397,0	413,7	350,5	482,5	6,5	6,9	9,0	18,7
3. Domaće banke	11.171,3	10.406,6	10.237,5	11.351,5	10.132,4	517,8	603,5	878,8	1.014,7
4. Strane banke	5.548,6	5.226,3	6.023,2	6.063,8	6.736,7	510,4	458,4	568,6	578,0
5. Hrvatska narodna banka	350,1	596,7	724,4	214,9	240,2	326,2	172,7	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	43.401,6	42.123,5	41.883,2	38.339,8	40.947,0	3.103,0	3.026,5	3.340,5	3.341,5
B. Prodaja stranih sredstava plaćanja									
1. Pravne osobe	21.930,5	20.809,2	20.355,7	20.189,4	23.579,1	1.755,5	1.631,6	1.804,2	1.545,4
2. Fizičke osobe	1.815,9	1.760,2	1.461,3	1.443,8	1.444,7	157,9	111,6	136,6	117,2
2.1. Domaće fizičke osobe	1.800,5	1.743,3	1.450,8	1.436,1	1.435,5	157,6	111,4	136,4	117,0
2.2. Strane fizičke osobe	15,4	16,9	10,5	7,7	9,2	0,2	0,2	0,2	0,3
3. Domaće banke	11.171,3	10.406,6	10.237,5	11.351,5	10.132,4	517,8	603,5	878,8	1.014,7
4. Strane banke	5.455,0	5.730,2	7.159,4	7.082,2	7.135,4	441,5	496,5	661,5	886,1
5. Hrvatska narodna banka	363,7	–	58,1	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	40.736,5	38.706,2	39.272,0	40.066,9	42.291,6	2.872,7	2.843,2	3.481,0	3.563,4
C. Neto kupnja stranih sredstava plaćanja banaka (A–B)									
1. Pravne osobe	–476,9	–180,3	–518,4	–4.563,4	–5.260,7	–403,6	–189,0	–353,8	–286,4
2. Fizičke osobe	3.062,1	3.504,7	3.599,5	3.639,8	4.074,7	238,8	237,8	306,2	372,7
2.1. Domaće fizičke osobe	2.450,8	3.124,6	3.196,3	3.297,1	3.601,3	232,5	231,1	297,5	354,3
2.2. Strane fizičke osobe	611,2	380,1	403,2	342,7	473,4	6,3	6,7	8,7	18,4
3. Strane banke	93,6	–503,9	–1.136,2	–1.018,4	–398,7	68,8	–38,2	–92,9	–308,2
4. Hrvatska narodna banka	–13,6	596,7	666,3	214,9	240,2	326,2	172,7	–	–
Ukupno (1+2+3+4)	2.665,2	3.417,2	2.611,2	–1.727,1	–1.344,6	230,3	183,3	–140,5	–221,9
Bilješka: Ostale transakcije Hrvatske narodne banke									
Kupnja stranih sredstava plaćanja	238,5	968,2	1.016,3	784,6	420,6	0,6	300,6	500,9	200,8
Od toga: s MF-om	238,5	968,2	1.016,3	784,6	420,6	0,6	300,6	500,9	200,8
Prodaja stranih sredstava plaćanja	233,1	0,0	246,1	228,4	392,2	87,6	–	7,2	–
Od toga: s MF-om	233,1	0,0	246,1	159,0	0,0	0,0	–	0,0	–

Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja •
Podaci o trgovanju banaka stranim sredstvima plaćanja obuhvaćaju promptne (spot) transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja na domaćem deviznom tržištu. Promptni poslovi su ugovorene transakcije kupoprodaje deviza koje se realiziraju najkasnije u roku od 48 sati.

Transakcije su klasificirane prema kategorijama sudionika

(pravne i fizičke osobe, domaće i strane banke i Hrvatska narodna banka). Izvor su podataka izvješća banaka o trgovanju stranim sredstvima plaćanja uključujući i podatke o kupnji i prodaji stranih sredstava plaćanja od fizičkih osoba preko ovlaštenih mjenjača.

Ostale transakcije HNB-a obuhvaćaju kupnju i prodaju stranih sredstava plaćanja koje HNB obavlja u ime drugih.

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica^{a,b,c}
u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^d	2014.					2015.
						1.tr. ^d	2.tr. ^d	3.tr. ^d	4.tr. ^d	1.tr. ^e	
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-487,3	-353,1	-56,7	354,1	280,4	-1.504,6	-377,8	2.788,7	-625,8	-1.296,1	
1. Roba, usluge i primarni dohodak (2+5)	-1.549,7	-1.499,8	-1.218,2	-716,2	-531,7	-1.687,2	-551,1	2.548,6	-841,9	-1.584,2	
1.1. Prihodi	17.919,2	19.062,3	19.283,4	19.624,4	20.808,6	3.306,0	5.174,3	8.296,1	4.032,3	3.581,4	
1.2. Rashodi	19.468,9	20.562,2	20.501,6	20.340,7	21.340,3	4.993,2	5.725,4	5.747,5	4.874,2	5.165,6	
2. Roba i usluge (3+4)	-146,2	-182,0	222,4	205,4	914,5	-1.340,1	-93,4	3.018,8	-670,7	-1.366,1	
2.1. Prihodi	17.006,9	18.109,3	18.314,3	18.760,6	19.997,2	3.073,8	4.907,1	8.042,2	3.974,1	3.265,7	
2.2. Rashodi	17.153,1	18.291,3	18.091,9	18.555,2	19.082,7	4.413,9	5.000,6	5.023,4	4.644,8	4.631,7	
3. Roba	-5.922,2	-6.382,0	-6.297,5	-6.588,7	-6.346,3	-1.547,8	-1.861,4	-1.639,4	-1.297,6	-1.668,4	
3.1. Prihodi	8.058,1	8.742,4	8.672,8	8.923,1	9.737,3	2.203,7	2.387,5	2.567,0	2.579,1	2.340,3	
3.2. Rashodi	13.980,3	15.124,4	14.970,3	15.511,8	16.083,5	3.751,5	4.248,9	4.206,4	3.876,7	4.008,7	
4. Usluge	5.776,0	6.200,0	6.520,0	6.794,1	7.260,8	207,7	1.768,0	4.658,2	626,9	302,3	
4.1. Prihodi	8.948,8	9.367,0	9.641,5	9.837,4	10.260,0	870,1	2.519,6	5.475,2	1.395,0	925,3	
4.2. Rashodi	3.172,8	3.166,9	3.121,6	3.043,3	2.999,2	662,4	751,6	817,0	768,1	623,0	
5. Primarni dohodak	-1.403,5	-1.317,9	-1.440,6	-921,6	-1.446,2	-347,1	-457,7	-470,2	-171,2	-218,1	
5.1. Prihodi	912,3	953,0	969,1	863,8	811,4	232,2	267,1	253,9	58,2	315,8	
5.2. Rashodi	2.315,7	2.270,9	2.409,7	1.785,5	2.257,6	579,3	724,8	724,1	229,4	533,9	
6. Sekundarni dohodak	1.062,4	1.146,7	1.161,5	1.070,3	812,1	182,6	173,3	240,1	216,1	288,0	
6.1. Prihodi	1.629,7	1.671,4	1.720,0	1.817,5	1.807,5	494,1	421,3	438,8	453,3	570,9	
6.2. Rashodi	567,3	524,7	558,5	747,1	995,4	311,5	248,0	198,7	237,2	282,8	
B. KAPITALNE TRANSAKCIJE	59,6	37,6	48,5	51,4	71,6	2,3	18,0	8,2	43,1	12,1	
C. FINACIJSKE TRANSAKCIJE	-1.343,2	-1.407,9	-393,8	-455,6	-152,6	-1.168,4	-355,9	1.659,4	-287,8	-1.010,5	
1. Izravna ulaganja	-941,0	-1.178,9	-1.175,2	-884,5	-1.292,6	-270,1	-362,3	-322,2	-337,9	-278,4	
1.1. Sredstva	125,3	-169,3	-63,5	-118,5	1.606,3	10,8	1.771,4	87,4	-263,4	115,0	
1.2. Obveze	1.066,3	1.009,6	1.111,6	766,1	2.898,9	280,9	2.133,7	409,6	74,6	393,4	
2. Portfeljna ulaganja	-401,1	-582,6	-1.745,9	-1.885,0	706,6	-6,3	80,8	504,8	127,2	-387,3	
2.1. Sredstva	408,0	-491,9	311,5	-87,2	404,9	-10,1	45,6	218,6	150,7	68,3	
2.2. Obveze	809,2	90,7	2.057,3	1.797,9	-301,6	-3,7	-35,2	-286,2	23,5	455,5	
3. Financijski derivati	252,7	75,2	-56,8	19,8	15,4	3,7	-1,5	-2,0	15,1	59,8	
4. Ostala ulaganja	-337,6	-122,2	2.538,2	449,8	947,9	-94,4	-281,7	1.886,5	-562,6	-1.528,1	
4.1. Sredstva	-689,2	-244,6	-605,6	-154,8	851,6	605,4	-487,4	1.784,9	-1.051,4	-579,9	
4.2. Obveze	-351,6	-122,4	-3.143,8	-604,6	-96,3	699,8	-205,6	-101,6	-488,8	948,1	
5. Međunarodne pričuve HNB-a	83,8	400,6	45,8	1.844,4	-529,9	-801,3	208,7	-407,7	470,4	1.123,4	
D. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-915,5	-1.092,5	-385,6	-861,0	-504,6	333,9	3,9	-1.137,4	294,9	273,6	

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanje međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^d Revidirani podaci. ^e Preliminarni podaci

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protutavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji kreditnih institucija.

Tablice H1 – H6: Platna bilanca • Platna bilanca Republike Hrvatske sistematičan je prikaz vrijednosti ekonomskih transakcija hrvatskih rezidenata s inozemstvom u određenom razdoblju. Od 1993. do kraja 2013. platna bilanca sastavljala se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u 5. izdanju svog priručnika za sastavljanje platne bilance (priručnik BPM5), dok se, počevši s 2014. godinom, platna bilanca sastavlja prema 6. izdanju priručnika (priručnik BPM6). Također, s početkom primjene priručnika BPM6, u skladu s novom metodologijom, rekonstruirane su i povijesne serije podataka platne bilance za godine 2000. – 2013.

Tri su vrste izvora podataka za sastavljanje platne bilance: 1.

procjene i statistička istraživanja koje provodi Hrvatska narodna banka, 2. specijalizirana izvješća Hrvatske narodne banke (o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom, monetarnoj statistici, statistici vrijednosnih papira i međunarodnim pričuvama) te 3. izvješća državnih institucija (Državnog zavoda za statistiku, Ministarstva financija, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje).

Platna bilanca Republike Hrvatske iskazuje se u tri valute: u euru (EUR), američkom dolaru (USD) i kuni (HRK). U sva tri slučaja rabe se isti izvori podataka i primjenjuju se ista načela obuhvata transakcija i kompiliranja pojedinih stavki. Izvorni podaci iskazani su u različitim valutama, pa je vrijednost

Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge^a

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^b	2014.				2015.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	
Roba	-5.922,2	-6.382,0	-6.297,5	-6.588,7	-6.346,3	-1.547,8	-1.861,4	-1.639,4	-1.297,6	-1.668,4
1. Prihodi	8.058,1	8.742,4	8.672,8	8.923,1	9.737,3	2.203,7	2.387,5	2.567,0	2.579,1	2.340,3
1.1. Izvoz (fob) u vanjskotrgovinskoj statistici	8.898,6	9.533,7	9.448,7	9.510,7	10.242,6	2.325,3	2.517,4	2.680,4	2.719,5	2.546,4
1.2. Prilagodbe za obuhvat	-873,5	-865,0	-968,2	-678,5	-625,3	-153,9	-158,3	-144,1	-169,0	-231,2
1.3. Neto izvoz u poslovima preprodaje robe	26,4	25,2	12,6	12,2	17,1	4,2	2,5	5,9	4,4	0,4
1.4. Nemonetarno zlato	6,6	48,4	179,7	78,7	102,9	28,1	25,9	24,8	24,1	24,7
2. Rashodi	13.980,3	15.124,4	14.970,3	15.511,8	16.083,5	3.751,5	4.248,9	4.206,4	3.876,7	4.008,7
2.1. Uvoz (cif) u vanjskotrgovinskoj statistici	15.132,9	16.280,9	16.215,2	16.527,0	17.071,3	3.975,4	4.494,3	4.499,8	4.101,8	4.248,7
2.2. Prilagodbe za obuhvat	-452,8	-438,8	-512,6	-269,0	-238,9	-48,5	-49,9	-96,5	-44,1	-48,8
2.3. Prilagodbe za klasifikaciju	-703,9	-718,0	-733,0	-747,1	-772,7	-179,9	-203,5	-203,7	-185,6	-192,1
2.4. Nemonetarno zlato	4,1	0,3	0,7	0,9	23,8	4,6	8,0	6,8	4,5	0,9
Usluge	5.776,0	6.200,0	6.520,0	6.794,1	7.260,8	207,7	1.768,0	4.658,2	626,9	302,3
1. Usluge oplemenjivanja robe u vlasništvu drugih	158,8	192,1	192,3	188,3	225,1	49,8	56,2	55,6	63,5	72,0
1.1. Prihodi	243,4	252,4	271,7	220,4	237,5	52,3	59,3	59,2	66,8	75,2
1.2. Rashodi	84,5	60,4	79,4	32,2	12,4	2,4	3,1	3,6	3,3	3,2
2. Prijevoz	316,5	277,6	267,7	251,5	298,6	32,2	67,7	127,3	71,4	43,2
2.1. Prihodi	999,1	977,8	966,5	933,9	998,9	189,8	248,4	317,8	242,9	200,0
2.2. Rashodi	682,6	700,1	698,8	682,4	700,3	157,6	180,7	190,6	171,5	156,8
3. Putovanja – turizam	5.600,8	5.984,5	6.136,7	6.523,0	6.767,6	157,1	1.649,4	4.468,1	493,1	218,2
3.1. Prihodi	6.230,0	6.616,9	6.858,7	7.202,8	7.402,3	298,5	1.820,8	4.660,2	622,8	339,7
3.1.1. Poslovni razlozi	236,3	210,1	233,2	225,5	194,0	28,3	73,9	49,7	42,1	34,5
3.1.2. Osobni razlozi	5.993,6	6.406,9	6.625,5	6.977,4	7.208,3	270,1	1.746,9	4.610,5	580,7	305,2
3.2. Rashodi	629,2	632,4	722,0	679,8	634,6	141,4	171,4	192,1	129,7	121,5
3.2.1. Poslovni razlozi	180,6	184,3	224,6	211,7	180,4	43,2	50,8	41,8	44,5	32,0
3.2.2. Osobni razlozi	448,6	448,1	497,4	468,2	454,2	98,2	120,5	150,3	85,2	89,5
4. Ostale usluge	-300,2	-254,2	-76,7	-168,7	-30,5	-31,4	-5,3	7,3	-1,1	-31,1
4.1. Prihodi	1.476,3	1.519,8	1.544,7	1.480,3	1.621,3	329,5	391,2	438,1	462,5	310,4
4.2. Rashodi	1.776,5	1.774,0	1.621,4	1.648,9	1.651,8	361,0	396,5	430,8	463,6	341,5
Od toga: FISIM	-191,6	-258,2	-127,6	-189,2	-130,5	-25,2	-33,6	-37,1	-34,6	-34,7
Prihodi	-20,4	-8,5	-4,1	-4,3	8,9	4,0	1,8	3,0	0,1	1,9
Rashodi	171,2	249,7	123,5	184,9	139,4	29,2	35,4	40,1	34,7	36,6

^a Od 31. listopada 2014. podaci su zrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

transakcija potrebno preračunati iz originalne valute u izvještajnu valutu primjenom tečajeva s tečajnice Hrvatske narodne banke na jedan od sljedećih načina:

- primjenom srednjih tečajeva na dan transakcije
- primjenom prosječnih mjesečnih ili tromjesečnih srednjih tečajeva kad nije poznat datum transakcije
- primjenom tečaja na kraju razdoblja za izračun promjene vrijednosti transakcija između dva razdoblja; iz stanja iskazanih na kraju razdoblja u originalnoj valuti izračunava se vrijednost promjene u originalnoj valuti, koja se primjenom prosječnoga srednjeg tečaja u promatranom razdoblju preračunava u vrijednost promjene u izvještajnoj valuti.

Stavke platne bilance koje se odnose na izvoz i uvoz robe slazu se od podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Pridruživanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji 1. srpnja 2013. statistički podaci o robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom dobivaju se iz dva različita izvora: Intrastat obrasca za statistiku robne razmjene između zemalja članica EU-a (Intrastat) i Jedinствене carinske deklaracije za statistiku robne razmjene sa zemljama nečlanicama EU-a (Extrastat). Ti se podaci u skladu

s preporučenom metodologijom prilagođuju za obuhvat i klasifikaciju. U skladu s metodologijom, izvoz i uvoz robe iskazuju se u platnoj bilanci prema paritetu fob. Vrijednost izvoza prema tom paritetu već je sadržana u spomenutom izvješću DZS-a, dok se vrijednost uvoza prema paritetu fob do 2007. godine procjenjivala uz pomoć istraživanja Hrvatske narodne banke koje se provodilo na stratificiranom uzorku uvoznika, na osnovi čijih se rezultata procjenjivao udio usluga prijevoza i osiguranja za koji se umanjuje originalna vrijednost uvoza prema paritetu cif iz navedenog izvješća DZS-a. U razdoblju od 1995. do 2001. taj je udio iznosio 7,10% (procijenjen samo na uzorku najvećih i velikih uvoznika), a od 2002. godine on iznosi 3,73%. Hrvatska narodna banka ponovno je provela istovrsnu anketu krajem 2006. (za uvoz u prethodnoj godini). Nova je anketa pokazala da se udio troškova prijevoza i osiguranja nastavio smanjivati te je iznosio 3,03%. Taj se udio počeo primjenjivati od obračuna za prvo tromjesečje 2007. godine. Radi veće pouzdanosti 2011. pristupilo se procjeni koeficijenta cif/fob na temelju raspoloživih podataka DZS-a o robnom uvozu. Za svaku godinu posebno, počevši od 2008., na temelju robe uvezene na paritetu fob i sličnim paritetima izračunati su udjeli usluga prijevoza i osiguranja.

Tablica H3: Platna bilanca – primarni i sekundarni dohodak^a
u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^b	2014.				2015.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	
Primarni dohodak	-1.403,5	-1.317,9	-1.440,6	-921,6	-1.446,2	-347,1	-457,7	-470,2	-171,2	-218,1
1. Naknade zaposlenima	620,8	634,9	714,8	711,2	716,7	153,5	175,3	179,4	208,5	195,6
1.1. Prihodi	657,1	673,5	753,4	756,2	749,3	161,0	185,0	186,7	216,6	202,1
1.2. Rashodi	36,3	38,5	38,6	45,0	32,5	7,5	9,8	7,2	8,0	6,5
2. Dohodak od izravnih ulaganja	-1.089,1	-952,4	-987,4	-604,2	-1.017,4	-216,3	-326,0	-362,4	-112,7	-127,5
2.1. Prihodi	84,5	60,1	-19,4	-111,4	-154,0	21,2	35,4	6,3	-217,0	62,6
2.1.1. Dividende i povlačenja dobiti iz kvazidruštava	66,1	44,4	31,5	29,2	27,7	9,1	11,4	4,6	2,6	8,2
2.1.2. Zadržana dobit	7,3	-7,4	-70,8	-164,3	-209,5	5,5	17,5	-5,7	-226,9	47,7
2.1.3. Dohodak od dužničkih odnosa (kamate)	11,1	23,2	19,8	23,7	27,8	6,6	6,5	7,3	7,3	6,7
2.2. Rashodi	1.173,6	1.012,4	968,0	492,8	863,4	237,5	361,4	368,7	-104,3	190,1
2.2.1. Dividende i povlačenja dobiti iz kvazidruštava	427,1	520,0	542,0	599,9	328,8	20,9	272,8	22,2	12,9	34,7
2.2.2. Zadržana dobit	531,0	276,8	236,6	-281,2	371,9	175,9	47,5	306,2	-157,7	110,3
2.2.3. Dohodak od dužničkih odnosa (kamate)	215,5	215,6	189,4	174,1	162,6	40,7	41,1	40,3	40,5	45,1
3. Dohodak od portfeljnih ulaganja	-304,7	-352,1	-495,3	-611,2	-690,9	-165,2	-184,5	-178,1	-163,1	-183,8
3.1. Prihodi	40,6	49,5	35,7	43,1	46,3	6,9	8,6	15,0	15,7	6,5
3.2. Rashodi	345,2	401,6	531,0	654,3	737,2	172,2	193,1	193,1	178,8	190,2
4. Dohodak od ostalih ulaganja	-693,4	-760,1	-821,7	-549,9	-589,2	-154,7	-153,5	-143,1	-137,9	-133,8
4.1. Prihodi	67,3	58,2	50,4	43,6	35,3	7,4	7,0	11,9	8,9	13,3
4.2. Rashodi	760,6	818,3	872,1	593,4	624,5	162,2	160,5	155,0	146,8	147,1
5. Dohodak od međunarodnih pričuva	62,8	111,8	148,9	132,4	134,6	35,6	31,1	34,0	33,9	31,3
5.1. Prihodi	62,8	111,8	148,9	132,4	134,6	35,6	31,1	34,0	33,9	31,3
5.2. Rashodi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sekundarni dohodak	1.062,4	1.146,7	1.161,5	1.070,3	812,1	182,6	173,3	240,1	216,1	288,0
1. Opća država	-65,4	-81,5	-99,8	-276,6	-581,4	-216,9	-152,7	-93,8	-118,0	-188,8
1.1. Prihodi	279,1	224,6	211,5	243,1	151,5	30,2	34,4	43,0	44,0	28,5
1.2. Rashodi	344,4	306,0	311,3	519,7	732,9	247,0	187,1	136,8	161,9	217,3
2. Ostali sektori	1.127,8	1.228,2	1.261,3	1.347,0	1.393,5	399,5	326,0	333,9	334,1	476,9
2.1. Prihodi	1.350,6	1.446,8	1.508,6	1.574,4	1.656,0	464,0	387,0	395,8	409,3	542,4
2.2. Rashodi	222,8	218,6	247,2	227,4	262,5	64,5	61,0	61,8	75,3	65,6

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

Tako je za 2008. godinu procijenjen koeficijent od 4,1%, u 2009. 4,4%, a u 2010. 4,7%. Za svaku iduću godinu podatak se na isti način ponovno procjenjuje. Ovdje treba reći da primjenom priručnika BPM6 popravci robe više nisu dio uvoza i izvoza robe, već postaju dijelom računa usluga. U tom smislu serija podataka od 2000. godine također je rekonstruirana na taj način. Tretman goriva i ostale robe koja čini opskrbu stranih prijevoznih sredstava u Hrvatskoj ili domaćih prijevoznih sredstava u inozemstvu ostaje nepromijenjen, odnosno sadržan je u uvozu i izvozu robe.

Od 1999., na osnovi rezultata Istraživanja o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu, stavka izvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe prodane stranim putnicima i turistima i iznesene iz Republike Hrvatske, a stavka uvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe koju su hrvatski građani osobno uvezli iz susjednih zemalja (troškovi za tzv. šoping). Ovakav tretman također je usklađen s priručnikom BPM6.

Treba isto tako reći da, za razliku od priručnika BPM5, serija podataka počevši od 2000. godine, koja slijedi metodologiju propisanu priručnikom BPM6, obuhvaća samo robu kod koje dolazi

do promjene vlasništva između rezidenta i nerezidenta. Drugim riječima, roba koja se uvozi i izvozi s motivom dorade, obrade ili oplemenjivanja nije više predmet robne razmjene u platnoj bilanci. Počevši s 2014. godinom, uvoz i izvoz robe koja je predmet prekograničnog oplemenjivanja HNB prati posebnim statističkim istraživanjem budući da takvu robu, koja nije promijenila vlasništvo, za potrebe platne bilance treba isključiti iz podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Rezultati ovoga statističkog istraživanja uspoređuju se i nadopunjuju podacima Državnog zavoda za statistiku o uvozu i izvozu robe bez promjene vlasništva.

BPM6 donosi promjene u tretmanu osobne imovine koju sa sobom nose osobe koje mijenjaju rezidentnost. Takva vrsta prijenosa robe prema BPM6 ne uključuje se više u platnu bilancu vodeći se kriterijem da nad robom nije došlo do promjene vlasništva. Prema BPM5 to se evidentiralo kao uvoz/izvoz robe i kapitalni transfer.

Prema BPM5 preprodaja robe prikazivala se u platnoj bilanci na neto načelu, unutar Ostalih poslovnih usluga. Primjenom priručnika BPM6 prikazuje se na bruto načelu unutar računa robe,

Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja^{a,b,c}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^d	2014.				2015.
						1.tr. ^e	2.tr. ^d	3.tr. ^d	4.tr. ^d	
Izravna ulaganja	-941,0	-1.178,9	-1.175,2	-884,5	-1.292,6	-270,1	-362,3	-322,2	-337,9	-278,4
1. Sredstva	125,3	-169,3	-63,5	-118,5	1.606,3	10,8	1.771,4	87,4	-263,4	115,0
1.1. Vlasnička ulaganja	-264,0	183,6	149,5	98,6	1.607,2	-1,8	1.487,8	105,6	15,7	71,3
1.1.1. U poduzeće izravnog ulaganja	-264,0	183,6	149,5	98,6	1.607,2	-1,8	1.487,8	105,6	15,7	71,3
1.1.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Zadržana dobit	7,3	-7,4	-70,8	-164,3	-209,5	5,5	17,5	-5,7	-226,9	47,7
1.3. Dužnički instrumenti	382,0	-345,5	-142,3	-52,8	208,6	7,1	266,1	-12,5	-52,2	-4,0
1.3.1. U poduzeće izravnog ulaganja	368,9	-325,6	-135,7	-83,3	13,2	0,1	29,3	2,4	-18,6	-15,4
1.3.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	13,1	-19,9	-6,5	30,5	178,1	1,6	221,3	0,6	-45,4	3,5
1.3.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	17,3	5,5	15,5	-15,5	11,8	7,8
2. Obveze	1.066,3	1.009,6	1.111,6	766,1	2.898,9	280,9	2.133,7	409,6	74,6	393,4
2.1. Vlasnička ulaganja	419,1	1.967,6	845,5	702,4	2.106,6	-10,4	1.900,8	79,0	137,2	98,4
2.1.1. U poduzeće izravnog ulaganja	419,1	1.967,6	845,5	702,4	2.106,6	-10,4	1.900,8	79,0	137,2	98,4
2.1.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Zadržana dobit	531,0	276,8	236,6	-281,2	371,9	175,9	47,5	306,2	-157,7	110,3
2.3. Dužnički instrumenti	116,2	-1.234,8	29,6	344,9	420,3	115,4	185,5	24,4	95,1	184,7
2.3.1. U poduzeće izravnog ulaganja	-318,3	-1.041,8	-297,2	83,4	284,2	124,2	127,1	14,8	18,0	102,7
2.3.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	180,8	-179,9	-13,5	-14,9	96,1	19,2	66,6	-13,8	24,2	27,8
2.3.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	253,8	-13,0	340,2	276,4	40,0	-28,0	-8,2	23,3	52,9	54,2
Portfeljna ulaganja	-401,1	-582,6	-1.745,9	-1.885,0	706,6	-6,3	80,8	504,8	127,2	-387,3
1. Sredstva	408,0	-491,9	311,5	-87,2	404,9	-10,1	45,6	218,6	150,7	68,3
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	514,0	117,0	123,4	22,0	105,6	-67,6	99,1	43,1	31,1	38,0
1.1.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Druge monetarne financijske institucije	15,5	20,3	-4,6	4,1	7,7	-0,1	-0,7	9,8	-1,3	12,4
1.1.3. Ostali sektori	498,5	96,7	128,0	17,9	97,9	-67,5	99,8	33,2	32,4	25,6
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	-105,9	-608,9	188,1	-109,2	299,3	57,6	-53,5	175,6	119,7	30,2
1.2.1. Dugoročna	-263,9	-345,2	293,0	-198,0	578,8	28,0	-48,5	419,9	179,4	73,6
1.2.1.1. Opća država	1,5	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
1.2.1.2. Druge monetarne financijske institucije	-167,3	-343,0	267,8	-260,6	458,0	1,1	-32,1	400,6	88,4	-14,0
1.2.1.3. Ostali sektori	-98,1	-2,1	24,4	62,5	120,9	26,9	-16,4	19,4	91,0	87,6
1.2.2. Kratkoročna	157,9	-263,8	-104,9	88,8	-279,5	29,6	-5,0	-244,3	-59,8	-43,4
1.2.2.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2.2. Druge monetarne financijske institucije	124,3	-300,3	-22,3	82,7	-278,9	23,2	2,1	-244,3	-60,0	-42,0
1.2.2.3. Ostali sektori	33,6	36,6	-82,6	6,2	-0,6	6,3	-7,2	0,0	0,2	-1,4
2. Obveze	809,2	90,7	2.057,3	1.797,9	-301,6	-3,7	-35,2	-286,2	23,5	455,5
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	138,0	17,6	-115,5	-75,8	-15,8	11,7	-41,0	21,1	-7,6	10,7
2.1.1. Druge monetarne financijske institucije	0,5	-1,3	-2,3	0,0	11,7	-0,8	9,5	0,3	2,7	-0,7
2.1.2. Ostali sektori	137,5	18,9	-113,1	-75,8	-27,5	12,6	-50,5	20,8	-10,3	11,4
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	671,2	73,1	2.172,8	1.873,6	-285,9	-15,5	5,8	-307,3	31,1	444,8
2.2.1. Dugoročna	374,7	385,1	2.213,6	1.921,6	-324,2	-120,7	16,6	-168,3	-51,8	487,5
2.2.1.1. Opća država	368,0	296,7	967,3	1.949,2	137,7	-175,4	510,6	-149,3	-48,2	497,6
2.2.1.2. Druge monetarne financijske institucije	-0,2	-7,0	7,0	-5,2	-1,3	-0,2	0,0	-1,1	-0,1	0,2
2.2.1.3. Ostali sektori	6,9	95,4	1.239,2	-22,4	-460,6	54,9	-494,0	-18,0	-3,6	-10,3
2.2.2. Kratkoročna	296,5	-312,0	-40,7	-48,0	38,4	105,2	-10,9	-139,0	82,9	-42,6
2.2.2.1. Opća država	296,5	-312,1	-40,7	-47,8	13,9	105,2	-10,9	-139,0	58,5	-47,0
2.2.2.2. Druge monetarne financijske institucije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.3. Ostali sektori	0,0	0,1	0,0	-0,1	24,5	0,0	0,0	0,0	24,5	4,4

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^d Revidirani podaci. ^e Preliminarni podaci

kao zasebna stavka. Uključuje vrijednost robe kojom se trguje, a koja ne prelazi carinsku granicu zemlje trgovca, već se kupi, a zatim proda negdje u inozemstvu. Tako se kupnja robe prikazuje kao negativan izvoz zemlje u kojoj je trgovac rezident, a prodaja robe kao izvoz s pozitivnim predznakom. Moguće je da neto izvoz robe po ovoj osnovi za neko razdoblje bude negativan. Preprodaja robe iskazuje se po transakcijskim cijenama, a ne po fob vrijednosti, i to samo u zemlji čiji je trgovac rezident. Od 1. siječnja 2011. neto vrijednost, odnosno provizija i druge zarade od preprodaje robe, prikuplja se putem statističkog istraživanja o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom. Budući da BPM6 preporučuje prikazivanje bruto vrijednosti, anketni upitnik ovog istraživanja prilagođen je počevši s 2014. godinom bruto osnovi.

U BPM6 naglašena je važnost prikazivanja nemonetarnog zlata odvojeno od ostale robe zbog posebne uloge te robe na financijskom tržištu.

Na računu usluga zasebno se vode usluge prijevoza, putovanja – turizma i ostale usluge. Prihodi i rashodi s osnove usluga prijevoza u razdoblju od 1993. do 1998. preuzimani su iz evidencije platnog prometa s inozemstvom. Počevši od 1999. godine, prihodi i rashodi s osnove prijevoza robe i putnika, kao i vrijednost pratećih usluga, koji zajedno čine ukupnu vrijednost tih usluga, sastavljaju se na osnovi rezultata Statističkog istraživanja o uslugama u međunarodnom prijevozu, što ga provodi HNB. Zbog izrazito velike populacije cestovnih prijevoznika prihodi i rashodi s osnove teretnoga cestovnog prijevoza ne preuzimaju se iz tog istraživanja, nego se sastavljaju upotrebom podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom. Počevši od siječnja 2011., zbog ukidanja evidencije platnog prometa s inozemstvom, ova stavka sastavlja se na osnovi Istraživanja o transportu DZS-a i procjenama Udruge cestovnih teretnih prijevoznika. Rashodi teretnoga cestovnog prijevoza jednaki su troškovima prijevoza i osiguranja koji se odnose na uvoz robe koji pripada nerezidentima, a koji se procjenjuje na osnovi svođenja vrijednosti uvoza prema paritetu cif na vrijednost uvoza prema paritetu fob.

Prihodi od usluga pruženih stranim putnicima i turistima, kao i rashodi koje su domaći putnici i turisti imali u inozemstvu, prikazuju se na poziciji Putovanja – turizam. U razdoblju od 1993. do 1998. ta se pozicija procjenjivala upotrebom različitih izvora podataka koji nisu osiguravali potpuni obuhvat u skladu s preporučenom metodologijom, pa je stoga Hrvatska narodna banka od druge polovine 1998. godine počela provoditi Istraživanje o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu i koristiti se njegovim rezultatima pri kompilaciji stavki na poziciji Putovanja – turizam. Od početka 1999. rezultati tog istraživanja, koje se zasniva na anketiranju putnika (stratificirani uzorak) na graničnim prijelazima, kombiniraju se s podacima Ministarstva unutarnjih poslova i Državnog zavoda za statistiku o broju stranih i domaćih putnika te s podacima o distribuciji stranih putnika prema državama iz priopćenja o turizmu Državnog zavoda za statistiku kako bi se procijenile odgovarajuće stavke platne bilance. Počevši od prvog tromjesečja 2012., platnobilančni podaci o prihodima od usluga pruženima stranim putnicima i turistima ne izvode se standardnom metodološkom kombinacijom fizičkih pokazatelja i ocijenjene prosječne potrošnje iz Ankete o potrošnji stranih putnika, već se temelje na kombinaciji ocijenjene razine turističke potrošnje u 2011. godini i ekonometrijski izvedenog indikatora koji čini prvu glavnu komponentu skupa varijabla za koje se pretpostavlja da prate dinamiku prihoda od turizma (dolasci i noćenja stranih turista, broj stranih putnika na graničnim prijelazima, ukupna potrošnja turista prema istraživanju HNB-a, broj zaposlenih u djelatnostima pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane,

prihodi hotela i restorana, indeks potrošačkih cijena ugostiteljskih usluga, realni indeks prometa u trgovini na malo, gotov novac izvan banaka, vrijednost transakcija po inozemnim platnim karticama, promet banaka s fizičkim osobama na deviznom tržištu, industrijska proizvodnja EU-28).

Pozicija Ostale usluge sastavlja se upotrebom različitih izvora podataka: osim prihoda i rashoda koji se odnose na usluge osiguranja te komunikacijske i građevinske usluge, koji se od 2001. utvrđuju uz pomoć specijaliziranih statističkih istraživanja HNB-a, vrijednosti svih ostalih usluga preuzimale su se iz statistike ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, za procjenu pozicije Ostale usluge, koja uključuje 30 različitih vrsta usluga čija je podjela propisana 6. izdanjem MMF-ova Priručnika za platnu bilancu (engl. *Balance of Payments Manual, 6th edition*), primjenjuje se jedinstveno statističko istraživanje. To istraživanje uključuje i komunikacijske usluge, čime se istodobno ukida posebno istraživanje o komunikacijskim uslugama, dok se usluge osiguranja i građevinske usluge i dalje prate zasebnim istraživanjima.

Nakon prelaska na priručnik BPM6 račun usluga obuhvaća i proizvođačke usluge na robu koja je u tuđem vlasništvu čiji najvažniji dio čini oplemenjivanje robe. Osim usluge oplemenjivanja, tu su još i usluge slaganja, etiketiranja, pakiranja i slično, koje obavljaju subjekti koji nisu vlasnici robe. Prema BPM6 u platnu bilancu uključuje se samo neto vrijednost usluge koja uključuje naknadu koja se veže za doradu, a ne i vrijednost doradene robe. Ovakve usluge prate se u sklopu Istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom (US-PB) počevši od 2011. godine, a 2014. uvedeno je posebno statističko istraživanje radi praćenja uvoza i izvoza robe s motivom dorade i oplemenjivanja te pripadajućih usluga koje iz toga proizlaze. Za identificiranje tvrtki koje primaju/pružaju usluge oplemenjivanja koriste se podaci DZS-a o robnom uvozu i izvozu.

Početkom primjene BPM6 usluge popravaka i održavanja robe uključuju se u stavku "Usluge", odnosno prestaju biti dijelom računa robe. Ovakve usluge od 2011. godine posebno se prate u sklopu Statističkog istraživanja o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom.

Kod financijskih usluga novost koju donosi priručnik BPM6 jest uključivanje posredno mjerene naknade za uslugu financijskog posredovanja (engl. *financial intermediation services indirectly measured* – FISIM), što znači da se jedan dio dohotka od ulaganja reklasificira iz Primarnog dohotka na Usluge. Radi se o onom dijelu dohotka koji financijske institucije zarađuju iznad tzv. referentne kamatne stope. Referentna kamatna stopa je stopa koja u sebi ne sadržava element pružene usluge klijentima, a kao prikladna primijenjuje se stopa za međubankovno kreditiranje. Kod kredita FISIM je razlika između kamata na kredite i troška sredstava izračunatog na temelju referentne kamatne stope. Kod depozita FISIM je razlika između kamata izračunatih na temelju referentne kamatne stope i kamata koje se plaćaju deponentima. BPM6 u obzir uzima samo FISIM kod financijskih društava i samo na instrumente kredita i depozita u njihovim bilancama (fondovi novčanog tržišta i investicijski fondovi ne proizvode FISIM). U našem slučaju FISIM je u potpunosti izračunat prema međunarodno propisanoj metodologiji.

Od ostalih promjena koje donosi BPM6 poštanske i kurirske usluge reklasificiraju se iz komunikacijskih usluga u usluge prijevoza (načelo vrednovanja ne mijenja se), a telekomunikacijske usluge postaju dijelom Telekomunikacijskih, računalnih i informacijskih usluga, također bez promjene načela vrednovanja. Isto tako, usluge preprodaje robe (engl. *merchandising*) uklanjaju se iz ovog dijela te se ovi poslovi na bruto osnovi uključuju u stavku Roba.

Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja^{a,b}
u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^c	2014.					2015.
						1.tr. ^c	2.tr. ^c	3.tr. ^c	4.tr. ^c	1.tr. ^d	
Ostala ulaganja, neto	-337,6	-122,2	2.538,2	449,8	947,9	-94,4	-281,7	1.886,5	-562,6	-1.528,1	
1. Sredstva	-689,2	-244,6	-605,6	-154,8	851,6	605,4	-487,4	1.784,9	-1.051,4	-579,9	
1.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,7	0,7	29,2	26,9	0,1	0,0	0,0	26,8	0,2	
1.2. Valuta i depoziti	-505,4	-326,8	-336,5	-334,2	936,1	729,1	-524,9	1.752,6	-1.020,7	-741,1	
1.2.1. Središnja banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
1.2.2. Opća država	0,0	0,0	2,1	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
1.2.3. Druge monetarne financijske institucije	-417,0	-522,0	-421,0	-129,0	532,3	209,4	-26,1	1.484,2	-1.135,1	-741,1	
1.2.4. Ostali sektori	-88,5	195,1	82,3	-207,6	403,8	519,7	-498,7	268,4	114,4	0,0	
1.3. Krediti	105,2	-42,6	66,8	84,4	109,0	-25,5	-13,5	191,7	-43,8	-18,6	
1.3.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,9	0,1	-1,5	0,0	-1,5	-0,5	
1.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,9	0,1	-1,5	0,0	-1,5	-0,5	
1.3.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
1.3.2. Druge monetarne financijske institucije	85,5	-51,0	36,8	2,9	61,8	-17,2	-10,4	192,4	-102,9	-16,9	
1.3.2.1. Dugoročni krediti	63,3	-10,4	-52,9	57,2	-21,3	2,4	-10,8	-19,9	7,0	-2,5	
1.3.2.2. Kratkoročni krediti	22,2	-40,6	89,7	-54,3	83,1	-19,7	0,3	212,3	-109,8	-14,3	
1.3.3. Ostali sektori	19,7	8,4	29,9	81,6	50,0	-8,3	-1,6	-0,7	60,6	-1,2	
1.3.3.1. Dugoročni krediti	-17,4	34,6	9,9	71,4	56,3	0,3	-4,6	-1,2	61,8	1,6	
1.3.3.2. Kratkoročni krediti	37,1	-26,1	20,1	10,2	-6,3	-8,6	3,0	0,5	-1,3	-2,7	
1.4. Trgovinski krediti	-289,0	124,3	-352,3	67,3	-233,3	-88,3	21,4	-152,6	-13,7	179,6	
1.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
1.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
1.4.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
1.4.2. Ostali sektori	-289,0	124,3	-352,3	67,3	-233,3	-88,3	21,4	-152,6	-13,7	179,6	
1.4.2.1. Dugoročni krediti	-22,2	-2,9	-0,2	-2,6	0,5	0,9	-0,1	-0,3	0,0	0,0	
1.4.2.2. Kratkoročni krediti	-266,8	127,3	-352,1	69,8	-233,8	-89,2	21,5	-152,3	-13,7	179,6	
1.5. Ostala aktiva	0,0	-0,2	15,8	-1,5	12,9	-10,0	29,6	-6,8	0,0	0,0	
2. Obveze	-351,6	-122,4	-3.143,8	-604,6	-96,3	699,8	-205,6	-101,6	-488,8	948,1	
2.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2.2. Valuta i depoziti	-9,3	915,2	-1.973,8	1,7	-460,7	317,4	-452,5	-555,9	230,3	162,5	
2.2.1. Središnja banka	0,0	-1,0	0,0	83,8	-0,7	18,4	-78,3	16,4	42,9	55,4	
2.2.2. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2.2.3. Druge monetarne financijske institucije	-9,3	916,2	-1.973,8	-82,1	-460,0	299,0	-374,2	-572,3	187,5	107,0	
2.2.4. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2.3. Krediti	-412,1	-664,0	-1.396,0	-784,4	168,3	402,0	-198,7	447,1	-482,0	469,6	
2.3.1. Središnja banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	641,9	
2.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2.3.1.1.1. Povučena kreditna sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2.3.1.1.2. Otplate	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2.3.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	641,9	
2.3.2. Opća država	98,5	161,7	95,5	285,4	261,4	-82,9	-321,9	731,3	-65,1	43,7	
2.3.2.1. Dugoročni krediti	279,3	161,7	100,1	86,3	461,3	117,1	-321,9	731,3	-65,3	43,9	
2.3.2.1.1. Povučena kreditna sredstva	824,1	859,3	707,6	831,2	1.363,2	214,2	63,7	847,0	238,3	145,2	
2.3.2.1.2. Otplate	544,9	697,5	607,5	744,9	901,9	97,1	385,6	115,7	303,6	101,3	
2.3.2.2. Kratkoročni krediti	-180,7	0,0	-4,6	199,1	-199,8	-200,0	0,0	0,0	0,2	-0,2	
2.3.3. Druge monetarne financijske institucije	-161,0	-34,7	-291,6	-522,9	-585,2	-98,6	-116,3	-208,0	-162,3	-314,5	
2.3.3.1. Dugoročni krediti	-292,9	385,7	-282,6	-568,8	-436,9	-15,4	-85,0	-106,1	-230,5	-291,5	
2.3.3.1.1. Povučena kreditna sredstva	879,8	1.108,0	729,1	408,4	709,1	213,6	61,0	122,1	312,5	340,3	
2.3.3.1.2. Otplate	1.172,8	722,2	1.011,7	977,2	1.146,0	229,0	146,0	228,1	543,0	631,8	
2.3.3.2. Kratkoročni krediti	132,0	-420,4	-9,0	46,0	-148,3	-83,2	-31,4	-102,0	68,2	-23,0	
2.3.4. Ostali sektori	-349,6	-791,0	-1.199,8	-547,0	492,1	583,5	239,5	-76,2	-254,6	98,5	
2.3.4.1. Dugoročni krediti	-935,9	-1.283,7	-1.718,1	-605,5	145,0	432,2	73,3	-229,6	-131,0	116,1	
2.3.4.1.1. Povučena kreditna sredstva	4.190,1	2.580,1	3.244,6	4.231,6	4.616,9	1.450,8	1.436,0	961,4	768,6	1.015,2	
2.3.4.1.2. Otplate	5.126,0	3.863,8	4.962,7	4.837,1	4.471,9	1.018,6	1.362,7	1.191,0	899,6	899,1	

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^c	2014.				2015.
						1.tr. ^c	2.tr. ^c	3.tr. ^c	4.tr. ^c	
2.3.4.2. Kratkoročni krediti	586,2	492,7	518,2	58,6	347,1	151,3	166,1	153,3	-123,7	-17,7
2.4. Trgovinski krediti	58,7	-473,2	337,3	155,1	-124,0	-9,1	161,7	33,7	-310,2	381,0
2.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.2. Ostali sektori	58,7	-473,2	337,3	155,1	-124,0	-9,1	161,7	33,7	-310,2	381,0
2.4.2.1. Dugoročni krediti	-25,3	-147,5	-34,9	-7,7	-18,8	9,6	3,2	-3,9	-27,7	40,0
2.4.2.2. Kratkoročni krediti	84,0	-325,8	372,3	162,9	-105,2	-18,7	158,5	37,6	-282,5	340,9
2.5. Ostale obveze	11,0	99,6	-111,4	23,1	320,0	-10,5	283,9	-26,5	73,0	-64,9
2.6. Posebna prava vučenja (SDR)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

Na računu dohotka transakcije se raspoređuju u četiri osnovne skupine. Račun dohotka primjenom priručnika BPM6 promijenio je naziv u Primarni dohodak.

Stavka Naknade zaposlenima sastavlja se na osnovi ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011., ova pozicija na strani prihoda procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata od nerezidenata. Na strani rashoda rabe se postojeća istraživanja o uslugama koja u sebi sadržavaju dio koji se odnosi na naknade zaposlenicima isplaćene nerezidentima te posebno istraživanje o dohocima isplaćenima nerezidentima za institucije koje nisu uključene u uzorak za istraživanje o uslugama.

Dohoci od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja odnosno ostalih ulaganja prikazuju se odvojeno. Unutar dohotka od izravnih ulaganja, koji se izračunava na osnovi Statističkog istraživanja Hrvatske narodne banke o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima, posebno se iskazuje podatak o zadržanoj dobiti. Za razliku od podataka o dividendama, podatak o zadržanoj dobiti ne postoji za razdoblje od 1993. do 1996. jer se tada nije posebno iskazivao. Od prvog tromjesečja 2009. statističko praćenje zadržane dobiti usklađeno je s međunarodnim standardima, a svodi se na evidentiranje zadržane dobiti na tromjesečnoj osnovi, u razdoblju u kojem je dobit ostvarena. Prije toga zadržana dobit bila je evidentirana u mjesecu u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu te se tako temeljila na dobiti ostvarenoj prethodne godine. Na osnovi statističkih podataka o dužničkim odnosima s inozemstvom, počevši od 1997., dohodak od izravnih ulaganja uključuje i podatke o kamatama za kreditne odnose između vlasnički izravno povezanih rezidenata i nerezidenata. Novost kod priručnika BPM6 jest da razlikuje dohodak od tri tipa izravnih ulaganja. To su:

- ulaganje izravnog investitora u subjekt izravnog ulaganja
- obratno ulaganje (odnosi se na obveze izravnog investitora prema subjektu izravnog ulaganja te na potraživanja subjekta izravnog ulaganja svoga izravnog investitora)
- ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća (tokovi dohotka od ulaganja između svih poduzeća koja imaju istoga izravnog investitora).

Pritom treba imati na umu da dividende, povlačenja dohotka kvazidruštava, kamate i sl. mogu biti sadržani u bilo kojem od prethodno navedenih tipova dohotka od ulaganja. Zadržanih zarada nema kod obratnih ulaganja, kao ni kod ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća jer nije ispunjen kriterij za 10% vlasništva.

Priručnik BPM6 donosi pojam superdividenda.

Superdividende se opisuju kao isplate dioničarima koje nisu rezultat redovitih poslovnih aktivnosti tijekom poslovne godine za koju se isplaćuju redovne dividende. Superdividende se najbliže mogu približiti definiciji isplata dioničarima na teret zadržanih dobiti prethodnih godina. Takve isplate treba evidentirati kao povlačenje vlasničkog ulaganja, a ne u sklopu evidentiranja primarnog dohotka. To načelo kod nas vrijedi već duže vrijeme tako da primjenom priručnika BPM6 nije došlo do promjene statističkog tretmana takvih isplata.

Dohodak od vlasničkih portfeljnih ulaganja sastavlja se na osnovi istog istraživanja, dok se podaci o dohotku od dužničkih portfeljnih ulaganja sastavljaju od 1999. na osnovi evidencije kreditnih odnosa s inozemstvom, koja obuhvaća i evidenciju dohotka koja se odnosi na dužničke vrijednosne papire u vlasništvu nerezidenata. Dohodak od ostalih ulaganja obuhvaća obračun kamata prema evidenciji kreditnih odnosa s inozemstvom. Valja spomenuti da je u 2007. došlo do promjene metodologije u dijelu koji se odnosi na evidenciju dohotka od dužničkih ulaganja, i to tako da je uvedeno evidentiranje dohotka na obračunskom načelu. Znači da se dohodak od dužničkih ulaganja odnosno kamate evidentiraju u trenutku njihova obračuna, a ne dospjeća odnosno naplate. U tom smislu došlo je i do revizije podataka od 1999. do 2006. godine. Novost u priručniku BPM6 jest iskazivanje dohotka od ulaganja u investicijske fondove – dividende i zadržane zarade, s protustavkom na financijskom računu. Tako se i u ovom dijelu uvodi načelo stečenog dohotka. Takav se dohodak još uvijek ne procjenjuje zbog nedostatka svih potrebnih podataka. Dohodak od vlasničkih vrijednosnih papira prema metodologiji i dalje uključuje samo dividende, dok procjena zadržane dobiti za ovaj dio dohotka nije predviđena.

Prema BPM6 kamate se prikazuju bez FISIM-a, dok se vrijednost FISIM-a prikazuje u sklopu financijskih usluga. Dohodak od pričuva se prema BPM6 prikazuje posebno, a prema BPM5 bio je prikazan unutar dohotka od ostalih ulaganja.

Sekundarni dohodak (prema priručniku BPM5 Tekući transferi) prikazuje se odvojeno za sektor opće države i za ostale sektore.

Evidencija platnog prometa s inozemstvom bila je glavni izvor podataka o tekućim transferima za oba sektora sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, transferi sektora opće države evidentiraju se na osnovi podataka Ministarstva financija i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u slučaju mirovina isplaćenih nerezidentima. Osim poreza i trošarina, mirovina te novčanih pomoći i darova, koji su uključeni u tekuće transfere obaju sektora, sektor opće države obuhvaća još i podatke o međudržavnoj suradnji, a ostali sektori sadržavaju i podatke o

Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica^{a,b,c}

u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^d	2014.					2015.
						1.tr. ^d	2.tr. ^d	3.tr. ^d	4.tr. ^d	1.tr. ^e	
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-3.783,6	-2.766,4	-969,1	2.703,2	1.999,6	-11.512,8	-2.945,8	21.217,5	-4.759,2	-9.951,7	
1. Roba, usluge i primarni dohodak (2+5)	-11.494,5	-11.291,2	-9.701,3	-5.399,0	-4.197,8	-12.910,0	-4.262,4	19.389,3	-6.414,7	-12.166,9	
1.1. Prihodi	130.357,0	141.660,5	144.720,2	148.234,5	158.627,5	25.276,3	39.348,7	63.145,3	30.857,1	27.520,9	
1.2. Rashodi	141.851,5	152.951,7	154.421,5	153.633,5	162.825,2	38.186,3	43.611,1	43.756,0	37.271,9	39.687,8	
2. Roba i usluge (3+4)	-1.276,0	-1.351,4	1.520,0	1.389,7	6.827,8	-10.254,9	-778,7	22.966,3	-5.104,8	-10.541,4	
2.1. Prihodi	123.705,9	134.645,1	137.518,9	141.792,9	152.440,7	23.502,0	37.320,1	61.208,8	30.409,8	25.093,5	
2.2. Rashodi	124.981,9	135.996,4	135.998,9	140.403,2	145.612,9	33.756,9	38.098,8	38.242,6	35.514,7	35.634,9	
3. Roba	-43.147,4	-47.447,6	-47.339,8	-49.798,6	-48.407,8	-11.833,5	-14.178,2	-12.470,3	-9.925,8	-12.817,3	
3.1. Prihodi	58.715,9	64.996,9	65.193,8	67.554,0	74.279,9	16.844,5	18.193,2	19.513,3	19.728,9	17.986,4	
3.2. Rashodi	101.863,3	112.444,5	112.533,6	117.352,6	122.687,7	28.678,0	32.371,4	31.983,6	29.654,7	30.803,7	
4. Usluge	41.871,4	46.096,3	48.859,9	51.188,3	55.235,7	1.578,6	13.399,5	35.436,5	4.821,0	2.275,9	
4.1. Prihodi	64.990,0	69.648,2	72.325,1	74.239,0	78.160,9	6.657,5	19.126,8	41.695,5	10.681,0	7.107,1	
4.2. Rashodi	23.118,6	23.551,9	23.465,3	23.050,6	22.925,2	5.078,9	5.727,3	6.259,0	5.860,0	4.831,2	
5. Primarni dohodak	-10.218,5	-9.939,8	-11.221,3	-6.788,7	-11.025,6	-2.655,1	-3.483,7	-3.576,9	-1.309,9	-1.625,5	
5.1. Prihodi	6.651,1	7.015,5	7.201,3	6.441,5	6.186,7	1.774,4	2.028,6	1.936,5	447,3	2.427,4	
5.2. Rashodi	16.869,5	16.955,3	18.422,6	13.230,2	17.212,4	4.429,4	5.512,3	5.513,4	1.757,2	4.052,9	
6. Sekundarni dohodak	7.710,9	8.524,8	8.732,3	8.102,2	6.197,4	1.397,2	1.316,6	1.828,1	1.655,5	2.215,2	
6.1. Prihodi	11.817,8	12.427,0	12.929,9	13.763,7	13.793,9	3.779,1	3.201,3	3.340,8	3.472,6	4.387,0	
6.2. Rashodi	4.106,9	3.902,2	4.197,7	5.661,5	7.596,5	2.381,9	1.884,8	1.512,7	1.817,1	2.171,8	
B. KAPITALNE TRANSAKCIJE	423,8	281,1	365,0	423,1	698,6	11,2	178,7	62,3	446,3	93,8	
C. FINACIJSKE TRANSAKCIJE	-9.855,1	-10.444,4	-3.091,9	-3.534,2	-1.206,6	-8.933,8	-2.704,3	12.636,2	-2.204,7	-7.759,6	
1. Izravna ulaganja	-6.840,4	-8.776,5	-8.835,9	-6.719,1	-9.860,7	-2.065,2	-2.752,9	-2.453,9	-2.588,7	-2.137,5	
1.1. Sredstva	887,1	-1.266,0	-487,2	-915,7	12.190,6	82,9	13.459,7	665,5	-2.017,6	883,2	
1.2. Obveze	7.727,5	7.510,5	8.348,7	5.803,4	22.051,2	2.148,1	16.212,7	3.119,4	571,1	3.020,7	
2. Portfeljna ulaganja	-2.850,9	-4.369,1	-13.159,8	-14.352,7	5.384,7	-48,5	614,3	3.844,2	974,7	-2.973,8	
2.1. Sredstva	2.987,0	-3.682,2	2.323,8	-690,5	3.089,3	-77,0	346,7	1.664,7	1.154,8	524,1	
2.2. Obveze	5.837,9	686,9	15.483,6	13.662,2	-2.295,4	-28,4	-267,6	-2.179,5	180,1	3.497,9	
3. Financijske izvedenice	1.838,9	554,2	-425,2	151,6	118,0	28,6	-11,1	-15,1	115,5	459,5	
4. Ostala ulaganja	-2.528,3	-780,2	18.967,2	3.358,2	7.193,7	-721,5	-2.140,6	14.365,3	-4.309,5	-11.734,2	
4.1. Sredstva	-5.069,4	-1.800,9	-4.620,8	-1.217,1	6.463,7	4.629,2	-3.703,1	13.591,8	-8.054,2	-4.453,3	
4.2. Obveze	-2.541,2	-1.020,7	-23.588,0	-4.575,3	-730,0	5.350,7	-1.562,4	-773,6	-3.744,7	7.280,9	
5. Međunarodne pričuve HNB-a	525,5	2.927,2	361,8	14.027,9	-4.042,3	-6.127,3	1.586,0	-3.104,3	3.603,3	8.626,5	
D. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-6.495,4	-7.959,0	-2.487,9	-6.660,5	-3.904,8	2.567,7	62,8	-8.643,6	2.108,2	2.098,3	

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. Primjena nove metodologije nema učinka na saldo tekućeg ni na saldo financijskog računa platne bilance te su promjene na ovim pozicijama u odnosu na prethodnu objavu rezultat revizije podataka radi kontrole kvalitete i obuhvata. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država. ^d Revidirani podaci. ^e Preliminarni podaci.

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji kreditnih institucija.

radničkim doznakama. Počevši od 2011. godine, pozicija radničke doznake i novčane pomoći i darovi ostalih sektora procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata iz inozemstva i odljevima fizičkih osoba rezidenata u inozemstvo. Naplate po mirovinama procjenjuju se na osnovi raspoloživih podataka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Također, transferi ostalih sektora dopunjuju se podacima istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom koje sadržava poseban dio za eventualne transfere iz inozemstva ili prema inozemstvu. U tekuće se transfere kod sektora opća država također dodaju podaci o uvozu i izvozu robe bez plaćanja, koje dostavlja Državni zavod za statistiku. U razdoblju od 1993. do 1998. tekući transferi ostalih sektora obuhvaćali su i procjenu neregistriranih deviznih

doznaka, koja je činila 15% pozitivne razlike između neklasificiranog priljeva i neklasificiranog odljeva sektora kućanstava. Od 1993. do drugog tromjesečja 1996. Hrvatska narodna banka procjenjivala je i dio odljeva s osnove tekućih transfera. Od 2002. priljevi i odljevi po tekućim transferima ostalih sektora dopunjuju se podacima specijaliziranoga statističkog istraživanja HNB-a o međunarodnim transakcijama povezanim s uslugama osiguranja. Sredstva primljena od fondova EU-a evidentiraju se na tekućem odnosno kapitalnom računu ovisno o prirodi transakcija na temelju podataka Ministarstva financija. Primjena priručnika BPM6 ne donosi sadržajne novosti u ovom dijelu platne bilance. U prezentacijskom smislu radničke doznake ne sastavljaju se kao posebna stavka, već postaju dijelom osobnih transfera zajedno s ostalim osobnim transferima.

Kapitalni račun u dijelu koji se odnosi na kapitalne transfere zasniva se na evidenciji platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. Od početka 2011. za sastavljanje računa kapitalnih transfera koriste se podaci Ministarstva financija i podaci istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom. Podaci o eventualnim oprostima dugovanja također su dio kapitalnog računa. Prema priručniku BPM6 rezultati procesa istraživanja i razvoja kao što su patent i izdavačka prava više se ne smatraju neproizvodnom imovinom, pa se ni njihova kupoprodaja ne prikazuje na kapitalnom računu, već na poziciji usluge istraživanja i razvoja na tekućem računu. Također, prekogranično kretanje imovine i obveza osoba koje mijenjaju rezidentnost ne prikazuje se više kao transfer migranata u sklopu kapitalnih transfera te prestaje uopće biti platno-bilančna transakcija. Ako se radi o financijskoj imovini, ona se evidentira u sklopu ostalih prilagodba.

Inozemna izravna ulaganja obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasnički povezanih rezidenata i nerezidenata. Izravna vlasnička ulaganja jesu ulaganja kojima strani vlasnik stječe najmanje 10% udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva, bez obzira na to je li riječ o ulaganju rezidenta u inozemstvo ili nerezidenta u hrvatske rezidente. Istraživanje Hrvatske narodne banke o inozemnim izravnim ulaganjima započelo je 1997., kada su poduzeća obuhvaćena istraživanjem dostavila i podatke o izravnim vlasničkim ulaganjima za razdoblje od 1993. do 1996. godine. Za isto razdoblje ne postoje podaci o zadržanoj dobiti i ostalom kapitalu izravnih ulaganja u koji se klasificiraju svi dužnički odnosi između povezanih rezidenata i nerezidenata (osim za bankarski sektor) i koji su postali dostupni tek nakon početka provođenja spomenutog istraživanja. Od 1999. podaci o dužničkim odnosima unutar izravnih ulaganja prikupljaju se na osnovi evidencije dužničkih odnosa s inozemstvom. Od 2007. godine pokrenuto je istraživanje o kupoprodaji nekretnina na teritoriju Republike Hrvatske od strane nerezidenata. Obveznici izvješćivanja jesu javni bilježnici koji u svojem redovitom poslovanju saznavaju za takve transakcije. Podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih rezidenata u inozemstvu prikupljaju se u sklopu sustava platnog prometa s inozemstvom sve do njegova ukidanja krajem 2010. godine. Od 2011. podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih nerezidenata u inozemstvu prikupljaju se na temelju Prijave o prometu nekretnina u inozemstvu. Te su kupoprodaje također dio izravnih ulaganja.

Kod priručnika BPM6 najvažnija promjena svodi se na način prezentacije – izravna ulaganja više se ne klasificiraju po tzv. smjeru ulaganja (engl. *directional principle*) na izravna ulaganja u zemlju i inozemstvo s dodatnom podjelom na "Claims" i "Liabilities", već se prema BPM6 rabi tzv. načelo imovine/obveza (engl. *assets/liabilities principle*), isto ono koje se već godinama primjenjuje na ostale funkcionalne kategorije na financijskom računu (portfeljna, ostala ulaganja i financijski derivati).

Nadalje, izravna ulaganja prema BPM6 dodatno se dijele:

- na izravna ulaganja u poduzeće izravnog ulaganja
- na ulaganja u izravnog ulagača (obratno ulaganje, engl. *reverse investment*)
- na ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća.

Kod tzv. obratnih ulaganja originalni primatelj izravnog ulaganja obavi vlasničko ulaganje u svog ulagatelja, ali koje mora rezultirati vlasničkim udjelom manjim od 10% jer se inače stvara novo izravno ulaganje. Također, uključuje i dužnička ulaganja s obratnim smjerom. Ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća jesu vlasnička ulaganja između poduzeća koja su neizravno vlasnički povezana, također do 10% udjela u vlasništvu, ili dužnička ulaganja između takvih poduzeća. Za dio ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća treba reći da se ta

vrsta ulaganja identificira u sklopu statistike inozemnog duga od 2009. godine. Od 2014. uvedena je mogućnost identificiranja takvih ulaganja i u sklopu Istraživanja o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima.

Prema BPM6 svi se dužnički odnosi između dva povezana financijska posrednika tretiraju jednako – izvan izravnih ulaganja odnosno unutar ostalih ili portfeljnih ulaganja. Priručnik BPM5 transakcije s obilježjem tzv. stalnog duga (engl. *permanent debt*) klasificirao je u izravna ulaganja.

BPM6 uvodi pojam *kvazidruštva* koji se odnosi na poduzeća koja proizvode dobra i usluge u stranom gospodarstvu, ali nemaju uspostavljenu zasebnu pravnu osobnost u tom gospodarstvu. Tipovi su kvazidruštava: podružnice, fiktivne rezidentne institucionalne jedinice, multiteritorijalna poduzeća, zajednička ulaganja, partnerstva i sl. U našem slučaju podružnice se u sklopu izravnih ulaganja posebno prate od 2005. godine. Zbog detektiranih ulaganja naših rezidenata u inozemstvu koja se ne realiziraju preko osnovanog poduzeća ili podružnice, već na temelju ugovora s karakteristikama zajedničkog ulaganja, ovaj se oblik također statistički prati od 2014. godine.

Podaci o portfeljnim vlasničkim ulaganjima prikupljaju se iz istog izvora kao i podaci o izravnim vlasničkim ulaganjima. Portfeljna dužnička ulaganja obuhvaćaju sva ulaganja u kratkoročne i dugoročne dužničke vrijednosne papire koja se ne mogu klasificirati u izravna ulaganja. U razdoblju od 1997. do 1998. ti su se podaci prikupljali istraživanjem Hrvatske narodne banke o izravnim i portfeljnim ulaganjima, dok se od 1999. godine uzimaju podaci o dužničkim odnosima s inozemstvom i podaci monetarne statistike za ulaganja banaka. Počevši od 2002. godine, ova se pozicija sastavlja i za investicijske fondove, a od 2004. i za mirovinske fondove. Počevši od 2009., za nadopunu ovih pozicija upotrebljava se i statistika o trgovini vlasničkim i dužničkim vrijednosnim papirima koju dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo, kreditne institucije i investicijska društva koja obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima. Tim podacima nadopunjuju se portfeljna ulaganja u onim dijelovima koji nisu potpuno pokriveni postojećim istraživanjima. Podaci za godine od 2006. do 2009. također su revidirani. Tako su, počevši od 2006., u platnu bilancu uključeni podaci o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima na domaćem tržištu trguju nerezidenti (portfeljna ulaganja, dužnički vrijednosni papiri na strani obveza). Kako je ovdje riječ o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima trguju nerezidenti, stanje ovakvog portfelja na određeni dan znači uvećanje inozemnog duga iako su papiri izdani na domaćem tržištu. Treba napomenuti da se ovakvo načelo već primjenjuje kod vrijednosnih papira naših rezidenata izdanih u inozemstvu, gdje se iznos na ovaj način generiranog duga umanjuje za dio koji otupe rezidenti.

Prema BPM6 vlasnički kapital koji nije u obliku vrijednosnih papira ne uključuje se u portfeljna nego u izravna ili ostala ulaganja, ovisno o tome je li riječ o udjelima većima ili manjima od 10%. Reinvestirana dobit u investicijskom fondu posebno bi se trebala iskazivati u sklopu portfeljnih ulaganja. Neraspodijeljena dobit u investicijskim fondovima tretira se kao obveza prema vlasnicima udjela, a zatim kao reinvestiranje u fond. Stavka reinvestirane dobiti na financijskom računu (engl. *Equity and investment fund shares, Other financial corporations*) odgovara stavci reinvestirane dobiti investicijskog fonda na računu primarnog dohotka. Praćenja ovakve vrste dohotka još uvijek su u pripremi.

Od prvog tromjesečja 2010. u platnu bilancu uključene su transakcije koje proizlaze iz zaključenih ugovora s obilježjima financijskih derivata. Izvještajne institucije jesu poslovne banke i druge financijske institucije, a od četvrtog tromjesečja 2012. izvještajna populacija proširena je i na nefinancijske institucije,

koje u ovakve poslove ulaze najčešće radi zaštite od promjene tržišnih uvjeta.

Ostala ulaganja obuhvaćaju sva ostala nespomenuta dužnička ulaganja, osim ulaganja koja čine međunarodne pričuve. Ostala se ulaganja klasificiraju prema instrumentima, ročnosti i sektoru.

Osim toga, u sklopu ostalih ulaganja priručnik BPM6 donosi poziciju Ostala vlasnička ulaganja, koja podrazumijeva vlasnička ulaganja koja ne zadovoljavaju kriterije za izravno, portfeljno ulaganje ili međunarodne pričuve. Ostala vlasnička ulaganja nikad nisu u obliku vrijednosnih papira pa ih po tome razlikujemo od portfeljnih ulaganja. Budući da sudjelovanje u kapitalu međunarodnih organizacija nije u obliku vrijednosnih papira, klasificira se kao ostala vlasnička ulaganja. U većini slučajeva kapital u kvazidruštvima, npr. u podružnicama ili fiktivnim jedinicama za vlasništvo nekretnina i prirodnih resursa, uključen je u izravna ulaganja, ali ako je udio u vlasništvu manji od 10%, onda je uključen u kategoriju ostalih vlasničkih ulaganja.

Pozicija Valuta i depoziti pokazuje potraživanja rezidenata od inozemstva za stranu efektivu i depozite koji se nalaze u stranim bankama, kao i obveze hrvatskih banaka za depozite u vlasništvu nerezidenata. Izvor podataka za sektore opće države i drugih monetarnih financijskih institucija jest monetarna statistika, iz koje se na osnovi podataka o stanjima i valutnoj strukturi inozemne aktive i pasive procjenjuju transakcije iz kojih je uklonjen utjecaj tečaja. U razdoblju od 1993. do 1998. podaci o potraživanjima ostalih sektora na ovoj poziciji kompilirali su se na osnovi procjene Hrvatske narodne banke koja se zasnivala na dijelu neto deviznog priljeva stanovništva koji nije klasificiran u tekuće transfere. Od 1999. godine ova pozicija sadržava samo podatke prema tromjesečnim podacima Banke za međunarodne namire, a podaci za četvrto tromjesečje 2001. i prva dva tromjesečja 2002. odnose se i na učinak promjene valuta država članica EMU-a u euro. Podaci za četvrto tromjesečje 2008. upotrijebljeni su procjenom povlačenja valute i depozita iz financijskog sustava prouzročenih strahom od učinka svjetske financijske krize.

Kreditni koji su rezidenti odobrili nerezidentima, odnosno inozemni krediti kojima se koriste rezidenti, a odobrili su ih nerezidenti, a koji se ne mogu svrstati u izravna ulaganja ili u trgovinske kredite, svrstani su prema institucionalnim sektorima i ročnosti u odgovarajuće pozicije ostalih ulaganja. Izvor je podataka tih pozicija evidencija Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom.

Trgovinski krediti u razdoblju od 1996. do 2002. obuhvaćaju procjenu Hrvatske narodne banke za avansna plaćanja i odgode plaćanja koja je napravljena na osnovi uzorka najvećih i velikih uvoznika i izvoznika. Podaci o avansima procjenjuju se od 1996., a podaci o kratkoročnim odgodama plaćanja (najprije

do 90 dana, zatim do 150 dana, a danas od 8 dana do 1 godine) prikupljaju se od 1999. godine. Od 2003. to je istraživanje zamijenjeno novim istraživanjem, a podatke za njega obvezna su dostavljati izabrana poduzeća bez obzira na svoju veličinu (stratificirani uzorak). Podaci o odgodama plaćanja s originalnim dospijećem dužim od godine dana preuzimaju se iz evidencije Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom.

Pozicija Ostala ulaganja – Ostala potraživanja i obveze obuhvaća ostala potraživanja i obveze koje nisu uključene u trgovačke kredite i ostale financijske instrumente, između ostalog uključuje prijevremeno plaćane premije i neisplaćene štete za neživotno osiguranje, potraživanja iz osiguranja po policama životnog osiguranja i mirovinskim shemama te provizije po standardiziranim garancijama (engl. *provision for calls under standardized guarantees*). Ova pozicija sastavlja se na temelju podataka koje dostavljaju osiguravajuća društva i uključuje promjene matematičke pričuve osiguranja života.

Novost u BPM6 jest tretman SDR-a. Alokacija SDR-a zemljama članicama MMF-a prikazuje se kao nastanak obveze primatelja u ostalim ulaganjima (pozicija SDR) s odgovarajućim unosom stavke SDR na poziciji pričuva. Ostala stjecanja i otpuštanja SDR-a prikazuju se kao transakcije pričuvama.

Sektorska podjela portfeljnih i ostalih ulaganja podrazumijeva sektorsku klasifikaciju rezidenata prema priručnicima ESA 2010 i SNA 2008 te je u potpunosti usklađena sa sektorskom klasifikacijom bruto inozemnog duga prema domaćim sektorima odnosno međunarodnom investicijskom pozicijom. Sektor opće države obuhvaća sektore središnje države, fondova socijalne sigurnosti i lokalne države. Sektor središnje banke obuhvaća Hrvatsku narodnu banku. Sektor drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaća kreditne institucije i novčane fondove. Ostali domaći sektori obuhvaćaju sve financijske institucije i posrednike osim središnje banke i drugih monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatna i javna nefinancijska društva, neprofitne institucije i kućanstva, uključujući obrtnike.

U razdoblju od 1993. do 1998. procjena transakcija u pozicijama međunarodnih pričuva napravljena je tako da su promjene u originalnim valutama pretvorene u američke dolare primjenom prosječnih mjesečnih tečajeva valuta sadržanih u pričuvama. Promjene salda međunarodnih pričuva od 1999. godine izračunavaju se na osnovi računovodstvenih podataka Hrvatske narodne banke.

Od prvog tromjesečja 2013. za ovu poziciju uzimaju se podaci o ostvarenim transakcijama Direkcije za upravljanje međunarodnim pričuvama i deviznom likvidnošću Hrvatske narodne banke.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka^a

na kraju razdoblja, u milijunima eura

Godina	Mjesec	Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke							Devizne pričuve banaka
		Ukupno	Posebna prava vučenja	Pričuvna pozicija u MMF-u	Zlato	Devize			
						Ukupno	Valuta i depoziti	Obveznice i zadužnice	
2000.	prosinac	3.783,2	158,5	0,2	–	3.624,5	2.763,0	861,5	2.310,7
2001.	prosinac	5.333,6	122,9	0,2	–	5.210,5	3.469,7	1.740,7	4.056,0
2002.	prosinac	5.651,3	2,3	0,2	–	5.648,8	3.787,8	1.861,0	2.581,6
2003.	prosinac	6.554,1	0,7	0,2	–	6.553,2	3.346,0	3.207,2	3.927,1
2004.	prosinac	6.436,2	0,6	0,2	–	6.435,4	3.173,3	3.262,0	4.220,1
2005.	prosinac	7.438,4	0,9	0,2	–	7.437,3	3.834,5	3.602,8	2.938,4
2006.	prosinac	8.725,3	0,7	0,2	–	8.724,4	4.526,9	4.197,5	3.315,0
2007.	prosinac	9.307,4	0,8	0,2	–	9.306,5	4.533,9	4.772,5	4.388,9
2008.	prosinac	9.120,9	0,7	0,2	–	9.120,0	2.001,8	7.118,2	4.644,5
2009.	prosinac	10.375,8	331,7	0,2	–	10.043,9	2.641,4	7.402,6	4.293,9
2010.	prosinac	10.660,3	356,7	0,2	–	10.303,4	3.274,9	7.028,5	3.828,9
2011.	prosinac	11.194,9	360,7	0,2	–	10.834,0	2.730,7	8.103,2	3.463,7
2012.	prosinac	11.235,9	352,8	0,2	–	10.882,9	2.245,8	8.637,1	2.895,3
2013.	prosinac	12.907,5	340,6	0,2	–	12.566,7	3.717,9	8.848,8	2.756,6
2014.	lipanj	12.334,7	346,9	0,2	–	11.987,6	2.883,2	9.104,4	2.894,2
	srpanj	12.387,6	349,0	0,2	–	12.038,4	2.783,3	9.255,2	3.168,3
	kolovoz	12.420,0	351,4	0,2	–	12.068,3	2.830,5	9.237,9	3.779,2
	rujan	12.115,6	357,2	0,2	–	11.758,2	2.595,6	9.162,6	4.377,4
	listopad	12.640,6	358,8	0,2	–	12.281,6	3.066,1	9.215,5	3.364,2
	studenj	12.473,9	359,3	0,2	–	12.114,4	3.248,8	8.865,5	3.341,8
	prosinac	12.687,6	364,0	0,2	–	12.323,4	3.397,8	8.925,6	3.305,5
2015.	siječanj	11.603,8	380,6	0,2	–	11.222,9	2.566,1	8.656,9	3.271,6
	veljača	12.866,0	378,7	0,2	–	12.487,1	3.839,1	8.648,0	3.056,4
	ožujak	14.157,8	388,6	0,2	–	13.768,9	5.055,3	8.713,6	2.797,0
	travanj	14.736,9	390,4	0,2	–	14.346,3	5.712,4	8.633,9	2.662,1
	svibanj	14.163,1	387,6	0,2	–	13.775,2	4.605,4	9.169,8	2.752,7

^a Međunarodne pričuve Republike Hrvatske čine samo devizne pričuve HNB-a.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka • Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke iskazuju se u skladu s Priručnikom za sastavljanje platne bilance (Međunarodni monetarni fond, 1993.) i uključuju ona potraživanja Hrvatske narodne banke od inozemstva koja se mogu rabiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Međunarodne pričuve sastoje se od posebnih prava

vučenja, pričuvne pozicije u MMF-u, zlata, strane valute i depozita kod stranih banaka te obveznica i zadužnica.

Devizne pričuve banaka uključuju stranu valutu i depozite domaćih banaka kod stranih banaka. Te su devizne pričuve dopunska rezerva likvidnosti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja.

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost
na kraju razdoblja, u milijunima eura

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
I. Službene međunarodne pričuve i ostale devizne pričuve (približna tržišna vrijednost)								
A. Službene međunarodne pričuve	10.660,3	11.194,9	11.235,9	12.907,5	12.687,6	14.157,8	14.736,9	14.163,1
1) Devizne pričuve (u konvertibilnoj stranoj valuti)	8.794,8	10.694,0	10.445,8	10.105,8	11.629,7	11.602,3	11.575,5	11.759,8
a) Dužnički vrijednosni papiri	7.028,5	8.103,2	8.637,1	8.848,8	8.925,6	8.713,6	8.633,9	9.169,8
Od toga: Izdavatelji sa sjedištem u zemlji o kojoj se izvještava, ali locirani u inozemstvu	–	–	–	–	–	–	–	–
b) Ukupno valuta i depoziti kod:	1.766,3	2.590,7	1.808,7	1.257,0	2.704,1	2.888,7	2.941,6	2.590,0
i) Ostalih središnjih banaka, BIS-a i MMF-a	1.576,4	2.468,7	1.808,1	1.076,6	485,2	519,1	504,2	533,9
ii) Banaka sa sjedištem u zemlji o kojoj se izvještava	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: Locirane u inozemstvu	–	–	–	–	–	–	–	–
iii) Banaka sa sjedištem izvan zemlje o kojoj se izvještava	189,9	122,1	0,6	180,3	2.218,9	2.369,6	2.437,4	2.056,1
Od toga: Locirane u zemlji o kojoj se izvještava	–	–	–	–	–	–	–	–
2) Pričuvna pozicija u MMF-u	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
3) Posebna prava vučenja (SDR)	356,7	360,7	352,8	340,6	364,0	388,6	390,4	387,6
4) Zlato	–	–	–	–	–	–	–	–
5) Ostale devizne pričuve	1.508,6	140,0	437,1	2.460,9	693,7	2.166,6	2.770,8	2.015,4
– Obratni repo poslovi	1.508,6	140,0	437,1	2.460,9	693,7	2.166,6	2.770,8	2.015,4
B. Ostale devizne pričuve	–	–	–	–	–	–	–	–
– Oročeni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–
C. Ukupno (A+B)	10.660,3	11.194,9	11.235,9	12.907,5	12.687,6	14.157,8	14.736,9	14.163,1
II. Obvezni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (nominalna vrijednost)								
1. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (ukupni neto odljevi do 1 godine)	–1.234,9	–679,5	–801,8	–1.557,8	–2.128,6	–1.637,2	–1.742,7	–1.769,7
a) Hrvatska narodna banka	–	–	–	–	–	–	–	–
Do 1 mjeseca	Glavnica	–	–	–	–	–	–	–
Kamate	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica	–	–	–	–	–	–	–
Kamate	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica	–	–	–	–	–	–	–
Kamate	–	–	–	–	–	–	–	–
b) Središnja država	–1.234,9	–679,5	–801,8	–1.557,8	–2.128,6	–1.637,2	–1.742,7	–1.769,7
Do 1 mjeseca	Glavnica	–16,4	–140,2	–170,5	–172,8	–763,2	–195,5	–147,4
Kamate	–8,1	–6,5	–6,5	–4,2	–17,0	–13,0	–12,9	–4,5
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica	–882,2	–112,5	–50,1	–284,2	–164,8	–202,6	–246,4
Kamate	–15,1	–20,5	–22,7	–24,0	–33,2	–32,0	–52,6	–34,4
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica	–170,5	–208,7	–311,6	–758,3	–765,0	–749,9	–835,2
Kamate	–142,5	–191,2	–240,3	–314,4	–385,4	–444,3	–448,2	–519,5
2. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih terminskih poslova, deviznih ročnica i međuvalutnih swapova u odnosu na domaću valutu	–	–	–	–	–	–	–	–
a) Kratke pozicije (–)	–	–	–	–	–	–	–	–
Do 1 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 1 do 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 3 mjeseca do 1 godine	–	–	–	–	–	–	–	–
b) Duge pozicije (+)	–	–	–	–	–	–	–	–
Do 1 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 1 do 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 3 mjeseca do 1 godine	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Ostalo	–	–	–	–	–	–	–	–
– Odljevi s osnove repo poslova (–)	–	–	–	–	–	–	–	–
Do 1 mjeseca	Glavnica	–	–	–	–	–	–	–
Kamate	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica	–	–	–	–	–	–	–

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.		
						III.	IV.	V.
Kamate	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 3 mjeseca do 1 godine								
Glavnica	–	–	–	–	–	–	–	–
Kamate	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3)	–1.234,9	–679,5	–801,8	–1.557,8	–2.128,6	–1.637,2	–1.742,7	–1.769,7
III. Potencijalni kratkoročni neto odljevi međunarodnih pričuva (nominalna vrijednost)								
1. Potencijalne devizne obveze	–1.734,2	–1.741,7	–1.311,6	–1.334,0	–760,8	–782,3	–597,2	–601,1
a) Izdane garancije s dospeljećem od 1 godine	–1.087,9	–1.005,2	–636,4	–755,4	–271,9	–284,2	–105,6	–105,7
– Hrvatska narodna banka	–	–	–	–	–	–	–	–
– Središnja država	–1.087,9	–1.005,2	–636,4	–755,4	–271,9	–284,2	–105,6	–105,7
Do 1 mjeseca	–0,2	–8,0	–26,6	–23,0	–8,1	–20,9	–9,7	–27,4
Preko 1 do 3 mjeseca	–438,5	–111,2	–70,3	–74,7	–27,2	–58,4	–22,5	–2,3
Preko 3 mjeseca do 1 godine	–649,2	–885,9	–539,5	–657,6	–236,6	–204,9	–73,4	–76,0
b) Ostale potencijalne obveze	–646,3	–736,5	–675,2	–578,6	–488,9	–498,1	–491,6	–495,3
– Hrvatska narodna banka	–646,3	–736,5	–675,2	–578,6	–488,9	–498,1	–491,6	–495,3
Do 1 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 1 do 3 mjeseca	–646,3	–736,5	–675,2	–578,6	–488,9	–498,1	–491,6	–495,3
Preko 3 mjeseca do 1 godine	–	–	–	–	–	–	–	–
– Središnja država	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Izdani devizni dužnički vrijed. papiri s opcijom prodaje	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Neiskorišteni okvirni krediti ugovoreni s:	–	–	–	–	–	–	–	–
– BIS-om (+)	–	–	–	–	–	–	–	–
– MMF-om (+)	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih opcija prema domaćoj valuti	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3+4)	–1.734,2	–1.741,7	–1.311,6	–1.334,0	–760,8	–782,3	–597,2	–601,1
IV. Bilješke								
a) Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: Središnja država	–	–	–	–	–	–	–	–
b) Devizni financijski instrumenti koji se ne honoriraju u devizama	–	–	–	–	–	–	–	–
c) Založena imovina	–	–	–	–	–	–	–	–
d) Repo poslovi s vrijednosnim papirima	–	–	–	–	–	–	–	–
– Posuđeni ili repo i uključeni u Dio I.	–	–0,4	–	0,0	0,0	–674,5	–1.282,4	–908,5
– Posuđeni ili repo ali nisu uključeni u Dio I.	–	–	–	–	–	–	–	–
– Primljeni ili stečeni i uključeni u Dio I.	–	–	–	–	–	–	–	–
– Primljeni ili stečeni ali nisu uključeni u Dio I.	1.458,5	136,9	551,3	2.380,1	655,4	2.020,9	2.503,0	1.838,5
e) Financijski derivati (neto, po tržišnoj vrijednosti)	–	–	–	–	–	–	–	–
f) Valutna struktura službenih međunarodnih pričuva								
– SDR i valute koje čine SDR	10.660,0	11.194,7	11.235,7	12.907,4	12.687,2	14.157,3	14.736,6	14.162,8
– Valute koje ne čine SDR	0,3	0,1	0,2	0,1	0,5	0,4	0,3	0,3
– Po pojedinim valutama:								
USD	2.451,0	2.333,0	2.140,4	2.068,1	2.194,2	3.135,5	3.284,4	3.378,0
EUR	7.851,8	8.500,6	8.742,1	10.498,4	10.128,4	10.632,5	11.061,2	10.396,6
Ostale	357,5	361,2	353,4	341,0	365,1	389,7	391,3	388,5

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost • Međunarodne pričuve i inozemna likvidnost iskazuju se u skladu s Predloškom o međunarodnim pričuvama i inozemnoj likvidnosti, koji je sastavio MMF. Detaljno objašnjenje Predloška nalazi se u materijalu MMF-a *International reserves and foreign currency liquidity: guidelines for a data template*, 2001. Prvi dio Predloška prikazuje ukupnu imovinu Hrvatske narodne banke u konvertibilnoj stranoj valuti. Službene međunarodne pričuve (I. A.) prikazuju one oblike imovine kojima se HNB može u bilo kojem trenutku koristiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Službene međunarodne pričuve uključuju kratkoročne inozemne utržive dužničke vrijednosne papire, efektivni

strani novac, devizne depozite po viđenju, devizne oročene depozite koji se mogu razročiti prije dospeljeća, devizne oročene depozite s preostalim dospeljećem do godine dana, pričuvnu poziciju u MMF-u, posebna prava vučenja, zlato i obratne repo poslove s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Drugi dio Predloška prikazuje fiksno ugovorene devizne neto obveze Hrvatske narodne banke i središnje države, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (II. 1.) uključuju buduća plaćanja kamata na deviznu obveznu pričuvenu banaka kod HNB-a (uključeno je samo plaćanje kamata za idući mjesec), plaćanja budućih dospijeća izdanih blagajničkih zapisa HNB-a u stranoj valuti,

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune
indeksi, 2010. = 100

Godina	Mjesec	Nominalni efektivni tečaj kune	Realni efektivni tečaj kune; deflator		Realni efektivni tečaj kune ^b ; deflator	
			Indeks potrošačkih cijena	Indeks proizvođačkih cijena industrije ^a	Jedinični troškovi rada u prerađivačkoj industriji	Jedinični troškovi rada u ukupnom gospodarstvu
2001.	prosinac	106,52	111,03		125,28	121,41
2002.	prosinac	105,28	110,61		126,45	118,61
2003.	prosinac	105,37	111,22		120,10	119,12
2004.	prosinac	102,42	107,12		119,85	115,68
2005.	prosinac	102,16	105,56		113,72	112,54
2006.	prosinac	100,37	103,92		102,72	106,08
2007.	prosinac	98,70	99,95		97,36	101,06
2008.	prosinac	98,13	98,60		99,51	96,65
2009.	prosinac	97,63	97,79		103,12	97,24
2010.	prosinac	102,04	103,03	99,44	97,83	102,27
2011.	prosinac	103,63	105,71	101,25	101,49	102,60
2012.	prosinac	104,61	104,57	101,85	106,82	107,60
2013.	prosinac	103,76	104,85	102,36	105,99	109,01
2014.	lipanj	102,86	104,37	102,22	107,38	107,10
	srpanj	103,34	104,78	102,37		
	kolovoz	104,00	105,58	103,07		
	rujan	104,55	105,86	103,54	108,22	108,12
	listopad	105,46	106,70	104,34		
	studeni	105,83	107,20	105,08		
	prosinac	105,80	107,96	105,70	111,98 ^c	109,71 ^c
2015.	siječanj	107,46	109,15	108,85		
	veljača	108,66	110,72	108,38		
	ožujak	109,09	110,98	107,80		
	travanj	108,66	110,63 ^c	109,34 ^c		
	svibanj	107,11				

^a Indeks proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu za RH raspoloživ je od siječnja 2010. pa je realni efektivni tečaj izračunat na bazi 2010. godine. ^b Prikazane su vrijednosti tromjesečni podatak. ^c Preliminarni podaci

Napomena: Pri ažuriranju serija realnih efektivnih tečajeva kune može doći do promjene podataka za protekla razdoblja.

buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na kredite primljene od MMF-a, te buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na devizne dugove središnje države. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih terminknih poslova (II. 2.) uključuje buduće naplate (predznak +) ili plaćanja (predznak –) koje rezultiraju iz međ valutnih swapova između HNB-a i domaćih banaka (privremene prodaje ili privremene kupnje deviza). Ostalo (II. 3.) uključuje buduća plaćanja s osnove repo poslova s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Treći dio Predložka prikazuje ugovorene potencijalne neto devizne obveze Hrvatske narodne banke i središnje države koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Potencijalne devizne obveze (III. 1.) uključuju buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na inozemne kredite za koje jamči središnja država te stanje devizne obvezne pričuve banaka kod HNB-a (uključivanje devizne obvezne pričuve zasniva se na pretpostavkama da u budućnosti neće biti promjena stope ni promjena osnovice za obračun devizne pričuve, koja se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti, osim vlasničkih vrijednosnih papira banke te hibridnih i podređenih instrumenata). Neiskorišteni okvirni krediti prikazuju potencijalne priljeve (predznak +) ili odljeve (predznak –) koji bi nastali korištenjem tih kredita.

Četvrti dio Predložka prikazuje bilješke. Kratkoročni kunski

dug s valutnom klauzulom (IV. a)) prikazuje obveze na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Založena imovina (IV. c)) prikazuje oročene devizne depozite s ugovorenim dospijećem dužim od 3 mjeseca iz stavke I. B., koji također čine zalog. Repo poslovi s vrijednosnim papirima prikazuju vrijednost kolaterala koji su predmet repo poslova i obratnih repo poslova s vrijednosnim papirima, kao i način evidentiranja tih poslova u Predlošku.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune • Indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih nominalnih tečajeva kune prema odabranim valutama glavnih trgovinskih partnera. Valute glavnih trgovinskih partnera i njihovi ponderi određeni su na osnovi strukture uvoza i izvoza robe prerađivačke industrije, pri čemu ponderi odražavaju izravnu uvoznu konkurenciju, izravnu izvoznu konkurenciju i izvoznu konkurenciju na trećim tržištima (vidi Okvir 2. Biltene HNB-a broj 165, 2011.). Skupinu zemalja za formiranje indeksa efektivnih tečajeva kune čini 20 zemalja partnera, a to su: a) iz europodručja osam zemalja: Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Nizozemska, Slovenija i Španjolska; b) iz EU-a, a izvan europodručja, pet zemalja: Češka, Mađarska, Poljska, Švedska i Velika Britanija te c) izvan EU-a sedam zemalja: Bosna i Hercegovina, Japan, Kina, SAD, Srbija, Švicarska i Turska. Ponderi koji se pridružuju pojedinim zemljama u izračunu efektivnih tečajeva kune jesu ponderi koji se

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima^{a,b}
u milijunima eura

	2010. XII.*	2011. XII.*	2012. XII.*	2013. XII.*	2014. XII.*	2015.		
						I.*	II.*	III.
1. Opća država	10.739,1	11.088,5	12.353,9	14.225,3	15.396,1	15.239,8	15.317,3	16.672,6
Kratkoročno	468,3	157,9	118,1	269,6	83,8	72,6	39,6	36,6
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	468,3	157,9	117,2	69,6	83,6	72,4	39,6	36,6
Krediti	0,0	0,0	0,9	200,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	10.270,7	10.930,6	12.235,8	13.955,8	15.312,3	15.167,1	15.277,7	16.636,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	5.249,4	5.703,4	6.568,6	8.205,3	9.089,1	8.928,4	9.031,8	10.353,4
Krediti	5.021,3	5.227,2	5.667,2	5.750,5	6.223,2	6.238,7	6.245,9	6.282,5
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Središnja banka	357,3	360,1	351,0	421,5	444,9	410,1	1.404,7	1.199,5
Kratkoročno	1,2	0,1	0,0	83,5	83,6	32,4	1.028,9	813,8
Gotovina i depoziti	1,2	0,1	0,0	83,5	83,6	32,4	107,9	139,7
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	921,0	674,2
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	356,1	360,0	351,0	338,0	361,3	377,7	375,8	385,7
Posebna prava vučenja (alokacija)	356,1	360,0	351,0	338,0	361,3	377,7	375,8	385,7
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Druge monetarne financijske institucije	11.212,4	12.207,9	9.885,8	9.156,8	8.160,1	8.329,3	8.152,9	8.212,6
Kratkoročno	3.173,6	3.953,1	2.024,2	2.317,1	1.950,9	1.885,4	1.754,8	2.036,6
Gotovina i depoziti	2.201,3	3.291,4	1.470,2	1.735,3	1.513,3	1.415,3	1.324,8	1.607,5
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	947,8	526,0	516,8	557,3	410,7	442,1	400,0	401,2
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	24,5	135,8	37,2	24,5	26,9	27,9	30,0	27,9
Dugoročno	8.038,8	8.254,7	7.861,6	6.839,7	6.209,1	6.444,0	6.398,1	6.176,0
Gotovina i depoziti	4.592,8	4.407,6	4.261,1	3.849,6	3.645,9	3.839,7	3.826,0	3.820,0
Dužnički vrijednosni papiri	8,9	1,9	8,9	3,8	2,5	2,7	2,7	2,7
Krediti	3.436,0	3.844,4	3.568,8	2.984,0	2.558,7	2.599,5	2.567,2	2.351,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	1,1	0,9	22,8	2,4	2,0	2,1	2,1	2,2
4. Ostali domaći sektori	18.463,2	17.723,3	17.320,3	16.456,2	16.282,7	16.288,6	16.552,8	16.494,4
Kratkoročno	912,5	915,8	1.130,3	626,4	717,4	701,7	706,2	702,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,1	0,1	0,0	24,5	24,6	29,2	28,9
Krediti	881,7	881,4	952,0	511,1	615,2	604,4	600,9	590,8
Trgovački krediti	30,9	34,2	178,1	115,2	77,7	72,7	76,1	82,3
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	17.550,7	16.807,6	16.190,1	15.829,8	15.565,4	15.586,9	15.846,7	15.792,3
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	679,5	778,1	1.995,0	1.923,6	1.537,4	1.563,4	1.575,5	1.603,4
Krediti	16.578,2	15.893,6	14.061,0	13.727,0	13.884,7	13.876,0	14.093,7	14.001,4
Trgovački krediti	293,0	135,9	134,1	179,3	143,3	147,5	177,4	187,5
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	2010. XII.*	2011. XII.*	2012. XII.*	2013. XII.*	2014. XII.*	2015.		
						I.*	II.*	III.
5. Izravna ulaganja	6.136,5	5.017,4	5.386,2	5.698,5	6.380,1	6.567,2	6.692,1	6.761,4
Dužničke obveze prema nerezidentnim izravnim ulagateljima	4.131,0	4.143,1	4.082,4	3.521,6	3.781,1	3.846,3	3.891,4	3.880,2
Dužničke obveze prema nerezidentima u koje je izvršeno izravno ulaganje	366,7	175,5	164,5	159,5	250,5	259,2	275,8	281,6
Dužničke obveze prema horizontalno povezanim poduzećima	1.638,7	698,9	1.139,4	2.017,4	2.348,4	2.461,7	2.524,9	2.599,6
Ukupno	46.908,4	46.397,2	45.297,2	45.958,4	46.663,8	46.835,0	48.119,8	49.340,5
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^a	0,0	–	–	–	–	–	–	–
Dodatak:								
Kašnjenja glavnice i kamata	1.235,2	1.303,2	1.589,0	1.903,3	2.037,0	2.044,0	2.062,8	2.113,3
Opća država	0,9	0,0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Središnja banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreditne institucije	12,2	11,8	11,6	16,6	17,4	19,8	12,3	10,0
Ostali domaći sektori	1.064,8	1.037,3	1.290,7	1.517,9	1.655,3	1.658,9	1.688,0	1.739,5
Izravna ulaganja	157,3	254,1	285,8	368,0	363,5	364,6	361,7	362,9

^a Od 31. listopada 2014. cijela serija podataka o bruto inozemnom dugu revidirana je na način da se temelji na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država. ^c Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specifičniji učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja.

mijenjaju s vremenom (engl. *time varying weights*), a izračunati su tako da odražavaju prosječnu strukturu vanjske trgovine RH tijekom tri uzastopne godine (više o tome vidi u Okviru 3. Biltena HNB-a broj 205, 2014.). Posljednje referentno razdoblje za izračun pondera je razdoblje 2010. – 2012. Serije baznih indeksa preračunate su na bazi 2010. godine.

Indeks nominalnoga efektivnog tečaja agregatni je pokazatelj prosječne vrijednosti domaće valute prema košarici stranih valuta. Povećanje indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune u određenom razdoblju pokazatelj je deprecijacije tečaja kune prema košarici valuta i obratno. Indeks realnoga efektivnog tečaja ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih tečajeva kune korigiranih odgovarajućim indeksima relativnih cijena ili troškova (odnos indeksa cijena ili troškova u zemljama partnerima i domaćih cijena). Za deflacioniranje se primjenjuju indeksi proizvođačkih cijena industrije, indeksi potrošačkih cijena, odnosno harmonizirani indeksi potrošačkih cijena za zemlje članice EU-a i indeksi jediničnih troškova rada u ukupnom gospodarstvu i prerađivačkoj industriji. Serija indeksa proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu za Hrvatsku raspoloživa je od siječnja 2010. Serija potrošačkih cijena u Hrvatskoj konstruirana je tako da se do prosinca 1997. godine primjenjuju indeksi cijena na malo, a od siječnja 1998. indeksi potrošačkih cijena. Podaci o jediničnim troškovima rada nisu dostupni za sve zemlje, pa je košarica zemalja za izračun realnoga efektivnog tečaja kune uz jedinične troškove rada u ukupnom gospodarstvu i prerađivačkoj industriji sužena na 15 odnosno 13 zemalja trgovinskih partnera – sve zemlje trgovinski partneri (dakle njih 20) bez Švicarske, Turske, Kine, BiH i Srbije, odnosno bez spomenutih pet te Belgije i Japana. Jedinični troškovi rada za Hrvatsku izračunati su kao omjer naknada po zaposlenom u tekućim cijinama i proizvodnosti rada u stalnim cijinama (više o izračunu jediničnih troškova rada vidi u Okviru 1. Biltena HNB-a broj 141, 2008.). Podaci o realnom efektivnom tečaju za posljednji su mjesec preliminarni. Također su moguće određene korekcije prijašnjih podataka u skladu s naknadnim izmjenama podataka o deflatorima koji se primjenjuju u izračunu indeksa realnoga efektivnog tečaja kune.

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima • Bruto inozemni dug obuhvaća sve obveze rezidenata na osnovi: dužničkih vrijednosnih papira izdanih na inozemnim tržištima (po nominalnoj vrijednosti), kredita (uključujući repo ugovore) neovisno o ugovorenom dospeljeću, depozita primljenih od nerezidenata te trgovinskih kredita primljenih od nerezidenata s ugovorenim dospeljećem dužim od 180 dana (do 11. srpnja 2001. taj je rok iznosio 90 dana, a do 31. prosinca 2002. 150 dana), a od prosinca 2005. obuhvaća i obveze rezidenata na osnovi ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire izdane na domaćem tržištu. Struktura inozemnog duga prikazuje se po domaćim sektorima, odnosno sektorima dužnika, što podrazumijeva sektorsku klasifikaciju rezidenata prema priručnicima ESA 2010 i SNA 2008. Sektor opće države obuhvaća središnju državu, fondove socijalne sigurnosti i lokalnu državu. Sektor središnje banke prikazuje dugove Hrvatske narodne banke. Sektor drugih monetarnih financijskih institucija prikazuje dugove kreditnih institucija i novčanih fondova. Ostali domaći sektori prikazuju dugove svih financijskih institucija osim monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatnih i javnih nefinancijskih društava, neprofitnih institucija koje služe kućanstvima te kućanstava, uključujući poslodavce i samozaposlene. Izravna ulaganja prikazuju dužničke transakcije između kreditora i dužnika ostalih sektora, koji su međusobno ulagački povezani, po smjeru ulaganja. Unutar svakog sektora (osim izravnih ulaganja) podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospeljeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza. Pritom je ročnost instrumenata koji se uključuju u poziciju Gotovina i depoziti za sektor drugih monetarnih institucija raspoloživa od početka 2004. godine te se za prethodna razdoblja ova pozicija u cijelosti iskazuje kao dugoročna. Stanje bruto inozemnog duga uključuje buduće otplate glavnice, obračunate nedospjele kamate te nepodmirene dospjele obveze s osnove glavnice i kamata. Stanja duga iskazuju se prema srednjem deviznom tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Objavljeni podaci preliminarni su do objave konačnih podataka platne bilance za izvještajno tromjesečje.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor^a
u milijunima eura

	2010. XII.*	2011. XII.*	2012. XII.*	2013. XII.*	2014. XII.*	2015.		
	I.*	II.*	III.					
1. Dug javnog sektora	14.752,5	14.603,5	15.180,4	16.642,0	17.807,3	17.610,9	18.632,4	19.878,7
Ostala ulaganja	14.387,4	14.394,9	15.179,3	16.640,9	17.806,2	17.609,8	18.631,3	19.853,4
Kratkoročno	594,0	279,7	139,9	377,5	193,1	129,9	1.093,7	876,0
Gotovina i depoziti	17,1	18,1	21,8	107,9	109,3	57,2	133,0	165,2
Dužnički vrijednosni papiri	468,3	157,9	117,2	69,6	83,6	72,4	39,6	36,6
Krediti	108,6	103,7	0,9	200,0	0,2	0,2	921,0	674,2
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Dugoročno	13.793,4	14.115,3	15.039,3	16.263,4	17.613,1	17.479,9	17.537,6	18.977,4
Posebna prava vučenja (alokacija)	356,1	360,0	351,0	338,0	361,3	377,7	375,8	385,7
Gotovina i depoziti	5,9	10,8	5,2	8,6	14,5	15,0	15,3	16,1
Dužnički vrijednosni papiri	5.605,6	6.050,8	7.270,5	8.851,2	9.770,4	9.633,1	9.739,2	11.075,2
Krediti	7.554,4	7.578,9	7.294,1	7.028,4	7.446,5	7.434,9	7.389,2	7.482,3
Trgovački krediti	271,4	114,8	118,5	37,1	20,4	19,1	18,1	18,1
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	365,2	208,6	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	25,3
Kratkoročno	24,7	123,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	24,7	123,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	340,5	84,8	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	25,3
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	340,5	84,8	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	25,3
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	0,5	0,0	2,9	84,3	43,7	39,8	39,8	39,7
Ostala ulaganja	0,5	0,0	2,9	84,3	43,7	39,8	39,8	39,7
Kratkoročno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	0,5	0,0	2,9	84,3	43,7	39,8	39,8	39,7
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	2,9	84,3	43,7	39,8	39,8	39,7
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	2010. XII.*	2011. XII.*	2012. XII.*	2013. XII.*	2014. XII.*	2015.		
						I.*	II.*	III.
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	32.155,4	31.793,7	30.113,9	29.232,1	28.812,8	29.184,2	29.447,6	29.422,2
Ostala ulaganja	26.384,1	26.984,8	24.728,8	23.534,7	22.433,9	22.618,1	22.756,6	22.686,0
Kratkoročno	3.961,7	4.747,2	3.132,6	2.919,0	2.642,6	2.562,1	2.435,8	2.713,1
Gotovina i depoziti	2.185,4	3.273,4	1.448,3	1.710,9	1.487,6	1.390,5	1.299,6	1.582,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,1	0,1	0,0	24,5	24,6	29,2	28,9
Kredit	1.720,9	1.303,7	1.468,7	1.068,4	1.025,9	1.046,5	1.000,9	992,0
Trgovački krediti	30,9	34,2	178,1	115,2	77,7	72,7	76,1	82,3
Ostale obveze	24,5	135,8	37,2	24,4	26,9	27,8	30,0	27,9
Dugoročno	22.422,4	22.237,6	21.596,2	20.615,7	19.791,3	20.056,0	20.320,8	19.972,9
Gotovina i depoziti	4.586,9	4.396,8	4.255,9	3.840,9	3.631,4	3.824,7	3.810,8	3.804,0
Dužnički vrijednosni papiri	332,2	432,5	1.302,0	1.281,4	858,5	861,4	870,8	884,3
Kredit	17.480,6	17.386,3	16.002,9	15.433,1	15.220,1	15.279,3	15.517,7	15.152,7
Trgovački krediti	21,6	21,1	12,6	57,9	79,2	88,6	119,5	129,7
Ostale obveze	1,1	0,9	22,8	2,4	2,0	2,1	2,1	2,2
Izravna ulaganja	5.771,3	4.808,8	5.385,1	5.697,4	6.379,0	6.566,1	6.691,0	6.736,2
Kratkoročno	645,3	659,8	251,7	174,3	191,7	182,7	213,0	188,5
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	645,3	659,8	251,7	174,3	191,7	182,7	213,0	188,5
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	5.126,0	4.149,0	5.133,4	5.523,1	6.187,3	6.383,4	6.478,0	6.547,7
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	5.123,0	4.145,4	5.123,5	5.504,7	6.178,3	6.374,4	6.469,1	6.538,8
Trgovački krediti	3,0	3,6	9,9	18,4	9,0	8,9	8,9	8,9
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	46.908,4	46.397,2	45.297,2	45.958,4	46.663,8	46.835,0	48.119,8	49.340,5
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^b	0,0	–	–	–	–	–	–	–
Dodatak:								
Kašnjenja glavnice i kamata	1.235,2	1.303,2	1.589,0	1.903,3	2.037,0	2.044,0	2.062,8	2.113,3
Dug javnog sektora	73,2	76,4	40,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	0,0	0,0	0,0	22,6	7,2	7,0	7,0	6,9
Dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	1.162,0	1.226,7	1.548,1	1.879,8	2.028,9	2.036,2	2.054,9	2.105,5

^a Od 31. listopada 2014. cijela serija podataka o bruto inozemnom dugu revidirana je na način da se temelji na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specifičari učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor • Tablica prikazuje bruto inozemni dug strukturiran s obzirom na ulogu javnog sektora. Javni sektor pritom obuhvaća opću državu, središnju banku, javne financijske institucije i javna nefinancijska društva. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor čine inozemni dugovi

subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje je jamstvo izdao bilo koji subjekt iz javnog sektora. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor čine inozemni dugovi subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje ne postoji jamstvo javnog sektora. Vrednovanje pozicija provedeno je jednako kao u Tablici H12.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima^{a,b}

u milijunima eura

	Bruto inozemni dug 31.3.15.	Trenutačno dospijeće/kašnjenja	Projekcija otplate glavnice											
			2.tr.15. c	3.tr.15.	4.tr.15.	1.tr.16.	2015. c	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	Ostalo
1. Opća država	16.672,6	0,8	427,8	334,5	251,8	284,9	1.014,0	1.016,4	2.232,8	905,9	2.149,0	1.568,1	1.633,2	6.152,3
Kratkoročno	36,6	0,0	17,9	2,9	0,4	15,5	21,1	15,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	36,6	0,0	17,9	2,9	0,4	15,5	21,1	15,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	16.636,0	0,8	409,9	331,7	251,4	269,4	992,9	1.000,9	2.232,8	905,9	2.149,0	1.568,1	1.633,2	6.152,3
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	10.353,4	0,0	129,1	101,0	40,1	0,4	270,2	166,6	1.525,5	425,8	1.300,2	1.147,7	1.247,7	4.269,7
Kredit	6.282,5	0,8	280,8	230,7	211,2	268,9	722,7	834,3	707,3	480,1	848,8	420,4	385,5	1.882,6
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Središnja banka	1.199,5	0,0	813,8	0,0	0,0	0,0	813,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	385,7
Kratkoročno	813,8	0,0	813,8	0,0	0,0	0,0	813,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	139,7	0,0	139,7	0,0	0,0	0,0	139,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	674,2	0,0	674,2	0,0	0,0	0,0	674,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	385,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	385,7
Posebna prava vučenja (alokacija)	385,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	385,7
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Druge monetarne financijske institucije	8.212,6	10,0	1.667,3	443,6	566,9	566,9	2.677,7	1.426,6	1.844,5	807,0	329,8	207,5	166,7	743,0
Kratkoročno	2.036,6	8,5	1.493,1	263,1	136,0	136,0	1.892,2	136,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	1.607,5	1,3	1.160,1	248,6	98,8	98,8	1.507,4	98,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	401,2	0,6	311,8	14,5	37,1	37,1	363,4	37,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	27,9	6,6	21,2	0,1	0,0	0,0	21,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	6.176,0	1,5	174,2	180,4	430,9	430,9	785,6	1.290,6	1.844,5	807,0	329,8	207,5	166,7	743,0
Gotovina i depoziti	3.820,0	1,4	112,9	128,3	371,8	371,8	612,9	906,1	965,4	499,7	260,5	132,1	89,3	352,6
Dužnički vrijednosni papiri	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	2.351,0	0,1	59,1	52,1	59,1	59,1	170,4	384,4	876,4	307,3	69,4	75,3	77,3	390,4
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	2,2	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	2,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostali domaći sektori	16.494,4	1.739,5	1.289,2	643,4	1.573,8	585,6	3.506,4	2.897,5	2.113,0	1.081,7	1.300,7	1.655,9	352,2	1.847,5
Kratkoročno	702,0	96,7	342,3	76,7	127,1	59,2	546,1	59,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	28,9	0,0	0,0	0,0	28,9	0,0	28,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	590,8	96,7	342,3	76,7	15,9	59,2	434,9	59,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	82,3	0,0	0,0	0,0	82,3	0,0	82,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	15.792,3	1.642,8	946,9	566,7	1.446,7	526,4	2.960,3	2.838,3	2.113,0	1.081,7	1.300,7	1.655,9	352,2	1.847,5
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	1.603,4	0,0	26,3	19,2	0,6	0,0	46,1	5,1	698,3	0,1	270,0	581,8	0,0	2,0
Kredit	14.001,4	1.636,0	886,1	536,5	1.381,2	513,5	2.803,8	2.811,1	1.368,0	1.080,3	1.030,5	1.074,1	352,2	1.845,5

	Bruto inozemni dug 31.3.15.	Trenutač- no dos- pijeće/ kašnjenja	Projekcija otplate glavnice											
			2.tr.15. ^c	3.tr.15.	4.tr.15.	1.tr.16.	2015. ^c	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	Ostalo
Trgovački krediti	187,5	6,9	34,5	11,0	64,9	12,9	110,4	22,1	46,7	1,3	0,2	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	6.761,4	362,9	675,9	286,2	1.084,0	285,8	2.046,1	1.176,2	915,4	378,1	321,5	298,8	51,5	1.210,8
Dužničke obveze prema nerezidentnim izravnim ulagateljima	3.880,2	301,4	328,0	198,6	755,7	79,8	1.282,3	789,7	636,7	127,1	164,7	137,8	39,2	401,3
Dužničke obveze prema nerezidentima u koje je izvršeno izravno ulaganje	281,6	18,6	74,6	5,5	104,0	8,3	184,0	16,5	12,9	35,9	3,0	3,5	0,9	6,1
Dužničke obveze prema horizontalno povezanim poduzećima	2.599,6	42,8	273,3	82,1	224,4	197,7	579,8	370,0	265,8	215,2	153,8	157,5	11,4	803,4
Ukupno	49.340,5	2.113,3	4.873,9	1.707,6	3.476,5	1.723,2	10.058,0	6.516,7	7.105,7	3.172,7	4.101,1	3.730,3	2.203,5	10.339,2
Dodatak: Procjena plaćanja kamata			155,9	247,3	333,2	298,1	736,4	1.236,7	1.055,6	874,0	778,8	643,3	380,8	1.269,4

^a Od 31. listopada 2014. podaci bruto inozemnog duga temelje se na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Projekcija otplate bruto inozemnog duga uključuje projekciju otplate glavnice i obračunatih nedospjelih kamata. ^c Projekcije otplate za ovo tromjesečje i godinu odnose se na razdoblje od datuma stanja bruto duga do kraja navedenog tromjesečja odnosno godine.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima • Tablica prikazuje stanje bruto inozemnog duga i projekciju otplate bruto duga te procijenjena plaćanja kamata po srednjem tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Struktura tablice po sektorima, izvornom dospijeću i instrumentima slijedi strukturu Tablice H12. Za monetarne financijske institucije buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi dostupnih podataka monetarne statistike o planu naplate kamata. Za ostale

sektore buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi dostavljenih planova otplate i referentne kamatne stope koja vrijedi na izvještajni datum. Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata, koje su sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u razdoblju dospjeća prve rate kamata te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene prve otplate kamata.

u milijunima eura

	2010. XII.*	2011. XII.*	2012. XII.*	2013. XII.*	2014. XII.*	2015.		
						I.*	II.*	II.
4.1. Ostala javna financijska društva osim monetarnih financijskih institucija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.2. Ostala privatna financijska društva osim monetarnih financijskih institucija	4.682,6	4.095,1	3.797,6	3.441,8	3.143,5	3.119,5	3.064,7	2.915,8
Kratkoročno	367,2	576,8	615,1	318,0	424,0	397,2	390,6	390,3
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	367,2	576,8	615,1	318,0	424,0	397,2	390,6	390,3
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	4.315,4	3.518,4	3.182,5	3.123,8	2.719,5	2.722,3	2.674,1	2.525,5
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	4.315,4	3.518,4	3.182,5	3.123,8	2.719,5	2.722,3	2.674,1	2.525,5
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.3. Javna nefinancijska društva	3.262,6	2.914,6	2.444,3	1.958,0	1.819,7	1.814,4	1.763,1	1.846,1
Kratkoročno	108,6	103,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	108,6	103,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	3.154,1	2.810,9	2.444,3	1.958,0	1.819,7	1.814,4	1.763,1	1.846,1
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	356,2	347,4	701,9	646,0	681,3	704,7	707,4	721,8
Krediti	2.526,5	2.348,7	1.623,9	1.274,9	1.118,0	1.090,6	1.037,5	1.106,2
Trgovački krediti	271,4	114,8	118,5	37,1	20,4	19,1	18,1	18,1
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.4. Privatna nefinancijska društva	10.303,5	10.495,8	10.862,4	10.875,1	11.137,7	11.170,2	11.542,5	11.550,4
Kratkoročno	429,9	229,4	509,8	308,1	293,4	304,5	315,6	311,7
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,1	0,1	0,0	24,5	24,6	29,2	28,9
Krediti	399,0	195,0	331,5	192,9	191,3	207,2	210,3	200,5
Trgovački krediti	30,9	34,2	178,1	115,2	77,7	72,7	76,1	82,3
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	9.873,6	10.266,5	10.352,6	10.567,0	10.844,3	10.865,8	11.226,9	11.238,7
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	323,4	430,7	1.293,1	1.277,6	856,0	858,7	868,1	881,6
Krediti	9.528,8	9.814,7	9.044,0	9.153,1	9.865,3	9.878,7	10.199,5	10.187,7
Trgovački krediti	21,5	21,1	15,5	136,4	122,9	128,4	159,3	169,4
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	2010. XII.*	2011. XII.*	2012. XII.*	2013. XII.*	2014. XII.*	2015.		
						I.*	II.*	II.
4.5. Kućanstva	211,9	213,0	206,7	176,0	162,4	161,6	159,7	159,2
Kratkoročno	7,0	6,0	5,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	7,0	6,0	5,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	205,0	207,1	201,3	175,9	162,4	161,6	159,7	159,2
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	204,8	207,1	201,3	170,1	162,4	161,6	159,7	159,2
Trgovački kredit	0,1	0,0	0,0	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.6. Nefitne institucije koje služe kućanstvima	2,6	4,8	9,4	5,3	19,4	22,8	22,8	22,9
Kratkoročno	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	2,6	4,8	9,4	5,2	19,4	22,8	22,8	22,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	2,6	4,8	9,4	5,2	19,4	22,8	22,8	22,9
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	18.463,2	17.723,3	17.320,3	16.456,2	16.282,7	16.288,6	16.552,8	16.494,4
Dodatak:								
1. Kašnjenja glavnice i kamata	1.064,8	1.037,3	1.290,7	1.517,9	1.655,3	1.658,9	1.688,0	1.739,5
Ostala javna financijska društva osim monetarnih financijskih institucija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostala privatna financijska društva osim monetarnih financijskih institucija	16,3	9,3	33,1	33,4	35,6	35,0	34,8	35,4
Javna nefinancijska društva	72,2	75,7	40,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Privatna nefinancijska društva	976,4	952,3	1.217,5	1.484,4	1.619,6	1.623,8	1.653,1	1.704,0
Kućanstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nefitne institucije koje služe kućanstvima	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. vazilzravna ulaganja uključena u poziciju								
4.2. Ostala privatna financijska društva osim monetarnih financijskih institucija ^c	1.665,5	1.487,9	1.418,7	1.490,8	1.534,3	1.535,3	1.536,3	1.537,3

^a Od 31. listopada 2014. cijela serija podataka o bruto inozemnom dugu revidirana je na način da se temelji na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država. ^c Kvaziizravna ulaganja: Dug rezidenata sektora drugih financijskih posrednika prema nerezidentima istog sektora s kojima ujedno imaju zasnovan izravni vlasnički odnos, ali njihovi dužnički odnosi prema važećoj metodologiji nisu dijelom duga unutar izravnih ulaganja nego unutar ostalih sektora.

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora •
Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora prikazuje inozemne dugove svih financijskih institucija osim monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), javnih i privatnih nefinancijskih društava, neprofitnih institucija

koje služe kućanstvima te kućanstva, uključujući poslodavce i samozaposlene. Unutar svakog sektora podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospeljeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza.

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica^{a,b,c}
u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^d	2014.				2015.
						1.tr. ^d	2.tr. ^d	3.tr. ^d	4.tr. ^d	
1. Stanje međunarodnih ulaganja, neto	-42.466,5	-40.723,0	-39.601,0	-38.483,0	-38.137,7	-39.552,9	-40.094,2	-38.053,1	-38.137,7	-38.473,7
2. Imovina	23.826,0	23.577,5	23.580,1	24.635,0	27.929,1	24.258,1	25.949,5	28.497,7	27.929,1	30.726,8
2.1. Izravna ulaganja	3.663,9	3.680,0	3.511,1	3.283,5	4.648,7	3.124,3	4.896,2	5.044,5	4.648,7	4.780,4
2.2. Portfeljna ulaganja	3.659,1	2.988,1	3.367,2	3.477,7	3.906,6	3.367,1	3.512,8	3.749,7	3.906,6	4.174,4
2.2.1. Vlasnička ulaganja	1.351,9	1.307,2	1.503,2	1.724,1	1.853,6	1.559,4	1.750,5	1.812,2	1.853,6	2.091,0
2.2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	2.307,2	1.680,9	1.864,1	1.753,7	2.053,0	1.807,7	1.762,3	1.937,5	2.053,0	2.083,5
2.2.2.1. Dugoročna	1.431,0	1.074,3	1.365,7	1.185,1	1.771,7	1.215,5	1.170,1	1.595,2	1.771,7	1.848,5
2.2.2.2. Kratkoročna	876,2	606,6	498,3	568,6	281,3	592,2	592,2	342,2	281,3	234,9
2.3. Financijski derivati	14,2	204,5	145,8	16,7	474,5	12,4	37,1	370,2	474,5	1.731,0
2.4. Ostala ulaganja	5.828,6	5.510,0	5.320,1	4.949,6	6.211,7	5.654,2	5.168,7	7.217,8	6.211,7	5.883,2
2.4.1. Ostala vlasnička ulaganja	1,8	2,4	3,1	32,2	58,9	32,2	32,6	32,4	58,9	56,9
2.4.2. Valuta i depoziti	5.304,5	4.989,5	4.616,4	4.182,3	5.304,1	4.927,8	4.426,1	6.265,1	5.304,1	4.950,8
2.4.3. Krediti	430,8	420,8	531,3	626,1	752,2	594,8	582,6	787,6	752,2	773,0
2.4.4. Trgovinski krediti	80,5	85,7	142,0	80,8	74,5	84,6	82,9	76,4	74,5	82,5
2.4.5. Ostala imovina	11,0	11,5	27,3	28,2	21,8	14,8	44,5	56,4	21,8	20,0
2.5. Devizne pričuve	10.660,2	11.194,8	11.235,9	12.907,4	12.687,7	12.100,0	12.334,7	12.115,6	12.687,7	14.157,7
3. Obveze	66.292,5	64.300,5	63.181,1	63.118,0	66.066,8	63.811,0	66.043,8	66.550,8	66.066,8	69.200,5
3.1. Izravna ulaganja	24.587,9	22.173,8	22.451,5	21.923,9	24.886,4	21.868,4	24.592,9	25.117,1	24.886,4	25.635,4
3.2. Portfeljna ulaganja	7.144,2	7.237,1	9.151,6	10.681,4	11.374,3	10.687,0	10.860,2	11.080,4	11.374,3	12.682,9
3.2.1. Vlasnička ulaganja	738,0	595,7	461,7	479,2	637,2	488,6	601,0	660,7	637,2	657,9
3.2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	6.406,1	6.641,4	8.689,9	10.202,2	10.737,0	10.198,3	10.259,2	10.419,7	10.737,0	12.025,0
3.2.2.1. Dugoročna	5.937,8	6.483,4	8.572,5	10.132,6	10.628,9	10.023,2	10.096,9	10.395,1	10.628,9	11.959,5
3.2.2.2. Kratkoročna	468,3	158,1	117,3	69,6	108,1	175,1	162,3	24,6	108,1	65,5
3.3. Financijski derivati	194,6	151,3	356,9	455,0	259,4	516,8	473,9	301,9	259,4	328,1
3.4. Ostala ulaganja	34.365,8	34.738,3	31.221,1	30.057,7	29.546,7	30.738,7	30.116,7	30.051,4	29.546,7	30.554,1
3.4.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.4.2. Valuta i depoziti	6.795,2	7.699,0	5.731,3	5.668,4	5.242,8	5.987,7	5.560,5	5.011,3	5.242,8	5.567,2
3.4.3. Krediti	26.865,0	26.372,5	24.766,6	23.730,0	23.692,7	24.099,4	23.894,1	24.384,1	23.692,7	24.301,2
3.4.4. Trgovinski krediti	323,8	170,1	312,2	294,5	221,0	284,5	281,5	271,1	221,0	269,8
3.4.5. Ostale obveze	25,6	136,6	60,0	26,9	29,0	26,0	36,3	30,4	29,0	30,1
3.4.6. Posebna prava vučenja	356,1	360,0	351,0	338,0	361,3	341,1	344,3	354,5	361,3	385,7

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^d Revidirani podaci ^e Preliminarni podaci

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica • Tablica se sastavlja u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u Priručniku za platnu bilancu. Od 1993. do kraja 2013. stanje međunarodnih ulaganja sastavlja se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u 5. izdanju priručnika za sastavljanje platne bilance (priručnik BPM5), dok se, počevši s 2014. godinom, stanje međunarodnih ulaganja sastavlja prema 6. izdanju priručnika (priručnik BPM6). Također, s početkom primjene BPM6, prema novoj metodologiji rekonstruirane su i povijesne serije podataka za godine 1999. – 2013.

Izvori su podataka izvješća banaka, trgovačkih društava, Hrvatske narodne banke i Zagrebačke burze.

Međunarodna ulaganja Republike Hrvatske i u Republiku Hrvatsku iskazuju se u eurima (EUR) i američkim dolarima (USD). Preračunavanje vrijednosti iz izvornih valuta u izvještajne obavlja se primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke na izvještajni datum.

Podaci o inozemnim izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima kompiliraju se na temelju tržišnih cijena gdje god su one raspoložive. U dijelu koji se odnosi na ulaganja u Republiku Hrvatsku primjenjuju se tržišne cijene na posljednji dan izvještajnog razdoblja preuzete sa Zagrebačke burze, a u dijelu koji se odnosi na ulaganja u inozemstvo izvještajne jedinice obveznici istraživanja o izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima obvezne su prikazivati vrijednosti svojih vlasničkih udjela u inozemstvu koristeći se tržišnim cijenama. Tamo gdje to nije moguće, primjenjuju se knjigovodstvene vrijednosti ukupnoga kapitala poduzeća u vlasništvu izravnih ili portfeljnih ulagača, bilo da je riječ o ulaganjima u Republiku Hrvatsku ili u inozemstvo (metoda *own funds at book value*).

Sektorska podjela portfeljnih i ostalih ulaganja podrazumijeva sektorsku klasifikaciju rezidenata prema priručnicima ESA 2010 i SNA 2008 te je u potpunosti usklađena sa sektorskom klasifikacijom bruto inozemnog duga prema domaćim sektorima odnosno platnom bilancom. Sektor opće države

obuhvaća sektore središnje države, fondova socijalne sigurnosti i lokalne države. Sektor središnje banka obuhvaća Hrvatsku narodnu banku. Sektor drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaća kreditne institucije i novčane fondove. Ostali domaći sektori obuhvaćaju sve financijske institucije i posrednike osim središnje banke i drugih monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatna i javna nefinancijska društva, neprofitne institucije i kućanstva, uključujući obrtnike.

Pozicije Portfeljna dužnička ulaganja kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju podatke o ulaganjima rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali nerezidenti (sredstva) i ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali rezidenti (obveze). Podaci o tim ulaganjima zasnovani su na registru inozemnih kredita Hrvatske narodne banke i podacima monetarne statistike.

Podaci o portfeljnim vlasničkim i dužničkim ulaganjima upotpunjuju se podacima koje dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo, kreditne institucije i investicijska društva koja obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima, posebno u dijelu Sredstava ostalih sektora.

Od prvog tromjesečja 2010. u platnu bilancu uključena su stanja pozicija zaključenih ugovora s obilježjima financijskih derivata. Izvještajne su institucije kreditne institucije i druge financijske institucije, a od četvrtog tromjesečja 2012. izvještajna populacija proširena je i na nefinancijska društva, koja u ovakve poslove ulaze najčešće radi zaštite od promjene tržišnih uvjeta.

U sklopu ostalih ulaganja priručnik BPM6 donosi poziciju Ostala vlasnička ulaganja, koja podrazumijeva vlasnička ulaganja koja ne zadovoljavaju kriterije za izravno, portfeljno ulaganje ili međunarodne pričuve. Ova pozicija uključuje i sudjelovanje u kapitalu međunarodnih organizacija.

Pozicija Ostala ulaganja – Valuta i depoziti kod Imovine pokazuje stanja ukupnih likvidnih deviznih sredstava kreditnih institucija ovlaštenih za poslovanje s inozemstvom umanjena za dio deviznih sredstava koja kreditne institucije deponiraju kao

dio obvezne pričuve. Osim potraživanja kreditnih institucija od inozemstva, prikazana su i potraživanja sektora opće države od inozemstva. Izvor su podataka izvješća države i kreditnih institucija. Za ostale sektore upotrebljavaju se tromjesečni podaci Banke za međunarodne namire. Pozicija Ostala ulaganja – Valuta i depoziti kod Obveza pokazuje stanja ukupnih deviznih i kunskih obveza prikazanih sektora prema inozemstvu na osnovi tekućih računa, oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom, depozita po viđenju te depozitnog novca. Izvor su podataka izvješća kreditnih institucija.

Pozicije Ostala ulaganja – Krediti kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju podatke o odobrenim i primljenim kreditima između rezidenata i nerezidenata grupirane po sektorima. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicije Ostala ulaganja – Trgovinski krediti kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju potraživanja spomenutih sektora od inozemstva i dugovanja spomenutih sektora inozemstvu s osnove trgovinskih kredita. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicija Ostala ulaganja – Ostala vlasnička ulaganja obuhvaća vlasnička ulaganja koja nisu u obliku vrijednosnih papira. Uključuje vlasnička ulaganja u kvazidruštva, međunarodne organizacije i sl.

Pozicije Ostala ulaganja – Ostala imovina i Ostale obveze obuhvaćaju ostala potraživanja i obveze koji nisu uključeni u trgovačke kredite i ostale financijske instrumente.

Pozicija Ostala ulaganja – Posebna prava vučenja na strani obveza prikazuje stanje alociranih posebnih prava vučenja. Stanje ove pozicije povećano je na temelju opće alokacije iz kolovoza 2009. godine kada je Republici Hrvatskoj dodijeljen iznos od 270.652.208 XDR te je na osnovi posebne alokacije u rujnu iste godine dodijeljeno dodatnih 32.848.735 XDR.

Pozicija Međunarodne pričuve HNB-a sastavlja se na osnovi izvješća Direkcije računovodstva Hrvatske narodne banke koje sadržava podatke o njihovim stanjima i promjenama.

Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja^{a,b}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^c	2014.				2015.
						1.tr. ^e	2.tr. ^e	3.tr. ^e	4.tr. ^e	
Izravna ulaganja, neto	-20.924,0	-18.493,8	-18.940,4	-18.640,4	-20.237,8	-18.744,1	-19.696,8	-20.072,5	-20.237,8	-20.855,0
1. Imovina	3.663,9	3.680,0	3.511,1	3.283,5	4.648,7	3.124,3	4.896,2	5.044,5	4.648,7	4.780,4
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržane zarade	2.986,9	2.987,8	2.884,0	2.692,4	3.842,3	2.520,0	4.041,2	4.175,2	3.842,3	3.981,6
1.1.1. U društvo u inozemstvu	2.986,9	2.987,8	2.884,0	2.692,4	3.842,3	2.520,0	4.041,2	4.175,2	3.842,3	3.981,6
1.1.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	677,0	692,2	627,1	591,1	806,3	604,4	855,0	869,4	806,3	798,9
1.2.1. U društvo u inozemstvu	608,7	641,5	572,1	521,8	558,9	398,0	604,5	621,1	558,9	559,8
1.2.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	68,3	50,7	55,0	69,3	108,7	76,0	103,6	117,5	108,7	85,8
1.2.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	138,7	130,4	146,9	130,7	138,7	153,2
2. Obveze	24.587,9	22.173,8	22.451,5	21.923,9	24.886,4	21.868,4	24.592,9	25.117,1	24.886,4	25.635,4
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržane zarade	18.451,5	17.156,4	17.065,2	16.225,4	18.506,4	16.014,2	18.578,6	19.076,4	18.506,4	18.874,0
2.1.1. U društvo u inozemstvu	18.451,5	17.156,4	17.065,2	16.225,4	18.506,4	16.014,2	18.578,6	19.076,4	18.506,4	18.874,0
2.1.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Ostala ulaganja	6.136,5	5.017,4	5.386,2	5.698,5	6.380,1	5.854,2	6.014,3	6.040,6	6.380,1	6.761,4
2.2.1. U društvo u inozemstvu	4.131,0	4.143,1	4.082,4	3.521,6	3.781,1	3.640,1	3.742,1	3.765,1	3.781,1	3.880,2
2.2.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	366,7	175,5	164,5	159,5	250,5	178,8	239,1	226,0	250,5	281,6
2.2.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	1.638,7	698,9	1.139,4	2.017,4	2.348,4	2.035,3	2.033,1	2.049,6	2.348,4	2.599,6

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja^{a,b}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^c	2014.				2015.
						1.tr. ^e	2.tr. ^e	3.tr. ^e	4.tr. ^e	
Portfeljna ulaganja, neto	-3.485,1	-4.249,0	-5.784,3	-7.203,7	-7.467,7	-7.319,9	-7.347,4	-7.330,8	-7.467,7	-8.508,5
1. Imovina	3.659,1	2.988,1	3.367,2	3.477,7	3.906,6	3.367,1	3.512,8	3.749,7	3.906,6	4.174,4
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	1.351,9	1.307,2	1.503,2	1.724,1	1.853,6	1.559,4	1.750,5	1.812,2	1.853,6	2.091,0
1.1.1. Druge monetarne financijske institucije	9,2	13,7	10,6	19,2	16,5	17,6	16,6	17,1	16,5	13,5
1.1.2. Ostali sektori	1.342,6	1.293,5	1.492,6	1.704,9	1.837,1	1.541,8	1.733,9	1.795,1	1.837,1	2.077,5
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	2.307,2	1.680,9	1.864,1	1.753,7	2.053,0	1.807,7	1.762,3	1.937,5	2.053,0	2.083,5
2. Obveze	7.144,2	7.237,1	9.151,6	10.681,4	11.374,3	10.687,0	10.860,2	11.080,4	11.374,3	12.682,9
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	738,0	595,7	461,7	479,2	637,2	488,6	601,0	660,7	637,2	657,9
2.1.1. Druge monetarne financijske institucije	175,9	166,7	154,2	141,3	163,6	141,6	141,8	151,3	163,6	185,0
2.1.2. Ostali sektori	562,1	428,9	307,5	337,9	473,7	347,0	459,2	509,4	473,7	472,9
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	6.406,1	6.641,4	8.689,9	10.202,2	10.737,0	10.198,3	10.259,2	10.419,7	10.737,0	12.025,0
2.2.1. Dugoročna	5.937,8	6.483,4	8.572,5	10.132,6	10.628,9	10.023,2	10.096,9	10.395,1	10.628,9	11.959,5
2.2.1.1. Opća država	5.249,4	5.703,4	6.568,6	8.205,3	9.089,1	8.039,8	8.602,5	8.877,7	9.089,1	10.353,4
2.2.1.2. Druge monetarne financijske institucije	8,9	1,9	8,9	3,8	2,5	3,7	3,6	2,6	2,5	2,7
2.2.1.3. Ostali sektori	679,5	778,1	1.995,0	1.923,6	1.537,4	1.979,8	1.490,8	1.514,9	1.537,4	1.603,4
2.2.2. Kratkoročna	468,3	158,1	117,3	69,6	108,1	175,1	162,3	24,6	108,1	65,5
2.2.2.1. Opća država	468,3	157,9	117,2	69,6	83,6	175,1	162,3	24,6	83,6	36,6
2.2.2.2. Ostali sektori	0,0	0,1	0,1	0,0	24,5	0,0	0,0	0,0	24,5	28,9

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja^{a,b}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^c	2014.				2015.
						1.tr. ^c	2.tr. ^c	3.tr. ^c	4.tr. ^c	
Ostala ulaganja, neto	-28.537,2	-29.228,3	-25.901,0	-25.108,0	-23.335,1	-25.084,5	-24.948,0	-22.833,6	-23.335,1	-24.670,8
1. Imovina	5.828,6	5.510,0	5.320,1	4.949,6	6.211,7	5.654,2	5.168,7	7.217,8	6.211,7	5.883,2
1.1. Ostala vlasnička ulaganja	1,8	2,4	3,1	32,2	58,9	32,2	32,6	32,4	58,9	56,9
1.2. Valuta i depoziti	5.304,5	4.989,5	4.616,4	4.182,3	5.304,1	4.927,8	4.426,1	6.265,1	5.304,1	4.950,8
1.2.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
1.2.2. Druge monetarne financijske institucije	4.058,2	3.559,7	3.108,4	2.888,7	3.563,3	3.108,1	3.101,2	4.660,4	3.563,3	2.999,1
1.2.3. Ostali sektori	1.246,3	1.429,8	1.508,0	1.293,2	1.740,6	1.819,4	1.324,6	1.604,4	1.740,6	1.951,5
1.3. Krediti	430,8	420,8	531,3	626,1	752,2	594,8	582,6	787,6	752,2	773,0
1.3.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.2. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	14,8	18,2	16,6	16,5	14,8	14,3
1.3.2.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	14,8	18,2	16,6	16,5	14,8	14,3
1.3.3. Druge monetarne financijske institucije	291,8	276,2	355,8	369,0	432,7	348,3	338,3	533,5	432,7	428,1
1.3.3.1. Dugoročni krediti	257,2	266,6	238,9	299,5	280,8	298,5	288,2	271,7	280,8	286,2
1.3.3.2. Kratkoročni krediti	34,6	9,6	117,0	69,5	151,9	49,8	50,1	261,8	151,9	141,9
1.3.4. Ostali sektori	139,0	144,6	175,5	257,1	304,7	228,3	227,8	237,6	304,7	330,6
1.3.4.1. Dugoročni krediti	101,3	140,0	154,5	237,9	293,8	219,5	216,0	225,4	293,8	322,7
1.3.4.2. Kratkoročni krediti	37,7	4,6	21,0	19,2	10,9	8,8	11,7	12,2	10,9	7,8
1.4. Trgovinski krediti	80,5	85,7	142,0	80,8	74,5	84,6	82,9	76,4	74,5	82,5
1.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.2. Ostali sektori	80,5	85,7	142,0	80,8	74,5	84,6	82,9	76,4	74,5	82,5
1.4.2.1. Dugoročni krediti	61,4	58,3	57,6	53,2	52,0	54,1	54,1	52,5	52,0	59,7
1.4.2.2. Kratkoročni krediti	19,2	27,4	84,3	27,6	22,6	30,5	28,8	23,9	22,6	22,8
1.5. Ostala potraživanja	11,0	11,5	27,3	28,2	21,8	14,8	44,5	56,4	21,8	20,0
2. Obveze	34.365,8	34.738,3	31.221,1	30.057,7	29.546,7	30.738,7	30.116,7	30.051,4	29.546,7	30.554,1
2.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Valuta i depoziti	6.795,2	7.699,0	5.731,3	5.668,4	5.242,8	5.987,7	5.560,5	5.011,3	5.242,8	5.567,2
2.2.1. Hrvatska narodna banka	1,2	0,1	0,0	83,5	83,6	101,6	24,6	40,9	83,6	139,7
2.2.2. Druge monetarne financijske institucije	6.794,1	7.699,0	5.731,3	5.584,9	5.159,2	5.886,0	5.535,9	4.970,4	5.159,2	5.427,6
2.2.3. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Krediti	26.865,0	26.372,5	24.766,6	23.730,0	23.692,7	24.099,4	23.894,1	24.384,1	23.692,7	24.301,2
2.3.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	674,2
2.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Opća država	5.021,3	5.227,2	5.668,1	5.950,5	6.223,4	5.864,8	5.543,9	6.284,1	6.223,4	6.282,5
2.3.2.1. Dugoročni krediti	5.021,3	5.227,2	5.667,2	5.750,5	6.223,2	5.864,8	5.543,9	6.284,1	6.223,2	6.282,5
2.3.2.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,9	200,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
2.3.3. Druge monetarne financijske institucije	4.383,8	4.370,4	4.085,5	3.541,3	2.969,4	3.445,6	3.335,0	3.130,2	2.969,4	2.752,2
2.3.3.1. Dugoročni krediti	3.436,0	3.844,4	3.568,8	2.984,0	2.558,7	2.971,4	2.890,9	2.787,8	2.558,7	2.351,0
2.3.3.2. Kratkoročni krediti	947,8	526,0	516,8	557,3	410,7	474,2	444,0	342,3	410,7	401,2
2.3.4. Ostali sektori	17.459,9	16.775,0	15.012,9	14.238,2	14.499,9	14.789,0	15.015,2	14.969,9	14.499,9	14.592,3
2.3.4.1. Dugoročni krediti	16.578,2	15.893,6	14.061,0	13.727,0	13.884,7	14.127,2	14.318,2	14.214,2	13.884,7	14.001,4
2.3.4.2. Kratkoročni krediti	881,7	881,4	952,0	511,1	615,2	661,8	697,0	755,6	615,2	590,8
2.4. Trgovinski krediti	323,8	170,1	312,2	294,5	221,0	284,5	281,5	271,1	221,0	269,8
2.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.2. Ostali sektori	323,8	170,1	312,2	294,5	221,0	284,5	281,5	271,1	221,0	269,8
2.4.2.1. Dugoročni krediti	293,0	135,9	134,1	179,3	143,3	169,3	172,6	169,9	143,3	187,5
2.4.2.2. Kratkoročni krediti	30,9	34,2	178,1	115,2	77,7	115,2	108,9	101,2	77,7	82,3
2.5. Ostale obveze	25,6	136,6	60,0	26,9	29,0	26,0	36,3	30,4	29,0	30,1
2.6. Posebna prava vučenja	356,1	360,0	351,0	338,0	361,3	341,1	344,3	354,5	361,3	385,7

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti^a
u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			
						I.*	II.*	III.*	IV.
1. PRIHODI (A + B)	110.831,6	110.406,1	112.883,5	112.051,1	118.066,9	9.100,8	8.843,5	9.872,7	11.527,3
A) Državni proračun	107.457,6	107.067,2	109.558,4	108.581,8	114.015,6	7.129,6	7.016,1	7.962,4	9.444,6
B) Izvanproračunski korisnici	3.374,0	3.338,9	3.325,0	3.469,4	4.051,3	1.971,2	1.827,4	1.910,3	2.082,7
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1.581,3	1.553,5	1.580,1	1.626,3
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	1.690,7	1.594,3	1.580,2	1.715,2	1.992,4	148,1	144,9	174,5	181,3
5. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	1.040,7	1.091,3	1.056,7	1.039,1	1.168,7	100,7	123,3	138,6	134,7
6. Hrvatske autoceste	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	86,2	57,5	55,4	51,5	54,0	1,7	4,4	4,0	2,3
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	529,6	552,8	576,1	597,2	749,3	138,7	-0,2	11,9	137,7
9. Centar za restrukturiranje i prodaju ^b	26,7	43,0	56,7	66,4	87,0	0,7	1,5	1,1	0,5
2. RASHODI (A + B)	122.584,0	122.427,7	120.930,5	126.410,2	127.920,4	10.683,4	11.188,8	11.019,3	10.060,0
A) Državni proračun	118.312,3	118.224,1	117.051,0	121.822,3	123.671,9	9.037,8	9.088,4	8.658,6	7.965,5
B) Izvanproračunski korisnici	4.271,7	4.203,6	3.879,5	4.587,9	4.248,5	1.645,6	2.100,4	2.360,7	2.094,4
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1.395,0	1.786,9	2.050,8	1.774,1
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	1.771,2	1.458,2	1.455,5	1.512,7	1.525,9	28,7	52,6	136,4	118,2
5. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	1.003,6	914,8	959,7	882,8	1.129,8	54,7	81,3	84,8	78,3
6. Hrvatske autoceste	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	1.405,9	1.320,9	1.277,0	1.478,1	1.329,6	161,0	175,2	82,0	117,4
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	17,0	408,9	89,5	538,3	174,7	0,5	0,5	1,1	2,3
9. Centar za restrukturiranje i prodaju ^b	74,0	100,8	97,8	176,1	88,5	5,6	3,8	5,7	4,2
NETO/BRUTO OPERATIVNI SALDO (1 – 2)	-11.752,5	-12.021,6	-8.047,0	-14.359,0	-9.853,5	-1.582,6	-2.345,4	-1.146,6	1.467,3
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE (3.1. + 3.2. – 3.3.)	-11.752,5	-12.021,6	-8.047,0	-14.359,0	-9.853,5	-1.582,6	-2.345,4	-1.146,6	1.467,3
3.1. PROMJENA NETO NEFINANCIJSKE IMOVINE	2.679,3	3.372,5	3.133,1	3.653,6	3.215,1	205,6	156,9	227,6	213,6
Nabava	3.005,8	3.751,9	3.442,3	3.941,9	3.908,4	231,7	187,3	255,2	245,2
A) Državni proračun	1.550,7	1.486,0	1.108,0	1.564,0	1.857,0	90,5	79,8	114,6	101,8
B) Izvanproračunski korisnici	1.455,1	2.265,9	2.334,3	2.377,9	2.051,4	141,1	107,5	140,6	143,4
Prodaja	326,5	379,4	309,2	288,3	693,4	26,1	30,4	27,6	31,6
A) Državni proračun	318,3	347,0	278,4	259,5	689,7	26,0	30,3	27,5	31,5
B) Izvanproračunski korisnici	8,2	32,4	30,8	28,8	3,6	0,1	0,1	0,1	0,2
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1 – 2 – 3.1.)	-14.431,8	-15.394,1	-11.180,1	-18.012,6	-13.068,6	-1.788,2	-2.502,2	-1.374,2	1.253,7
TRANSAKCIJE U FINANCIRANJU IMOVINI I OBEVZAMA (FINANCIRANJE) (3.3. – 3.2.)	14.431,8	15.394,1	11.180,1	18.012,6	13.068,6	1.788,2	2.502,2	1.374,2	-1.253,7
3.2. PROMJENA NETO FINANCIRANJE IMOVINE	2.816,6	-353,9	-165,7	14.146,1	-2.724,8	-7.540,8	2.832,1	6.678,2	435,3
3.2.1. Tuzemna imovina	2.816,2	-359,2	-172,2	13.940,9	-2.930,8	-7.540,8	2.832,1	6.671,0	441,3
A) Državni proračun	1.942,7	-818,0	-651,4	13.792,7	-3.998,8	-8.228,2	3.018,8	6.897,5	393,5
B) Izvanproračunski korisnici	873,5	458,8	479,2	148,2	1.068,0	687,4	-186,7	-226,5	47,8
3.2.2. Inozemna imovina	0,0	0,0	0,0	204,3	206,0	0,0	0,0	7,2	-6,0
A) Državni proračun	0,4	5,3	6,5	205,2	206,0	0,0	0,0	1,2	0,0
B) Izvanproračunski korisnici	0,4	5,3	6,5	1,0	0,0	0,0	0,0	6,0	-6,0
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. PROMJENA NETO OBEVEZA	17.248,4	15.040,2	11.014,4	32.158,7	10.343,8	-5.752,7	5.334,3	8.052,4	-818,4
3.3.1. Tuzemne obveze	12.892,5	6.448,4	2.958,3	10.585,8	5.868,2	8,0	5.352,0	-3.891,8	-73,5
A) Državni proračun	11.835,1	4.793,1	1.414,0	8.904,9	4.822,2	-126,0	5.515,7	-3.718,0	45,3
B) Izvanproračunski korisnici	1.057,4	1.655,3	1.544,3	1.680,8	1.046,0	134,0	-163,7	-173,8	-118,8
3.3.2. Inozemne obveze	4.355,9	8.591,8	8.056,0	21.573,0	4.475,6	-5.760,7	-17,7	11.944,2	-744,9
A) Državni proračun	4.277,0	8.597,2	8.125,2	21.534,8	4.524,1	-5.760,4	-17,4	11.950,5	-731,4
B) Izvanproračunski korisnici	79,0	-5,4	-69,2	38,2	-48,6	-0,3	-0,3	-6,3	-13,5

^a HAC je reklasificiran iz podsektora republičkih fondova u podsektor državnih trgovačkih društava. Reklasifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. ^b Hrvatski fond za privatizaciju (HFP) djelovao je do 31. ožujka 2011. Od 1. travnja 2011. do 30. srpnja 2013. djeluje Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO), u čiji su sastav ušli HFP i prijašnji proračunski korisnik državnog proračuna Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom. Od 30. srpnja 2013. poslove te agencije preuzimaju Državni ured za upravljanje državnom imovinom i novoosnovani Centar za restrukturiranje i prodaju.

Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I2: Operacije državnog proračuna^a

u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			
						I.*	II.*	III.*	IV.
1. PRIHODI	107.466,4	107.069,7	109.558,9	108.585,0	114.044,5	7.131,3	7.016,2	7.965,6	9.448,4
1.1. Porezi	62.856,6	61.422,2	64.693,9	63.044,9	63.349,9	4.883,4	4.952,9	5.259,8	6.308,2
1.2. Socijalni doprinosi	38.712,4	38.605,1	37.845,9	37.149,3	41.701,5	1.726,2	1.697,9	1.717,4	1.761,4
1.3. Pomoći	637,1	869,0	968,4	1.737,8	2.268,0	97,0	63,6	137,8	1.025,1
1.4. Ostali prihodi	5.260,3	6.173,4	6.050,8	6.653,0	6.725,1	424,5	301,7	850,6	353,7
2. RASHODI	120.323,3	119.939,5	118.730,0	123.505,9	125.689,5	9.408,6	9.419,3	9.024,1	8.326,9
2.1. Naknade zaposlenima	31.096,5	31.737,4	31.383,2	30.461,8	30.032,0	1.782,5	1.786,7	1.782,5	1.784,3
2.2. Korištenje dobara i usluga	7.655,7	7.943,6	7.406,3	7.537,4	7.186,0	655,9	402,3	587,8	503,5
2.3. Potrošnja dugotrajne imovine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Kamate	6.236,5	7.097,6	8.335,7	9.259,2	9.911,1	1.856,1	570,3	1.062,6	813,0
2.5. Subvencije	6.582,2	6.555,3	5.762,3	5.537,8	5.174,5	112,1	1.469,5	366,5	192,8
2.6. Pomoći	5.778,6	5.083,7	4.843,8	6.511,7	8.535,4	877,4	1.156,9	938,4	911,9
2.7. Socijalne naknade	56.906,6	56.483,0	56.169,9	58.943,4	59.393,1	3.732,8	3.744,9	3.764,4	3.729,5
2.8. Ostali rashodi	6.067,3	5.039,1	4.828,9	5.254,6	5.457,4	391,7	288,7	522,0	391,8
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE	-12.857,0	-12.869,8	-9.171,1	-14.920,8	-11.645,0	-2.277,3	-2.403,2	-1.058,5	1.121,6
3.1. Promjena neto nefinancijske imovine	1.232,4	1.139,0	829,6	1.304,5	1.167,3	64,5	49,5	87,0	70,3
3.1.1. Dugotrajna imovina	1.200,4	1.118,7	772,2	1.036,6	1.069,4	36,6	47,1	89,0	72,9
3.1.2. Zalihe	11,0	2,5	29,3	225,5	-0,4	25,7	3,0	-3,6	-0,5
3.1.3. Pohranjene vrijednosti	6,1	3,7	3,5	1,3	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.4. Neproizvedena imovina	14,9	14,0	24,7	41,1	97,4	2,3	-0,6	1,7	-2,1
3.2. Promjena neto financijske imovine	2.022,7	-618,4	-461,5	14.214,4	-3.466,0	-8.228,2	3.045,6	7.086,9	365,1
3.2.1. Tuzemna imovina	2.022,3	-623,8	-468,0	14.009,2	-3.672,0	-8.228,2	3.045,6	7.085,7	365,1
3.2.2. Inozemna imovina	0,4	5,3	6,5	205,2	206,0	0,0	0,0	1,2	0,0
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. Promjena neto obveza	16.112,0	13.390,4	9.539,2	30.439,8	9.346,3	-5.886,3	5.498,3	8.232,5	-686,1
3.3.1. Tuzemne obveze	11.835,1	4.793,1	1.414,0	8.904,9	4.822,2	-126,0	5.515,7	-3.718,0	45,3
3.3.2. Inozemne obveze	4.277,0	8.597,2	8.125,2	21.534,8	4.524,1	-5.760,4	-17,4	11.950,5	-731,4

^a HAC je reklasificiran iz podsektora republičkih fondova u podsektor državnih trgovačkih društava. Reklasifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I3: Dug opće države^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.*	2011. XII.*	2012. XII.*	2013. XII.*	2014. XII.*	2015.		
						I.*	II.	III.
1. Unutarnji dug opće države	106.546,8	127.451,1	136.590,3	156.250,0	165.714,9	164.813,5	170.305,8	167.329,0
1.1. Unutarnji dug središnje države	102.973,8	123.766,9	132.982,2	151.670,6	160.735,6	159.803,0	165.408,8	162.496,9
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	17.198,1	19.308,5	18.259,6	22.838,9	24.235,4	23.574,4	23.024,1	22.144,4
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	49.323,8	56.256,2	63.539,7	72.884,6	83.754,5	82.471,4	86.481,4	87.130,9
Kredit	36.451,9	48.202,2	51.182,9	55.947,2	52.745,7	53.757,2	55.903,3	53.221,7
1.2. Unutarnji dug fondova socijalne sigurnosti	1,0	2,3	1,6	0,9	3,5	3,4	3,3	2,8
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	1,0	2,3	1,6	0,9	3,5	3,4	3,3	2,8
1.3. Unutarnji dug lokalne države	3.756,9	3.854,3	3.768,0	4.761,2	5.174,5	5.209,4	5.096,6	5.031,7
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	384,9	260,2	209,1	151,7	74,8	57,4	57,4	57,3
Kredit	3.372,0	3.594,1	3.559,0	4.609,5	5.099,7	5.152,0	5.039,2	4.974,5
2. Inozemni dug opće države	80.378,5	84.446,8	92.199,5	109.883,6	113.854,1	110.721,0	110.496,2	121.144,3
2.1. Inozemni dug središnje države	79.721,8	83.882,3	91.686,8	109.400,2	113.721,7	110.589,1	110.364,4	121.013,2
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	3.520,5	1.205,3	895,1	539,8	642,5	559,7	306,2	281,7
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	37.427,1	40.627,9	47.486,5	62.695,6	64.692,2	61.338,5	61.379,6	71.901,6
Kredit	38.774,2	42.049,0	43.305,2	46.164,8	48.387,0	48.690,9	48.678,6	48.829,9
2.2. Inozemni dug fondova socijalne sigurnosti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Inozemni dug lokalne države	656,7	564,6	512,7	483,4	132,4	131,9	131,8	131,1
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	165,8	133,6	132,5	132,7	130,4	129,6	129,5	128,7
Kredit	490,9	431,0	380,2	350,7	2,0	2,4	2,3	2,3
Ukupno (1+2)	186.925,3	211.898,0	228.789,8	266.133,7	279.569,0	275.534,5	280.802,0	288.473,3
Dodatak: Izdana jamstva središnje države								
Domaća	7.945,1	3.256,1	3.935,7	3.626,7	3.761,6	3.817,4	2.912,5	3.145,5
Od toga: Jamstva dana na kredite HBOR-a	1.177,3	802,0	823,6	825,1	1.878,3	1.887,4	1.914,3	1.914,7
Inozemna	6.932,8	5.153,4	4.704,9	4.393,5	4.201,2	4.247,5	4.247,7	4.268,5

^a U cijeloj seriji podaci su revidirani uslijed uključivanja HBOR-a u podsektor središnje države.

Tablica I3: Dug opće države • Do rujna 2014. tablica I3 prikazivala je dug opće države u skladu s Europskim sustavom nacionalnih i regionalnih računa 1995 (ESA 1995). S početkom primjene nove metodologije na razini Europske unije u skladu s Europskim sustavom nacionalnih i regionalnih računa 2010 Eurostatovim Priručnikom o državnom manjku i dugu revidiranim prema ESA-i 2010, počevši od listopada 2014., izvršeno je usklađivanje metodologije te je obavljena revizija podataka od početka serije.

Od 31. prosinca 2010. primjenjuje se službena sektorizacija institucionalnih jedinica u Republici Hrvatskoj u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju službeno donosi i objavljuje Državni zavod za statistiku, a koja se temelji na metodologiji ESA 2010 prema kojoj se opća država dijeli na sljedeće podsektore: središnju državu, fondove socijalne sigurnosti i lokalnu državu.¹ Do studenoga 2010. koristila se sektorska klasifikacija koju je u Odluci o kontnom planu za banke propisala Hrvatska narodna banka.

Izvor primarnih podataka za unutarnji i inozemni dug jesu jedinice opće države (Ministarstvo financija RH i ostale jedinice sustava državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nefinancijska društva koja su alocirana u statističku definiciju sektora opće države i dr.) u dijelu koji se odnosi na trezorske zapise, obveznice i inozemne kredite te HNB u dijelu koji se odnosi na kredite rezidentnih banaka, Hrvatske banke za obnovu i razvitak i HNB-a. Do studenoga 2010. podaci za kredite rezidentnih banaka temelje se na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom izvješću banke, a od prosinca 2010. podaci se temelje na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

Podaci su strukturirani prema vjerovniku na unutarnji i inozemni dug te nadalje prema kategorijama instrumenata prema ESA-i 2010 na: kratkoročne dužničke vrijednosne papire, dugoročne dužničke vrijednosne papire i kredite.

Stanje kategorije dužnički vrijednosni papiri, kratkoročni, uključuje kratkoročne dužničke vrijednosne papire s izvornim rokom dospeljeća do (uključujući) godine dana, kao što su:

trezorski zapisi Ministarstva financija (izdani u kunama, uz valutnu klauzulu ili nominirani u stranoj valuti), eurozapisi Ministarstva financija te ostali instrumenti tržišta novca.

Stanje kategorije dužnički vrijednosni papiri, dugoročni, uključuje dugoročne dužničke vrijednosne papire s izvornim rokom dospeljeća dužim od godine dana, kao što su: obveznice izdane na domaćem i inozemnom tržištu te dugoročni trezorski zapisi Ministarstva financija. Obveznice izdane u inozemstvu u jednoj stranoj valuti s ugovorom o zamjeni (engl. *swap*) u drugu stranu valutu tretiraju se kao dug nominiran u valuti zamjene.

Od veljače 2002. dužnički vrijednosni papiri izdani na inozemnom tržištu, a koji su na kraju referentnog razdoblja bili u vlasništvu rezidentnih institucionalnih jedinica, reklasificirani su iz inozemnog u unutarnji dug. Od prosinca 2005. dužnički vrijednosni papiri izdani na domaćem tržištu, a koji su na kraju referentnog razdoblja bili u vlasništvu nerezidentnih institucionalnih jedinica, reklasificirani su iz unutarnjeg u inozemni dug.

Krediti uključuju kredite primljene od rezidentnih i nerezidentnih kreditora te, u skladu s metodologijom ESA 2010, preuzete kredite dane institucionalnim jedinicama koji su bili osigurani državnim jamstvom, a kod kojih je u tri godine došlo do plaćanja po jamstvima od strane države (tzv. kriterij 3. poziva) ili koji su ugovorom s izvornog dužnika preneseni na državu. Također, izvršeno je usklađivanje s metodologijom tretmana ugovora o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama.

Stanja trezorskih zapisa bez obzira na izvorni rok dospeljeća iskazana su po nominalnoj vrijednosti, tj. uključujući cjelokupni diskont. Stanja obveznica i kredita uključuju nedospjele vrijednosti glavnice bez uključenih stečenih kamata.

Stanje duga pojedinog podsektora opće države konsolidirano je unutar podsektora, a stanje unutarnjeg duga opće države konsolidirano je i između podsektora.

U dodatku je naveden podatak o ukupno izdanim jamstvima središnje države koja su umanjena za jamstva dana drugim jedinicama središnje države, fondovima socijalne sigurnosti i lokalnoj državi. Izvori podataka identični su kao za kredite.

¹ Obuhvat sektorske klasifikacije naveden je u dijelu "Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama". Središnja država prema novoj sektorskoj klasifikaciji ESA 2010 uključuje Hrvatsku radioteleviziju, HBOR te javna trgovačka društva HŽ Infrastrukturu, Autocestu Rijeka – Zagreb i Hrvatske autoceste (HAC). HAC je uključen u podsektor središnje države od siječnja 2008., a u prethodnoj seriji nalazi se u podsektoru fondova socijalne sigurnosti. Fondovi socijalne sigurnosti prema ESA-i 2010 uključuju Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje. Uz prethodno navedeno, iznimno u ovoj tablici podsektor fondova socijalne sigurnosti u dijelu 2. Inozemni dug sadržava dug Hrvatskih cesta i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka od (uključujući) prosinca 1998. do prosinca 2010., dok u dijelu 1. Unutarnji dug od (uključujući) prosinca 2002. do prosinca 2010. fondovi socijalne sigurnosti uključuju i dug Hrvatskih cesta, Hrvatskih voda, Hrvatskog fonda za privatizaciju / Agencije za upravljanje državnim imovinom.

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i proizvođačkih cijena industrije

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2010. = 100 ^a				Lančani indeksi				Godišnji mjesečni indeksi			
		Indeksi potrošačkih cijena			Proizvođačke cijene industrije ^b	Indeksi potrošačkih cijena			Proizvođačke cijene industrije ^b	Indeksi potrošačkih cijena			Proizvođačke cijene industrije ^b
		Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge	
2000.	prosinac	77,2	79,1	70,0	79,2	100,4	100,4	100,1	100,2	105,5	105,5	105,5	111,2
2001.	prosinac	79,1	80,2	74,7	76,4	100,4	100,4	100,5	99,0	102,4	101,3	106,8	96,9
2002.	prosinac	80,5	81,1	78,2	78,1	100,4	100,6	99,6	99,9	101,8	101,1	104,6	102,3
2003.	prosinac	81,9	82,3	79,9	78,9	100,3	100,2	100,5	100,0	101,7	101,6	102,2	101,0
2004.	prosinac	84,1	84,4	82,8	82,7	100,7	100,9	100,2	99,3	102,7	102,5	103,6	104,8
2005.	prosinac	87,2	87,3	86,2	84,5	100,5	100,5	100,5	99,7	103,6	103,5	104,1	102,7
2006.	prosinac	89,0	89,0	89,0	86,1	100,0	100,0	100,2	100,0	102,0	101,4	104,2	101,9
2007.	prosinac	94,1	94,9	91,5	91,2	101,2	101,2	101,3	100,4	105,8	106,6	103,4	105,9
2008.	prosinac	96,8	97,3	95,3	95,1	99,4	99,1	100,5	98,7	102,9	102,4	104,3	104,3
2009.	prosinac	98,7	98,6	99,0	96,6	99,4	99,3	100,2	100,0	101,9	101,3	103,9	101,6
2010.	prosinac	100,5	100,8	99,3	102,1	100,0	100,1	99,9	101,0	101,8	102,2	100,3	105,7
2011.	prosinac	102,6	103,8	98,3	108,0	99,6	99,6	99,6	99,8	102,1	103,0	98,9	105,8
2012.	prosinac	107,4	109,4	100,2	115,4	99,9	99,9	99,7	100,0	104,7	105,5	102,0	106,9
2013.	prosinac	107,7	109,7	100,7	112,4	99,8	99,8	100,0	100,0	100,3	100,2	100,4	97,4
2014.	lipanj	108,0	109,8	101,5	111,5	99,7	99,4	100,4	99,8	99,6	99,3	100,6	97,1
	srpanj	107,6	109,2	102,0	111,7	99,6	99,4	100,4	100,3	99,9	99,7	100,7	97,6
	kolovoz	107,5	108,8	102,6	111,0	99,9	99,7	100,6	99,3	99,7	99,1	101,6	96,8
	rujan	108,3	109,8	102,6	111,1	100,7	100,9	100,0	100,1	99,8	99,2	101,7	96,8
	listopad	108,4	110,0	102,6	110,8	100,1	100,2	100,0	99,8	100,4	99,9	101,8	97,9
	studenj	108,1	109,6	102,5	109,9	99,7	99,7	99,9	99,2	100,2	99,7	101,8	97,8
	prosinac	107,2	108,4	102,5	108,6	99,1	98,9	100,0	98,8	99,5	98,8	101,8	96,6
2015.	siječanj	106,6	107,7	102,4	106,1	99,5	99,3	99,9	97,7	99,1	98,3	101,5	94,4
	veljača	106,9	108,0	102,5	107,5	100,2	100,3	100,0	101,3	99,6	99,0	101,6	96,0
	ožujak	107,9	109,4	102,3	108,8	101,0	101,3	99,8	101,2	100,1	99,6	101,5	97,3
	travanj	108,0	109,6	102,3	108,2	100,1	100,1	100,0	99,4	99,9	99,4	101,4	96,8
	svibanj	108,4	110,1	102,4	108,8	100,4	100,5	100,1	100,6	100,0	99,7	101,2	97,4

^a Od siječnja 2013. Državni zavod za statistiku počeo je objavljivati indekse potrošačkih cijena na novoj bazi (2010. godina, stara baza bila je 2005. godina), stoga su bazni indeksi za razdoblje od siječnja 1998. do prosinca 2012. preračunati na novu bazu (2010. = 100). ^b Na domaćem tržištu

Izvor: DZS

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i proizvođačkih cijena industrije • Početkom 2004. godine Državni zavod za statistiku uveo je indeks potrošačkih cijena. Taj je pokazatelj kretanja cijena izrađen u skladu s metodološkim načelima koja su postavili Međunarodna organizacija rada (ILO) i Statistički ured Europske unije (Eurostat). Dana 17. veljače objavljeno je priopćenje o kretanju indeksa potrošačkih cijena u siječnju 2004. te vremenska serija indeksa potrošačkih cijena od siječnja 2001. DZS je naknadno izračunao i vremensku seriju indeksa potrošačkih

cijena od siječnja 1998. do prosinca 2000. godine. U skladu s tim DZS je prestao objavljivati indeks cijena na malo i indeks troškova života, čija metodologija izračuna nije u zadovoljavajućoj mjeri bila usklađena s međunarodno prihvaćenim standardima. Osnovne značajke indeksa potrošačkih cijena prikazane su u Okviru 1. u Biltenu HNB-a broj 91 (2004.). Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena prikazana je u tablici Ekonomski indikatori u Biltenu HNB-a.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2010. = 100			Lančani indeksi			Godišnji indeksi		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
2000.	prosinac	81,5	82,9	74,2	100,4	100,4	100,2	103,3	103,0	105,0
2001.	prosinac	82,5	83,6	77,0	99,8	99,7	100,3	101,2	100,8	103,8
2002.	prosinac	83,5	84,4	78,9	100,0	100,1	99,4	101,2	101,0	102,4
2003.	prosinac	84,5	85,2	81,2	100,2	100,1	101,0	101,2	100,9	103,0
2004.	prosinac	86,5	87,0	83,6	100,1	100,1	100,4	102,3	102,2	102,9
2005.	prosinac	89,1	89,5	86,7	100,1	100,0	100,5	103,0	102,9	103,7
2006.	prosinac	91,1	91,5	88,9	99,8	99,7	100,3	102,3	102,2	102,5
2007.	prosinac	95,6	96,4	91,9	100,8	100,8	100,4	105,0	105,3	103,5
2008.	prosinac	99,6	100,2	96,5	99,4	99,3	100,2	104,2	104,0	105,0
2009.	prosinac	99,9	100,1	98,8	98,8	98,6	100,2	100,2	99,8	102,4
2010.	prosinac	99,9	100,2	98,6	99,1	99,0	99,7	100,1	100,1	99,8
2011.	prosinac	102,8	103,5	99,6	99,5	99,4	100,1	102,9	103,3	101,1
2012.	prosinac	104,9	105,4	102,5	99,4	99,2	100,0	102,0	101,9	102,8
2013.	prosinac	105,5	105,9	103,3	99,1	98,9	100,0	100,6	100,5	100,9
2014.	lipanj	105,4	105,6	103,8	99,7	99,6	100,4	99,2	98,9	100,2
	srpanj	104,7	104,7	104,4	99,4	99,2	100,6	98,8	98,6	100,0
	kolovoz	104,8	104,5	105,6	100,0	99,8	101,1	99,2	98,6	101,7
	rujan	105,7	105,5	105,7	100,9	101,0	100,1	99,3	98,6	102,0
	listopad	106,1	106,2	105,3	100,4	100,6	99,6	99,5	99,0	101,7
	studen	106,2	106,4	105,1	100,1	100,2	99,8	99,8	99,3	101,7
	prosinac	105,1	105,0	105,1	99,0	98,7	100,1	99,6	99,2	101,7
2015.	siječanj	104,8	104,7	105,0	99,7	99,7	99,9	100,0	99,6	101,5
	veljača	104,9	104,7	105,0	100,0	100,0	100,0	100,4	100,1	101,7
	ožujak	105,5	105,6	104,8	100,6	100,9	99,8	100,1	99,9	101,5
	travanj	106,0	106,3	104,8	100,5	100,7	100,0	100,5	100,3	101,6
	svibanj	106,2	106,5	104,9	100,1	100,2	100,1	100,5	100,4	101,4

Izvor: DZS

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena • Temeljni indeks potrošačkih cijena izračunava se u Državnom zavodu za statistiku, a dobiva se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje ukupnog indeksa potrošačkih cijena isključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativno regulirane cijene (među ostalim, tu su svrstane i cijene električne struje i naftnih derivata). Udio dobara i usluga koji se isključuju iz košarice za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena u 2013. godini iznosi 35,23% (od toga se 5,53 postotna boda odnose na poljoprivredne proizvode, a 29,70 postotnih bodova na proizvode čije se cijene administrativno reguliraju). Isključivanje se provodi metodom nultog pondera.

Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina • Hrvatska narodna banka započela je 2008. metodološki rad na izradi hedonističkog indeksa cijena stambenih nekretnina (HICN)². Korištenjem ulaznih podataka o realiziranim transakcijama i procjenama realiziranih transakcija iz baze Hrvatske burze nekretnina konstruiran je ekonometrijski model za izradu hedonističkog indeksa cijena nekretnina (HICN), koji je metodološki usklađen s odredbama Eurostatova Priručnika o indeksima

cijena stambenih nekretnina (engl. *Handbook on Residential Property Prices Indices*)³. HICN se iskazuje na tromjesečnoj i godišnjoj osnovi počevši od prvog tromjesečja 1997., na razini Republike Hrvatske i dviju regija: Grada Zagreba i Jadrana. Osnovna ideja metodologije koja se primijenjuje pri izračunu indeksa jest da kupci određuju korisnost nekretnine na temelju njezinih obilježja, pa je nužno odrediti cijene tih obilježja (atributa), tzv. implicitne cijene. No, budući da ne postoji tržište pojedinih atributa stambenog prostora, njihove se cijene procjenjuju jednostavnim ekonometrijskim modelima. Nakon procjene cijena pojedinih atributa za svaku je nekretninu moguće odrediti njezinu čistu cijenu, tj. cijenu koja je korigirana za utjecaj pojedinih atributa dane nekretnine, poput lokacije na kojoj se nekretnina nalazi, površine, broja soba i sl. Dinamika čistih cijena izravno se koristi za izračun HICN-a. Prema metodologiji ovakav indeks, za razliku od primjerice indeksa prosječne cijene ili medijana kvadrata stambenog prostora, korigira kretanje cijena za moguću pristranost u podacima uzrokovanu činjenicom što je u nekom razdoblju prodan neuobičajeno velik broj iznadprosječno ili ispodprosječno kvalitetnih nekretnina.

2 Korištena metodologija detaljno je opisana u Kunovac, D. et al. (2008.) *Primjena hedonističke metode za izračunavanje indeksa cijena nekretnina u Hrvatskoj*, Istraživanje I-20, HNB.

3 http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/methodology/hps/rppi_handbook

Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina

Godina	Tromje- sečje	Bazni indeksi, 2010. = 100			Godišnje stope promjene			Stope promjene u odnosu na prethodno tromjesečje		
		Hrvatska	Zagreb	Jadran	Hrvatska	Zagreb	Jadran	Hrvatska	Zagreb	Jadran
2000.		60,4	68,0	38,0	-2,0	-1,5	-4,8	....	....	....
2001.		61,5	65,4	49,8	1,9	-3,7	31,2	....	....	....
2002.		64,9	67,9	56,2	5,6	3,7	12,8	....	....	....
2003.		67,0	70,8	55,9	3,2	4,2	-0,6	....	....	....
2004.		74,5	78,0	64,1	11,1	10,2	14,7	....	....	....
2005.		82,8	85,5	74,8	11,2	9,7	16,8	....	....	....
2006.		97,5	101,7	85,1	17,7	18,9	13,8	....	....	....
2007.		109,2	112,7	99,1	12,0	10,8	16,4	....	....	....
2008.		113,0	115,7	105,2	3,5	2,7	6,2	....	....	....
2009.		108,8	109,5	106,8	-3,8	-5,4	1,5	....	....	....
2010.		100,0	100,0	100,0	-8,1	-8,7	-6,4	....	....	....
2011.		96,3	94,9	99,5	-3,7	-5,1	-0,5	....	....	....
2012.		97,3	97,0	97,9	1,0	2,2	-1,6	....	....	....
2013.		81,2	82,5	78,4	-16,5	-15,0	-19,9	....	....	....
2014.		79,3	80,1	77,7	-2,4	-2,9	-0,9	....	....	....
2014.	1. tr.	77,4	81,2	69,3	-9,7	-8,0	-13,2	-2,7	2,1	-13,0
	2. tr.	77,8	79,3	74,7	-2,9	-2,9	-2,5	0,6	-2,3	7,9
	3. tr.	81,5	80,2	84,4	2,5	-0,3	8,8	4,7	1,1	13,0
	4. tr.	80,5	79,6	82,5	1,2	0,0	3,6	-1,3	-0,8	-2,2
2015.	1. tr.	78,3	81,3	72,4	1,2	0,1	4,5	-2,8	2,2	-12,3

Tablica J4: Prosječne mjesečne neto plaće
u tekućim cijenama, u kunama

Godina	Mjesec	Prosječne mjesečne neto plaće	Lančani indeksi	Godišnji mjesečni indeksi	Godišnji kumulativni indeksi
2001.	prosinac	3.582,0	96,6	102,4	106,5
2002.	prosinac	3.839,0	98,0	107,2	105,0
2003.	prosinac	4.045,0	99,8	105,4	105,9
2004.	prosinac	4.312,0	99,1	106,6	105,9
2005.	prosinac	4.473,0	97,3	103,7	104,9
2006.	prosinac	4.735,0	97,0	105,9	105,2
2007.	prosinac	4.958,0	96,6	104,7	105,2
2008.	prosinac	5.410,0	100,3	109,1	107,0
2009.	prosinac	5.362,0	99,6	99,1	102,6
2010.	prosinac	5.450,0	97,6	101,7	100,6
2011.	prosinac	5.493,0	95,9	100,8	101,8
2012.	prosinac	5.487,0	96,6	99,9	100,7
2013.	prosinac	5.556,0	98,6	101,3	100,7
2014.	svibanj	5.497,0	100,0	98,5	99,7
	lipanj	5.558,0	101,1	101,3	100,0
	srpanj	5.530,0	99,5	100,5	100,1
	kolovoz	5.516,0	99,7	100,1	100,1
	rujan	5.442,0	98,7	100,3	100,1
	listopad	5.532,0	101,7	100,5	100,1
	studen	5.632,0	101,8	100,0	100,1
	prosinac	5.716,0	101,5	102,9	100,3
2015.	siječanj	5.656,0	99,0	101,9	101,9
	veljača	5.565,0	98,4	102,5	102,2
	ožujak	5.723,0	102,8	104,0	102,8
	travanj	5.676,0	99,2	103,3	102,9

Izvor: DZS

Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača
indeksni bodovi, originalni podaci

Godina	Mjesec	Kompozitni indeksi			Indeksi odgovora						
		Indeks pouzdanja potrošača	Indeks očekivanja potrošača	Indeks raspoloženja potrošača	I1	I2	I3	I4	I7	I8	I11
2000.	listopad	-20,9	3,5	-32,2	-26,2	1,2	-22,0	5,7	26,9	-48,3	-63,6
2001.	listopad	-27,0	-11,4	-35,6	-29,6	-10,0	-35,9	-12,7	22,9	-41,3	-62,3
2002.	listopad	-25,2	-8,3	-29,3	-22,6	-5,1	-31,2	-11,5	20,1	-34,1	-64,0
2003.	listopad	-22,2	-4,5	-25,0	-21,5	-2,6	-26,5	-6,4	14,7	-27,1	-65,2
2004.	listopad	-23,9	-7,9	-22,0	-19,1	-4,1	-30,5	-11,6	22,5	-16,5	-57,3
2005.	prosinac	-26,4	-13,7	-25,6	-16,4	-5,9	-34,4	-21,5	27,6	-25,9	-50,6
2006.	prosinac	-18,9	-4,7	-15,4	-10,9	1,1	-22,4	-10,5	16,9	-12,9	-49,4
2007.	prosinac	-24,7	-15,5	-24,5	-16,8	-9,8	-31,8	-21,2	12,8	-25,0	-54,8
2008.	prosinac	-42,0	-33,3	-40,9	-30,7	-25,9	-51,8	-40,6	43,4	-40,3	-57,9
2009.	prosinac	-46,8	-32,7	-47,6	-35,7	-22,6	-64,5	-42,8	63,9	-42,5	-58,0
2010.	prosinac	-42,9	-30,6	-48,7	-40,7	-21,7	-65,9	-39,4	55,7	-39,4	-54,8
2011.	prosinac	-23,6	-8,9	-43,1	-31,6	-5,5	-56,5	-12,3	25,0	-41,2	-51,4
2012.	prosinac	-47,1	-33,5	-52,6	-42,1	-23,1	-71,4	-43,9	59,1	-44,2	-62,3
2013.	prosinac	-40,7	-26,3	-45,9	-34,5	-17,4	-61,9	-35,2	49,9	-41,3	-60,4
2014.	lipanj	-34,7	-23,7	-44,2	-30,8	-13,8	-60,5	-33,5	37,2	-41,3	-54,1
	srpanj	-36,4	-22,9	-46,2	-32,2	-13,1	-60,1	-32,7	39,8	-42,8	-59,8
	kolovoz	-33,8	-22,0	-40,3	-28,3	-12,9	-58,3	-31,2	37,6	-34,2	-53,5
	rujan	-34,8	-22,5	-42,1	-30,1	-13,2	-57,6	-31,8	39,0	-38,6	-55,0
	listopad	-37,6	-25,1	-41,3	-27,3	-14,2	-55,1	-36,0	42,2	-41,7	-57,9
	studenj	-37,0	-24,0	-43,9	-31,3	-13,7	-60,4	-34,2	43,6	-40,0	-56,4
	prosinac	-35,6	-24,3	-42,4	-31,4	-16,7	-57,0	-31,9	39,3	-38,7	-54,5
2015.	siječanj	-25,8	-13,7	-36,0	-22,1	-7,5	-51,0	-19,8	24,8	-35,0	-51,1
	veljača	-25,1	-11,4	-38,5	-25,8	-5,5	-49,7	-17,3	23,9	-40,1	-53,7
	ožujak	-23,7	-10,2	-36,1	-24,0	-4,6	-48,9	-15,8	17,7	-35,5	-56,6
	travanj	-22,0	-9,5	-32,5	-22,1	-4,2	-43,4	-14,7	16,1	-32,0	-52,9
	svibanj	-23,0	-11,5	-34,0	-23,7	-6,0	-42,3	-16,9	17,1	-36,0	-52,0

Izvori: Ipsos Puls; HNB

Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača • Anketa pouzdanja potrošača provodi se od travnja 1999. prema metodologiji Europske komisije pod nazivom Zajednički harmonizirani program europskih anketa pouzdanja. To se anketno istraživanje do travnja 2005. provodilo jednom u tromjesečju (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu). Od svibnja 2005. provodi se svakoga mjeseca, uz tehničku i financijsku pomoć Europske komisije.

Upitnik sadržava ukupno 23 pitanja kojima se ispituje percepcija potrošača glede promjena ekonomskih pojava s kojima se oni svakodnevno susreću. Na osnovi odgovora iz Ankete o pouzdanju potrošača utvrđuje se vrijednost indeksa odgovora prema zadanoj metodologiji. Iz vrijednosti indeksa odgovora izračunava se i prati kretanje triju kompozitnih indeksa: indeksa pouzdanja potrošača (IPP), indeksa raspoloženja potrošača (IRP) i indeksa očekivanja potrošača (IOP). Svaki navedeni kompozitni indeks za sebe aritmetička je sredina indeksa odgovora (I), tj. prosjek prethodno kvantificiranih odgovora na pojedina pitanja iz ankete:

$$I_i = \sum_{z=1}^k r_i \cdot w_i$$

gdje je: r vrijednost odgovora, w udio ispitanika koji su se opredijelili za pojedini odgovor (ponder), i pitanje iz upitnika, z ponuđeni/odabrani odgovor, k broj ponuđenih odgovora na

pojedino pitanje. Vrijednosti navedenih indeksa kreću se u rasponu $-100 < I_i < 100$. Veće vrijednosti indeksa u odnosu na prethodno razdoblje upućuju na porast očekivanja (optimizma) glede specifičnog područja obuhvaćenog pojedinim pitanjem.

U tablici su prikazane vrijednosti odabranih indeksa odgovora na pitanja:

I1: Kako se tijekom proteklih 12 mjeseci promijenila financijska situacija u vašem kućanstvu?

I2: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti financijska situacija u vašem kućanstvu?

I3: Što mislite, kako se tijekom posljednjih 12 mjeseci promijenila ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I4: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I7: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti broj nezaposlenih?

I8: S obzirom na ukupnu ekonomsku situaciju, mislite li da je sada pravo vrijeme za kupnju trajnih dobara za kućanstvo (namještaja, stroja za pranje rublja, televizora i sl.)?

I11: Koliko je vjerojatno da ćete tijekom sljedećih 12 mjeseci uspjeti išta uštedjeti?

Komponente kompozitnih indeksa jesu:

IPP: I2, I4, I7 × (-1), I11

IOP: I2, I4

IRP: I1, I3, I8.

Popis banaka i štedionica

1. srpnja 2015.

Banke koje imaju odobrenje za rad

1. Banka Kovanica d.d., Varaždin
2. Banka splitsko-dalmatinska d.d., Split
3. BKS Bank d.d., Rijeka
4. Croatia banka d.d., Zagreb
5. Erste&Steiermärkische Bank d.d., Rijeka
6. Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb
7. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Zagreb
8. Imex banka d.d., Split
9. Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag
10. Jadranska banka d.d., Šibenik
11. Karlovačka banka d.d., Karlovac
12. KentBank d.d., Zagreb
13. Kreditna banka Zagreb d.d., Zagreb
14. OTP banka Hrvatska d.d., Zadar
15. Partner banka d.d., Zagreb
16. Podravska banka d.d., Koprivnica
17. Primorska banka d.d., Rijeka
18. Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb
19. Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb
20. Samoborska banka d.d., Samobor
21. Sberbank d.d., Zagreb
22. Slatinska banka d.d., Slatina
23. Société Générale – Splitska banka d.d., Split
24. Štedbanka d.d., Zagreb
25. Vaba d.d. banka Varaždin, Varaždin
26. Veneto banka d.d., Zagreb
27. Zagrebačka banka d.d., Zagreb

Štedne banke koje imaju odobrenje za rad

1. Tesla štedna banka d.d., Zagreb

Stambene štedionice koje imaju odobrenje za rad

1. HPB – Stambena štedionica d.d., Zagreb
2. PBZ stambena štedionica d.d., Zagreb
3. Prva stambena štedionica d.d., Zagreb
4. Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb
5. Wüstenrot stambena štedionica d.d., Zagreb

Ostale institucije

1. Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb, posluje u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN, br. 138/2006. i 25/2013.)

Predstavništva inozemnih banaka

1. BKS Bank AG, Zagreb
2. Commerzbank Aktiengesellschaft, Zagreb
3. Deutsche Bank AG, Zagreb
4. LHB Internationale Handelsbank AG, Zagreb

Banke i štedionice u stečaju

Naziv banke/štedionice	Datum otvaranja stečaja
1. Agroobrtička banka d.d., Zagreb	14.6.2000.
2. Alpe Jadran banka d.d., Split	15.5.2002.
3. Centar banka d.d., Zagreb	30.9.2013.
4. Credo banka d.d., Split	16.1.2012.
5. Glumina banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
6. Gradska banka d.d., Osijek	3.5.1999.
7. Hrvatska gospodarska banka d.d., Zagreb	19.4.2000.
8. Ilirija banka d.d., Zagreb	6.4.1999.
9. Nava banka d.d., Zagreb	1.12.2014.
10. Primus banka d.d., Zagreb	13.1.2015.
11. Trgovačko-turistička banka d.d., Split	8.9.2000.
12. Županjska banka d.d., Županja	3.5.1999.

Banke i štedionice u likvidaciji

Naziv banke/štedionice	Datum pokretanja likvidacije
1. Investicijsko-komercijalna štedionica d.d., Zagreb	31.5.2000.
2. Križevačka banka d.d., Križevci	3.1.2005.
3. Obrtnička štedna banka d.d., Zagreb	22.12.2010.

Banke i štedionice koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije

Naziv banke/štedionice	Datum oduzimanja odobrenja za rad
1. Hibis štedionica d.d., Zagreb	7.3.2001.
2. Zagrebačka štedionica d.d., Zagreb (sada MEDFIN d.o.o., Zagreb – u stečaju)	22.3.2000.

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

1. srpnja 2015.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke

Predsjednik Savjeta	prof. dr. Boris Vujčić
Članovi Savjeta	Neven Barbaroša
	Bojan Fras
	dr. sc. Michael Faulend
	Relja Martić
	Damir Odak
	mr. sc. Tomislav Presečan
	Vedran Šošić

Rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Guverner	prof. dr. Boris Vujčić
Zamjenik guvernera	Relja Martić
Viceguverner	Vedran Šošić
Viceguverner	Damir Odak
Viceguverner	Neven Barbaroša
Viceguverner	mr. sc. Tomislav Presečan
Viceguverner	Bojan Fras
Viceguverner	dr. sc. Michael Faulend

Izvršni direktori

Sektor istraživanja	mr. sc. Ljubinko Jankov
Sektor statistike	Tomislav Galac
Sektor za centralnobankarske operacije	mr. sc. Irena Kovačec
Sektor bonitetne regulative i supervizije	Željko Jakuš
Sektor za međunarodne odnose i procjenu mogućnosti sanacije	mr. sc. Sanja Tomičić
Sektor platnog prometa	Ivan Biluš
Sektor za planiranje, kontroling i računovodstvo	dr. sc. Diana Jakelić
Sektor za informatičke tehnologije	dr. sc. Mario Žgela
Sektor podrške poslovanju	Boris Ninić

Kratice i znakovi

Kratice

b. b.	– bazni bod
BDP	– bruto domaći proizvod
BDV	– bruto dodana vrijednost
BIS	– Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)
BZ	– blagajnički zapisi
CDS	– premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. <i>credit default swap</i>)
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
dep.	– depoziti
d. n.	– drugdje nespomenuto
DZS	– Državni zavod za statistiku
EK	– Europska komisija
EMU	– Ekonomska i monetarna unija
engl.	– engleski
ESB	– Europska središnja banka
EU	– Europska unija
Fed	– američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)
fik.	– fiksni
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HAC	– Hrvatske autoceste
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HC	– Hrvatske ceste
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju
HNB	– Hrvatska narodna banka
HPB	– Hrvatska poštanska banka
HWWI	– Institut za međunarodnu ekonomiju u Hamburgu (njem. <i>Hamburgisches Weltwirtschaftsinstitut</i>)
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IEA	– Međunarodna agencija za energiju (engl. <i>International Energy Agency</i>)
ILO	– Međunarodna organizacija rada (engl. <i>International Labour Organization</i>)
Ina	– Industrija nafte d.d.
ind.	– industrijski
IPC	– indeks potrošačkih cijena
JTR	– jedinični troškovi rada
MF	– Ministarstvo financija
mil.	– milijun
mlrd.	– milijarda
MMF	– Međunarodni monetarni fond
NDA	– neto domaća aktiva
NIA	– neto inozemna aktiva
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti
OECD	– Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)
OP	– obvezna pričuva
PDV	– porez na dodanu vrijednost
potr.	– potrošnja
PPI	– indeks cijena pri proizvođačima (engl. <i>Producer Price Index</i>)
RH	– Republika Hrvatska

SDR	– posebna prava vučenja
SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
tis.	– tisuća
T-HT	– T – Hrvatski Telekom d.d.
TNZ	– Tržište novca Zagreb
tr.	– tromjesečje
TZ	– trezorski zapisi
val.	– valutni

Troslovne oznake za valute

ATS	– austrijski šiling
CHF	– švicarski franak
CNY	– juan renminbi
DEM	– njemačka marka
EUR	– euro
FRF	– francuski franak
GBP	– funta sterlinga
HRK	– kuna
ITL	– talijanska lira
JPY	– jen
USD	– američki dolar
XDR	– posebna prava vučenja

Dvoslovne oznake za zemlje

AT	– Austrija
BE	– Belgija
BG	– Bugarska
CY	– Cipar
CZ	– Češka
DE	– Njemačka
DK	– Danska
EE	– Estonija
ES	– Španjolska
FI	– Finska
FR	– Francuska
GB	– Velika Britanija
GR	– Grčka
HR	– Hrvatska
HU	– Mađarska
IE	– Irska
IT	– Italija
LT	– Litva
LV	– Letonija
MT	– Malta
NL	– Nizozemska
PL	– Poljska
PT	– Portugal
RO	– Rumunjska
SI	– Slovenija
SK	– Slovačka

Znakovi

–	– nema pojave
....	– ne raspolaže se podatkom
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere
Ø	– prosjek
a, b, c, ...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
*	– ispravljen podatak
()	– nepotpun, nedovoljno provjeren podatak

ISSN 1334-0042 (online)